

JEREMIÁS KÖNYVE

1-2. FEJEZET

Körülbelül 60 évvel Ézsaiás halála után, Isten elhívta Jeremiást a szolgálatra – véleményem szerint a lehető legnehezebbre. Jeremiásnak végig kellett néznie népe halálát. Végig kellett néznie, ahogy a nép haláltusát vív, egyre erősebben vonaglik, majd kileheli a lelkét, amint fogságba hurcolják Babilóniába.

Szolgálata kezdettől fogva kudarcra volt ítélve – az emberek nem fognak hallgatni rá, és nem térnek meg bűnös útjaikról. Ezzel megpecsételték sorsukat. De Isten hűséges, ezért mindvégig szólt hozzájuk – még azután is, hogy fogságba kerültek. És ez még nem minden: Dánielen és Ezékielen keresztül még Babilonban is bizonyágot tesz nekik.

Jeremiás szolgálata azonban eleve kudarcra volt ítélve. A nép egyre csak lefelé csúszott a lejtőn, nem hallgatott az Úr Jeremiáson keresztül küldött figyelmeztetésére, és Jeremiás szeme láttára került fogságba.

Jeremiás könyve tehát Jeremiás szavaival kezdődik: *„Jeremiásnak, Hilkiájá fiának a beszédei, aki a Benjámin földjén, Anátótnban lakó papok közül való volt”* (1. vers).

Az Ige egy másik Hilkiját is említ, egy főpapot, de ez esetben nem ugyanarról van szó. Nem ő volt Jeremiás édesapja, bár Jeremiás maga is pap volt. Anánótból származott, ez pedig arra enged következtetni, hogy kohenita volt. A koheniták a lévíták egyik ágát képviselték, de idővel már nem tölthettek be főpapi szerepet.

„Őhózzá szólt az ÚR igéje Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának az idejében, uralkodása tizenharmadik évében,” (2. vers).

Jósiás alapvetően jó király volt. 8 éves korában került a trónra, így értelemszerűen először mások uralkodtak helyette, de később már önállóan és kiválóan vezette a népet, és szellemi reformok egész sorát vezette be. Amikor az Úr igéje szólt Jeremiáshoz, Jósiás reformjai már megtették hatásukat: Jósiás a Baal-oltárok nagy részét leromboltatta, és megszüntette az áldozóhalmokat, ahol a nép hamis isteneket imádott. A nép szívéből azonban nem sikerült kimosnia a bálványimádást. Bár szellemi reformok egész sora valósult meg az országban, a nép mégsem fordult teljes szívvel Isten felé. Így hát csupán egy felszínes ébredés történt, és abban a pillanatban, hogy Jósiás meghalt, a nép ismét bálványimádásra adta a fejét.

Mivel tehát még Jósiás idejében sem következett be egy igazi, szívből jövő megtérés a nép körében, Jeremiás már Jósiás uralkodása idején felemeli a hangját azellen, amit tettek. Bár újra elkezdtek Istent imádni a templomban, az

Úr mégis elküldi Jeremiást a templom kapujához, és meghagyja neki, hogy így kiáltson: „Ne gondoljátok, hogy minden rendben, csak mert áll a templom!”.

Isten pedig arra is rámutat, hogy már elfordult a néptől. Jósiás uralkodásának idején Jeremiást még nem üldözte a nép, de mihelyst Jósiás meghalt, és Jójákim került a trónra, Jeremiást üldözőbe vették, és többször is az életére törtek, sőt egy verembe vetették. Ugyanez történt később Cidkijjá uralkodása idején – Jeremiás sok időt töltött börtönben. És figyeljük csak meg, hogy éppen ezt a három királyt említi.

„Továbbá Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának az idejében, egészen Cidkijjának, Jósiás fiának, Júda királyának a tizenegyedik esztendejéig, Jeruzsálem fogságba viteléig, ami az ötödik hónapban történt” (3. vers).

Két másik király is uralkodott ebben az időszakban, de uralmuk tiszavirág-életű volt. Jóház és Jójákin mindössze három hónapig uralkodtak, bár uralmuk szintén arra az időszakra esett, amikor Jeremiás prófétált. Rövid uralmuk miatt azonban Jeremiás meg sem említi őket a királyok között, bár az is elképzelhető, hogy az Úr Jóház és Jójákin uralkodása idején épp nem is szólt Jeremiáshoz.

Jósiás összesen 31 évig uralkodott. Utána Jójákim 11 évig uralkodott, majd Cidkijjá további 11 évig, míg végül Nebukadneccar fogságba ejtette, szemeit kiszúratta és elhurcolta Babilóniába. Jeremiás azonban ott maradt a földön. Nebukadneccar megengedte neki, hogy válasszon: ott is maradhatott, vagy velük tarthatott Babilóniába.

Jeremiást egyébként egy időben hazaárulással vádolta népe, mert próféciáiban arra buzdította az embereket, hogy adják meg magukat a Babiloniaknak, hiszen mindenképpen legyőzik majd őket. Adják meg magukat, így megtarthatják életüket. Jeremiást épp ezért hazaárulással vádolták és börtönbe vetették, mert azt hitték, hogy a babiloniakkal állt szövetségben.

Mivel Jeremiás az igazságot hirdette, kivívta Nabukadneccar elismerését aki felajánlotta neki, nyugodtan költözzön Babilonba, ahol gondoskodnának róla. De Jeremiás úgy döntött, Jeruzsálemben marad, amelyet Gedaljá felügyelt amíg néhány gonosz ember meg nem gyilkolta. Ezt követően Jeremiást mondhatni elrabolták és Egyiptomba vitték. A próféta ugyan még mindig Jeruzsálemben akart maradni, de mivel az emberek attól tartottak, hogy amint Nebukadneccar fülébe jut, hogy meggyilkolták Gedalját, akit ő nevezett ki helytartójának, Nebukadneccar könyörtelenül elpusztít majd mindent. Ezért Egyiptomba menekültek és Jeremiást is magukkal vitték.

Hogy ezt követően mi történt Jeremiással Egyiptomban, arról számos történet született. Az egyik például azt mondja, hogy Jeremiás magával vitte a szövetség ládáját és elrejtette azt. Az apokrif iratokban van is utalás arra, hogy hová rejtette. Egy másik történet szerint Jeremiás egy fiatal fejedelmet kísért el

Egyiptomba, majd később ugyanezt a fejedelmet elvitte Angliába, ahol király lett, így Erzsébet királynő és Károly herceg lényegében közvetlenül a dávidi vérvonalból valók, vagyis Isten megtartotta ígérését, hogy Dávid utódaiból mindig lesz majd valaki a trónon.

Ezt az elképzelést főként azok támogatják, akik az angolszászokat igyekeznek Izrael törzseivel kapcsolatba hozni. Arra is rámutatnak például, hogy a dánok a Dán törzsének leszármazottai. A britek pedig Izrael elveszett törzsei. Tény, hogy állításuk alátámasztására nem áll a rendelkezésükre elég bizonyíték, és bizony be kell vallanunk, hogy elméletük sokkal inkább épül spekulációra és hiú reményekre, mint történelmi tényekre. Valóban számos történet született arról, mi történt Jeremiással Egyiptomban. Sokan például azt gondolják, hogy végül a Nílus partján kivégezték. Az Ige viszont hallgat e kérdésben, így csak találgatásokba bocsátkozhatunk.

„Így szólt hozzám az ÚR igéje: Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek” (4-5. vers).

Sok vita folyik napjainkban arról, például az abortusz kapcsán, hogy mi is számít az élet kezdetének. Szerintem fontos, hogy Isten itt kijelenti Jeremiásnak: még mielőtt világra jött, Isten már kiválasztotta.

Isten nem születésünk után alkotta meg terveit az életünkre, hanem ezek a tervek már az idők kezdete óta léteztek. Amit itt Isten Jeremiásnak mond, akár mindannyiunknak is mondhatná: „Mielőtt magzati állapotba kerültél, már ismertelek! Már mielőtt megszülettél, kiválasztottalak és tervet készítettem az életedre!”.

Számomra pedig az a fontos, hogy felfedezzem és összhangba kerüljek ezzel a tervvel. A sorsom már eldőlt. A Bibliában ezt olvassuk: *„Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített, hogy azok szerint éljünk” (Efezus 2:10).*

Isten már előre elkészített számodra bizonyos dolgokat. Közben pedig munkálkodik is az életedben, hogy mindarra felkészítsen. Mi tehát az ő alkotásai vagyunk. Pál apostol is megemlíti, hogy Isten már az anyaméhben kiválasztotta őt magának. Isten keze életének első pillanatától rajta volt az életén. Ezt Pál is felismerte. Biztos vagyok benne, hogy ha visszanezünk, mi is mindannyian láthatjuk, hogy Isten keze kezdettől fogva ott volt az életünkön, és Isten felkészített bennünket a különféle helyzeteken keresztül.

Jeremiás így válaszolt Istennek: *„De én ezt válaszoltam: Ó, Uram, URam! Hiszen nem értek a beszédhez, mert fiatal vagyok!” (6. vers).*

Ha összeszámoljuk, hány évig prófétált Jeremiás, és ha azt is számításba vesszük, hogy Jeremiás még akkor is élt, amikor a népet

Babilonba hurcolták, őt pedig Egyiptomba vitték, arra következtetésre jutunk, hogy Jeremiás körülbelül 17-25 éves korában kaphatta meg elhívását az Úrtól. Képzeljétek csak el, ahogy ott áll ez a 17 éves fiú, az Úr pedig azt mondja neki, már akkor ismertelek, amikor mégcsak magzat sem voltál – már akkor elhívtalak és kiválasztottalak, hogy később majd magával az elnökkel beszélj!

Szerintem nekünk is ugyanaz lenne a gondunk, mint Jeremiásnak volt: „De hát ki vagyok én, Uram? Én csak egy fiatalember vagyok”. Ezt jelenti szó szerint a 6. versben szereplő héber kifejezés. A fiatalember általában egy serdülőre utalt.

„Az ÚR azonban ezt mondta nekem: Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahova csak küldelek, és hirdesd, amit csak parancsolok!” (7. vers).

Úgy tűnik, hogy sok esetben, amikor Isten elhívott valakit egy adott szolgálatra, az tisztában volt vele, hogy mennyire nem képes betölteni a rábízott szolgálatot. Gondoljunk csak arra az alkalomra, amikor Isten elhívta Mózeset. „Ó, Istenem, de hát én nem vagyok egy szónok. Sosem voltam jó ebben, és ma sem vagyok!”.

Az emberek sokszor kifogásokat keresnek, mert úgy érzik, nem lennének rá képesek. Pedig Isten valójában nem tehetséges, adott képességekkel bíró embereket keres, hanem olyanokat, akik hajlandók őt szolgálni. Mégpedig azért, hogy aztán ne saját képességeinkre és zsenialitásunkra támaszkodjunk, hanem az Úrban és a Szentlélek erejében bízzunk.

„Ne mond, hogy nem tudod megcsinálni!” – mondja Isten. „Ne mondd, hogy fiatal vagy!”.

„Ó, Uram, de hát nem gondolhatsz rám! Az édesapám jelentéktelen, én pedig a legjelentéktelenebb vagyok a családban! Nem gondolhatsz rám!”.

Amikor Sámuel közölte Saullal, hogy Isten arra hívja, legyen Izráel királya, Saul is tiltakozott. „De hiszen ez lehetetlen! Isten összetéveszt valakivel!”.

Hányszor van ez így velünk is: Isten a szívünkre helyez valamit, amit számunkra tervezett, mi pedig csak annyit mondunk, Uram, hiba csúszhatott a rendszerbe! Rossz címet adtál meg az angyaloknak! Rossz címre hozták az üzenetet! Nem gondolhattál komolyan rám, Istenem! Pedig éppen azért vagyunk alkalmasak a feladatra, mert tudatosítjuk, hogy önerőnkből képtelenek lennénk teljesíteni azt. Hiszen Isten azt mondja: *„Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkeimmel! - mondja a Seregek Ura ” (Zak. 4:6).*

Isten tehát nem a megfelelő képességeket keresi, hanem egy csatornát, egy eszközt, amelyen keresztül meg tudja valósítani az ő munkáját.

Ha pedig úgy érzem, önerőből képtelen vagyok rá, annál inkább támaszkodom majd Istenre! De amikor azt mondom: „Nahát Uram, azt hittem, már sosem kérdezed meg! Máris megcsinálom!” – ilyenkor Istennek előbb semmivé kell leforgácsolnia engem, hogy aztán megvalósíthassa az akaratát rajtam keresztül. Minden szolgálatban, amelybe Isten elhív, ott van az az érzés, hogy Uram, de hát ki vagyok én, képtelen vagyok rá.

Most pedig így szól Isten: *„Ne félj tőlük, mert én veled leszek, és megmentelek! - így szólt az ÚR”* (8. vers).

Itt van ez a fiatalember, aki elindul, és olyan dolgokat hirdet majd a népnek, amitől feldühödnek, fitorognak és a fogukat csikorgatják, mert nem tetszik majd az, amit hallanak. Isten bátorítja Jeremiást, hogy ne féljen tőlük, mert ő vele lesz és megmenti. Ne félj, Jeremiás! Ne félj attól, ahogy rád néznek, mert veled leszek és megmentelek!

„Azután kinyújtotta kezét az ÚR, megérintette a számat, és ezt mondta nekem az ÚR: Én most a szádba adom igéimet! Lásd, én a mai napon népek és országok fölé rendellek, hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!” (9-10. vers) –

Képzeld csak el, hogy Isten ezt mondja egy 17-18 éves fiatalembernek: szádba adom igéimet és népek, országok fölé rendellek. „Engem?! Népek és országok fölé?”. És bizony ez volt az ő szolgálata: „hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!”.

Ó, micsoda szolgálat! Évekkel ezelőtt én is szinte gyermekfejjel léptem be a szolgálatba. A második pásztori szolgálatom Tucsonba, Arizona államba szólított. Bevallom, sosem voltam a világ legtapintatosabb embere, és bizony még ma sem vagyok az. Nem mindig fogalmazok kellően tapintatosan és kegyelmesen, hanem általában inkább keményebben kimondom az igazságot, de hiszek is abban, hogy az igazságot akkor is ki kell mondani, ha fáj. Mindig is hittem a következő igeverben: *„Jó szándékúak a barátától kapott sebek, de csalárd a gyűlölködőnek a csókja”* (Péld. 27:6).

Na de térjünk vissza a tucsoni szolgálatomhoz. Az ottani szolgálatom első felében nagyszerűen sikerült kiürítenem a gyülekezetet. És megkaptam ez első – bár semmiképpen sem az utolsó – névtelen leveletem, amely így szólt: „Amikor Jézus kisfiúként édesapja ácsműhelyében dolgozott, sosem olvasunk arról, hogy egy csákányt használt volna. Azt hiszem ezzel arra akart utalni, hogy tönkreteszem a gyülekezetet. Pedig úgy tűnt, hogy Isten engem egy Jeremiáséhoz hasonló szolgálatra hívott el: gyomlálni, pusztítani és rombolni.

Tudjátok gyakran a rendszer annyira romlottá válik, hogy többé nincs semmi, amire építeni lehetne. Pedig Isten mindig építeni akar, csak nem mindig kezdheti azonnal az építkezést – sokszor előbb le kell rombolnia a dűledező épületet.

Hányszor látjuk ezt egy-egy városfejlesztési projekt kapcsán is: jönnek a buldózerek, lerombolják a romos épületet, a teherautók elszállítják a törmeléket, majd az egész helyére a semmiből hatalmas felhőkarcolókat emelnek. Azért volt erre szükség, mert az előző épületek annyira rossz állapotba kerültek, hogy nem volt szabad rájuk építeni.

Izráel népe is eljutott egy pontra – már nem lehetett tatarozni. Isten kénytelen volt az épületet lerombolni és a területet megtisztítani, hogy azután új növényeket ültethessen és új épületeket emelhessen. Jeremiás szolgálata tehát először is abból állt, hogy leromboljon, hogy pusztítson, és csak azután ültessen és építsen, mert Isten új munkába kezdett.

Isten mindig csak azért rombol le valamit az életünkben, mert helyén egy munkát akar kezdeni – új növényeket akar elültetni, és új épületeket felhúzni. Lehet hogy most épp te is ezt az időszakot éled – Isten még mindig rombol és gyomlál. „De hát Uram, meg akarsz semmisíteni?”. Nem, azért teszi, hogy utána új növényeket ültethessen és új épületeket emelhessen a helyébe.

Gyakori tehát az a szolgálat, amelyre Isten Jeremiást is hívta, hiszen Istennek előbb meg kell szabadulnia a régi romlott rendszertől ahhoz, hogy új munkába kezdhesen. Ezért is gondolom, hogy az ébredés ritkán fakad egy felekezet keretein belül. Úgy tűnik, hogy Isten általában kívülről kezd el egy új munkát. Nem a régi rendszert próbálja tatarozni, és nem próbál régi bortömlőbe új bort önteni. Régi ruhára pedig nem varr új foltot. Általában az adott kereten kívül kezd új munkába.

„Majd így szólt hozzám az ÚR igéje: Mit látsz, Jeremiás? Ezt feleltem: Mandulavesszőt látok”

A mandulafa a héberben az ébredés fája, mert a mandulafa tavasszal elsőként ébred. A mandulafa tulajdonképpen már januárban virágba borul ott a Szentföldön, márciusra pedig már mandulát is terem. Ezért is nevezik az ébredés fájának.

„Az ÚR pedig ezt mondta nekem: Jól látod, mert gondom van rá, hogy ígémet beteljesítsem”

„Mit látsz?”. „Az ébredés fáját!”. „Úgy van, jól látod. Mert éber leszek, és gondom lesz rá, hogy ígémet beteljesítsem!” – mondja Isten.

„Másodszor is szólt hozzám az ÚR igéje: Mit látsz? Így feleltem: Gőzölgő üstöt látok, amely északon jelenik meg. Ekkor így szólt hozzám az ÚR: Észak felől tör rá a veszedelem az ország egész lakosságára” (13-14. vers).

Babilónia keletre feküdt, de ahhoz, hogy megtámadhassák Izráelt, északról kellett jönniük, így kikerülhették a sivatagos keleti területeket. Ez tehát utalás a közelgő babilóniai támadásra.

„Mert idehívom az északi országok minden népét - így szól az ÚR. Eljönnek, és fölállítja trónját mindegyik Jeruzsálem kapuival szemben, a várfalak körül mindenütt, és Júda összes városával szemben. Ítéletet mondok fölöttük minden gonoszságuk miatt, mert elhagytak engem, más isteneknek tömjénezték, és kezük alkotásai előtt borultak le” (15-16. vers).

Isten tehát ki fogja önteni népére az ítéletét, mert gonoszságot műveltek, mert elhagyták Istent, bálványokat imádtak, melyeket ők maguk készítettek és hamis isteneknek tömjénezték.

Jelenleg a legnagyobb ásatások Jeruzsálem városában az egykori Dávid városának területén zajlanak, Ófelnél, a Templomhegy alatt. Itt helyezkedett el Dávid városa. A templomot Mórijjá hegyén építtette fel Dávid fia Salamon, a város külső részén, nyugati irányban, Dávid városa pedig az Ófel-dombon állt, a Siloám tavától és a Gihón-forrástól jövet.

Most éppen komoly ásatások folynak azon a területen, és többek között Jeremiás idejéből származó házakat is sikerült feltárniuk. Ezeket a házakat Nebukadneccar romboltatta le még Jeremiás idejében. Ne feledjük, hogy amikor a nép visszatért a babiloni fogságból, nem építették újjá a romos házaikat, hanem befedték a romokat és azok fölé építkeztek. Érdekes módon, az ásatások során feltárt házak romjai között rengeteg aprócska bálványt találtak, amelyeket maguk az emberek készítettek, hogy azokat imádják. Pontosán annak bizonyítéka ez, amit Isten a fenti igeversben kijelent: „kezük alkotásai előtt borultak le”. Rengeteg bálványszobrocskát találtak a házakban. El sem hinné az ember. Az Úr pedig figyelmeztet, hogy közeleg az ítélet.

„Kösd azért derekadra övedet,” – akkoriban a férfiak hosszú ruhát viseltek, amiben kényelmesen lehetett sétálgatni ugyan, de dolgozni már kevésbé. Ilyenkor fel kellett hajtaniuk a ruha alját, és övvel a derekukra erősíteni, hogy lábuk felszabaduljon. Ezt tették akkor is, ha futásnak akartak eredni. Ez a kifejezés tehát azt kommunikálja, hogy indulj, munkára fel! –

„Indulj, és hirdesd nekik mindazt, amit én parancsolok! Ne ijedj meg tőlük,” – immáron másodszer buzdítja Jeremiást az Úr, hogy menjen, legyen engedelmes, és ne ijedjen meg tőlük – „indulj, és hirdesd nekik mindazt, amit én parancsolok! Ne ijedj meg tőlük,” (17. vers).

Érdekes módon sokszor jobb, ha nem is nézünk az emberekre, amikor kemény üzenetet kell hirdetnünk, mert esetleg elváltozik az arcuk, mi pedig kiköppenünk és elveszítjük a fonalat. Az Úr tehát arra buzdítja Jeremiást, ne ijedjen meg az emberektől, és hűségesen hirdesse az Istentől kapott üzenetet.

Igen, rosszul viselik majd az emberek, de ne az arcukat nézd, nehogy megijedj!

„Megerősített várossá teszek ma téged: vasoszloppá és ércfallá az egész országgal szemben, Júda királyaival, vezetőivel, papjaival és az ország népével szemben” (18. vers).

Ott állsz majd egy egész néppel szemben! Ott állsz majd a királlyal, a papokkal, a fejedelmekkel és az egész néppel szemben! Szinte egyedül leszel. De én megerősített várossá teszek. Én majd megvédelmezlek, és egy fallal körülveszek.

„Harcolnak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek, és megmentelek! - így szól az ÚR” (19. vers).

Ez tehát Jeremiás elhívása és feladata, és Isten nem fest valami rózsás képet: „Jeremiás, egy csodás szolgálatra hívlak el téged. Az én nevemben fogsz szolgálni, Mercédeszed lesz és luxusnegyedben lakhatsz, hiszen az én gyermekem vagy és megérdemled!”.

Nem ezt mondta Isten. Isten őszintén elmondta, mire számíthat: „Nem lesz könnyű, Jeremiás. Ne is figyelj az arcukat, mert csak megrémítenek. Elküdelek a nép elé, a király elé, a papok és a fejedelmek elé. Ellenük kell felemelned a hangodat. Ellened fordulnak, de te ne aggódj, mert veled leszek és megszabadítalak.

Amikor az Úr elhívta Pált a damaszkuszi úton, és drámai változást hozott az életébe, Pál ott feküdt előtte, az Úr pedig így szólt hozzá: „Pál, a pogányokhoz küdelek!”, majd az egész neki szánt szolgálatot felvázolta előtte. Pál végül megérkezett Damaszkuszba. Még mindig nem látott, és biztos vagyok benne, hogy nagyon össze volt zavarodva.

Nem sokkal korábban még Damaszkusz felé tartott, és halállal fenyegette ennek a kereszténységnek nevezett újfajta csoportosulás követőit. Konkrétan azt olvassuk az Igében, hogy „fenyegetéstől és öldökléstől lihegve” üldözte a keresztényeket. Kőkeményen támadta őket, hiszen azt merték hirdetni, hogy Jézus a Messiás, meghazudtolva a farizeusok tanításait. Pál még leveleket is kért a főpaptól, hogy letartóztathassa az Úr útjának követőit Damaszkuszban.

De a damaszkuszi úton örökre megváltozott Pál élete. Ott fekszik a földön, amikor valaki megszólítja: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?”. „Ki vagy, Uram?”. „Én vagyok Jézus, akit te üldözöl”. Később pedig az Úr felvázolja előtte a reá váró szolgálatot. Miután Pál eljutott Damaszkuszba és még mindig a történeteken elmélkedik, három nap elteltével az Úr megszólított egy Anániás nevű embert: „Anániás, menj, tedd rá a kezed és imádkozz Pálért, hogy visszanyerhesse látását!”. „Uram, ugye most csak viccelsz? De hát engem is le akart tartóztatni! Micsoda felfordulást csapott Jeruzsálemben is! Ez az

ember veszélyes!” – válaszolta Anániás. „Ne aggódj, Anániás, csak menj, és tedd, amire kértelek! Mert választott eszközöm ő, és meg fogom mutatni neki, mennyit kell szenvednie az én nevemért”.

Később pedig ezt mondta Pálnak: „Pál, azt szeretném, ha elmennél a pogányokhoz, de nem lesz könnyű. Megköveznek, majd kivonszolnak a városból, mert azt hiszik, megölték. Meg is korbácsolnak majd. Sőt megvernek, de szeretném, ha mégis elmennél hozzájuk az én nevemben”. Pál pedig beleegyezett.

Szerintem nagyon is dicséretes ez Pál részéről, miután hallotta, hogy mennyi szenvedés vár rá, mégis odaszánta magát erre a szolgálatra.

A pásztorok néha egy könnyebb, rózsásabb út képét festik le az emberek előtt. „Csak fogadd be Jézust, és csodás életed lesz! Problémád többé egy szál se, az egész egy rózsaszín álom. Könnyedén suhanunk a mennybe!”. Nem. Jézus sem ezt mondta. Sőt így fogalmaz: „Nézzétek, engem sem fogadtak be, így benneteket sem fognak. Engem is üldöztek, így benneteket is üldözni fognak, mert nem nagyobb a szolgálta Uránál. Vedd fel a kereszted és kövess engem!”. Jézus sem fest egy rózsás képet – az igazat mondja tanítványainak.

Szerintem is fontos, hogy igazat mondjunk az embereknek: nem könnyű az Urat követni, nem könnyű az Urat szolgálni, az árral szemben kell úsznod, de ahogy az Úr Jeremiásnak, úgy neked is megígéri, hogy megerősít és Ő maga lesz a te védelmed. Sőt felbecsülhetetlen értékű élményekre tehetsz szert Istennel, ahogy látod majd Isten kezét az életeden, és látod, ahogy védőfalat emel köréd. És ez csodálatos.

„Így szólt hozzám az ÚR igéje: Menj és hirdesd Jeruzsálemnek: Ezt mondja az ÚR:” – ez az első üzenet, amit Jeremiásnak közvetítenie kell. Isten szenvedélyesen kiált itt népéhez, mint ahogy Jézus is kiált az efezusi gyülekezethez a Jelenések könyvében: „Buzgón tevékenykedtek, megvannak a szervezeteitek, a testületeitek, minden működik, de az a panaszom ellenetek, hogy elhagytátok az első szeretetet! Emlékezzetek, ilyen volt régen!”.

Isten itt ugyanúgy arra hívja a népet, hogy emlékezzenek az első szeretetre, amellyel annakidején Istenért lángoltak. Emlékezzenek, hogy milyen izgatottak voltak. Emlékezzenek, hogy naphosszat csak Istenre gondoltak, neki énekeltek, az életük pedig telve volt önfeledt örömmel, ahogy Istennel jártak. Emlékezzenek, amikor Istennek irogattak szerelmes leveleket, és neki szerezték a dalokat. Emlékezzetek az első szeretetre! –

„Emlékszem rád: ifjúkorod hűségére, mátkaságod szeretetére, amikor követtél a pusztában, a be nem vetett földön” (1-2. vers).

Amikor még hajlandó voltál mindenhová követni, ahová csak vezettelek. Amikor még annyira odaszánt voltál, hogy semmi el nem tántoríthatott téged. „Jól emlékszem még azokra a napokra” – mondja Isten.

„Az ÚR szent tulajdona volt Izráel, termésének a legjava. Akik ették, mind meglakoltak, rossz végük lett - így szól az ÚR. Halljátok az ÚR igéjét, Jákób háza és Izráel házának minden nemzetsége! Ezt mondja az ÚR: Mi rosszat találtak bennem őseitek, hogy eltávolodtak tőlem? Hitványságok után jártak, és maguk is hitvánnyakká váltak” (3-5. vers).

„De hát mi rosszat tettem?” – kiált Isten. Ez a kérdés pedig örök érvényű. Mindig lesznek olyanok, akiknek a kérdés szól. Úgy érzem, ma este sokaktól kérdezi ezt Isten, ahogy Izráeltől is megkérdezte, és ahogy Jézus az efezusi gyülekezettől is megkérdezte: „Miért fordultatok el tőlem? Emlékszem, mennyire szeretettek, emlékszem, mennyire lelkesen szántátok oda magatokat nekem! Mit tettem? Megbántottalak benneteket valamivel? Miért fordítottatok hátat nekem? Milyen hibát találtak bennem atyáitok, hogy elfordultak tőlem és üres bálványokat imádtak?”.

„Nem kérdezték: Hol van az ÚR, aki kihozott bennünket Egyiptom földjéről, és vezetett bennünket a pusztaságban, a sivár és szakadékos földön, a szikkadt és veszélyes földön, ahol nem járt senki, és ember nem lakott? Dúsan termő országba hoztalak benneteket, hogy élvezzétek gyümölcsét és javait. De amikor bejöttetek, országotat tisztátalanná, örökségemet utálatossá tettétek. A papok nem kérdezték: Hol van az ÚR? A törvény magyarázóik nem ismertek engem, a vezetők hűtlenül elhagytak engem, a próféták Baal nevében prófétáltak, és haszontalanságok után jártak” (6-8. vers).

Persze mit várhatunk, amikor a papok és a pásztorok is romlottá váltak? Annyi embert látunk ma is, akik annyira liberális teológiát vallanak, hogy már nem is számítanak kereszténynek. Mégis a pulpitusról prédikálnak, és hirdetik üzenetüket vasárnap reggelente a hívőknek. De már nem az evangéliumot hirdetik. Többé nem Jézus Krisztus véréért hirdetik, amely megváltott bennünket, hanem szóvirágokkal ékesítve mondogatják, legyenek kedvesek egymáshoz ezen a héten is! Nesze semmi, fogd meg jól! Csak gondolkodj pozitívan, mert azzá válsz, akinek gondolod magad! Gondolkodj pozitívan!

A világban épp az emberek gondolkodásával van a baj. Söpörd ki a negatív gondolatokat, csak jó dolgokra gondolj! Jézus Krisztust evangéliumát pedig többé nem hirdetik. Milyen szomorú is ez. Izráel esetében is erre figyelmeztetett Isten.

Ezen a héten a marylandi Middletownban jártam, hogy meglátogassam egyik kedves barátomat, John Hiltont, aki nemrégiben indított ott egy új Golgota gyülekezetet. John elmesélte, hogy a napokban találkozott a United Church of Christ, Disciples of Christ pásztorával. John felkereste a pásztor, és kedvesen bemutatkozott neki: „Nagyon örülök, hogy találkoztunk! Ön már 35 éve

pásztorolja ezt a gyülekezetet, biztosan izgalmas lehet 35 éve megosztani Jézus Krisztust az emberekkel!”.

John elmesélte nekem, hogy ő csak kedvesen beszédbe akart elegyedni ezzel az emberrel, de az azonban így válaszolt neki: „Nem tud maga az égvilágon semmit az evangéliumról, mit beszél itt nekem Jézusról!”. Majd egyre erősebben ordított vele. „Nem értettem, mit történt,” – mesélte nekem később John – „hiszen én csak az Úr öröméről és Jézus Krisztus szeretetéről akartam vele beszélgetni!”.

Mit várhatunk azoktól, akik egy ilyen ember tanítását hallgatják hétről-hétre? Vajon valóban odaszánják majd az életüket Istennek, vajon valóban szeretik majd Istent? Hiszen az egész olyan formális. Formális az Istennel való kapcsolat.

Isten ebben az ígerésben felemeli hangját a papok ellen, akik bár a törvény magyarázói, de mégsem nem is ismerik Istent. „A papok vétkeztek ellenem, a próféták pedig Baal nevében prófétálnak”.

„Ezért még perbe szállok veletek - így szól az ÚR -, és perelni fogok még unokáitokkal is! Keljetek csak át a kittedek szigeteire, és nézzetek szét!” – Ciprus szigetére, vagyis más szóval, menjetek nyugatra, Ciprus pedig az egész nyugati világ kapujának számított – „Küldjétek Kédárba,” – Kédár pedig a kelet kapujának, szóval menjetek nyugatra és menjetek keletre – „és jól figyeljétek! Lássátok meg: fordult-e elő ilyesmi?!” (9-10. vers).

„Cserélt-e pogány nép isteneket? - pedig azok nem is istenek!” – nem ez szokott történni. Hiszen a vallásuk annyira összefonódik a kultúrájukkal, hogy az emberek nem váltogatják csak úgy az isteneiket, még ha hamis istenekről van is szó. „De népem fölcserélte Dicsőségét haszontalansággal” (11. vers). „Egek, ámuljatok ezen, borzadjatok, szörnyülködjétek nagyon! - így szól az ÚR” (12. vers) – az angyalok is szörnyülködnek.

Biztos vagyok benne, hogy a mi esetünkben is előfordul ez néha: az angyalok szörnyülködve figyelik, ahogy belefogunk valamibe. Jaj, ne! Jaj, vigyázz! Tudják, milyen katasztrofális helyzetbe kerülhetünk saját ostobaságunk miatt.

„Mert kétszeres rosszat cselekedett népem: engem, a folyóvíz forrását, elhagytak, hogy víztartókat vájjanak, repedezett falú víztartókat, amelyek nem tartják a vizet” (13. vers) –

A víz gyakran az élet szimbóluma, mert a víz elengedhetetlen az élethez. Az Úr pedig gyakran él a kézzelfogható világból vett hasonlatokkal, és azt mondja: „Én vagyok az élet vize. Aki iszik belőlem, többé nem szomjazik!”. Jézus így kiáltott a sokasághoz a sátoros ünnepen: „Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék!” (János 7:37). „Aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek!” (38. vers). A Biblia utolsó fejezetében pedig mi is az Ige hozzánk intézett utolsó felhívása: „Aki

szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen! (Jel. 22:17). Ez az utolsó hívás az evangéliumra: aki szomjazik jöjjön, és vegye az élet vizét ingyen!

Itt Jeremiásban pedig azt fájlalja Isten, hogy népe elhagyta őt – a folyóvíz forrását, azt a forrást, melyből az élet fakad. Ehelyett inkább víztartókat vájtak.

Azon a földön meglehetősen nagy volt a szárazság, kevés eső esett, így kénytelenek voltak hatalmas víztartókat vájni, kiváltképp a Holt-tenger melletti kopár területeken. Amikor aztán a felsőbb fekvésű területeken eleredt az eső, és patakokban csordogált lefelé, gátakkal a kivájt víztartókhoz irányították azt.

Ha ma ellátogatunk Massadába, jól láthatjuk, hogy az ottani dombot hatalmas víztároló medencék övezik. Ne feledjük azonban, hogy a víztároló medencék nem vízforrások voltak, hanem csak a víz tárolására szolgáltak. Így hát még a legjobb víztároló is csak állóvizet tudott tárolni – azt a vizet, amit belevezettek.

Isten pedig így kiált: „Egek, ámuljatok ezen, borzadjatok, szörnyülködjete nagyon! - így szól az ÚR. Mert kétszeres rosszat cselekedett népem: engem, a folyóvíz forrását, elhagytak, hogy víztartókat vájjanak, repedezett falú víztartókat, amelyek nem tartják a vizet”.

De tereljük most mindezt a szellemi síkra: „az ember alapvetően és ösztönösen hisz valamiben – hinnie kell valamiben. És amikor az ember elhagyja Istent, kialakít magának, vagy talál helyette egy olyan eszmerendszert, filozófiát, vagy bármit, amiben teljes szívvel hihet, majd elkötelezi magát mellette és hisz benne. Ehhez is hit kell tehát. Az emberek megteremtik önmaguknak saját kis filozófiájukat, életfelfogásukat, saját víztárolójukat. Csakhogy ezek nem sokáig tartogatják a vizet – az ember szomjas marad, és végül mégis csak üresnek érzi magát.

„Szolga-e Izráel, rabszolgának született? Miért lett mások zsákmányává? Oroszlánkölykök ordítanak rá, kieresztik hangjukat. Országát sivataggá tették, városai leégtek, lakatlanok. Nóf és Tahpanhész” – egyiptomi városok ezek – „fiai is kopaszra nyírják fejedet. Te magad okoztad ezt magadnak, mert elhagytad Istenedet, az URat, amikor a helyes úton akart vezetni” (14-17. vers).

Hányszor elkerülhettük volna a bajt, ha az Urat szolgáltuk volna! Miért van az, hogy sokszor csak a baj ráz fel bennünket?

„Most is miért járkálsz Egyiptomba, hogy a Nílus vizét igyad? És miért járkálsz Asszíriába, hogy az Eufrátesz vizét igyad?” (18. vers).

Persze abban reménykedtek, hogy Egyiptom majd a segítségükre siet a babilóniaiakkal szemben. Sőt titkon egy Asszíriával kötött szövetséget is reméltek, de Asszíriát hamarosan megdönti Babilónia, így ez sem működhet. Sőt Egyiptomot is legyőzik majd.

„Saját gonoszságod ver meg, elpártolásod fenyít meg téged. Tudd meg, és lásd meg: milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az URat, és hogy nem félsz engem! - így szól az Úr, a Seregek URa. Réges-régen összetörted igádat, széttépted köteleidet, és ezt mondtad: Nem akarok szolgálni! De minden magas dombra és minden bujazzöld fa alá lefekszel, mint egy parázna” (19-20. vers).

A magas dombok az áldozóhalmokat jelentik, ahol hamis isteneket imádtak, mint ahogy a ligetek is erre szolgáltak. A nép elfordult Istentől és szellemi paráznaságra adta fejét – szellemi értelemben prostituáltként viselkedett.

„Mint nemes vesszőt ültettelek el, mint igazán valódi magot” – Ábrahám – „Hogyan változtál át idegen szőlőtő vad hajtásává?” (21. vers). Ugyanerről ír rendkívül érzékletesen Ézsaiás is könyvének 5. fejezetében.

„Még ha lúgban mosakszol is,” – ez nem az a kálium-nitrát, amit ma jól ismerünk, hanem az az üledék, amely egy kiszáradt tó fenekén található. Ebből régebben szappant főztek – „és a szappant pazarlod magadra: bűnöd akkor is szenny marad előttem - így szól az én Uram, az ÚR” (22. vers).

Kívülről hiába csutakolod magad, a baj odabent van.

„Hogyan mered mondani: Nem lettem tisztátalan, nem jártam a Baalok után?! Lásd meg, hogyan viselkedtél a völgyben, ismerd be, mit csináltál, te gyors lábú tevekanca, amely össze-vissza futkos útjain! Olyan vagy, mint a pusztához szokott vadszamár, mely érzéki kívánságában levegő után kapkod. Ki tudná megfékezni gerjedelmét? Senki se fáradjon keresésével: megtalálja a maga hónapjában!” (23-24. vers).

Isten itt egy tüzelő vadszamár képét festi elénk, amely egyre csak szimatol, hátha egy hím van a közelben. Mindegy, milyen hím, csak hím legyen. Isten pedig rámutat, hogy ezt tette népe is: elfordultak Istentől, és onnantól kezdve bármi jó már nekik – bármit hajlandók elfogadni, bármit hajlandók istenként imádni. Mint a tüzelő vadszamár.

„Vigyázz, lejárod a lábad,” – addig rohansz ezek után, amíg lejárod a lábad – „és kiszárad a torkod! De te ezt mondd: Hiába, nem lehet, mert idegeneket szeretek és utánuk járok. Ahogyan megszégyenül a tolvaj, ha tetten érik, úgy szégyenül meg Izráel háza is, királyával, vezéreivel, papjaival és prófétáival együtt. Mert ezt mondják a fának:” – vagyis annak a fadarabnak, amiből ők maguk faragtak bálványt – „Te vagy az apám! - a kőnek pedig: Te szültél engem! A hátukat fordítják felém, és nem az arcukat, de majd ha baj éri őket, így szólnak: Kelj föl, segíts rajtunk! Hol vannak isteneid, amelyeket

csináltál? Keljenek föl, segítsenek rajtad bajodban, ha tudnak! Hiszen annyi istened van, Júda, ahány városod!” (25-28. vers).

Minden városnak megvolt a maga helyi pogány istensége. Annyi istenük volt, ahány városuk. De ami igazán szomorú: Isten rámutat, hogy a bajban majd újra hozzá kiáltanak, de Isten már nem hallgatja meg őket.

Mennyire tragikus, amikor az ember könyörgése Istennél már csak süket fülekre talál. A Hóseás 4:17-ben így kiált Isten: *„Bálványokhoz szegődött Efraim: hadd tegye!”*.

Jeremiásnak pedig azt mondja, ne imádkozzon többé a népért, mert ha megteszi is, az Úr nem hallgatja meg. Szomorú nap az, amikor Isten többé nem hallgatja meg egy ember imáját. De Isten figyelmezteti népét, hogy ez a nap egyre közeleg. Ha továbbra is idegen isteneket imádtok, egy napon rátok tör a veszedelem, és akkor hozzám kiáltotok, de én már nem válaszolok. *„Sokan kérnek majd bebocsátást ama napon”* – mondja Jézus – *„és akkor kijelentem nekik: sohasem ismertelek!”*. Kemény szavak ezek, amelyeken komolyan el kell gondolkodnunk.

„Miért pereltek velem? Hiszen ti hagyatok el hűtlenül - így szól az ÚR” (29. vers) – hiszen ti vétkeztetek ellenem. „Hiába verem fiaitokat, a fenyítés nem fogott rajtuk. Fegyveretek úgy irtotta prófétáitokat, mint a pusztító oroszlán” (30. vers).

„Hiába próbálkoztam” – mondja Isten – „gyermekeitek egyre csak lázadtak!”. „Ti, mai emberek! Figyeljete az ÚR igéjére! Olyan lettem én Izráelnek, mint a puszta, vagy mint a homályba borult föld? Miért mondta az én népem: A magunk útján járunk, többé nem megyünk hozzád! Elfeledkeztek-e ékszereiről a lány, díszes övéről a menyasszony? Rólam elfeledkezett népem számtalanszor” (31-32. vers).

Egy dolgot még sosem tapasztaltunk, mégpedig azt, hogy a menyasszony megfeledkezett volna menyasszonyi ruhájáról. Bizonyos dolgokról egyszerűen nem feledkezik meg az ember. De Istenről számtalanszor megfeledkezett.

„De nagyon érted, hogyan kell szerelmet keresni! Még a rossz nőket is megtanítottad rá. Még a ruhád szárnyán is található ártatlan, szegény emberek vére, akiket nem betörésen kaptál rajta, csak ellene voltak mindezeknek. Ezt mondod: Ártatlan vagyok, hiszen haragja is elfordult rólam! Pedig ítéletet tartok fölötted, hiába mondod: Nem vétkeztem!” (33-35. vers).

Te ugyan azt kérdezted, de hát mi ezzel a baj, nem is számít, Istent úgysem érdekli, pedig Isten határozottan felemeli ellene a hangját.

„Miért változtatod oly könnyelműen utadat? Még Egyiptom miatt is megszégyenülsz, ahogyan megszégyenültél Asszíria miatt. Onnan is úgy jössz el, hogy kezedbe temeted arcod, mert elveti az ÚR, akikben bizakodsz, nem érsz el náluk semmit” (36-37. vers).

Nem meglepő, hogy Isten azt tanácsolja Jeremiásnak, ne az arcukat figyelje, mert csak megrémül tőle. Bizony nagyon kemény üzenetet kellett eljuttatnia a néphez.

Jeremiás pedig meg is tette.

JEREMIÁS KÖNYVE

3-5. FEJEZET

Mózes az ötödik könyvében található törvényre utalva a következőket mondja: „*Ha valaki elbocsátja feleségét, és az eltávozva férjétől egy másik férfié lesz, vajon visszatérhet-e megint hozzá? Nem válna-e ezzel gyalázatossá az ország?*” – a törvény értelmében, ha valaki elvált a feleségétől, ő pedig hozzámment egy másik férfihez, akkor később már nem mehetett vissza az első férjéhez.

Isten így szól: „*Te pedig, aki sok barátoddal paráználkodtál, vissza akarsz térni hozzám? - így szól az ÚR*” (1. vers).

Az angol King James fordításban pedig Isten azt mondja: „*Térjtek vissza hozzám!*”. Visszafogadlak benneteket. Hát nem bámulatos Isten türelme és szeretete? Bár sok barátoddal paráználkodtál, térj vissza hozzám, térj vissza hozzám!

„*Nézz föl a hegytetőkre, és lásd meg: hol nem háltak veled? Kiültél eléjük az útra, mint az arab a pusztában.*” – mint a pusztai rablók, meglapultál és vártál – „*gyalázatossá tetted az országot paráznasággal és gonoszsággal. Ezért maradtak el az esőzések, tavaszi eső sem volt. Mégis olyan a homlokod, mint egy paráznáé, félredobtál minden szemérmert. Bezzeg most így kiáltasz hozzám: Atyám! Ifjúságomtól fogva te vagy a segítőm! Örökké tart-e haragod, megmarad mindvégig? Így beszélsz, de közben folytatod rossz életedet, ahogy csak bírod*” (2-5. vers).

Itt ér véget az első üzenet, amit Jeremiás Istentől kapott. A 6. versben már a második üzenet veszi kezdetét, amely arról szól, hogyan távolodott el Júda egyre inkább Istentől.

„*Ezt mondta nekem az ÚR Jósiás király idejében: Láttad, hogy mit művelt az elpártolt Izráel? Eljárt minden magas hegyre, minden bujazöld fa alá, és ott paráználkodott*”

Ahogy arról már korábban is szó esett, a pogány áldozati oltárokat magas hegytetőkön emelték, illetve a ligetekben is imádták hamis isteneiket. Isten erre paráználkodásként utal, és bizony a leginkább a termékenység istennőjét imádták azokon a helyeken, mégpedig különféle termékenységi rítusokkal, amelyek nemi érintkezésekkel is jártak.

„Így szóltam, miután mindezt elkövette: Térj vissza hozzám! - de nem tért vissza. Láttá ezt hűtlen húga, Júda”

Látták, mi történt Izráellel. Látták, hogyan süllyedt egyre mélyebb bálványimádásba, és Isten hogyan igyekezett magához hívni őket. Mégsem tértek vissza hozzá.

„És bár látta, hogy a sok házasságtörés miatt elbocsátottam az elpártolt Izráelt, és kiadtam válólevelét, mégsem félt húga, a hűtlen Júda, hanem elkezdett ő is paráználkodni” (8. vers).

Más szóval Júdának tanulnia kellett volna az északi királyság hibájából. Hiszen az északiakat végül asszíriai fogságba hurcolták. Ennek láttán Júdának teljes szívvel vissza kellett volna fordulnia az Úrhoz, de nem tanult Izráel hibájából, és ugyanazt művelte, amivel Izráel is magára vonta már Isten ítéletét.

„Így történt, hogy könnyelmű paráznaságával gyalázatossá tette az országot, hiszen kővel is, fával is paráználkodott” (9. vers) – vagyis aprócska kőből és fából készül bálványokkal. „Mindezek ellenére nem tért vissza hozzám hűtlen húga, Júda, egész szívével, hanem csak képmutató módon - így szól az ÚR” (10. vers).

Csak egy felszínes ébredés valósult meg Júdában, a nép szíve nem változott meg.

Olyasmi ez, mint ami jelenleg, a hetvenes években történik itt Amerikában: az egyházak egyre nagyobb taglétszámról számolnak be. Az

egyik közvéleménykutatás szerint az amerikaiak 60 százaléka újjászületett kereszténynek vallja magát. De ez is csupán felszínes jelenség. Valójában ugyanis sok ember nem szánta oda magát ténylegesen Istennek és Jézus Krisztusnak.

A megfelelő kifejezéseket használják, mostanában az „újjászületett” kifejezés egyre divatosabbá vált, és napjainkban szinte már mindenre ezt mondják. Mégis olyan sok esetben nem áll mögötte valós tartalom.

Vizsgáljuk meg önmagunkat: vajon a mi esetünkben van értelme? Vajon mi tényleg odaszántuk magunkat Istennek? Vagy csak részben? Vajon csak részben szeretem Istent, vagy teljesen odaszántam magam Jézus Krisztusnak és a lélek dolgainak? Vagy még mindig a test dolgaira vágyom, és a szívem csak részben Istené? Isten arra hív bennünket, hogy teljesen szánjuk oda magunkat neki. Isten arra hív bennünket, hogy hagyjuk hátra bálványainkat és e világ dolgait.

„Ezért tehát menjetek ki közülük, és váljatok külön tőlük, így szól az Úr, tisztátalant ne érintsetek, és én magamhoz fogadlak titeket, Atyátokká leszek, ti pedig fiaimmá és leányaimmá lesztek, így szól a mindenható Úr” (2Kor. 6:17-18).

Oly sokakat kerítenek csábítanak el e világ dolgai, pedig *„ne szeressétek a világot, se azt, ami a világban van. Ha valaki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete” (1János 2:15).*

Sokan olyanok vagytok, mint a hűtlen Júda – az Isten iránti szereteted csupán felszínes. Nem szántad oda magad teljesen Istennek. Végigmész a szertartásokon és a megfelelő kifejezéseket használod, de Isten a szívet vizsgálja, és a te esetében is látja, hogy megosztott a szíved. Látja, hogy a világ után vágyakozol, ez pedig összetöri Isten szívét.

„Hát mi rosszat tettem, hogy így elfordultál tőlem?” – kérdezi Isten. Jól emlékszem még arra a napra, amikor olyan odaszánt voltál! Jól emlékszem

még, amikor naphosszat engem dicsértél, amikor csak rám gondoltál, és egy csodás egységben és közösségben voltál velem! Mi történt? Miért fordultál el tőlem, miért győzött benned a világ csábítása? És Isten hív és könyörög, hogy ébredj fel és térj vissza hozzá.

„Ezt mondta nekem az ÚR: Igazabb lelkű az elpártolt Izráel, mint a hűtlen Júda” (11. vers). „Ezért indulj, kiáltsd ezeket a szavakat észak felé! Ezt mondd: Térj meg, elpártolt Izráel - így szól az ÚR -, akkor nem haragszom rátok! Mert én hű vagyok - így szól az ÚR -, nem tart örökké haragom. Csak ismerd el bűnödöt,” –

Isten csupán ennyit kér tőlünk: ismerjük el bűnünket. Ha megvalljuk bűnünket, hű és igaz ő, és megbocsát. Ha azonban rejtegetni próbáljuk bűnünket, és egyre csak azt hajtogatjuk, de hiszen nem is vagyok én olyan rossz ember, mégiscsak szeretem az Urat! Amikor önmagad menteted, Isten semmit sem tehet az érdekedben. Ismerd el bűnödöt.

„Ezért indulj, kiáltsd ezeket a szavakat észak felé! Ezt mondd: Térj meg, elpártolt Izráel - így szól az ÚR -, akkor nem haragszom rátok! Mert én hű vagyok - így szól az ÚR -, nem tart örökké haragom. Csak ismerd el bűnödöt,” (12-13. vers). „Térjtek meg, elpártolt fiaim! - így szól az ÚR - mert én vagyok Uratok. Kiválasztok közületek városoként egyet, nemzetségenként kettőt, és elviszlek benneteket a Sionra. Adok majd nektek szívem szerint való pásztorokat, akik hozzáértéssel és okosan legeltetnek benneteket”(14-15. vers).

Néhány évvel ezelőtt ezt az ígérést kaptam Istentől. Akkor Isten azt mondta nekem, szeretné, ha ilyen lelkipásztor lennék. Egy Isten szíve szerint való pásztor, aki hozzáértéssel és okosan legelteti a nyáját. Én pedig így válaszoltam: „Uram, szeretnék a szíved szerint való pásztor lenni! Igen, szeretném a te nyájadat hozzáértéssel és okosan legeltetni!”. Isten pedig itt arról az eljövendő napról beszél, amikor megadja majd népének az ilyen pásztorokat.

„És majd megsokasodtok és elszaporodtok az országban. Abban az időben - így szól az ÚR - nem beszélnek többé az ÚR szövetségládájáról. Senkinek sem jut eszébe, nem is emlegetik, nem keresik, és nem készítik el újból” (16. vers).

A dicsőséges királyság koráról van itt szó, amikor nem beszélnek többé a szövetség ládájáról, mert új szövetség lesz érvényben, Jézus Krisztus, aki közöttünk lakik. Nem gondolunk többé a törvényekre és a kőtáblákra, amelyeket a szövetség ládájában helyeztek el, és amelyeket Istentől kapott Izráel.

„Ha megtartjátok ezeket a rendelkezéseket, az Istenetek lesztek!” – mondta annakidején a népnek Isten. De többé nem ez a szövetség lesz érvényes, mert Jézus így szólt: „Ez a vér az új szövetség, amely kiontatik a bűnök bocsánatára”.

„Abban az időben Jeruzsálemet nevezik az ÚR trónjának;” – mert eljön Jézus és Jeruzsálemből uralkodik a föld felett – „minden nemzet Jeruzsálemben gyűl össze, hogy tisztelje az ÚR nevét, és nem élnek többé gonosz szívük konoksága szerint. Abban az időben Júda háza Izráel házához fog csatlakozni, és együtt jönnek meg észak földjéről abba az országba, amelyet örökségül adtam őseiteknek.

Én ezt mondtam: Szeretnék veletek úgy bánni, mint fiaimmal, és nektek adni a kívánatos földet, mint legékesebb örökséget a népek között. Azt gondoltam, hogy Atyádnak hívsz engem, és nem fordulsz el tőlem! De ahogyan egy asszony hűtlenül elhagyja házastársát, úgy hagyatok el hűtlenül engem, Izráel háza! - így szól az ÚR. Hang hallatszik a hegytetőkön, Izráel fiainak panaszos sírása, mert rossz útra tértek, elfelejtették Istenüket, az URat. Térjetez meg, elpártolt fiaim! Meggyógyítlak benneteket, bár elpártoltatok. Itt vagyunk, eljöttünk hozzád, mert te vagy, URam, a mi Istenünk!” (17-22. vers) – abban az időben majd így válaszolnak az emberek.

„Bizony, csak csalás folyt a halmokon, zajongás a hegyeken” – azokra utal itt, aki a hegytetőkön hamis isteneket imádtak – „Bizony, csak Istenünk, az ÚR szabadítja meg Izráelt” (23. vers). De nincs üdvösség egyikükben sem –

egyedül Jézus Krisztuson keresztül üdvözülhetek. „A gyalázatos bálvány emésztette ifjúkorunk óta őseink szerzeményét: juhaikat és marháikat, fiaikat és leányaikat. Fetrengünk a gyalázatban, szégyenpír a takarónk, mert vétkeztünk Istenünk, az ÚR ellen, mi is, őseink is. Ifjúkorunktól mind a mai napig nem hallgattunk Istenünknek, az ÚRnak szavára” (24-25. vers).

4. fejezet: „Ha meg akarsz térti Izráel - így szól az ÚR -, hozzám térj meg! Ha eltávolítod szíнем elől förtelmes bálványaidat, ne ingadozz!” (1. vers). „És így esküszöl: Él az Úr! hűségben, egyenességben és igazságban: akkor ő benn áldják majd magokat a nemzetek, és benne dicsekszenek” (2. vers - Károli).

Az emberek azt mondogatták: „Él az Úr!” – de az egész értelmetlen volt. Ahogy ma is hányan mondogatják: „Dicsőség az Úrnak!” – de részükről csupán üres szavak ezek, nem szívből jöttek.

„Ezt mondja az ÚR a júdaiaknak és a jeruzsálemieknek: Szántatok fel új szántóföldet, ne vessetek a tövisek közé!” (3. vers).

Szántatok fel új szántóföldet, hogy utána termést hozhasson, amit elvetettek.

„Az ÚRért metélkedjétek körül, szívetek előbőrét távolítsátok el, Júda férfiai és Jeruzsálem lakói!” – a test szerinti szívet, amelyre Pál is utal a Római levélben, amikor arról ír, hogy a körülmetélt szív számít, nem pedig maga a rítus –

„Különben fellángol haragom, mint a tűz, és égni fog olthatatlanul gonosztetteitek miatt!” (4. vers).

Szabaduljatok meg egy test szerinti szívtől és a testies dolgoktól. Szabaduljatok meg tőlük, hogy teljesen odaszánhassátok magatokat Istennek és a lélek dolgainak.

„Adjátok hírül Júdában, hirdessétek Jeruzsálemben, és mondjátok: Fújjátok meg a kürtöt országszerte! Kiáltsatok teljes erővel, és mondjátok: Gyülekezzetek, menjünk a megerősített városokba! Sion felé mutassátok az irányt, fussatok megállás nélkül, mert veszedelmet hozok észak felől, és nagy

pusztulást! Előjött az oroslán a bozótból, elindult a népek pusztítója, kijött a helyéről, hogy pusztává tegye országodat; városaid romba dőlnek, lakatlanná válnak. Öltetek azért zsákruhát, sírjátok és jajgassatok, mert nem fordult el rólunk az ÚR izzó haragja! Azon a napon - így szól az ÚR - odalesz a király bátorsága és a vezérek bátorsága. A papok elszörnyednek, a próféták elképednek, és ezt mondják: Ó, Uram, URam! De nagyon rászédted ezt a népet és Jeruzsálemet, amikor azt mondtad, hogy békességünk lesz, pedig fegyver fenyegeti életünket” (5-10. vers).

A próféták ugyanis mindenfelé azt kiáltották: „Békesség és biztonság! Babilónia soha nem jut el idáig, és soha sem árthat nekünk!”.

„Abban az időben ezt mondják majd ennek a népnek és Jeruzsálemnek: Heves szél fúj a hegytetőkről a pusztában népem leányára. Nem a gabona szeleléséhez és tisztításához való. Erősebb szél ez annál, rám is támad, azért most én is ítéletet hirdetek fölöttük. Úgy jön, mint a fellegek, harci kocsijai mint a forgószél, lovai gyorsabbak a sasoknál. Jaj nekünk, elvesztünk! Tisztítsd meg szívedet a gonosztól, ó, Jeruzsálem, hogy megszabadulhass! Meddig maradnak még benned álnok gondolataid? Hírnök szava hangzik Dánból, vészhirdetőé Efraim hegyéről. Figyelmeztessétek a népeket, vigyétek hírül Jeruzsálemnek: Ostromlók jönnek messze földről, kiáltoznak Júda városai ellen. Mint mezőőrök veszik körül, mert pártot ütött ellenem - így szól az ÚR. A te utaid és tetteid okozták ezt. A te gonoszságod miatt történik ez. Bizony, keserves, a szívedig ér” (11-18. vers).

Ti hoztátok magatokra a bajt.

„Ó, hogy gyötrődik egész bensőm, elszorul a szívem! Háborog a szívem, nem hallgathatok, mert lelkemben hallom már a kürtszót, a harci riadót! Romlás romlást ér, elpusztul az egész ország. Hirtelen pusztulnak el sátraim, egy pillanat alatt sátorponyváim. Meddig kell még hadijelvényt látnom és kürtszót hallanom? Bizony, bolond az én népem, nem ismernek engem! Fiaim esztelenek, nem értelmesek! Csak arra bölcsek, hogy rosszat tegyenek, de jót tenni nem tudnak!” (19-22. vers).

Pál azt írja, a jóban legyünk ártatlanok. Mégis hányan igyekeznek beleásni magukat a gonoszba. Magam sem tudom miért, de többet akarnak megtudni róla. „Menjünk el egy kukkoldába, hogy tisztában legyünk vele, mi ellen kell felemelnünk hangunkat!” – mondogatják. A Biblia azonban azt tanítja, hogy a jóban legyünk ártatlanok. Jeremiás is hasonló kijelentést tesz itt. Az emberek csak arra voltak bölcsek, hogy rosszat tegyenek, arra már nem, hogy jót is.

Ezen a ponton egyesek úgy érzik, Jeremiás könyve visszaugrik az időben, bár a kontextust nézve nehéz ezt így látnom. Mindenesetre Jeremiás könyve itt ugyanazokkal a kifejezésekkel él, mint amit Mózes első könyvében találunk, így a réselmélet (gap theory) támogatói többek között ezt a jeremiásbeli ígerést szokták idézni elméletük alátámasztására.

A réselmélet egyébként azt vallja, hogy Mózes első könyvének első és második verse között egy meghatározhatatlan hosszúságú időbeli „hézag” van, vagyis: „Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet”. Pont. Hogy ez mikor történt? Nem tudjuk. Milliárd, több ezer milliárd évvel ezelőtt? Nem tudjuk. Majd a második vers: „A föld még kietlen és pusztá volt”. ezt úgy is fordíthatnánk, hogy a föld kietlenné és sivárrá vált.

A réselmélet támogatói szerint tehát lehetséges, hogy egy nagyobb, meghatározhatatlan időintervallum választja el egymástól az 1. és a 2. verset. Véleményük szerint az eredetileg megteremtett földet Isten az ő haragjában elpusztította egy lázadás miatt, ami megelőzte az ember megjelenését a földön. Az egyik ígerész pedig, amit a réselmélet alátámasztására használnak épp az, amelyhez most érkeztünk el Jeremiás könyvében. Azt olvassuk: „Látom a földet: kietlen és pusztá” – ugyanazok a kifejezések köszönnek itt vissza, amelyek Mózes első könyvének 2. versében is megtalálhatók.

„Látom a földet: kietlen és pusztá, és az eget: nincs világossága!” (23. vers). Az első dolog, amit Isten mondott: „Legyen világosság!”.

„Látom a hegyeket: megrendülnek, és a halmok mind inognak! Látom, hogy nincs ember, és az ég minden madara elmenekült. Látom, hogy a dúsan termő föld pusztává lett, és minden városa összeomlott az ÚR tekintetétől, lángoló haragjától. Mert ezt mondja az ÚR: Sivár lesz az egész ország, bár véget nem vetek neki. Ezért gyászol a föld, és elsötétedik ott fenn az ég, mert kimondtam, amit határoztam, nem bánom meg, és nem térek el tőle” (24-28. vers).

A réselmélet támogatói tehát erre az igeszakaszra elméletük bizonyítékeként tekintenek. Véleményük szerint Jeremiás itt visszatekint az időben, és látja a földet még azelőtt, hogy Isten helyreállította volna, hogy azután odahelyezhesse az embert. Talán az utolsó jégkorszakban látja a földet, amikor még nem világította meg fény a bolygót. A föld sötétségbe borult, az egykori fény eltűnt, az egykori városok elpusztultak. Ezzel a réselmélettel magyarázzák a kövületeket, az ősembert, és még sok más.

Több érv is szól egyébként a réselmélet mellett, de ezzel kapcsolatban problémák is akadnak. Mindenképpen el kell mondanunk azonban, hogy a réselmélet az egyik legelterjedtebb teremtéselmélet.

„A lovasok és ijászok kiáltásától menekül az egész város. Bemennek a sűrű erdőbe, és felmászna a sziklákra. Minden város elhagyott lesz, senki sem lakik bennük. Hát te, pusztulásra ítélt, mit csinálsz? Bíborba öltözöl, aranyékszerekkel ékesíted magad, festékkel készíted ki a szemedet? Hiába szépítgeted magad: szeretőid megvetettek, életedre törnek! Mintha vajúdó asszony hangját hallanám, az először szülő nő sikoltását. Sion leánya kitarja kezét, zihálva kiáltja: Jaj nekem, összeroskadok a gyilkosok miatt!” (29-30. vers).

5. fejezet: *„Járjátok be Jeruzsálem utcáit, nézzetek szét, tudakozódjatok, kutassátok át tereit! Található-e, van-e olyan ember, aki törvény szerint él, és igazságra törekszik? Akkor megbocsátok ennek a városnak!” (1. vers).* Ha találtok egy embert!

Emlékeztek, amikor az angyalok elindultak, hogy elpusztítsák Sodomát és Gomorát, Ábrahám megkérdezte: „*Vajon elpusztítod az igazat is a bűnösselel együtt?*” (1Mózes 18:23). „Akkor is elpusztítod, ha akad 50 igaz ember a városban?”. Az Úr így válaszolt: „Ha akad 50 igaz, a városnak nem kell elpusztulnia!”. „De Uram, és mi van akkor, ha csak 40 igaz ember van ott? Vagy 30? Vagy 20? Vagy 10?”. „10 igaz emberért is megkegyelmezek a városnak!”.

Isten most Jeruzsálemről mondja, hogy vizsgálják meg alaposan, nincs-e egy ember, aki a törvény szerint él és az igazságra törekszik.

„Még ha azt mondják is: ÉL az ÚR! - akkor is hamisan esküsznek!” (2. vers).

Az emberek még mindig ezt hajtogatták, de amit mondtak, nem szívből jött. „ÉL az Úr!”. Népszerű kifejezésnek számított ez abban az időben.

Amikor Elizeus meggyógyítja Naamánt, az arámok hadseregparancsnokát a bélpoklosságból, ő hálából megpróbálja Elizeust elárasztani mindenféle ajándékkal – ezüsttel és új ruhákkal, de Elizeus nem fogadta el. Géhazi, Elizeus szolgálja viszont meglátta a kincset, és arra gondolt, bárcsak az övé lehetne, hiszen abból az ezüstről egy egész szőlőskertet vehetne, szolgálkat tarthatna, olajfákat ültethetne és boldogan nyugdíjba vonulhatna. De jó is lenne!

Így hát, amikor Naamán hazaindult, Géhazi felült szamarára és utána sietett. Emberei fel is hívták Naamán figyelmét, hogy valaki sietve közeledik feléjük. „Minden rendben?” – kérdezte Naamán, amikor Géhazi behozta őket. „Persze, minden rendben, csak úgy tűnik, hogy gazdámhoz, Elizeushoz hirtelenül vendégek toppantak be, néhány fiatalember, akiknek segítségre van szüksége, így Elizeus azt üzeni, mégiscsak kérne egy keveset az ezüstről és az új ruhákból!” – válaszolta a szolgálja.

Naamán nagy örömmel bízta rá a dolgokat a szolgáljára. Géhazi elsietett, szerzeményét pedig elrejtette. Füttyörészve lépett be Elizeus házába, a próféta

pedig így szólt: „Az Úr életére kérdezem, honnan jössz, Géhazi?”. „Az Úr életére” – ezt a kifejezést gyakran használták abban az időben, arra utalt, hogy használója tisztában volt a szellemi dolgokkal. „Az Úr életére mondom, nem járt a te szolgád sehol sem” – felelte Géhazi. Géhazi hazudik és egy elterjedt kifejezésbe próbálja burkolni tettét, hogy megtévessze gazdáját.

Attól tartok, sokszor az emberek is bizonyos keresztény kifejezésekkel takaróznak, hogy másokat megtévesszenek. „Minden rendben, testvér! Dicsőség az Úrnak!”. És arra használunk bizonyos elterjedt szófordulatokat, hogy megtévesszünk másokat. Géhazi is így szól: „Az Úr életére mondom, hogy nem voltam sehol”. Álljunk csak meg egy szóra! A próféta a gondolataiban olvasott:

„Hát annak az ideje van most, hogy ezüstöt szerezz, és ruhákat, olajfákat és szőlőket, juhokat és marhákat, szolgákat és szolgálókat végy?” (2Királyok 5:26). Géhazi pontosan ezt gondolta.

„Ragadjon rád és ivadékodra Naamán bélpoklossága örökre! És az olyan poklosan ment ki előle, mint a hó” (27. vers). Géhazi is a megfelelő szófordulatokat alkalmazta. Az Úr rámutat, hogy népe is pontosan ezt teszi, de „még ha azt mondják is: Él az ÚR! - akkor is hamisan esküsznek!”.

„Pedig te, URam, az igazságot nézed. Megverted őket, de nem fájt nekik, irtottad őket, de nem akarták megfogadni az intést. Kőkemény maradt az arcuk, nem akartak megtérni. Azt gondoltam, hogy csak a nincstelének ilyen oktanok, mert nem ismerik az ÚR útját, Istenük törvényét. Elmegyek hát az előkelőkhöz, és beszélek velük, ők biztosan ismerik az ÚR útját, Istenük törvényét! De éppen ők törték össze ezt az igát, szaggatták le a köteleket! Azért leteríti őket az erdőből kijövő oroslán, elpusztítja őket a pusztai farkas; párduc ólálkodik városaiknál, széttépi, aki csak kijön onnan. Mert sokszor vétkeztek, súlyosan tévelyegnek. Hogyan bocsáthatnék meg neked?” – Isten felkiált – *„Hiszen fiaid elhagytak engem, és nem Istenre esküsznek. Jól tartottam őket, mégis házasságtörők, és parázna nő házában tolongnak. Viháncoló ménekké lettek, mindegyik a más feleségére nyerít. Ne toroljam meg ezeket - így szól az ÚR -, és ne álljak bosszút az ilyen népen?”*

Menjetek föl szőlőhegyeire, és pusztítsátok, de ne vessetek véget neki! Távolítsátok el vadhajtságait, mert nem az ÚR éi azok! Bizony, egészen hűtlen lett hozzám Izráel és Júda háza - így szól az ÚR. Megtagadták az URat, és ezt mondták: Nincsen ő, nem érhet bennünket veszedelem, nem látunk fegyvert és éhínséget” (3-12. vers) – itt ez úgysem történhet meg.

„A próféták csak fecsegnek, és nem az ige szól belőlük. Csak ennyibe kell venni őket! Azért ezt mondja az ÚR, a Seregek Istene: Mivel ti így beszéltek, most én tűzzé teszem ígémet a szádban, ezt a népet pedig fává, hogy megeméssze őket. Egy messziről való népet hozok majd ellened, Izráel háza! - így szól az ÚR. Régi nép ez, ősidőből való nép, olyan nép, amelynek nyelvét sem ismered, nem érted, mit beszél. Tegze olyan, mint a nyitott sír, mindnyájan hősök. Megemészti aratásodat és kenyeredet, megemészti fiaidat és leányaidat, megemészti juhaidat és marháidat, megemészti szőlődet és fügefádat. Erős városaidat pedig, amelyekben bízol, fegyverrel rombolja le. De még akkor sem vetek véget nektek - így szól az ÚR” (13-18. vers). Isten megígéri, hogy nem vet teljesen véget népének.

„Ha pedig azt kérdezik: Miért tette velünk mindezt Istenünk, az ÚR? - akkor így felelj nekik: Ahogyan elhagytatok engem, és idegen isteneknek szolgáltatok országokban, ugyanúgy fogtok idegeneknek szolgálni olyan országban, amely nem a tiétek. Mondjátok meg Jákób házának, és hirdessétek Júdában: Halljátok csak, oktalan és esztelen nép, amelynek van szeme, de nem lát, van füle, de nem hall! Nem féltetek engem - így szól az ÚR -, nem remegtek tőlem? Hiszen én szabtam határt homokból a tengernek, örökké tartó gátként, melyet nem hághat át. Ostromolja ugyan, de nem bír vele, hullámai zúgnak, de nem hághatják át. De ennek a népnek lázongó és dacos szíve van, állandóan lázadozik. Eszükbe sem jut, hogy féljék Istenüket, az URat, aki az őszi és a tavaszi esőt megadja a maga idejében, és biztosítja az aratásra rendelt heteket. Bűneitek miatt elmaradnak ezek, vétkeitek miatt elestek e javaktól!” (19-25. vers).

Milyen jó dolgokat akar tenni értetek Isten, de bűnötök megakadályozza Őt ebben!

Júdás levelében arra biztat, hogy maradjunk meg Isten szeretetében. Mit jelent ez? Azt jelenti, maradjunk meg azon a helyen, ahol Isten minden, szeretetéből fakadó jót el tud végezni az életünkben, amit eltervezett.

Nem azt jelenti, hogy őrizd meg magad olyan szépségesnek és édesnek, és akkor Isten nem is tehet mást, mint hogy szeressen.

Isten szeretete nem valamiből fakad. Ez az Ő természete. Isten szeret téged, akár jó vagy, akár rossz. Egyszerűen ilyen Isten természete. Mivel pedig Isten szeret, meg akar áldani, jó dolgokat akar tenni az életedben. De mint Júda esetében, bűneid visszatartották tőled a jót – mindazt a jót, amit Isten meg akar tenni érted.

„Mert bűnösök vannak népem között, orvul leselkednek, mint a madarászok, tört vetnek, hogy embereket fogjanak. Mint a madárral teli kosár, úgy tele van házuk alattomossággal: így lettek hatalmasok és gazdagok. Meghíztak, kövérek, gonosz beszédükben nem ismernek határt, nem hoznak ítéletet az árvák ügyében, hogy boldogulhassanak, a szegények igazát nem védik meg. Ne toroljam meg ezeket - így szól az ÚR -, és ne álljak bosszút az ilyen népen?! Szörnyű és borzasztó dolgok történnek az országban: A próféták hazugságot prófétálnak, a papok tetszésük szerint hatalmaskodnak, népem pedig ezt szereti! De mit tesznek majd, ha itt lesz a vég?!” (26-31. vers).

Az uralkodó osztály korrupttá vált. De az embereknek ez így jó. A következő választáson is rájuk szavaznak majd.

A választásokon mindig elcsodálkozom , amikor látom, hogy kiket választanak meg. Hihetetlen és szörnyűséges.

Isten szomorú képet tár elénk. A papok tetszésük szerint hatalmaskodnak, az emberek pedig ezt szeretik. Ahelyett, hogy sokkolná és feléháborítaná őket a dolog, úgy tűnik, semmi kivetnivalójuk nincs az adott helyzettel kapcsolatban. Számomra ez érthetetlen. És Isten számára is az volt.

Jeremiásnak végig kellett nézni egy nép halálát. A tünetek már egy ideje nyilvánvalók voltak. Így hát ahogy Jeremiás könyvét olvassuk, azt hiszem, azt is tisztábban láthatjuk, ami napjaink Amerikájában folyik.

Uram, segíts nekünk, hogy ne a világ útján járjunk, hanem kiálljunk az igazság mellett. Uram, segíts nekünk, hogy ne forduljunk el tőled, és ne bálványokat, vagy testies kívánságainkat imádjuk. Töltsd be a mi szívünket a te szeretetteddel, hogy téged dicsérjünk, hogy rád gondoljunk. Add, hogy töretlenül, hűségesen kövessünk és szeressünk Téged.

És kérünk, hogy őrizz meg bennünket a langyos állapottól!

Az Úr áldjon benneteket! Legyen nagyszerű hetetek, és gyúljon újra lángra szívetekben az Isten iránti szeretet. Legyen ez a hét egy olyan hét, amikor valóban összhangban vagytok Istennel, őt imádjátok, őt dicséritek, rá gondoltok.

Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

6-10. FEJEZET

Jeremiás figyelmezteti az embereket, hogy ítélet vár Jeruzsálemre, mert a nép elfordult Istentől és pogány isteneket kezdett imádni. A 6. fejezetben található üzenet lényegében a 3. fejezet 6. versében kezdődő üzenet folytatása. Itt konkrétan a figyelmeztetés Benjámin törzsének szól.

Benjámin aprócska törzs volt, amelynek tagjai közül néhányan Jeruzsálemben élnek. Isten tehát figyelmezteti őket, hogy meneküljenek Jeruzsálemből.

„Benjámin fiai, meneküljete Jeruzsálemből! Fújjátok meg a kürtöt Tekóában,”

Tekóáa kint a pusztában feküdt, Betlehememen túl, a Holt-tenger irányában. Ez volt tulajdonképpen az utolsó védelmi állás, mielőtt eljutunk arra a sziklás helyre, ahol már csak a havasi kecske él. Tekóából származott Ámósz próféta.

... „adajatok vészjelet Bét-Hakkeremben! Mert veszedelem fenyeget észak felől, és nagy romlás” (1. vers).

Isten tehát figyelmeztet, hogy Babilónia pusztulást hoz rájuk. Északról támadnak majd, miközben levonulnak Szírián keresztül.

„Elpusztítom Sion leányát, a szépet és gyönyörűségest. Pásztorok jönnek ellene nyájaikkal együtt, sátrakat vernek körülötte, legeltet mindegyik, ahol csak éri: - Készüljete a háborúra ellene, induljatek, vonuljatek föl délben! - Jaj nekünk, mert estére fordult a nap, és nyúlnak már az esteli árnyak! Rajta, vonuljatek föl még az éjjel, pusztítsatek el palotáit!” (2-5. vers).

Sion leányát, Jeruzsálemet tehát egy csodaszép nőhöz hasonlítja, akit az éj leple alatt megtámadnak.

„Mert így szól a Seregek URa: Vágjatok ki fákat, és emeljetek töltést Jeruzsálem ellen, a büntetésre ítélt város ellen, ahol csupa zsarolt javak vannak!”

A fákat természetesen azért kellett kivágni, hogy faltörő kosokat készíthessenek belőlük, melyekkel betörhetik a kapukat.

Majd Isten rendkívül érzékletesen jellemzi Jeruzsálemet:

„Ahogyan frissen tartja vizét a kút, úgy tartja ez frissen gonoszságát” – ahogy egy forrásból víz fakad, úgy tör elő Jeruzsálemből a bűn – „Erőszakról és elnyomásról híres, mindenütt betegséget és sebeket látok” (7. vers).

Mivel elfordultak Istentől, eluralkodott az erőszak, a rablás, az elnyomás.

Ahogy arról már korábban is beszéltünk, Jeremiást arra hívta el Isten, hogy a figyelemmel kísérje a nép halálát. Jeremiás szeme láttára szenvedett még egyszer utoljára, mielőtt kilehelte a lelkét. Jeremiás szeme láttára taposta őt el Babilon, és a próféta semmit sem tehetett, hogy mindezt megakadályozza. Csak annyit tehetett, hogy kiállt eléjük, figyelmeztette őket, és aztán látta ahogy darabokra hullik minden.

Szomorú dolog figyelemmel kísérni egy nemzet halálát! Jeremiás könyvét olvasva láthatjuk az erre utaló jeleket. Jeremiás próféciája ma is időszerű, hiszen sok olyan dolog történik ma Amerikában, ami akkortájt Júdában történt.

Jeremiás leírja a Júdában uralkodó állapotokat: az utcákon eluralkodott az erőszak, az elnyomás, a fosztogatás - ma Amerikában is megfigyelhető ez az egyre növekvő tendencia. Ugyanazokat az árulkodó jeleket fedezhetjük fel, amelyek Júda bukását is megelőzték.

„Fogadd el a fenyítést, Jeruzsálem, különben el kell szakadnom tőled, és sivár, lakatlan földdé teszek! Így szól a Seregek URa: Az utolsó szemig szedd meg, mint a szőlőt, Izráel maradékát, tedd rájuk kezedet, mint a

szüretelő a vesszőkre!” (8-9. vers). Jeruzsálem gyümölcsét is az utolsó szemig lecsipegetik majd – semmije sem marad.

„Kinek mondjam el, kit hívjak tanúnak, hogy hallják? Körülmetéletlen a fülük, nem tudnak figyelni. Gyalázzák az ÚR igéjét, nem lelik kedvüket benne” (10. vers).

Nehéz volt az embereket figyelmeztetni, mert már nem hallgattak Istenre. Fülüket becsukták, és nem lelték kedvüket Isten igéjében. Jeremiás ezért kijelenti:

„Az ÚR haragja tölt el engem, nem tudom már magamban tartani. Töltsd ki az utcán a gyermekekre meg az ifjak társaságára! Foglyul esik férfi és nő, öreg és aggastyán egyaránt!” (11. vers).

Mindannyian elpusztulnak – az aggastyán és a gyermek.

„Házaik másoké lesznek, földjükkal és feleségükkel együtt, ha kinyújtom kezemet az ország lakóira! - így szól az ÚR. Hiszen apraja-nagyja mind nyereszkedésre adta magát, prófétája, papja mind hamisságot művel” (12-13. vers). Ilyen állapotban volt az ország. Az emberek haszonlesők, a papok és próféták romlottak.

„Népem romlását úgy gyógyítják, hogy könnyelműen mondogatják: Békesség, békesség! - de nincs békesség!” (14. vers).

A próféták váltig állították, hogy minden rendben lesz, nincs miért aggódni, békesség, békesség! Miközben az ítélet Damoklész kardjaként lebegett fejük felett.

„Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak. Azért elesnek az összeomláskor, elbuknak a megtorlás idején - mondta az ÚR. Így szól az ÚR: Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét, kérdezősködjetek az ősi ösvények után, melyik a jó út, és azon járjatok, akkor nyugalmat találtok lelketeknek! De ők ezt mondták: Nem megyünk!” (15-16. vers).

Isten arra kéri őket, egy pillanatra maradjanak veszteg, és vizsgálják meg az életüket. Nézzék csak meg, mi történik körülöttük. Gondolják csak át az életüket. És kérdezősködjének az ősi ösvények után, hogy melyik a jó út, és azon járjanak, az Úrral, és akkor megnyugszik a lelkük.

Jézus is így szólt: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek”* (Máté 11:28). Ez a megnyugvás minden esetben összekapcsolódik azzal, hogy az Úrra bízunk az életünket.

Tudod, amikor átadod az életed Jézus Krisztusnak, az első dolog, aminek tudatára ébredsz, egy valóban mély megnyugvás és békességérzet. Isten megígéri, hogy nála megnyugvást talál a lélek. De az emberek mégse ezt választják, hanem mennek saját testies vágyaik után, hogy minél több dolgot megszerezzenek, miközben fejvesztve rohangálnak ide-oda az életben.

Így szól az Úr: *„Őröket is állítottam föléjük, hogy figyeljenek a kürt szavára. De ők ezt mondták: Nem figyelünk!”* (17. vers).

Isten szüntelenül riadót fúj, hogy közeleg az ítélet, de ők rá sem hederítenek.

„Ezért halljátok, népek, és tudd meg te, gyülekezet, mi vár rájuk!” (18. vers).

Mennyire szomorú is ez! Az emberek már oda sem figyelnek Isten szavára, így kénytelen a földhöz kiáltani:

„Halld meg, te föld! Íme, veszedelmet hozok erre a népre: saját gondolataik gyümölcsét, mert nem figyeltek beszédemre, és tanításomat megvetették. Minek nekem a tömjén, mely Sebából érkezik, és a messze földről való jó illatú nád? Égőáldozataitok nem kedvesek, véresáldozataitok nem tetszenek nekem” (19-20. vers).

Isten kijelenti, hogy nem fogja elfogadni őket. A Zsoltárok könyvében is azt olvassuk:

„Hiszen a véresáldozatot nem kedveled, és ha égőáldozatot adnék is, nem vennéd szívesen. Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!” (Zsolt. 51:18-19).

Túl sokan vannak ma is, akik az Istennel való személyes kapcsolatot igyekeznek a vallással helyettesíteni. Isten azonban egy élő kapcsolatra vágyik veled. Istent nem érdeklik a vallásos cselekedeteid, ha közben nincs meg a Vele való személyes kapcsolat. A vallásos cselekedetek mit sem érnek, ha csak azért tesszük őket, hogy elmondhassuk, vallásos cselekedeteket hajtottunk végre. Fontos, hogy ezek háttérében egy Istennel való személyes kapcsolat álljon, mert attól nyer értelmet minden. Isten tehát azt mondja nekik, felejtsék el a különféle áldozatokat, mert Isten még csak el sem fogadja őket.

„Ezért így szól az ÚR: Bukatókat állítok e nép elé, és elbuknak bennük apák és fiak egyaránt, elpusztulnak a szomszédok és a barátok. Így szól az ÚR: Íme, egy nép jön észak földjéről, nagy nemzet kel föl a föld széléről. Íjat és kopját ragadnak, kegyetlenek, nem irgalmaznak. Hangjuk zúg, mint a tenger, és lovakon nyargalnak. Mint harcosok sorakoznak ellened, Sion leánya. Hallottuk a hírét: kezünk elernyed, szorongás vett erőt rajtunk, vonaglás, mint a szülő asszonyon. Ne menj ki a mezőre, és ne járj az úton, mert ellenség kardja vár, és iszonyat mindenütt! Népem leánya, öltözz zsákruhába,” – a gyász öltözete volt ez – „fetrengj a hamuban! Gyászolj, mintha egyszülöttedért tennéd, zokogj keservesen! Mert hirtelen eljön a pusztító ellenünk. Népem megvizsgálójává, kutatójává rendelvelek, hogy megismerd és megvizsgáld életét”

Ezzel befejeződik az üzenet, és a továbbiakban Isten személyesen Jeremiáshoz szól:

„Népem megvizsgálójává, kutatójává rendelvelek, hogy megismerd és megvizsgáld életét. Mindnyájan elvetemült lázadók, rágalmakat terjesztenek; közönséges réz és vas, az is mind hitvány. Zihált a fújtató, de csak ólom került ki a tűzből; hiába a folytonos olvasztás, mert a gonoszok nem tisztíthatók meg. Eldobnivaló ezüstnek hívják őket, mert az ÚR elveti őket” (21-30. vers).

Isten tehát elmondja Jeremiásnak, hogy szolgálata nem lesz sikeres, mert az emberek már nem hallgatnak Isten szavára, de mégis, Isten helyezte közéjük Jeremiást.

Jósiás király, aki Jeremiás szolgálatának elején uralkodott, uralmának 18. évében megparancsolta, hogy javítsák ki a templomot. A templomot addig elhanyagolták, így meglehetősen rossz állapotba került. Ráadásul a külső udvaron oltárokat állítottak fel a Baalnak és Moloknak, és már évek óta nem imádták Istent. Jósiás tehát kiadta a parancsot, hogy állítsák helyre a templomot, és egy nagy összeget bízott Hilkiájá főpapra, hogy béreljen fel ácsokat és mindenféle mesterembereket a templom helyreállítására.

Miközben Hilkiájék a templom romjait takarították, megtalálták a törvénykönyvet. Vitték is azonnal Jósiásnak és felolvasták előtte, a király pedig sírva fakadt, mert rádöbbsent, milyen messzire került már a nép Istentől. Azt is felismerte, hogy Isten a törvénykönyvben előre megígérte, ítéletet bocsát a népre, ha az elhagyja Urát és rendelkezéseit.

Ekkor Jósiás az Úrhoz kiáltott, mert felzaklatták őt az olvasottak és a nép súlyos bűne. Ekkor az Úr igéje szólt egy Hulda nevű próféta nőhöz, aki megvitte a királynak az Úr üzenetét. Isten rajta keresztül üzent meg a királynak, hogy mivel ő megbánást tanúsított és visszafordult az Úrhoz, az ő uralkodása idején nem sújtja még a népet az előre megígért ítélettel. De ahogy uralkodásának vége, eljön az ítélet.

Jósiás volt az utolsó jó király Júdában. Halála után, fia uralkodása idején, egyre mélyebb fertőbe süllyedt az ország. Fia mindössze három hónapig uralkodott, majd eltávolították, és az egyiptomi fáraó egy másik királyt helyezett a trónra. A lényeg azonban, hogy Jósiás halála után nagyon gyorsan megindult a lejtőn az ország.

Amikor azonban Jósiásnak felolvasták a törvényt, a király rádöbbsent, hogy Isten megparancsolta, hogy népe minden évben gyűljön össze és üljön meg a páskaünnepet, mégpedig ott, Jeruzsálemben. Ezért aztán

uralkodásának 18. évében el is rendelte a páskaünnepet. Meghívókat küldött ki a törzsekhez – ahogy arról a Királyok második könyvében olvashatunk -, és megszervezte Izráel történetének legnagyobb páskaünnepét, mind a résztvevők, mind pedig a bemutatott áldozatok számát illetően.

Hirtelen nagy divattá vált Isten imádni. Ahogy az emberek látták, hogy királyuk minden erejével Jehovát akarta szolgálni, divatossá vált a templomba járás.

Mindig veszélyes, amikor valaki azért tesz valamit, mert éppen az a divat. Más is jár, akkor én is megyek, ahelyett, hogy szívből járultak volna Isten elé, hogy imádják őt. Az Úr tehát ismét meglátogatta Jeremiást:

„Ezt a parancsot kapta Jeremiás az ÚRtól: Állj az ÚR házának kapujába, és így hirdesd ott az igét: Halljátok az ÚR igéjét, júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az ÚR előtt!” (1-2. vers).

Elindult tehát egy óriási mozgalom, az emberek csak úgy özönlenek a templomba, Jeremiás pedig odaáll a kapuba és felkiált: „Halljátok az ÚR igéjét, júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az ÚR előtt!”. *„Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok! Ne bízzatok ilyen hazug szavakban: az ÚR temploma, az ÚR temploma, az ÚR temploma van itt!” (3-4. vers).*

A próféta tehát megfeddi azokat, akik jöttek a templomba, mégpedig azért, mert először is, nem a megfelelő indíttatásból jöttek. Valamilyen oknál fogva úgy érezték, hogy mivel helyreállt a templom, most már biztonságban lesznek ellenségeiktől. Az életformájukon azonban nem változtattak. Továbbra is ugyanazokat a gonoszságokat művelték, amit korábban.

A Baalnak tömjéneztek, és továbbra is Molok égő karjaiban áldozták fel gyermekeiket. Isten szemében utálatos dolgokat műveltek, de mivel újra állt a templom, abban bíztak, hogy Isten bizonyosan elnézi majd nekik gonoszságukat. Mintha a templomot valamiféle amulettnek tekintették volna, amely megőrzi őket a pusztulástól. A próféta azonban rámutat, hogy az

emberek hazug szavakban bíztak. Helytelenül hitték, hogy a templom valamiféle varázsszerként megóvja majd őket az eljövendő ítélettől gonosz tetteikért.

Hadd hangsúlyozzam ismét, hogy Isten egy személyes kapcsolatot szeretne veled, amely megváltoztatja az életedet. Ehhez nem elég gyülekezetbe vagy templomba járnod, ha a szívedet nem szántad oda Istennek. Hány ember igyekszik azzal nyugtatni magát, hogy ő mégiscsak jár templomba. Múltbéli vallásos cselekedeteiben és a vallási szertartásokban bízik. Isten azonban ebben az ígérésben kijelenti, hogy aki ezt teszi, egy hazugságban bízik, mert nem ebben van az üdvösségünk.

A gyülekezet, a templom, a szertartások nem menthetnek meg téged. Csak egy élő, Jézus Krisztusba vetett hit üdvözíthet, ami megváltoztatja az életedet. Ha pedig a te Jézus Krisztusba vetett hited nem változtatta meg az életedet, meg kell kérdőjelezd, és meg kell vizsgáld a hitedet.

Olyan ez, mintha azt mondanám, figyeljetelek, tudom, hogy nagyerejű bomba van elrejtve ebben a gyülekezetben, ami három perc múlva robban. Egészen biztos vagyok benne. De közben nyugodtan beszélnék tovább, mintha mi sem történt volna. Ugye, hogy nem hinnétek nekem? Hiszen szavaim nem állnának összhangban a cselekedeteimmel.

Ha tényleg meggyőződésem lenne, hogy a gyülekezetben egy bomba van elrejtve, sokkal inkább azt mondanám: „Rendben, senki ne essen pánikba, de most szépen mindenki álljon fel, és hagyja el az épületet, amilyen gyorsan csak lehet!”. Ugye ebben az esetben a cselekedeteim összhangban állnának azzal, amit meggyőződéseként hirdetek.

Így hát ha te azt állítod, valóban hiszed, hogy Jézus Krisztus Isten fia, illetve hogy meghalt, hogy bűneinkből megmentsen bennünket, a meggyőződésednek összhangban kéne állnia az életeddel, és az életformáddal. Helytelen, sőt következetlen lenne arról beszélnem, hogy hiszek Istenben és a Szentlélekben, miközben a test szerint élem az életemet.

És ebben az esetben is pontosan erről van szó. A szavaikkal önmagukat csapták be az emberek, hiszen a megfelelő kifejezéseket hajtogatták, de becsapták önmagukat, hiszen egy hazugságban bíztak az élő Istennel való személyes kapcsolat helyett. A próféta tehát figyelmezteti őket, hogy ne higgyenek a hamis szavaknak, és ne Jehova templomában bízzanak, még ha látványa teljességgel lenyűgözi is őket.

Nem számít, mit érzel – az számít, amit teszel. Az Úr tehát azt üzeni a népnek, hogy javítsanak utjaikon és tetteiken, és akkor megengedi majd, hogy ezen a helyen tartózkodjanak. Akkor megóvja és megvédi őket. „Maga a templom azonban ne, fog megmenteni benneteket! Ha azt szeretnétek, hogy tegyek valamit értetek, akkor változtassatok utaitokon!”.

„Mert csak ha igazán megjobbítjátok útjaitokat és tetteiteket, ha igazságosan ítélték ember és embertársa között, ha a jövevényt, árvát és özvegyet nem nyomjátok el, és ártatlan vért sem ontotok ezen a helyen, nem követtek más isteneket a magatok romlására: akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok, azon a földön, amelyet őseiteknek adtam, öröktől fogva mindörökké” (5-7. vers).

Isten tehát azt mondja nekik: „Ha a helyes úton jártok, ha rendelkezéseim szerint éltek, örökre itt élhettek. Vigyázni fogok rátok, megóvlak és megőrizlek benneteket. De csak azért, mert helyreállítottátok a templomot, csak azért, mert eljártok a templomba imádni engem, nem teszem meg. Szeretném, ha az életetek, az életformátok is arról tanúskodna, hogy a helyes úton jártok. Változtassátok meg utaitokat és cselekedeteiteket! Kezdjetek el a helyes úton járni!”.

Isten azt akarja, hogy tisztességesen és igazságosan járjunk el. Isten nem szeretné, ha elnyomnánk a szegényeket és kihasználnánk egy másik ember szorult helyzetét. Isten szeretné, ha úgy szeretnénk egymást is, ahogy önmagunkat szeretjük. Hát van ebben bármi rossz? Hát nem lenne csodálatos egy olyan világban élni, ahol az emberek azt tennék, amire Isten kéri őket?

Mennyire dicsőséges is lenne ez a világ, ha mindenki Isten akarata szerint élne! Ha mindannyian valóban szeretnék egymást, törődnék egymással, odafigyelnék egymásra, segítenék egymást, felemelnék az elesetteket és erősítenék a gyengéket. Ezt kéri tőlünk Isten.

De az emberek mind a saját fejük után mentek. Mindenkit csak saját önző indíttatása és nyereségvágya vezérelte. Őket ugyan nem érdekelte, kit bántanak meg, vagy hány embert kell érte a sárba tiporniuk.

Isten tehát rámutat, hogy az önmagában még nem elég, hogy helyreállították a templomot, és eljárnak oda Istent imádni. Isten ennél többet kér. A gyülekezetbe, templomba járás önmagában még nem segít az emberen. Isten ennél többet akar: azt szeretné, ha odaszánnánk neki az életünket. Azt szeretné, ha megváltoztatnánk tetteinket, és elkezdenénk az ő akaratában járni.

A próféta így szólt: *„Ti hazug szavakban bíztok, amelyek semmit sem érnek”* (8. vers). A szavak nem menthetnek meg benneteket. A megfelelő kifejezések hajtogatása nem menthet meg benneteket. Az apostoli hitvallás hajtogatása nem menthet meg. A 23. zsoltár, vagy a János 3:16 ismételtetése nem menthet meg. Az üdvösséghez több kell, mint egy szüntelen ismételtetett apostoli hitvallás. Az üdvösséghez arra van szükség, hogy odaszánjam az életemet és a szívemet Jézus Krisztusnak.

Az Úr tehát rámutat, mennyire nem álltak összhangban szavaik a tetteikkel: *„Loptok, gyilkoltok, paráználkodtok, hamisan esküsztek, a Baalnak tömjéneztek, és más isteneket követték, akiket nem ismertek. Azután idejöttök, és megálltok előttem ebben a házban, amelyet az én nevemről neveztek el, és ezt mondjátok: Megszabadultunk! De azután ugyanazokat az utálatos dolgokat követitek el”* (9-10. vers).

Vajon tényleg képesek erre az emberek? Vajon tényleg lehetséges az, hogy paráználkodnak, házasságtörést követnek el hétközben, majd eljönnek

az Úr házába, és azt mondják, de hát beborít bennünket Isten kegyelme, és Krisztusban szabadon megtehetünk mindent, amit csak akarunk! A próféta épp ez ellen emeli fel hangját.

Már akkortájt is ez történt, és mind a mai így van ez. Akadnak olyanok, akik hétközben a test szerint élnek, tisztességtelenül üzletelnek, hazudnak, lopnak, paráználkodnak, majd van bátorságuk odaállni az Úr házába azt gondolva, hogy pusztán azért, mert eljöttek, minden rendben, minden elfelejtve – elvégre megint egy nagyobb összeget tett be az istentisztelet végén az adománydobozba! Így már biztos minden rendben – gondolja. Mintha Isten megvásárolható lenne! Isten azt mondja, változtassátok meg tetteiteket, változtassátok meg az életeteket, akkor megóvjak benneteket, és biztonságban élhettek ezen a helyen.

„Vajon rablók barlangjának nézitek ezt a házat, amelyet az én nevemről neveztek el? Majd én is annak nézem! - így szól az ÚR” (11. vers).

Emlékeztek arra, amikor Jézus bement a templomba, és asztalaikat felforgatva ostorral hajtotta ki onnan a pénzváltókat és a galambárosokat? Akkor ezt mondta: *„Meg van írva: az én házamat imádság házának nevezik: ti pedig rablók barlangjává teszitek”* (Máté 21:13). Az Úr azt mondja: *„Ez az én házam, amit az én nevemről neveztek el”*. Az emberek minduntalan azt mondogatták, ó, Jehova temploma, Jehova temploma! Az Ő nevééről nevezték el ugyan, de rablók találkozóhelyévé lett. Rablók barlangjává.

Majd így szól az Úr: *„Menjetek csak el szent helyemre, Silóba, ahol először szereztem lakást nevemnek, és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszsága miatt!”* (12. vers).

Amikor először léptek be a földre, hogy birtokba vegyék azt, a szövetség ládáját legelőször Silóban helyezték el. Ezért mondja Isten, hogy menjenek el Silóba, *„és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszsága miatt!”*. Nézzétek csak, milyen sivárrá lett!

„Most pedig, mivel ilyen dolgokat követtetek el - így szól az ÚR -, bár én intettelek benneteket, idejében intettelek, de ti nem hallgattatok rám, szoltam nektek, de nem válaszoltatok, azért úgy bánok ezzel a házzal, amelyet nevemről neveztek el, amelyben bizakodtok,” – látjátok, ők Isten házában, nem pedig magában Istenben bíztak. Nem Krisztusban és nem egy élő kapcsolatban, hanem egy szertartásban – „és ezzel a szent hellyel, amelyet nektek és őseiteknek adtam, ahogyan Silóval bántam” (13-14. vers).

Isten megígéri, hogy ugyanezt teszi majd ezzel a hellyel is, mint Silóval – elpusztítja. *„És elvetlek benneteket színem előtt, ahogyan elvettem testvéreiteket, Efraimnak minden ivadékát” (15. vers) – vagyis Izráel északi törzseit.*

Majd Isten így szól Jeremiáshoz: *„Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg!” (16. vers).*

Nagyon komoly és kemény szavak ezek. Isten azt mondja Jeremiásnak, ennyi volt. Többé ne imádkozz és ne esedezz értük, mert nem hallgatlak meg.

Emlékeztek csak Mózes első könyvében, amikor az ember egyre jobban benépesítette a bolygót, az Úr pedig végigpásztázta az egész földet, de a sok ember közül egyedül Noé bizonyult igaznak. És akkor Isten azt mondta, nem erőlködik Lelke örökké az emberrel.

Van ebben egy áldás és egy átok is. Micsoda áldás, hogy Isten Lelke igenis mindannyiunkkal jó értelemben küszködik. Hát nem csodálatos, hogy Isten időt szakít rám! Hát nem csodálatos, hogy Istennek elég fontos vagyok ahhoz, hogy elküldje az ő Szentlelkét, hogy munkálkodjon bennem, hogy a helyes úton járjak, és megkaphassak minden áldást, amit Istent kiönt az ő gyermekeire.

Isten azért „küszködik” velem, hogy nekem jó legyen. Ez tehát óriási áldás. Az átok viszont az, hogy Isten Lelke nem küszködik velünk örökké. Ha

valaki hátat fordít Istennek, megkeményíti a szívét, akkor eljuthat arra a pontra, hogy Isten Lelke többé nem küszködik vele. Ezért kapja itt Jeremiás is azt az utasítást, hogy többé ne imádkozzon a nép javáért, mert túl messzire mentek, és ha mégis imádkozik, Isten nem hallgatja meg. Bizony nagyon súlyos a helyzet, amikor maga Isten kijelenti valakiről, hogy ennyi volt, túl messzire ment.

Vajon lehetséges ez? – kérdezed. Az Írások azt tanítják, hogy lehetséges. Isten így szólt a Hóseás 4:17-ben: *„Bálványokhoz szegődött Efraim: hadd tegye!”*. Ne próbálkozz többé – engedd, hadd tegye.

Pál a Római levélben azt írja, „ezért feladta Isten”. Mennyire szomorú, amikor Isten felad valakit.

De tudjátok, Istennek egyáltalán nem kötelessége küszködni velünk. Már az is bámulatos, hogy egyáltalán megteszi – olyan csoda ez, amelyet én sem értek teljesen. Hiszen nem kéne megtennie! Isten nem tartozik nekem semmivel! De mivel szereti az embert, kitart mellette, amíg át nem lépjük azt a bizonyos láthatatlan vonalat, ahonnan már nincs visszaút.

A János 12:39-ben azt olvassuk: „azért nem tudtak hinni”. Nem azt írja az Ige, hogy nem hittek, hanem hogy nem tudtak hinni. Eljutottak arra a pontra, hogy nem tudtak hinni. Túl messzire mentek. Így hát amikor Isten azt mondja Jeremiásnak, hogy ne imádkozzon többé a népért, mert úgyszemint hallgatja meg könyörgését, azért teszi, mert a nép túl messzire ment. Átlépték azt a bizonyos képzeletbeli vonalat, ahonnan már nincs visszaút.

„Nem látod, mit csinálnak Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin? A fiak fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének,” - Astartét, Semiramist, az ég királynőjét, a termékenység istennőjét imádták – „és italáldozatot mutassanak be más isteneknek, és ezzel bosszantsanak” (17-18. vers).

Itt van Isten népe – a kisgyermek rőzsét szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az édesanyák pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket

készítsenek az ég királynőjének, Semiramisnak, a termékenység istennőjének. Isten azt mondja, ez már mindennek a teteje, és kéri Jeremiást, hogy többé ne járjon közben a népért.

„Vajon nekem okoznak bosszúságot - így szól az ÚR -, nem saját maguknak? Mert majd szégyen borítja arcukat! Ezért így szól az én Uram, az ÚR: Lángoló haragom kiárad erre a szent helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld gyümölcsére. Égni fog, nem alszik ki! Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Égőáldozataitokat rakjátok véresáldozataitok mellé, és egyétek meg a húst! Mert nem az égő- és véresáldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsolatot nekik, amikor kihoztam őket Egyiptomból, hanem ezt parancsoltam nekik: Hallgassatok az én szavamra,” – Isten itt rámutat, hogy a különféle áldozatokat csak a törvény után adta, a nép pedig megszegte a parancsolatokat - „akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgotok legyen!” (19-23. vers).

„Egyszerűen csak engedelmeskedjetez nekem!” – kéri őket Isten. „Legyetek összhangban az én akaratommal!”.

„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat. Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem” (24-25. vers).

Isten nem hagyta őket magukra. Kezdetől fogva elküldte szolgálóit, követeit, hogy arra buzdítsák a népet, szánják oda életüket Istennek.

„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik. Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni” (26-27. vers).

„Jeremiás, te csak mondd el nekik, bár nem hallgatnak rád!” – mondja a prófétának Isten. Ó, mennyire nehéz dolga is volt Jeremiásnak! Egy olyan szolgálatot végez, mely kezdettől fogva kudarcra van ítélve. De egyvalamit ne feledjünk: bár szolgálata kezdettől fogva kudarcra volt ítélve, Isten mégis ezzel a szolgálattal bízta őt meg. Mivel pedig Jeremiás hűséges és engedelmes volt, Isten megáldotta őt, bár a szolgálata nem mondható sikeresnek.

A siker definícióját persze legtöbbször a világból vesszük: például ügynökként csak akkor kapok jutalékot, ha az ügyfél aláírta a megrendelést. Így amikor az aláírás elmarad, elkeseredek és vesztesnek érzem magam. Vagy amikor valakinek bizonyóságot teszek, de ő elutasítja azt, akkor megint csak vesztesnek érzem magam. Vagy azt gondolom, micsoda időpazarlás! Az egész délutánomat erre az emberre szántam, erre elutasítja az evangéliumot! Micsoda időpocsékolás!

De várjunk csak egy percet! Nem igaz! Isten megjutalmaz téged azért, ha bizonyóságot teszel – akár hallgat rád és megváltozik, akár nem.

Tudod, Isten csupán azt kéri tőlem, hogy egyszerűen csak tegyek róla bizonyóságot. Ő is tisztában van azzal, hogy szavaim bizonyos embereknél majd süket fülekre találnak, mégis azt kéri tőlem, hogy tegyek bizonyóságot.

„Jeremiás, menj és hirdesd ezt az üzenetet! Bár nem hallgatnak rád, nem baj, akkor is mond el nekik!”. Isten mindenképpen bizonyóságot akar tenni az embereknek, hogy senki ne mentegetőzhessen.

Való igaz, hogy szolgálatunk nem mindig ér majd el sikereket, de ez egyáltalán nem számít, amikor majd ott állok Isten előtt. Isten nem az általam megtért emberek száma alapján jutalmaz majd meg engem, hanem egyszerűen azért, hogy bizonyóságot tettem. Isten ugyanúgy megjutalmaz, amikor egy ember sem reagált bizonyóságtételemre, mint amikor tíz is egyszerre.

Az emberek reakciója ugyanis már nem az én kezemben van – egyedül Isten tud egy reakciót kiváltani az emberek szívében. Az én feladatom nem az, hogy rábeszéljek valakit arra, hogy higgyen Jézus Krisztusban – az én részem

csak annyi, hogy bizonyóságot tegyek az embereknek Istenről, Isten Igéjéről és az igazságról, a többi már a Szentlélek dolga – ő fogja az én bizonyágtételemet, és azt teszi vele az emberek szívében, amit jónak lát. Gyakran nem is tudhatjuk, milyen munkát végez a Szentlélek egy ember szívében.

Egyszer este egy részeg ember jelent meg az ajtónk előtt. Zaklatott volt, mert óriási veszekedésben volt a családjával. A család még a rendőrséget is kihívta, mert a férfi erőszakoskodni kezdett - még a telefont is kitépte a falból.

A férfi hozzám fordult segítségért. Bekopogott, én pedig megkérdeztem, miben segíthetek. Erre azt válaszolta, szeretné rendezni a kapcsolatát Istennel. Szeretné, ha felhívnám a feleségét, ha megmondanám neki, milyen szörnyen viselkedett a férjével. Majd hozzátette, hogy nincs senki, aki ezt végigimádkozná vele.

Nem igazán értettem, mit akart mondani, de arra gondoltam, rendben, ha imádkozni szeretne, szívesen imádkozom vele. Így hát átsétáltunk a szomszédunkban található gyülekezeti épületbe, és elkezdtünk imádkozni. Az első fél órában szüntelenül csak bosszúért és ítéletért imádkozott azok fejére, akik olyan szörnyen bántak vele. Mindeközben én is imádkoztam magamban.

Aztán úgy fél óra elteltével megváltozott a férfi imádsága, és így szólt: „Uram, azért én sem viselkedtem túl jól, bevallom. Sőt, meglehetősen szörnyű dolgokat tettem...”.

Egy áttörést éreztem ekkor – az egész imádság hangulata megváltozott. Korábban még bosszúért kiáltott és másokkal foglalkozott, majd hirtelen önmagáért kezdett könyörögni, megvallotta bűnét és segítségül hívta Istent. Nagyon jó volt ezt hallani!

A következő fél órában teljes szívéből kérte Istent, hogy munkálkodjon az életében. Majd elkezdte dicsérni az Urat – de éreztem, hogy egyre fáradtabb, mert egyre halkabban ismételte, hogy köszönöm Jézus, míg végül egy nagyot sóhajtott és elaludt. Én még egy picit imádkoztam ott mellette, majd betakartam és hazamentem. Megengedtem, hogy ott aludjon, hiszen azt mondta, haza nem mehet, mert a családja kirúgta.

Amikor hazaértem, a feleségem azonnal megkérdezte, hogy milyen volt. „Bevallom, fogalmam sincs” – válaszoltam. Hiszen amikor az embernek egy részeg férfival van dolga, nem igazán tudhatja, mennyi jutott el a szívéig.

Másnap reggel átmentem a gyülekezetbe: a takarót ott találtam gondosan összehajtva, a férfi pedig már elment, de másnap este fél hétkor újra felbukkant. Öltönyt viselt, nagyszerűen nézett ki, és egyszercsak felkiáltott: „Mikor kezdődik a bibliaóra?”. Abban a pillanatban felismertem, hogy Isten akkor este megérintette a szívét.

De a helyszínen nem mindig tudhatjuk. Lehet, hogy Isten munkálkodik egy adott ember életében, miközben mi semmit sem érzékelünk – a bizonyíték, a gyümölcs csak később válik láthatóvá.

Jeremiás szolgálata azonban kudarcra volt ítélve. Nem fognak hallgatni rá. Bár kiáltasz hozzájuk, nem válaszolnak.

„Azért ezt mondd nekik: Ez az a nép, amely nem hallgatott Istenének, az ÚRnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból. Nyírd le hajkoronád, és dobd el, kezdj gyászénekebe a hegytetőkön, mert megvetette, eltaszította az ÚR a nemzedéket, amelyre megharagudott! Mert olyat követtek el a júdaiak, amit rossznak látok - így szól az ÚR. Förtelmes bálványait abban a házban állították föl, amelyet nevemről neveztek el, és tisztátalanná tették azt” (28-30. vers).

Isten házában állítottak fel oltárokat a Baalnak.

„Fölépítették a Tófet áldozóhalmait a Ben-Hinnóm völgyében, tűzben égették el fiaikat és leányaikat, pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott” (31. vers) - Jeruzsálem külterületén Ben-Hinnóm völgyében, amely a Sion hegyének oldalában húzódik.

„Tűzben égették el fiaikat és leányaikat, pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott” – Isten maga mondta, hogy soha nem követel gyermekáldozatot.

„Azért eljön az az idő - így szól az ÚR -, amikor nem beszélnek többé a Tófetről és Ben-Hinnóm völgyéről, hanem az öldöklés völgyéről, mert a

Tófetben fognak temetkezni más hely híján. E nép halottai az ég madarainak és a föld állatainak martalékává lesznek, és senki sem riasztja el őket. Véget vetek Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin a hangos, vidám örvendezésnek, a vőlegény és a menyasszony örömeinek, mert rommá lesz az ország” (32-34. vers).

„Menj tehát és figyelmeztess őket, bár nem hallgatnak rád. De én mindezt megcselekszem” – mondja az Úr.

„Abban az időben - így szól az ÚR - kiszórják majd sírjukból Júda királyainak és vezéreinek csontjait, a papoknak, a prófétáknak és Jeruzsálem lakosainak csontjait. Kiterítik azokat a nap, a hold és az ég egész serege elé, amelyeket szerettek, tiszteltek és követtek, amelyekhez folyamodtak, és amelyek előtt leborultak. Nem szedik össze, nem temetik el, trágyává lesznek a föld színén. Akik pedig megmaradnak ebből a gonosz nemzetségből, az egész maradék, inkább választaná majd a halált, mint az életet bárhol, ahová a megmaradtakat szétszórtam - így szól a Seregek Ura” (1-3. vers).

Ebben az ígérésben a nap, a hold és az égitestek imádatáról van szó, a 3. vers azonban különösen érdekes: *„Akik pedig megmaradnak ebből a gonosz nemzetségből, az egész maradék, inkább választaná majd a halált, mint az életet bárhol, ahová a megmaradtakat szétszórtam - így szól a Seregek Ura”.*

Az utolsó zsidók, akik a rómaiaknak még ellenálltak Massadában voltak. Ez tehát egy beteljesült prófécia – mert az élet helyett valóban inkább a halált választották, és Massadában tömegesen ölték meg magukat, nehogy a rómaiak kezére kerüljenek. Ők voltak tehát az utolsó „megmaradtak”, még mielőtt a rómaiak támadása nyomán a zsidóság szétszóródott szerte a világban. A maradék az élet helyett inkább a halált választotta.

„Mondd meg nekik, hogy így szól az ÚR: *Ha elesik valaki, nem kel-e föl? Ha helytelen útra tér, nem fordul-e vissza?” (4. vers).*

Más szóval: bár elpusztulnak, és az utolsó megmaradtak megölik magukat, Isten megígéri, hogy újra munkálkodni fog bennük.

Milyen határtalan Isten türelme és kegyelme – bár elbuktak, megígéri, hogy igaz és hűséges marad népéhez, és az utolsó időkben újra összegyűjti őket.

„Miért tért tévútra ez a nép, miért tévelyeg állandóan Jeruzsálem? Miért ragaszkodik a csalárdsághoz, és miért nem akar megtérni? Figyeltem, és hallottam, hogy nem őszintén beszélnek. Senki sem bánja gonoszságát, és nem mondja: Mit tettem?! Mindenki összevissza futkos, mint a harcban száguldozó lovak. Még a gólya is, az égen, tudja költözése idejét, a gerlice, a fecske és a daru is vigyáz, mikor kell megjönnie, csak az én népem nem ismeri az ÚR törvényét” (5-7. vers).

Még az állatok is tudnak bizonyos dolgokat ösztönösen. Csak Isten népe nem volt hajlandó hallgatni a lelkiismeretére – pedig Isten a szívükbe ültette Igéjét és törvényét.

A fecske is minden évben visszatér, figyeli az évszakokat, tudja, mikor kell útnak indulnia, mintha egyfajta beépített navigációs rendszerrel rendelkezne!

De itt van az ember. Mennyivel bölcsebb az állatnál, mégsem engedelmeskedik annak a lelkiismeretnek, amit Isten belé ültetett.

„Hogyan mondhatjátok: Bölcsek vagyunk, nálunk van az ÚR tanítása! Hiszen hazugsággá tette ezt az írástudók hazug tolla! Szégyent vallottak a bölcsek, megijedtek, zavarba jöttek. Mit is ér a bölcsességük, ha megvetették az ÚR igéjét?” (8-9. vers).

Hogyan mondhatjátok, hogy bölcsek vagytok? Csak azért, mert nektek adatott Isten törvénye? Az Úr rámutat, hogy hiába adta a törvényt.

Sok ember esetében Isten a Fiát is hiába küldte el. Ha elutasítottad Jézus Krisztust mint megváltódat, akkor Isten hiába küldte el Fiát, hogy meghaljon érted. Akkor a te esetedben Jézus Krisztus halála hiábavaló volt. Csak akkor nyer ugyanis értelmet, amikor befogadod Jézus Krisztust.

„Azért asszonyaikat másoknak adom, mezőiket a hódítóknak, mert apraja-nagyja mind nyereszkedésre adta magát, prófétája és papja mind hamisságot művel. Népem baját úgy gyógyítják, hogy könnyelműen mondogatják: Békesség, békesség! - de nincs békesség! Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak. Azért elesnek az összeomláskor, elbuknak a megtorlás idején! - mondta az ÚR. Szüretelni akartam náluk - így szól az ÚR -, de nincs szőlő a tőkén, nincs füge a fán, levele is elhervadt. Ezért sorsukra hagyom őket. Miért maradunk veszteg? Gyűljetek össze, menjünk az erős városokba, hogy ott nyugton legyünk! De Istenünk, az ÚR úgy ad nyugtot, hogy mérget ad innunk, hiszen vétkeztünk az ÚR ellen. Békességre várunk, de nem lesz semmi jó; a gyógyulás idejére, de jön a rettegés. Dán felől hallatszik lovainak prűszkölése,” – a babilóniai hadsereg, ahogy dán felől délre vonul – „méneinek nyerítésétől reng az egész föld. Megérkezve megemésztik az egész országot: a várost és lakóit. Bizony, mérges kígyókat küldök rátok, amelyeken nem fog a varázslás, és megmarnak benneteket! - így szól az ÚR. Gyógyíthatatlan vagyok, gond terhel, beteg a szívem. Népem kiáltása hangzik messze földről: Hát nincs az ÚR a Sionon? Nincs már ott Királya? Miért bosszantottak engem bálványokkal, idegen hiábavalóságokkal? Elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és mi nem szabadultunk meg! Népem összetörése engem is összetört; gyászolok, rémület fogott el. Nincs balzsamolaj Gileádban, nincs ott orvos? Miért nem tud begyógyulni népemnek a sebe? Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjeit” (10-23. vers).

Isten tehát siratja az előállt helyzetet. Azt hiszem, az egész Biblia legszomorúbb siratóéneke a 20. vers, melyben Isten kijelenti, hogy elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és nem szabadultak meg. Elvesztek, örökre elvesztek. Elmúlt az aratás.

Hadd figyelmeztesselek benneteket Isten szolgájaként, hogy az aratásnak majdnem vége. Csaknem elmúlt a nyár. Isten hamarosan véget vet mindennek itt a földön. Az üdvösség napja hamarosan véget ér.

Pál is azt írja: *„Az éjszaka múlik, a nappal pedig már közel van”* (Róma 13:12). Közeleg már Isten országának új napja. Ha még nem üdvözültél, már nincs sok időd dönten. Az aratásnak majdnem vége. Hamarosan vége szakad a földi életnek.

Mennyire csodálatos, ahogy Isten azonosul az ő népével: *„Népem összetörése engem is összetört”*. Istennek fáj látni, ahogy népe lemarad arról, amit Isten számukra elkészített. Istennek fáj, amikor nem vagyok vele közösségben, és kimaradok mindabból, amit számomra tartogat. Istennek fáj, amikor azt látja, hogy önhibámból szenvedek. Majd Jeremiás kijelenti: *„Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjei”* (23. vers).

„Bárcsak lenne a pusztában egy kunyhóm az út mentén!” – most mér biztosan értitek, miért nevezték őt a könnyek prófétájának. *„Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjei”* – mondja Jeremiás.

„Elhagynám népemet, elmennék tőle, mert mindenki házasságtörő, hűtlen társaság! Nyelvük olyan, mint a kifeszített íj, hazugsággal és nem igazsággal hatalmaskodnak az országban!” – milyen érzékletesen fogalmaz itt Jeremiás – *„Egyik gonoszságot a másik után követik el, de engem nem ismernek - így szól az ÚR. Mindenki őrizkedjék felebarátjától, ne bízzatok a testvérben sem! Hiszen még a testvér is mind meg akar csalni, rágalmakat terjeszt még a felebarát is. Becsapják egymást az emberek, nem mondanak igazat. Hazug beszéddel koptatják nyelvüket, belefáradnak a romlottságba. Lakóhelyed álnokság tanyája; az álnokság miatt tudni sem akarnak rólam - így szól az ÚR. Ezért így szól a Seregek URa: Megolvasztom, megvizsgálom őket, mi mást tehetnék népemmel? Gyilkos nyíl a nyelvük, szájuk álnok módon beszél, békésen beszélnek egymással, de magukban cselelt szönek. Ne toroljam meg ezeket - így szól az ÚR - és ne álljak bosszút*

az ilyen népen? Zokogva siratom a hegyeket, gyászolom a puszta legelőit, mert kiégték, ember sem jár arra, és nem hallik a nyájak bégetése. Az ég madarai és az állatok is elbujdostak, elköltöztek. Jeruzsálemet kőhalommá teszem, sakálok tanyájává, Júda városait pedig lakatlan pusztává teszem. Ki az a bölcs ember, aki ezt megérti, és hirdetni tudja, amit az ÚR szája kijelentett neki: Miért vész el az ország? Miért ég ki, mint a puszta, ahol senki sem jár? Megmondta az ÚR: Mivel elhagyták tanításomat, amelyet én adtam nekik, nem hallgattak szavamra, és nem aszerint éltek, hanem megátalkodott szívvel követték a Baalokat, amire elődeik tanították őket, azért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Örömmel etetem meg ezt a népet, és méreggel itatom meg. Szétszórom őket olyan népek közé, amelyeket nem ismertek sem ők, sem elődeik, és fegyvert küldök a nyomukba, amíg csak meg nem semmisítem őket!" (1-15. vers).

Isten tehát ítéletet hirdet. És mi az ítélet oka: elhagyták a törvényt, amit Istentől kaptak. Nem hallgattak Isten szavára, nem jártak rendelkezései szerint, hanem mindenki saját megátalkodott szívének kívánságát követte.

„Ezt mondja a Seregek URa: Gondoskodjatok siratóasszonyokról, hívjátok őket, hogy jöjjenek! Üzenjétek a siratóshoz értőknek, jöjjenek ide! Sietve kezdjenek siratni minket; a mi szemünk is lábadjon könnybe, a mi szemünkből is omoljanak a könnyek! Mert siratóének hangzik a Sionról: Jaj, hogy elpusztultunk, de nagy szégyen ért bennünket! El kellett hagynunk ezt a földet, feldúlták lakóhelyünket! Hallgassatok, asszonyok, az ÚR szavára, hogy felfogja fületek, amit ő mond! Tanítsátok lányaitokat siratóénekekre, egyik asszony a másikat e gyászénekekre: Belépett ablakainkon a halál, bejött palotáinkba, kiirtotta a gyermekeket az utcáról, az ifjakat a terekről! Beszélj! - így szól az ÚR: Úgy hever ott az emberek hullája, mint a trágya a mezőn és mint kéve az arató mögött, de nem hordja össze senki. Ezt mondja az ÚR: Ne dicsekedjék bölcsességével a bölcs, ne dicsekedjék erejével az erős, ne dicsekedjék gazdagságával a gazdag!" (16-22. vers).

Érdekes, hogy az emberek általában e három dologgal dicsekszenek: a bölcsek bölcsességükkel, az erősek erejükkel, a gazdagok pedig

gazdagságukkal. Isten azonban azt mondja, ha valaki dicsekszik, hát azzal dicsekedjen, hogy ismeri és érti Istent. Ezzel már érdemes dicsekedni!

Salamon is arról ír, hogy ugyanúgy meghal a bölcs is, mint az ostoba, sőt a gazdag is, mint a szegény, az erős pedig idővel elveszíti erejét. Így működik a szervezetünk. Ezek a dolgok tehát, amelyekkel az emberek nagy előszeretettel dicsekednek, mind-mind mulandók. Az én erőm is mulandó. Bölcsességemet idővel kikezdi a feledékenység. Gazdagságom pedig másokra marad. Ha már dicsekedni akarok, azzal kell dicsekednem, hogy ismerem Istent. Mert ez örökkévaló értékkel bír. A többi dolog ugyan egy időre a hasznomra lehet – a bölcsesség, az erő, a gazdagság egy időre a javamat szolgálhatja, de Isten ismerete az örökkévaló érték! Ezzel érdemes igazán dicsekedni!

„Aki dicsekedni akar, azzal dicsekedjék, hogy érti és tudja rólam, hogy én vagyok az ÚR, aki szeretetet, jogot és igazságot teremtek a földön, mert ezekben telik kedvem - így szól az ÚR!” (23-24. vers).

Miben is telik kedve Istennek? Olvassuk csak el még egyszer! A szeretetben, a jogban és az igazságban – Isten azt szeretné, ha ti is így élnétek. Szeressétek egymást. Legyetek kedvesek egymással és bocsássatok meg egymásnak, ahogy Krisztus is megbocsátott nekünk. Isten azt szeretné, ha tisztességesen járnátok el és igazságosan. Isten azt szeretné, ha a helyes dolgot cselekednétek. Ebben leli örömét.

„Eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor megbüntetek minden körülmetéltet és körülmetéletlent.” –

Más szóval a körülmetélkedés hagyománya semmit sem tehet majd az érdekükben, mert Isten őket is ugyanúgy megbünteti, mint a körülmetéletleneket. A rituálé mit sem ér, ha az ember szívében közben nincs semmi. A bemerítkezés mit sem ér, ha közben nem valósult meg a Szentlélek munkája a szívedben. Szinte megfulladásig tarthatnak a víz alatt, akkor sem maga a rituálé fog üdvözíteni téged! Bemeríthetnek előlről, hátulról, vagy

bármilyen más pózban, ez nem ment meg téged, ha közben a szívedben nem valósul meg a Szentlélek munkája.

Az óember halott, régi természetünk halott, új életünk van Krisztusban, mert lélekbe járunk – ez az, ami számít, nem pedig a szertartások. Ezek az emberek azonban a körülmetélkedés rítusában bíztak, mert ez volt Isten különleges népének a jele.

A körülmetélkedés háttérében azonban az az elképzelés állt, hogy a testies természetet jelképező előbőrt levágva az emberek többé nem a test szerint kívántak élni, hanem a lélek szerint. Ez esetben viszont az történt, hogy bár körülmetélkedtek, vagyis magát a rituálét elvégezték, továbbra is a test szerint éltek. Pedig a körülmetélkedésnek csak akkor van értelme, ha az ember a lélek szerint él.

Pál is úgy érvel, hogy ha a test szerinti élet érvényteleníti a körülmetélkedést, a lélek szerinti élet lényegében szükségtelenné teszi a körülmetélkedést, hiszen Isten az ember szívét vizsgálja.

A bemerítkezés nem üdvözíthet téged. Az életstílusod pedig teljesen érvénytelenítheted a bemerítkezési élményedet. Hiszen a bemerítkezés háttérében az az elképzelés áll, hogy meghalunk önmagunknak, és a lélek szerint élünk, új emberként Krisztusban.

Olyan a bemerítkezés az egyháznak, mint a körülmetélkedés a zsidóknak. Azt jelképezi, hogy többé nem test szerint élünk, hanem a lélek szerint. Ha azonban te még mindig a test szerint éled az életed, érvénytelenítheted bemerítkezésed jelentését. Ugyanígy ha lélekben jársz és a lélek szerint élsz, olyan ez, mintha bemerítkeztél volna.

Én hiszem, hogy be kell merítkeznünk, azt viszont nem hiszem, hogy addig nem üdvözülhet valaki, amíg be nem merítkezett. Abban nem hiszek, hogy elveszett az az ember, aki a lélek szerint él, de nem volt lehetősége a bemerítkezésre.

„Eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor megbüntetek minden körülmetéltet és körülmetéletlent: Egyiptomot és Júdát, Edómot és az ammóniakat, Móábot és mindazokat, akik körülnyírt hajúak és a pusztában

laknak. Mert mindezek a népek körülmetéletlenek, Izráel egész háza azonban körülmetéletlen szívű” (25. vers). Mindez csak egy üres szertartás volt a számukra, pedig Istennek a szív számít igazán.

„Halljátok meg az igét, amelyet az ÚR mond nektek, Izráel háza! Így szól az ÚR: A pogányok szokását ne tanuljátok el, és az égi jelektől ne rettegetek,” – vagy a csillagképektől – „mert csak a pogányok rettegenek azoktól! Bizony, a népek bálványai hiábavalók. Hiszen egy fát vágnak ki az erdőben, a mesterember keze készíti el baltával. Ezüsttel és arannyal díszítik, szögekkel és kalapáccsal rögzítik, hogy ne inogjon” (1-4. vers).

Egyesek szerint ez arra az ősi szokásra utal, melynek értelmében kivágtak egy fenyőfát, és arannyal meg ezüsttel díszítették decemberben. Így imádták Tamúzt, a babiloni istenséget, akinek születésnapját december 25-én ünnepelték, a téli napforduló idején. Egyesek szerint ez utalás lehet egy ősi szokásra, amely párezer évvel Krisztus előtt már létezett.

Mások szerint ez egyszerűen csak egy bálványra utal: fogtak egy fát, kivágták az erdőben, kifaragtak belőle egy bálványt, majd a bálványt díszítették arannyal és ezüsttel.

Szeretném kihangsúlyozni, hogy mindez emberi spekuláció, és egyik álláspont sem bizonyítható. Igaz, hogy a fenyőfadíszítés szokása már Krisztus előtt több ezer évvel létezett, illetve hogy a téli napforduló idején, december 25-én díszítették – így imádták Tamúzt, Semiramis, az ég királynőjének fiát. Ha részletesebben is szeretnétek ezzel a kérdéskörrel foglalkozni, hadd ajánljam figyelmetekbe Hislop könyvét *The Two Babylons* címmel, melyben részletes leírást találtok a karácsonyfa eredetéről. Ez bizony, elgondolkodtató!

„Olyanok, mint madárijesztő az uborkaföldön: nem beszélnek, hordozni kell őket, mert menni sem tudnak. Ne féljetek tőlük, mert nem tudnak sem rosszat, sem jót tenni! Nincs hozzád hasonló, URam! Nagy vagy te, s hatalmad által nagy a te neved. Ki ne félne téged, népek Királya? Bizony, megillet ez téged! Mert nincs hozzád hasonló a népek bölcsei között egyetlen országban sem. Egyaránt ostobák és bolondok, hiábavaló a bálványok

útmutatása: fából vannak! Tarsísból hozott ezüsttel és úfázi arannyal vonják be; mesterember csinálmanya, ötvös keze munkája, öltözetük kék és piros bíbor, ügyes mesterek munkája valamennyi. De az ÚR az igaz Isten, élő Isten, örökkévaló Király! Háborgásától megrendül a föld, nem bírják el bosszús haragját a népek. Mondjátok meg nekik, hogy az istenek kivesznek a földről és az ég alól. Nem ők alkották az eget és a földet. Az ÚR ereje alkotta a földet, az ő bölcsessége szilárdította meg a világot, az ő értelme feszítette ki az eget” (5-12. vers).

Azokról az istenekről beszél a népnek, amelyeket ők maguk készítettek. Micsoda különbség van köztük és az élő Isten között! Létezik egy Isten, aki megteremtette az embert, és léteznek emberek, akik megteremtették saját isteneiket. Az ember teremtette istent neki kell cipelnie. A próféta bizony nevetségesnek tartja, hogy az emberalkotta isteneke úgy kell elcipelni egyik helyről a másikra, mert nem képesek arra, hogy bármit is önerőből megtegyenek.

„Mennydörgő szavára víztömeg támad az égen, felhőt hoz fel a föld széléről; villámokat alkot az esőhöz, és szelet bocsát ki kamráiból. Megáll a tudománya minden embernek, szégyent vall bálványával minden ötvös, mert csalódik öntvényében: nincsen abban lélek! Hitvány és nevetséges dolgok azok, semmivé lesznek a megtorlás idején. De nem ilyen Jákób osztályrésze, mert Ő a mindenség formálója, Izráel törzse pedig az ő tulajdona: Seregek URa a neve” (13-16. vers).

Istent nem teremtették – ő minden teremtője és formálója.

„Szedd föl a földről batyudat, ostromolt város lakosa! Mert ezt mondja az ÚR: Én most kiröpítem parittyámból az ország lakosait. Sarokba szorítom őket, rájuk fognak találni. Jaj nekem, összetörtem, gyógyíthatatlan a sebem! Azt gondoltam, hogy majd csak kibírom ezt a bajomat. De ledöntötték sátramát, eltépték a sátorköteleket. Fiaim elhagytak, nincsenek. Nem feszíti ki senki a sátramát, nem vonja föl senki a sátorlapokat. Bizony, ostobák voltak a pásztorok, nem keresték az URat. Ezért nem boldogultak, egész nyájuk

szétszóródott. Már a hír is megérkezett, nagy zúgás hangzik észak földje felől: Júda városai sivár pusztává válnak, sakálok tanyájává. Tudom, URam, hogy az ember nem ura élete útjának, és a rajta járó nem maga irányítja lépteit! Fenyíts minket,” –

A próféta érdekes imádsága ez: „Uram, én nem vagyok elég bölcs ahhoz, hogy tudjam, melyik a helyes út, ezért kérek, te irányíts! Tudom, hogy az ember útjai nem az ember kezében vannak!” .

Az az ember, aki felismeri határait, bizony ő lesz az, aki Istennek szánja az életét, és azt mondja, Istenem, kérek te irányítsd a lépteimet! –

„URam, de mértékkal, ne haragodban, hogy semmivé ne tégy! Töltsd ki lángoló haragodat a pogányokra, akik nem tudnak rólad, és a népekre, amelyek nem hívják segítségül nevedet! Mert megemésztették Jákóbot, végleg megsemmisítették és elpusztították lakóhelyét!” (17-25. vers).

Isten rendkívül súlyos kijelentéseket tesz népének. A legsúlyosabb talán épp az, hogy Elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és mi nem szabadultunk meg! Remélem, közületek soha senkinek nem kell majd így kiáltania.

A Biblia azt mondja, ma van az üdvösség napja. Hívd segítségül az Urat, amíg még megtalálható, mert Isten Lelke nem tusakodik velünk örökké. Ha folyamatosan elutasítod Isten kegyelmét és szeretetét, amelyet Jézus Krisztuson keresztül felkínál neked, egy napon Isten azt mondja majd: „Hagyd őket, ne imádkozz többé értük és ne járj közben, mert ha meg is teszed, nem hallgatlak meg!”. Ekkor befejeződik az aratás, vége szakad a nyárnak. Te pedig örökre elvesztél.

Bárcsak sosem történne meg ez! Ne csapd be önmagad azt gondolva, hogy nyugodtan élhetsz a test szerint, hiszen Isten kegyelme valahogy úgymint elfedezi majd bűnödöt.

Isten azt mondja, a szívünket szaggassuk meg, ne a ruhánkat. Nem egy színjátékot kíván, hanem a szívünket és az életünket vizsgálja, és azt, hogy vajon odaszántuk-e azt neki. Ha úgy érzed, hogy ma rendezned kell az Istennel való kapcsolatodat, akkor arra bátorítalak, hogy tedd is meg. Lelkipásztoraink szívesen imádkoznak veled a hátsó imaszobában az istentisztelet után. Rendezd a kapcsolatod Istennel, hiszen Isten azt szeretné,

ha megtapasztalnád azt a megnyugvást, amit ő megígért neked. Csak úgy tapasztalhatod ezt meg, hogy átadod neki az életed!

Az Úr legyen veletek, őrizzen meg szeretetében, erősítsen Szentlelke által, és vezessen az igaz úton! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

11-15. FEJEZET

A 11. fejezettel új prófécia kezdődik Jeremiás könyvében, amely, mint tudjuk, azokat a prófeciákat fűzi egy csokorba, melyeket Jeremiás az Úrtól kapott.

A 10. fejezetben véget ért az a prófécia, amelyet Jeremiásnak az Úr utasítására a templom kapujában kellett hirdetnie. A most következő prófécia már arról szól, hogyan szegte meg a nép az Istennel kötött szövetséget.

Emlékezzünk csak, hogy amikor Isten bevitte népét a földre, egy feltételt szabott: a népnek engedelmeskednie kellett Istennek és az ő parancsolatainak. Isten tehát elrendelte, *„hogyan amikor bevisz téged Istened, az Úr arra a földre, amelyre bemegy, hogy bortokba vedd azt, mondd el az áldást a Garizim hegyén, az átkot pedig az Ébál hegyén”* (5Mózes 11:29).

Izráel törzseinek egy része tehát felment a Garizim hegyre, ott Sekem közelében, és fennhangon hirdette onnan mindazokat az áldásokat, amelyek Isten kiönt a népre, ha engedelmeskednek neki. A szemközti hegyről, az Ébálról pedig egy másik csoport az átkokat hirdette, melyeket az engedetlenség és az Istennel kötött szövetség megszegése von maga után. A völgyben álldogáló nép pedig egy emberként válaszolta: ámen, ámen!

Micsoda pillanat lehetett, képzeljétek csak el: több mint egymillió ember gyűlt össze a völgyben, miközben a hegytetőről felharsan az átok és az áldás – Ez volt a szövetség az Ábrahámnak ígért föld birtokbavételének feltételeivel.

Jeremiás könyvének következő részében azonban Isten nyilvánosan is kijelenti, hogy megszegették a vele kötött szövetséget, így Isten többé nem köteles nekik adni ezt a földet.

„Ezt az ígét mondta az ÚR Jeremiásnak: Halljátok meg a szövetség ígét, és mondjátok el Júda férfiaiának és Jeruzsálem lakóinak! Ezt mondd nekik: Így szól az ÚR, Izráel Istene: Átkozott az az ember, aki nem hallgat annak a szövetségnek az ígéire,” – ez volt az egyik átok, amit fennhangon kihirdettek

az Ébál tetejéről – „*amelyet őseiteknek parancsoltam azon a napon, amikor kihoztam őket Egyiptomból, a vaskohóból, és ezt parancsoltam: Hallgassatok szavamra, és teljesítsétek mindazt, amit én parancsolok nektek! Akkor népem lesztek, én pedig Istenetek leszek*” (1-4. vers).

Ez volt a feltétel. Ha engedelmeskednek és megtartják Isten parancsolatait.

Pál a Rómaiakhoz írt levelében megemlíti az egyik hibát, amit a zsidó nép ennek kapcsán elkövetett: azt gondolták, hogy mivel a törvényt magukénak mondhatták, minden rendben volt. Pál azonban rávilágít arra, mi az igazán fontos – nem a törvény birtoklása, hanem a betartása! Az a tény, hogy ők kapták a törvényt, még semmit sem jelent, hacsak nem súlyosabb ítéletet, ha nem tartják be.

Jakab is azt mondja: „*Legyetek az Igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat*” (Jakab 1:22).

És mégis: hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy mivel ismerjük a törvényt, mivel ismerjük Isten parancsolatait, ez önmagában már elég. De távolról sem. Az ismerettel felelősség is jár, és minél nagyobb az ismeretünk, annál nagyobb a felelősségünk is, hogy azt tegyük, amiről tudjuk hogy helyes.

„*Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak*” (Jakab 4:17).

„*És megtartom azt az esküt, amelyet őseiteknek tettem, hogy nekik adom a tejjel és mézzel folyó földet, ahogyan van ez ma is*” (5. vers).

„*Nézzetek csak oda! Tejjel és mézzel folyó föld ez! Én megtartottam a szövetség rám eső részét! Én megtartottam az Ábrahámnak tett eskümet, amikor megígértem, hogy neki és leszármazottainak adom ezt a földet!*” Isten tehát rámutat, hogy ő megtartotta a szövetség rá eső részét, de a nép megszegte az övét. „*Én pedig így válaszoltam: Bizony, így van, URam!*” (5. vers vége) – a héberben ez az ámen.

Jeremiás is úgy válaszolt, ahogy az emberek is annakidején a sekemi völgyben, amikor a két hegytetőről elhangzott az átok és az áldás. Isten

megszabta a feltételeket, amely alapján Izráel az ő népe lesz, ő pedig az Istenük, Jeremiás pedig válaszol: úgy legyen!

„Akkor ezt mondta nekem az ÚR: Hirdesd mindezeket az igéket Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin: Halljátok meg, és teljesítsétek ennek a szövetségnek az ígét!” (6. vers). Nem elég tehát ismernünk, meg is kell azokat cselekednünk.

„Mert attól fogva, hogy felhoztam őseiteket Egyiptomból, a mai napig állandóan intettem őket. Idejében intettem, hogy hallgassanak szavamra. De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem mindenki a maga megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért végrehajtottam rajtuk a szövetségnek minden ígését, amelyeket azért parancsoltam, hogy teljesítsék, de nem teljesítették” (7-8. vers).

Isten tehát nyilvánosan is kijelenti, hogy mivel népe megszegte a szövetséget, számítaniuk kell azokra az átkokra, amelyeket az Ébál hegyén Isten már előzetesen megígért nekik engedetlenségük következményeként.

Most lapozzunk csak vissza Mózes ötödik könyvének 27. fejezetéhez! Itt a 9. verstől a már említett garizimi és ébáli eseményekről olvashatunk – az átok és az áldás kihirdetéséről a nép előtt. A 13. vers felsorolja azokat a törzseket, amelyeknek az Ébál hegyére kellett állniuk, hogy átkot hirdessenek.

Nézzük csak a 15. verset: „Átkozott az, aki mesterember keze munkájával faragott, vagy öntött bálványt készített, amit utál az Úr, és azt titokban felállítja!”.

Isten a későbbiekben Jeremiás könyvében rámutat, hogy annyi bálványa volt Izráelnek, ahány városa, sőt Jeruzsálemben minden sarkon állt egy pogány istenségnek emelt oltár. Nem meglepő tehát, hogy az első átok épp emiatt hangzik el felettük. Olvassátok majd végig ezeket az átkokat a 15. verstől egészen a fejezet végéig!

Most ugorjunk a 28. fejezet 15. verséhez, ahol Isten leírja, hogy mi minden történik majd velük, ha nem engedelmeskednek Istennek, és megszegik a vele kötött szövetséget. 16. verstől: *„Átkozott leszel a városban, és átkozott leszel a mezőn. Átkozott lesz kosarad és sütőteknőd” – vagyis kevés lesz az élelmük. Átkozott lesz méhed gyümölcse és termőfölded gyümölcse, teheneid ellése és juhaid szaporulata. Átkozott leszel jártodban-keltesben. Átkoz, zűrzavart és fenyegető veszélyt bocsát rád az Úr minden vállalkozásodban, amelybe belefogsz, úgyhogy hamarosan elpusztulsz, és elveszel gonosz cselekedeteid miatt, mivel elhagytál engem. Dögvészt hoz rád az Úr, míg ki nem pusztít arról a földről, ahova bemegy, hogy birtokba vedd azt”.*

22. vers: *„Megver az Úr sorvadással, lázzal és gyulladással, forrósággal és szárazsággal, aszályal és gabonarozsdával. Üldözni fog, míg ki nem pusztulsz”.*

25. vers: *„Vereséggel sújt téged az Úr ellenségeid előtt”.*

27. vers: *„Megver az Úr egyiptomi fekélyel”* – bármi legyen is az. Mindenesetre nem hangzik jól!

Az Ige tehát felsorolja mindazt, ami akkor éri majd őket, ha megszegik a szövetséget. Jeremiás pedig kijelenti, hogy a nép pontosan ezt tette. Megszegték a szövetséget, ezért ezek az átkok sújtják majd őket.

„Mert attól fogva, hogy felhoztam őseiteket Egyiptomból, a mai napig állandóan intettem őket. Idejében intettem, hogy hallgassanak szavamra. De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem mindenki a maga megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért végrehajtottam rajtuk a szövetségnek minden igéjét, amelyeket azért parancsoltam, hogy teljesítsék, de nem teljesítették”.

„Majd ezt mondta nekem az ÚR: Fölláztak ellenem Júda férfiai és Jeruzsálem lakói! Visszatértek őseik korábbi bűneihez, akik nem voltak hajlandók hallgatni ígéimre, más isteneket követtek, és azokat tisztelték. Izráel és Júda háza megszegte a szövetséget, melyet őseikkel kötöttem. Ezért így szól az ÚR: Veszedelemet hozok rájuk, amely elől nem tudnak elmenekülni. Segítségért kiáltanak majd hozzám, de nem hallgatom meg őket” (9-11. vers).

Micsoda szomorú helyzet ez! Amikor valaki olyan messzire megy, hogy Isten már csak annyit mond: ennyi volt, vége. Hiába is kiáltanak hozzám, nem hallgatom meg őket. Túl messzire mentek. Micsoda tragédia! Isten valóban azt mondja Jeremiásnak, ne imádkozzon többet a népért, mert ennyi volt, vége.

Közben azért elevenítsük fel Jeremiás könyvének történelmi hátterét is! Az egyik királyt Jósiásnak hívták. Jó király volt, 31 évig uralkodott, szellemi reformokat vezetett be, és végül Megiddónál halt meg a Nékó fáraó elleni ütközetben.

Halálát követően Jóház lépett trónra, aki rendkívül gonosz királynak bizonyult, és azonnal bevezette ugyanazoknak a pogány isteneknek az imádatát, amitől Jósiás korábban már igyekezett megtisztítani az országot.

A leggonoszabb királynak azonban Manassé, Ezékiás fia számított. Az ő idejében indult meg a nép lefelé a lejtőn, és egyre jobban eltávolodott Istentől. Isten pontosan ezt fájlalja: megszegték a vele kötött szövetséget és visszatértek atyáik bűnéhez.

Így hát Isten kijelenti: *„Akkor majd mehetnek Júda városai és Jeruzsálem lakói, és kiálthatnak segítségért azokhoz az istenekhez, akiknek tömjénezni szoktak, de azok nem tudják megszabadítani őket a veszedelem idején”* (12. vers).

Az általuk imádott aprócska szobrocskák nem segíthettek rajtuk és nem hallhatták jajkiáltásukat. Hányszor emeli fel hangját a zsoltáríró is a Zsoltárok könyvében a hamis istenek ellen, rámutatva arra, hogy milyen szánalmasak is a nép bálványszobrai. Hiszen az ember fogott egy fadarabot, kifaragott belőle egy bálványt, míg a másik felével tüzet gyújtott, hogy kenyeret süssön! Majd fogja a fadarabból kifaragott szobrocskát és istenének nevezi! Micsoda örültség! Egy egyszerű fadarabra istenükként tekintenek, pedig saját kezükkel alkották meg!

„Van szájuk, de nem beszélnek, van szemük, de nem látnak. Van fülük, de nem hallanak, van orruk, de nem szagolnak. Van kezük, de nem tapintanak, van lábuk, de nem járnak, nem jön ki hang a torkukon” (Zsoltárok 115:5-7).

Micsoda örültség! A te istened nem lát és nem hall, de te mégis hozzá kiáltasz! Pedig nem is igazi isten! Ebben persze az a legszomorúbb, amikor beüt a baj, és az embernek kétségbeesetten szüksége lenne Isten segítségére, de már olyan régóta hátat fordított Istennek, hogy amikor nyomorúságában hozzá kiált, Isten megrázza a fejét és így válaszol: „Nem vagyok az Istened, már hosszú ideje nem engem imádsz, hanem a saját fejed után mész és a saját vágyaidat követed! Nem engem szolgálsz. Ne hívj engem segítségül, mert nem én vagyok a te Istened. Ne hívj Istennek. Már régóta nem vagyok a te Istened!”. Mennyire szomorú is lenne ez! Pedig Isten azt mondja, pontosan ez fog történni: „Hozzám kiáltanak, de már nem hallgatom meg őket!”.

„Mert ahány városod van, Júda, annyi az istened, és ahány utcád van, Jeruzsálem, annyi oltárt készítettél a gyalázatos bálványoknak; oltárokat, hogy azokon tömjénezzél a Baalnak!” (13. vers).

Hát nem szörnyű ez! Jeruzsálem dicső városában minden sarkon állt egy oltár, melyen a Baalnak tömjénezték.

„Te pedig ne imádkozz ezért a népért, és ne mondj értük esdeklő imádságot! Nem hallgatom meg őket, amikor segítségül kiáltanak hozzám a veszedelem miatt!” (14. vers).

Jeremiás tehát azt az utasítást kapja, hogy többé ne imádkozzon értük. Gondoljunk csak bele: már maga Isten mondja Jeremiásnak, hogy ne imádkozzon értük. Egy másik igerészen pedig hozzáteszi: ha imádkozik is értük, nem hallgatja meg könyörgését. Milyen szomorú, amikor Isten kijelenti valakiről, hogy túl messze ment, vége.

Itt persze felmerül a kérdés: valóban elmehet az ember ilyen messzire? Az Ige azt tanítja, hogy ez bizony lehetséges. Isten azt mondja, hogy lelke nem küzd örökké az emberrel. Ha valaki folyamatosan elutasítja Jézus Krisztust, egy

bizonyos ponton Isten azt mondja rendben, ennyi volt. Ha így akarsz élni, legyen meg az akaratod, de hozzám többé ne kiálts segítségért, mert ha megteszed is, nem hallgatlak meg. „Azért nem tudtak hinni” – olvassuk János evangéliumában (János 12:39). Izráel tehát átlépte azt a bizonyos képzeletbeli vonalat, ahonnan már nincs visszaút.

„Mit akarsz, kedves népem, templomomban? Sok ravasz tervedet elérni? Szent hússal elhárítani a rád váró veszedelmet, és azután nevetni? Zöldellő, szép gyümölcsű és formás olajfának nevezett el téged az ÚR. Nagy vihar zúgása közben lángba borította lombját, letördelte ágait. A Seregek URa, aki elültetett téged, elhatározta, hogy veszedelmet hoz Izráel és Júda házára gonoszságuk miatt, amelyet a maguk kárára követtek el, mert a Baalnak áldoztak, hogy bosszantsanak engem. Az ÚR tudatta velem, ezért tudom, mit akarnak tenni velem; megmutatta nekem” (15-18. vers).

Ezt az üzenetet kellett tehát Jeremiásnak eljuttatnia az emberekhez. Nem meglepő, hogy egyáltalán nem nyerte el tetszésüket. Nem meglepő, hogy meg akarták ölni, hisz kemény dolgokat mondott.

A 19. versben azután Jeremiás magáról beszél, illetve azokról a problémákról amelyek átélte:

„Én pedig olyan voltam, mint a vágóhídra hurcolt gyanútlan bárány. Nem tudtam, hogy ilyen terveket szőttek ellenem: Irtuk ki ezt a fát gyökerestül! Vágjuk ki az élők földjéből, hogy nevét se említsék többé!” (19. vers).

A emberek tehát összeesküdtek ellene.

„Ó, Seregek URa, igaz bíró, vesék és szívek vizsgálója!” – bizony hány ember nem adta még át igazán a szívét Istennek, és továbbra is saját maga igyekszik irányítani az életét –

„Hadd lássam, hogy állsz bosszút rajtuk, mert eléd tártam ügyemet!” (20. vers).

Úgy érzem, létezik napjainkban a keresztény körökben egyfajta hamis elképzelés, hogy nekünk mármost mindenkit szeretnünk kell. Még a leggonoszabbakat is, és sosem szabad a bosszúra gondolnunk, vagy arra,

hogy Isten elpusztítja a gonoszokat és a bűnösöket. Emiatt a hozzáállás miatt pedig szinte már túlságosan könnyelműen tekintünk a gonoszságra és a bűnre. De hát meg kéne bocsátanunk!

Igen, való igaz. És szeretnünk is kell a másikat, ezt nem tagadom. Mégis úgy vélem, hogy van amikor annak van itt az ideje, hogy Isten igaz ítéletéért kiáltsunk.

Szerintem Amerikán mára eluralkodott erkölcsi passzivitás is abból fakad, hogy olyan elnézőek vagyunk a bűnnel és a gonoszsággal szemben. Véleményem szerint az efféle hozzáállás veszélyes.

Jeremiás tehát azért imádkozik Istenhez, hogy megláthassa, hogyan áll rajtuk bosszút az Úr. Isten pedig így válaszol:

„Azért ezt mondta az ÚR az anatóti emberekről, akik életedre törnek, és azt mondták, hogy ne prófétálj az ÚR nevében, mert saját kezükkel ölnek meg; azért ezt mondja a Seregek URa: Én megbüntetem őket: az ifjak fegyver által fognak meghalni, fiaik és leányaik pedig éhen halnak. Senki sem marad meg közülük, mert veszedelmet hozok az anatóti emberekre a büntetés esztendejében” (21-23. vers).

Isten megígéri, hogy kiönti az ítéletét azokra, akik szövetkeztek a próféta ellen, hogy az életére törjenek.

Ezután Jeremiás a gonosz Jóáház helyzetét vázolja fel, és a következőképpen kezdi, *„Igaz vagy, URam, ha perlek is veled”*.

Jeremiás egy fontos alapigazságból indul ki: Isten igaz és igazságos.

Én ugyan nem mindig fogom érteni Isten igazságát és ítéleteit. Tudjátok keresztényként hiszem, hogy Isten igazságos és szerető, de éppen ezért nehéz bizonyos dolgokat megértenem ebben a világban. Hiszen ha Isten a szeretet Istene, miért engedné meg ezeket a dolgokat? Ha Isten egy igazságos Isten, akkor miért van az, hogy gyakran épp a bűnösök javai gyarapodnak, miközben az igazak szenvednek.

Ha én lennék Isten, minden igaz embert megáldanék, a bűnösökre megelsűjtanék. Na de csak azért, mert ostoba vagyok! Hiszen ha ezt tenném, honnan tudhatnám, hogy önmagamért szeretnek-e az emberek, vagy csak megjátsszák magukat, nehogy lesújtsak rájuk.

Ha minden igaz ember áldott volna, bőségben élne és mindene megvolna, a Sátán megtehetné, amit Jób esetében is tett – megkérdőjelezte Jób szeretetét Isten iránt. „Nézd csak, mennyire megáldottad! Persze hogy örömmel szolgál téged, Isten! De nem tudhatod, valóban szeret-e, és kitart-e melletted, vagy mindez csak azért van, mert jól megy a sora. Ilyen körülmények között bolond lenne nem szeretni és nem szolgálni téged! Csak azért imád, mert annyi mindent kapott tőled!”.

A minap egy gazdag emberrel ebédeltem, aki a nehézségeiről mesélt nekem. Megosztotta velem, hogy több fiatal hölgygel is randizott már, de sosem tudta, igazán szeretik-e őt, vagy sem. Azt mondta, úgy érzi, legszívesebben elmenne valahová, farmert húzna, és félretenné a luxusautókat meg a jachtokat, mert egy olyan nőre vágyik, aki belé szerelmes, nem pedig a bankszámlájába.

„Nem tudhatom” – mondta. „Mindannyian ismernek. Tudják, ki vagyok, tudják, mennyi pénzem van, így sosem tudom, hogy amikor mosolyogva odajönnek hozzám, hogy beszélgessenek, vajon irántam, vagy a bankszámlám iránt érdeklődnek?”. Komoly probléma ez. Isten ugyanezzel találná szemben magát, ha minden igaz embert megáldana, és minden bűnöst átokkal sújtana. Nem tudhatná, hogy tényleg szereted-e.

Én meg itt vagyok, és megpróbálom tisztességesen élni az életem, és amikor jönnek a nehézségek, még mindig szeretem Istent, nem fordítok neki hátat és nem kezdem el őt átkozni – ebből már meg tudná állapítani, hogy szeretem. Nem azért, mert megáld, hanem egyszerűen csak azért, mert szeretem és kész. Önmagáért. Így hát amikor a nehézségben továbbra is hűségesen szeretjük Istent, pontosan ezt kommunikáljuk felé.

Isten pedig megengedi, hogy nehézségeink legyenek. Isten megengedi, hogy szenvedésben legyen részünk. És megengedi, hogy a bűnösök

meggazdagodjanak. Mert nem érdekkapcsolatra vágyik, hanem arra, hogy önmagáért szeressék őt az emberek.

Jeremiás is ezzel tusakodik: „Istenem, tudom, hogy igazságos vagy, ez kétségtelen. Ezt meg sem kérdőjelezem!”.

Bár az emberek sokszor pont ezt a hibát követik el – megkérdőjelezzik Istent. Azt kérdezzük: „De hát ha Isten a szeretet Istene, miért ...?”. Megkérdőjelezzik Istent.

Az viszont elfogadható, ha odamész Istenhez és ezt mondd: „Istenem, tudom, hogy te a szeretet Istene vagy, de bevallom, nem értem. Ha szeretsz, miért engedted meg, hogy ez történjen velem?”. Ez rendben van, ezt elfogadja Isten, de sose kérdőjelezd meg Isten irántad való szeretetét. A körülményeidet megkérdőjelezheted – úgy értem, megkérdőjelezheted Istent, hogy miért történnek veled ezek a dolgok.

Lehet, hogy Isten próbál rámutatni valamire az életedben, ami nincs teljesen rendben. Lehet, hogy épp azt szeretné rendbehozni. Nem helyénvaló azonban megkérdőjeleznünk Isten irántunk való szeretetét.

Jób esetében is azt olvassuk, hogy mindannak ellenére, ami Jóbbal történt, nem átkozta Istent, és nem hibáztatta könnyelműen. Sokszor persze lehet, hogy te sem átkozod Istent, csak éppen vádolod. Legyünk ebben óvatosak, ne vádoljuk Istent azzal, hogy nem szeret bennünket, és azért történik mindez.

Jeremiás így szól: „Istenem, tudom, hogy igaz vagy, ezzel nincs is gondom!”. *„Hadd beszéljek veled mégis az igazságszolgáltatásról! Miért szerencsés a bűnösök sorsa? Miért boldogulnak mind, akik csalárdul élnek? Elültetted őket, gyökeret is vertek, fejlődnek, gyümölcsöt is hoznak. Közel vagy a szájukhoz, de a szívüktől távol”* (1-2. vers).

Jóház, a gonosz király a trónra lépett, és úgy tűnik, Isten ültette őt oda. „Istenem, nem értem!”. „Itt volt Jósiás, a jó király. Most meghalt, te pedig megengeded, hogy ez a gonosz király kerüljön uralomra helyette! Bár ő is beszél Istenről, az életét egyáltalán nem rendeli alá neked! Közel vagy a szájukhoz, de a szívüktől távol!”.

„Te ismeresz engem, URam! Látod, mert megvizsgáltad, hogy tied a szívem” – ezt mi is elmondhatjuk mindannyian.

Emlékeztek, mit mond Jézus a Jelenések könyvének 2. és 3. fejezetében a gyülekezetekhez intézett üzeneteiben? Tudok cselekedeteidről. *„Te ismeresz engem, URam! Látod, mert megvizsgáltad, hogy tied a szívem”.* És Isten valóban megvizsgálja és megpróbálja a szívünket.

Az előző fejezet 19. versében azt írja Jeremiás, hogy olyan volt, „mint a vágóhidra hurcolt gyanútlan bárány”. Itt vagyok, Uram, szeretlek, szolgállok, a te üzenetedet hirdetem, és most olyanná lettem, mint egy bárány, akit le akarnak mészárolni. Ha tovább prófétálok a nevedben, bizonyosan meg is ölnek!

Uram, de hát itt van ez a gonosz király – őt kéne levágnák, nem engem.

„Válaszd külön őket, mint levágni való juhokat, és készítsd el őket az öldöklés napjára! Meddig gyászol még a föld, meddig marad száraz a mező füve? Lakóinak gonoszsága miatt elpusztul állat és madár, ők pedig ezt gondolják: Nem látja meg Isten a mi végünket!” (3-4. vers).

Fittyet hánytak Istenre, és kizárták őt az életükből. Isten pedig tulajdonképpen ezt válaszolja Jeremiásnak: „Idővel még nehezebb dolgod lesz!”.

„Ha gyalogosokkal futva is kifáradsz, hogyan fogsz lovakkal versenyezni,” – Ha már ezek a pici dolgok kifulladásztottak, mi lesz veled, amikor igazán erőltetetté válik a menet?

Meggyőződésem, hogy a mi esetünkben is előbb még sokkal súlyosabbá válik a helyzet, mielőtt javulni kezdene. Véleményem szerint társadalmunk már elérte a csúcst – az életszínvonalat, a kultúrát és az ehhez hasonló alkotóelemeket illetően, és innen most már csak lefelé csúszhatunk. Nem használhatjuk fel továbbra is olyan mennyiségben az energiaforrásainkat, mint korábban. Hamarosan áldozatokat is kell majd hoznunk ezen a téren. Nem termelünk az éhező világnak elegendő élelmet sem. Ahogy viszont egyre több

ember éhezik, egyre inkább leterheli ez élelmiszerkészleteinket. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a harmadik világot és annak hatalmas szükségleteit. Akár tetszik, akár nem, a jövőben nekünk is nagyobb áldozatokat kell majd hoznunk. Nem élhetünk örökké úgy, ahogy eddig megszoktuk. Nem használhatjuk fel örökké a világ energiaforrásainak 37 százalékát. Hiszen mi csak a világ népességének 6 százalékát tesszük ki. A pikniknek vége. A helyzet hamarosan még súlyosabb lesz.

„Ha gyalogosokkal futva is kifáradsz, hogyan fogsz lovakkal versenyezni, ha csak nyugodt földön érzed biztonságban magad, mit csinálsz a Jordán sűrűjében?!” (5. vers). Az Úr nem válaszolta meg Jeremiás kérdését, hogy miért bővülködik a bűnös, hanem helyette azt mondja el neki, mi lesz majd vele, ha még nehezebbé válik a helyzet. Isten kijelentésében azt is elismeri, hogy Jeremiás mindaddig futott – a gyalogosokkal ugyan, de futott az Úr erejéből, az Úr irányítását követve, és ugyanígy kell majd a jövőben a lovakkal versenyeznie. Tehát arra bátorítja Jeremiást, hogy bizzon az Úrban.

Az Úr mindannyiunkat edz. A Bibliában ezt olvassuk: *„Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk” (Efezus 2:10).*

Isten mindannyiunkat edz – felkészít a jövőre. Isten mindig felkészíti az ő gyermekeit mindarra, ami a jövőben vár rájuk. Ő pontosan tudja, mit tartogat számodra a jövő, így fel is készít rá, hiszen soha nem vinne el téged egy olyan helyre, ami hatalmas meglepetésként érhetne – soha nem vinne bele semmi olyanba, amire előzetesen már fel nem készített téged.

De még ennél is tovább megyek. Ő már előkészítette számodra azt a helyet.

A pusztai vándorlást követően Isten azt mondta Izráel népének, hogy ahol ők felverték sátraikat, Isten minden egyes alkalommal ott járt előttük, és elkészítette számukra azt a helyet. De jó ezt hallani! Isten előttem jár és minden helyet előkészít nekem, hogy ott felferhessem a sátram.

Soha nem érkezek el egy olyan helyre sem, ahol Isten már ne járt volna előttem, és amit elő ne készített volna nekem. Mindemellett pedig bennem is munkálkodott már előzetesen, hogy felkészítsen arra a bizonyos helyre.

Isten tehát mindannyiunkban munkálkodik: felkészít bennünket a ránk váró nehezebb napokra, és arra tanít bennünket, hogy űrá támaszkodjunk, hogy benne bízzunk. Isten a hit leckéit tanítja meg nekünk: hogy Ő sosem hagy el bennünket, hogy mindvégig velünk lesz, bármi történjék is, és a segítségünkre siet.

Isten engem is folyamatosan tanítgat és edz, mert eljön az a nap, amikor nekem is a lovakkal kell majd versenyeznem. Ha viszont már a gyalogosokkal sem futottam, sosem leszek képes lovakkal versenyezni.

Isten a te életedben is munkálkodik! A próbák, a nehézségek mind-mind Isten felkészítő munkájának részei. Isten a jövőre készít téged, amely még nehezebb helyzeteket tartogat, mint amit korábban megtapasztaltál.

Ezt a választ kapja tehát Jeremiás Istentől: a nép egyre mélyebbre csúszik a lejtőn. Jeremiás is látja ezt, miközben egy gonosz király uralkodik, és ráadásul rossz útra tereli a népet. Istenem, miért engedted meg, hogy a gonosz bármit is elérjen? Miért engedted meg, hogy ők kerüljenek az élre, és romlásba vigyék az egész népet? De Isten csak annyit mond, biztonsági öveket becsatolni, mert hamarosan még súlyosabb lesz a helyzet. Eddig gyalogosokkal futottál, de hamarosan már lovakkal kell versenyezzél. Muszáj lesz bíznod az Úrban és erősen kapaszkodnod! Én veled leszek, átviszlek minden nehézségen, de muszáj lesz teljesen rám támaszkodnod és bennem bíznod.

„Testvéreid és rokonaid is alávaló módon bánnak veled, tele torokkal kiabálnak a hátad mögött. Ne higgy nekik, még ha szépen beszélnek is veled!” (6. vers).

Majd Isten kijelenti Izráel népét illetően: *„Elhagytam házamat, magára hagytam örökségemet, ellenség kezébe adtam azt, akit lelkem kedvel” (7. vers).*

Figyeljük csak meg, hogyan beszél Isten továbbra is Izráelről: „akit lelkem kedvel”. Isten még mindig szereti őket.

Emlékeztek arra a gazdag fiatalemberre, aki egyszer odament Jézushoz, és megkérdezte tőle, mit tegyen, hogy örök élete lehessen? Jézus azt válaszolta, tartsa meg a parancsolatokat. Mely parancsolatokat? Ekkor Jézus azokról a parancsolatokról mesélt neki, amelyek az emberek közötti kapcsolatokra vonatkoznak. „Mindezeket ifjúkorom óta megtartottam” – válaszolta a fiatalember. „Mi az, amiben még hiányt szenvedek?”.

Jézus pedig így válaszolt: „Ha tökéletes szeretnél lenni, fogd javaidat, add el azokat, a pénzt oszd szét a szegények közt, és gyere és kövess engem!”. Az Igében pedig azt olvassuk, hogy a fiatalember ennek hallatán szomorúan távozott, mert rendkívül gazdag volt.

Ha tehát eddig azt gondoltad, hogy a hatalmas gazdagság boldoggá tesz, itt éppen egy olyan példát látunk, melyben a gazdagság elszomorított egy embert. De azt is olvassuk még a történetben, hogy Jézus nagy szeretettel nézett erre a fiatalemberre. Volt benne valami csodálatra méltó. Jézus szeretettel nézett rá – látta a fiatalember őszinte szívét. Viszont az árat már nem tudta kifizetni, és szomorúan távozott. De Jézus még szomorúbb lehetett, hiszen Jézus szerette őt.

Itt pedig Isten az ő népéről beszél: bár elhagyták őt, bár egyre mélyebbre süllyednek bűnükben, bár hátat fordítottak az élő Istennek, Isten még mindig így emlegeti őket: „akiket lelkem kedvel”. Milyen hatalmas is Isten szeretete!

„Úgy bánt velem örökségem, mint oroszlán az erdőben. Hangosan ordított rám, ezért meggyűlöltem. Tarka madár az én örökségem, körülfogják a madarak. Gyűljetek össze, ti mezei vadak, jöjjetek, egyetek!” (8-9. vers).

Azt ugye tudjuk, hogy a madarak nagyon kegyetlenek is tudnak lenni. Ha például egy kiscsirke bármiféle rendellenességgel kel ki a tojásból, a többiek halálra csipkedik a csőrükkel. A tarka, vagyis foltos példányt is körülfogják ezért, hogy halálra csipdessék.

„Sok pásztor pusztította szőlőmet, taposta osztályrészemet. Drága osztályrészemet sivár pusztává tették” (10. vers).

A pásztorok tönkretették.

Eszembe jut megannyi ember, aki ma is a lelkipásztori címet viseli, miközben tönkreteríti a mezőt, és tévútra tereli Isten nyáját.

„Sivárrá tették, gyászba borult előttem, mint a sivatag. Sivárrá vált az egész ország, de senki sem törődik vele” (11. vers).

Azt hiszem az egyik legnagyobb probléma napjainkban, hogy egyre elkésőbb világban élünk. Nézzétek csak meg, milyen erkölcsök uralkodnak ma a társadalmunkban. Figyeljétek csak meg a gazdasági helyzetet! Figyeljétek csak meg a nemzetközi helyzetet! Egyre elkésőbb. Nézzétek csak meg ezt a hihetetlen fegyverkezési versenyt!

A helyzet egyre elkésőbb, Isten népe mégsem fordul kétségbeesetten Istenhez! Azt hiszem, itt az idő, hogy végre kétségbeesetten kiáltunk Istenhez. Azt hiszem, itt az idő, hogy egyre többen és többször összegyűljünk és imádkozzunk – ébredésért. Azért, hogy Isten felpezsdítse nemzetünk szívét, máskülönben nagyon gyorsan nagyon mélyre csúszunk majd. Mégsem veszi senki komolyan a problémát.

Isten szerint épp ez a gond. A dolgok egyre inkább elmérgesednek, mégsem veszi senki a szívére. Futólag megjegyezzük, milyen szörnyű is ez, és ennyi. Nem kiáltunk miatta kétségbeesetten Istenhez.

„A puszta kopár hegyein pusztítók jönnek. Mert az ÚR fegyvere pusztítja az országot egyik végétől a másikig. Nincs békessége egy embernek sem! Búzákat vetettek, de tövist aratnak, eredménytelenül fáradoztak. Szégyent vallanak termésükkel az ÚR lángoló haragja miatt. Ezt mondja az ÚR minden rossz szomszédomról, aki hozzányúl az örökséghez, amelyet népemnek, Izráelnek adtam: Kitépem őket földjükből, Júda házáat is kitépem! De ha majd kitépem őket, újból megkönyörülök rajtuk: visszaviszek mindenkit a maga örökségébe, a maga földjére. És ha majd jól megtanulják, hogy az én népem szokása szerint hogyan kell az én nevemre, az élő ÚRra esküdni - ahogyan egykor ők

tanították népemet a Baalra esküdni -, akkor újjáépülnek majd népemmel együtt. De amelyik nem hallgat rám, azt a népet gyökerestül kitépem és elpusztítom! - így szól az ÚR” (12-17. vers).

Isten megígéri, hogy kiviszi őket a földről. Egy későbbi igeszakaszban azt is elmondja, hogy 70 évig lesznek távol. Isten arra is rámutat, hogy ha nem engedelmeskednek neki, gyökerestül kitépi és elpusztítja a népet. De ha engedelmeskednek neki, miután visszatértek, helyreállítja majd őket.

„Ezt mondta nekem az ÚR: Menj, vedd magadnak egy lenvászon övet, és kösd a derekadra! De vízbe ne érjen! Meg is vettem az övet az ÚR parancsa szerint, és a derekamra kötöttem. Másodszor így szólt hozzám az ÚR igéje: Fogd az övet, amelyet vettél, és a derekadon van! Indulj, menj el az Eufráteszhez, és rejtsd el ott egy kőszikla hasadékban! Elmentem tehát, és elrejtettem az Eufrátesznél, ahogyan az ÚR parancsolta nekem. Hosszú idő múlva ezt mondta nekem az ÚR: Indulj, menj el az Eufráteszhez, és vedd elő az övet, amelyről azt parancsoltam, hogy rejtsd el ott! Elmentem az Eufráteszhez, megkerestem és elővettem az övet arról a helyről, ahol elrejtettem. És íme, az öv tönkrement, egészen hasznavehetetlen volt” (1-7. vers).

Ha fogsz egy lenvászon övet, majd elrejtéd egy szilahasadékba, nem nehéz elképzelni, mi történik vele: aprócska lyukak jelennek meg rajta és az egész hasznavehetetlen lesz – ahogy Jeremiás is mondta.

„Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje:” (8. vers). Az emberek látták Jeremiáson a gyönyörű lenvászon övet még teljes pompájában, és csak ámuldoztak. Mindenki figyelmét felkeltette. Most azonban, amikor az immáron szétesőfélben levő övet újra a derekára köti, az emberek szörnyülködnek. *„Fúj! Miért vetted fel ezt a lyukas, piszkos rongydarabot?”.* Pedig Jeremiás épp egy szemléltetőeszközzel támogatott prédikációra készült vele.

„Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje: Ezt mondja az ÚR: Így teszem tönkre Júda kevélységét és a nagy Jeruzsálem kevélységét! Ez a gonosz nép nem akar hallgatni az én beszédemre, megátalkodott szívük szerint élnek, és más

isteneket követnek, azokat tisztelik és imádják. De olyan lesz ez a nép, mint ez az öv: egészen hasznavehetetlen. Mert ahogyan az ember derekára csatolja az övet, úgy csatoltam magamhoz Izráel és Júda egész házáat - így szól az ÚR -, hogy az én népem legyenek, hírnevem, dicséretem és tiszteletem növelésére. De ők nem hallgattak rám” (8-11. vers).

Az öv arra emlékeztetett, hogy a nép egykor Istenhez kötődött, ez pedig egy csodás dolog volt. A nép Istent imádta, Istent szolgálta, Istenhez kötődött. De amikor elfordultak Istentől, az, ami egykor szépséges és dicsőséges volt, csúffá és undorítóvá változott. Az a nép, amely egykor a világ dicsősége volt, mert Isten kiöntötte rájuk áldását és szeretetét, a föld átkává lett, hisz egyre távolabb merészkedtek Istentől. És hasznavehetetlenné váltak.

Hadd ajánljak most a figyelmetekbe egy érdekes könyvet, melynek címe *The Light and the Glory*. A könyve szerzője az Egyesül Államok gyökereit kutatja fel, és rámutat arra, milyen szerepet játszott Isten e nemzet létrejöttében, ahogy Izráel népének megszületésében is. Isten keze ott volt nemzetünk alapítóin. Csodás könyve ez, amely rámutat nemzetünk szellemi gyökereire, amelyről hallgatnak a hagyományos tankönyvek. Hiszen nem akarják, hogy tudjuk, nemzetünk lelki gyökerekre épül.

Ezt a nemzetet is Isten hozta létre, hogy világosság legyen, és Isten megáldotta. Az emberek ennek sokáig tudatában is voltak, ma azonban már megpróbálják ezt az igazságot elrejtetni a gyermekeink előtt. Ehelyett inkább a kapitalizmus és a szabad verseny elveit lengetik a magasba, azt állítva, hogy azok tettek bennünket oly erőssé. Így hát harcoljunk továbbra is a szabad versenyért és a kapitalizmusért.

De engem erre nem tudnak rávenni. Én csak azért a szabadságért vagyok hajlandó harcolni, amit Istentől kaptunk – hogy szabadon imádhassuk, szerethessük és szolgálhassuk őt. De milyen szomorú, hogy mára elfordultunk gyökereinktől. Egykor gyönyörűek voltunk a világ szemében, és Isten áldása ott volt az életünkön. Most azonban, mint Jeremiás lenvászón öve, mi is egyre hasznavehetetlenebbé válunk a világban.

Nemrégiben egy kanadai rádiós interjút adtam, és elcsodálkoznátok, ha elmesélném, hány dühös telefonhívást kaptam közben pusztán azért, mert kiderült rólam, hogy amerikai vagyok. Milyen sok emberben van keserűség Amerikával szemben! Angliában is többször tapasztaltam már ugyanezt – pusztán azért, mert amerikai vagyok.

Egykor dicsőségesek voltunk a világ szemében, ma viszont egyre inkább gyűlölnék bennünket. A világ bizonyos részein leköpnék, mert amerikai vagy, pedig nem is ismernek, és csak az öltözködésedről ismerik fel, hogy Amerikából jöttél. Messziről megismernek, és amikor odaérsz, leköpnék – megvetésük jeleként. Milyen szomorú is ez!

Bizony ez történik, amikor egy nép elfordul Istentől, hogy másban keresse boldogságát és a beteljesülést. Pedig egykor oly szépséges volt!

„Mondd el nekik ezt az ígét: Így szól az ÚR, Izráel Istene: Minden korsót meg kell tölteni borral! És ha azt mondják neked: Talán mi nem tudjuk, hogy minden korsót meg kell tölteni borral? –” - mert a prosperitást hirdették: két autó minden garázsban - „akkor ezt válaszold nekik: Így szól az ÚR: Majd én megtöltöm ennek az országnak minden lakosát, a Dávid trónján ülő királyokat, a papokat, a prófétákat és Jeruzsálem minden lakóját részegítő itallal. Összetöröm őket, egyiket a másikkal, az apákat a fiakkal együtt - így szól az ÚR. Nem kímélem és nem szánom őket, nem irgalmazok, elpusztítom őket! Hallgassatok, figyeljete, ne legyetek kevélyek, mert az ÚR szól. Dicsőítsétek Isteneteket, az URat, mielőtt sötétséget támaszt, és mielőtt botladoznátok a homályba borult hegyeken. Világosságra vártok, de az ÚR a halál árnyékát hozza el, és sűrű sötétséget támaszt. Ha nem hallgattok rám, titkon sírni fogok kevélységetek miatt. Áradnak könnyeim, hull szememből a könny, mert fogságba kerül az ÚR nyája” (12-17. vers).

Jeremiást a könnyek prófétájaként ismerték, és az egyik utalás épp ebben az igeszakaszban hangzik el. Isten figyelmeztető jelzést küld a néphez Jeremiáson keresztül, a próféta pedig így szól:

„Ha nem hallgattok rám, titkon sírni fogok kevélységetek miatt. Áradnak könnyeim, hull szememből a könny, mert fogságba kerül az ÚR nyája”.

Tudjátok, érdekes dolog ez: amikor valaki az eljövendő ítéletet hirdeti, hajlamosak vagyunk beskatulyázni, és azt gondolni róla, hogy telve van gyűlölettel és csak ostorozza az embereket. Lehet, hogy bizonyos esetekben valóban erről van szó, de itt Jeremiás esetében semmiképpen sem. Jeremiás is hirdeti a népre váró szörnyű ítéletet, de könnyes szemmel! Nem fogcsikorgatva kiáltja, hogy úgy kell nektek, atyámfiai, már alig várom! Jeremiás ehelyett siratja a népet, mert nem reagálnak Isten üzenetére.

„Mondd meg a királynak és a király anyjának: Alázkodjatok meg a porig, mert leesik fejetekről ékes koronátok! Körül vannak zárva a délen fekvő városok, nincs aki felszabadítsa azokat. Fogságba viszik egész Júdát, fogságba mindenestül. Tekints föl, Jeruzsálem, és nézd: jönnek már északról! Hol van a rád bízott nyáj, pompás juhnyájad? Mit szólsz majd, ha megbüntet az ÚR, és föled kerekednek, akiket barátokká akartál tenni? Nem vesznek-e erőt rajtad a fájdalmak, mint a szülő asszonyon? Ha pedig ezt mondod magadban: Miért történnék ez velem? - sok bűnöd miatt rántják le ruhádat, és követnek el rajtad erőszakot. Majd ha meg tudja változtatni bőrét a néger, vagy feltjait a párdúc, akkor tudtok ti is jót tenni, úgy megtanultátok a rosszat!” (18-23. vers).

Az ember képtelen megváltoztatni természetét – erre egyedül Isten képes a Szentlélek által. Egy párdúc sem változtathatja meg feltjait, az vagy, aki vagy. És ha még nem fogadtad be Jézus Krisztust, természetednél fogva bűnös vagy, és bármilyen keményen próbálsz is, saját erődből nem igazulhatsz meg. Új természetre van szükséged.

Ha fogsz egy disznót, kivezeted az ólból, illatos szappannal jól lecsutakolod, parfümmel befújatod, masnit kötsz a nyakába és útjára engeded, azonnal visszarohan a sárba egy jó kis dagonyázásra. Mert ez számára a természetes közeg. Ezt diktálja a természete. Ezt szereti.

Egyes embereknek is ezt diktálja a természete. Hiába mosdatod meg, hiába adsz rá szép tiszta ruhát, ha elengeded, visszatér a jól megszokott

környezetébe. Az ember természetének kell megváltoznia. Ezért is kéri Jézus, hogy ne csodálkozzunk, amikor azt mondja, újjá kell születnünk, mert ez az egyedüli megoldás. A természetünket egyedül Isten Lelke tudja megváltoztatni.

Pedig hány ember mondogatja: „Én soha nem tudnék keresztényként élni, úgyhogy nem fogadom be Istent, mert az olyan képmutatás lenne!”.

Abban igazuk van, hogy egyedül nem fog menni. Isten Szentlelkének ereje nélkül nem tudjuk megváltoztatni természetünket. De nem is kell egyedül csinálnunk! Isten képes nekünk új természetet adni – egy szerinte való természetet.

Ebben az ígérésben tehát Isten rámutat, hogy azok vagyunk, akik vagyunk. Van egyfajta természetünk, amelyet csak Isten ereje képes megváltoztatni.

„Úgy szétszórom őket, ahogyan a puszta szele elsodorja a polyvát. Ez lesz a sorsod, ezt mérem én rád - így szól az ÚR -, mert elfeledtél engem, és hazugságban bíztál! Ezért én is arcodra borítom ruhádat, hogy kilássék gyalázatod. Bujaságodat, vihogásodat, fajtalan paráznaságodat és bálványaidat ott látom a halmokon és a mezőn. Jaj neked, Jeruzsálem! Nem akarsz megtisztulni. Mikor lesz ennek vége?!” (24-27. vers).

„Ezt az ígét mondta az ÚR Jeremiásnak a szárazságról:” – mert épp aszály sújtotta a földet – „Gyászba borult Júda, kapuiból ajúlóznak, gyászolnak országszerte, Jeruzsálemben jajkiáltás hangzik. Az előkelők vízért küldik szolgálóikat, a tócsákhoz is elmennek, de vizet nem lelnek. Üres edényekkel térnek vissza, szégyenkeznek, pirulnak, fejüket eltakarják. Rémségek a termőföld miatt, mert nem volt eső az országban. Szégyent vallanak a szántóvetők, fejüket eltakarják. Még a szarvas is, ha megellett a mezőn, ott hagyja a fiát, mert nincs fű. A vadszamarak ott állnak a hegytetőkön, levegő után kapkodnak, mint a sakálok, szemük elhomályosodik, mert nincs fű. Ha bűneink ellenünk szólnak is, a te nevedre tekintettel bánj velünk, URam! Mert számtalanszor elpártoltunk, vétkeztünk ellened!” (1-7. vers).

Ezt az üzenetet küldte tehát a népnek Isten az aszályt illetően. Majd Jeremiás így imádkozik:

„Ó, Izráel reménysége, szabadítója a nyomorúság idején! Miért lennél olyan az országban, mint egy jövevény, aki vándorként csak éjjelre tér be? Miért lennél olyan, mint a riadt ember, mint az olyan férfi, aki nem tud segíteni? Hiszen te közöttünk vagy, URam, rólad neveznek bennünket: ne hagyj el minket!” (8-9. vers) – Jeremiás tehát továbbra is közbenjár a népért, bár Isten meghagyta neki, hogy többé ne tegye.

„Ezt mondja az ÚR erről a népről: Úgy szeretnek ide-oda futkosni, nem sajnálják a lábukat, ezért nem kedveli őket az ÚR. Most emlékezetbe idézi bűnüket, és számon kéri vétkeiket. Ezt mondta nekem az ÚR: Ne imádkozz ennek a népnek a javáért!” (10-11. vers).

Jeremiás kitartóan imádkozik, de Isten arra kéri, ne imádkozzon tovább a népért.

„Ha böjtölnek, nem hallgatok esdeklésükre. Ha égőáldozatot vagy ételáldozatot mutatnak be, azok sem lesznek kedvesek előttem. Sőt fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel irtom ki őket. Én így szóltam: Ó, Uram, URam! Hiszen a próféták ezt mondogatják nekik: Fegyvert nem láttok, éhínség nem tör rátok, sőt igazi békességet adok nektek ezen a helyen. De az ÚR ezt felelte nekem: Hazugságot prófétálnak a próféták az én nevemben. Nem küldtem őket, nem parancsoltam nekik, nem is szóltam hozzájuk. Hazug látomást, hiábavaló varázsigéket és maguk koholta csalárdságot prófétálnak nekik. Azért így szól az ÚR ezekről a prófétákról: Az én nevemben prófétálnak, pedig én nem küldtem őket! Mégis ezt mondogatják: Nem lesz ebben az országban fegyver és éhínség! - De majd ezeknek a prófétáknak fegyver és éhínség miatt lesz végük” (12-15. vers).

Szörnyű dolog az, amikor valaki saját elképzeléseit és ötleteit hirdeti az Úr nevében. Nincs azzal semmi baj, ha van véleményed, de saját véleményedként hirdesd azt, ne pedig úgy, mintha Isten mondaná.

Pál apostol is különösen odafigyelt erre leveleiben. Az egyik helyen például rámutat, hogy az adott témára vonatkozóan ne kapott konkrét iránymutatást az Úrtól, de az ő személyes véleménye a következő. És ez rendben is van.

Nincs azzal semmi baj, ha kinyilvánítod a véleményedet. Csak akkor válik mindez helytelenné, amikor Isten nevében hirdeted saját elképzeléseidet. Mert amikor aztán nem úgy történnek a dolgok, úgy tűnik majd, mintha Isten hazudott volna, vagy megbízhatatlan lenne.

Hány embert látunk ma is, az itt említett prófétákhoz hasonlóan, akik olyan dolgokat mondanak az Úr nevében, melyek nem származhatnak az Úrtól és amelyek nem biblikusak, vagy egyenesen bibliaellenesek. „Minden rendben lesz! Mindenki meggyógyul, mindenkinek jó sora lesz, és Isten azt akarja, hogy mindnyájan menjetek és vegyetek egy új Mercédeszt! Legyetek áldottak és gazdagok! Békesség, békesség és gazdagság!” – mondogatják.

Isten azonban rámutat, hogy ezek a próféták nem az ő üzenetét hirdetik, hiszen Isten azt mondja: *„De mindazokat, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, szintén üldözni fogják”* (2Tim. 3:12). Egyes hamis próféták most például azt mondogatják, hogy ha Jézusnak elég hite lett volna, nem kellett volna a keresztre mennie. Micsoda eretnokség! És Isten majd elbánik velük.

„Az a nép is, amelynek prófétálnak, ott hever majd Jeruzsálem utcáin az éhínség és fegyver miatt, és nem lesz, aki eltemesse őket és feleségüket, fiaikat és leányaikat. Így zúdítom rájuk gonoszságuk büntetését” (16. vers).

Holttestük ott hever majd az utcákon. Szörnyű dolog, hogy a világ egyes részein napjainkban is előfordul, hogy a holttesteket kirakják az utcára, majd másnap reggel elsöprik, mint a port.

„Mondd el nekik ezt az igét: Szememből könnyek hullanak éjjel-nappal,” – a síró próféta – „és nem apadnak el. Mert súlyos sebet kapott népem szűz leánya, igen fájdalmas csapást. Ha kimegyek a mezőre, látom a fegyverrel megölteket, ha bemegyek a városba, látom az éhségtől szenvedőket. A

próféták és a papok pedig olyan országba vándorolnak, amelyet nem ismernek!” (17-18. vers).

Jeremiás felteszi a kérdést Istennek: „Ennyire megvetetted Júdát, szívből megutáltad Sion? Miért sújtottál bennünket gyógyíthatatlan csapással? Békességre vártunk, de nem jött semmi jó, és a gyógyulás idejére, de csak rettegünk! Elismerjük, URam, gonoszságunkat, atyáink bűnét is: vétkeztünk ellened. A te nevedért kérünk, ne utálj meg, ne engedd, hogy meggyalázzák dicső trónodat! Gondolj ránk! Ne bontsd fel a velünk kötött szövetséget! Tudnak-e esőt adni a népek bálványai? Vagy az ég adja-e a záporosókat? Nem, hanem te, URunk, Istenünk, benned reménykedünk: hiszen te alkottad mindezeket!” (19-22. vers).

Az emberek hullanak, mint a legyek az éhínség és az aszály miatt. Hát tudnak vajon esőt adni a pogány népek bálványai? Majd tovább folytatja az aszályról szóló üzenetét.

„De az ÚR ezt mondta nekem: Ha maga Mózes és Sámuel állna is elém, akkor sem esne meg a szívem ezen a népen. Kergesd el, menjenek előlem!” (1. vers).

Érdekesnek találom, hogy amikor Isten a közbenjáró imádság emberére keres példát, Mózeset és Sámuel-t említi. Van egy érdekes közös vonás Mózesben és Sámuelben: mindketten odafigyeltek Isten hangjára.

Emlékezzünk csak vissza Mózes esetére kint a pusztában, amikor megpillantott egy égő bokrot, és amikor közelebb lépett, Isten megszólította őt az égő bokorból. Mózes pedig meghallotta Isten hangját. Fülei ki voltak hegyezve Isten hangjára. Az imádság embereire pontosan ez jellemző, hogy hegyezik fülüket Isten hangjára, hiszen az imádság célja, hogy Isten akarata valósuljon meg.

Az imádság célja sosem az, hogy a mi akaratunk valósuljon meg. Isten nem egy palackba zárt szellem, mi mégis sokszor így közelítünk hozzá. Istenem, volna itt három kívánságom. Kérlek add meg nekem!

Hallottatok már a három hajótörötről, akik egy lakatlan szigeten tengették napjaikat? Egyre rosszabb a helyzet, és tudják, közel már a halál. Ekkor egy üveget vetnek partra a hullámok. Az egyikük ráveti magát, kinyitja, és lám, ott terem előtte a palackba zárt szellem! „Teljesítem három kívánságod!” – kiáltja. Az első férfi felkiált: „Ó, bárcsak újra Londonban lehetnék és újra a saját ágyamban aludhatnék!”. És kívánsága teljesült. Majd felkiált a másik is: „Ó, bárcsak Olaszországban lehetnék és kávét kortyolgathatnék!”. Az ő kívánsága is valóra vált. Ekkor megszólal a harmadik hajótörött: „Ó, olyan magányos vagyok itt a két társam nélkül, bárcsak újra itt lennének velem!”.

Látjátok, mire nem vagyunk képesek a kívánságainkkal? Alaposan összezavarnánk a dolgokat! Az imádság tehát nem arra szolgál, hogy megvalósítsuk a mi akaratunkat. Nem arról szól a dolog, hogy Isten egy palackba zárt szellemként majd teljesíti minden kívánságunkat.

Amikor Sámuel fiatalkorában Élinél hagyta az édesanyja, hogy a templomban nevelkedjen, az egyik éjszaka különös hangra lett figyelmes. „Sámuel, Sámuel!”. Sámuel erre beviharzott Élihez: „Szólítottál?” – kérdezte. „Nem, nem szólítottalak, feküdj vissza!”. Úgy is tett a fiatal Sámuel, amikor ismét megszólította őt egy hang: „Sámuel, Sámuel!”. Sámuel erre megint Élihez rohant: „Szólítottál?”. „Nem, nem szólítottalak. Feküdj vissza!”. De a dolog újra megisméltődött.

Erre Éli azt tanácsolta a fiúnak, hogy amikor újra meghallja a hangot, így válaszoljon: „Szólj Uram, a szolgád hallgatja!”. Sámuel tehát ismét visszafeküdt, a hang pedig megszólította: „Sámuel, Sámuel!”. Ő így válaszolt: „Szólj, Uram! a te szolgád hallgatja!”. És akkor Isten elkezdett Sámuelnek mesélni Éli pap bűneiről. Másnap reggel Éli rá is kérdezett Sámuelnél, hogy végül mi történt az éjjel. Sámuel bizony nem volt könnyű helyzetben! De a lényeg mégiscsak az, hogy Sámuel füle érzékeny volt Istenre, így meghallotta Isten hangját.

Az imádság embereit is mindig ez jellemzi: fülük érzékeny Isten hangjára. Az erőteljes imaéletnek mindig ez az előfeltétele: hallani Isten hangját és ismerni

Isten akaratát. Isten tehát Mózeset és Sámuelét említi a közbenjáró imádság embereinek ékes példjaként.

Emlékezzünk csak, mit mondott Mózes: *„Mégis, bocsásd meg vétküket! Mert ha nem, akkor törölj ki engem a könyvedből, amelyet írtál!”* (2Mózes 32:32). Mózes Isten előtt közbenjár a népért. Isten azonban kimondja ebben az ígerésben Jeremiás könyvében, hogy még ha maga Mózes vagy Sámuel állna is elé a népért, akkor sem fordítaná feléjük a szívét. *„Ha maga Mózes és Sámuel állna is elém, akkor sem esne meg a szívem ezen a népen”*.

„Ha pedig megkérdezik tőled, hogy hová menjenek, ezt válaszold nekik: Így szól az ÚR: Aki halálra méltó, a halálba, aki fegyverre méltó, a fegyver elé, aki éhínségre méltó, az éhínségbe, és aki fogságra méltó, a fogságba! Mert négyfélével büntetem meg őket - így szól az ÚR: fegyverrel, amely gyilkolja, kutyákkal, amelyek marcangolják, az ég madaraival és a föld vadállataival, amelyek fölfalják és pusztítják őket” (2-3. vers).

Isten ismét a rájuk váró ítéletet említi, mivel Ezékiás szörnyű és gonosz fia, Manassé bálványimádásba vitte a népet.

„Iszonyatosá teszem őket a föld minden országa előtt amiatt, amit Ezékiás fia, Manassé, Júda királya művelt Jeruzsálemben. Ugyan, ki könyörül rajtad, Jeruzsálem, és ki szánakozik rajtad? Ki tér be hozzád, hogy megkérdezze, jól vagy-e? Te dobtál el engem - így szól az ÚR -, hátat fordítottál nekem. Ezért kinyújtom kezemet és elpusztítalak, belefáradtam a szánakozásba” (4-6. vers)

–

Az angol King James fordításban pedig az áll: *„befáradtam a már a megbánásba”*. Érdekes igevers ez, hiszen Isten nem változik és nem bán meg dolgokat.

„Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánna. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít?” (4Mózes 23:19).

Az emberi szókincs azonban erősen behatárolt, amikor Istent próbáljuk a segítségével jellemezni, mégis kénytelenek vagyunk tökéletlen emberi szavakkal élni. Ez esetben is egy kérdéssel állunk szemben: hogyan fejezzük ki emberi nyelven azt, ami első ránézésre Isten hozzáállásának megváltozására utal.

Az én szemszögömből valóban úgy tűnik, mintha Isten megváltoztatta volna a hozzáállását. Pedig nem így van. Hiszen Isten mindig is tisztában volt a dolgokkal – az elejétől fogva. Isten nem változik, Isten mindent tud. Már előre. Az én szemszögömből persze úgy néz ki a dolog, hogy Isten kihirdeti felettük az ítéletét, erre ők imádkoznak, megbánják bűneiket, Isten pedig visszatartja az ítéletét. Erre te azt mondd, Isten megváltozott!

Nem. Mindig is tudta, hogy el fogja halasztani ítéletét. Nem változtatta meg hirtelen a véleményét, bár a mi szemszögünkből úgy tűnhet. De ne feledjük, hogy mindvégig erősen behatárolt emberi nyelven próbáljuk Isten tetteit jellemezni.

„Szélnék szórom őket szórólappal az ország városaiban, gyermektelenné teszem, elpusztítom népem, mert nem tértek meg útjaikról. Özvegyei többen lesznek, mint a tengerparton a homok. Pusztítók hozok ellenük, anyára és ifjúra, fényes délben. Lázás félelmet bocsátok rájuk nagy hirtelen. Elájul a hétgyermekes anya, kileheli lelkét, lemegy a napja fényes nappal, szégyen és gyalázat éri. Maradékukat kiszolgáltatom az ellenség fegyverének! - így szól az ÚR. Jaj nekem, anyám, mert arra szültél, hogy perlekedjem és vitázzam az egész országgal! Nem adtam és nem kaptam kölcsönt, mégis mindenki átkoz engem” (7-10. vers).

Jeremiás persze egyáltalán nem kellemes dolgokat hirdetett, a népet pedig dühítette az Istentől érkező üzenet. Sokszor előfordul, hogy Isten igaz prófétája nem éppen népszerű. Hiszen az emberek nem akarják meghallani az igazságot. A hazugságra kaphatóak.

Amikor például felkeresnek engem emberek, hogy tanácsot kérjenek, megfigyeltem, hogy gyakran egy hazugságot hallanának szívesebben. Szeretnék, ha azt mondanám, minden rendben lesz, csak csináld nyugodtan,

Istent úgysem zavarja a dolog! Akkor nagyszerű tanácsadónak tartanának és nagy szeretettel néznének rám. Ha viszont azt mondom nekik, figyelj, ha megmaradsz ebben a bűnben, a pokolra jutsz, mert ez a test cselekedete, és az Ige egyértelműen kijelenti, hogy akik ezt teszik, nem öröklik a mennyek országát. Jobb lenne, ha rendeznéd a kapcsolatod Istennel! Ilyenkor dühösen felpattannak és kiviharzanak, hogy milyen csapnivaló tanácsadó vagyok, mert megmondtam az igazat!

Az emberek nem az igazságra kíváncsiak, hanem kellemes szavakra. De Jeremiás is az igazat szólta, és népszerűtlen is volt, miközben más próféták hazugságokat hirdettek, és nagy közkedveltségnek örvendtek.

„Az ÚR mondta: Javadat munkáltam, közbeléptem érted a veszedelem és nyomorúság idején az ellenséggel szemben” (11. vers).

Bár az emberek elpusztulnak, lesz egy csoport, amely megmarad – elviszik őket Babilóniába, és ott élnek majd.

Így is történt, és a zsidók egyre inkább meggazdagodtak Babilóniában. Korábban alapvetően földművesként dolgoztak, de amikor Babilóniában bekapcsolódtak a kereskedelembe, kiválóan teljesítettek, és rövid időn belül komoly vagyoni tettek szert. Egyesek annyira meggazdagodtak, hogy nem is akartak visszatérni szülőföldjükhöz. „Miért is térnénk vissza az ottani kemény életformához, ha itt kényelmesen éldegélhetünk?” – kérdezték.

Isten tehát ebben az ígérésben kijelenti, hogy jól megy majd a sora annak a csoportnak, amely nem pusztul el, hanem fogságba kerül.

„El lehet-e törni a vasat, az északi vasat és rezet? Vagyonodat és kincseidet prédára vetem - nem kapsz érte semmit! sok vétke miatt, melyeket országszerte elkövettél. Ellenségeid szolgáivá teszek olyan országban, amelyet nem ismersz, mert lánggra lobbant haragom, miattatok ég” (12-14. vers).

Megjövendöli a babilóniai fogságot.

„Te ismersz, URam! Gondolj velem, és fogd pártomat, állj bosszút üldözőimen! Ne légy tovább türelmes, mert elfognak engem! Tudd meg, hogy érted szenvedek gyalázatot!” (15. vers).

Ez lényegében jó. Jézus ugyanis azt mondta: *„Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok. Örüljete és ujjongjatek, mert jutalmatok bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik előttetek éltek”* (Máté 5:11-12).

Itt Jeremiásra utal. Jeremiás felkiált ugyanis, hogy gyűlölik és üldözik őt az emberek, mert az Úr üzenetét hirdette. *„Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet,”* –

Vajon te is azt mondod Isten Igéjéről, hogy szíved öröme?

Én annyira szeretem Isten Igéjét! Annyira élvezem, ahogy felfedezem benne Isten csodálatos igazságait. Annyira csodás, ahogy az Ige szól a szívemhez és a lelkemhez. Igazi öröm a számomra, ha beleásatom magam az Igébe –

„hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene” (16. vers). *„Nem ültem vigadozva a tréfálkozók körében. Magamra maradtam, mert kezéd rám nehezedett, bánattal töltöttél el. Miért tart fájdalmam szüntelen, miért nincs gyógyulás súlyos sebemre? Olyan vagy hozzám, mint a csalóka patak, amelyben nincs állandóan víz. Erre így szólt az ÚR: Ha megtérsz, megengedem, hogy újból szolgálatomba állj. Ha értékes dolgokat beszélsz értéktelenek helyett, akkor szószólóm lehetsz. Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk. Bevehetetlen ércfallá teszek ezzel a néppel szemben. Harcolni fognak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek: megsegítlek és megmentelek - így szól az ÚR. Megmentelek a gonoszok kezéből, megszabadítlak hatalmukból”* (17-21. vers).

Ezt ígéri tehát Isten a prófétának. Ha tovább hirdeted az üzenetemet, továbbra is ellened lesznek, de én olyan leszek, mint egy bevehetetlen ércfal körülöttem, és bár az éltedre törnek, én megmentelek és megőrizlek!

Atyám, köszönjük, hogy ma este is lehetőségünk adódott arra, hogy az Igédet tanulmányozzuk. Uram add, hogy szinte felfaljuk az Igét, hadd váljon az

a mi szívünk örömévé és gyönyörűségévé. Szeretnénk tőled tanulni és a rendelkezéseid szerint járni.

Uram, segíts nekünk, hogy odafigyeljünk a hangodra. Add, hogy ne csak az Ige hallgatói, hanem cselekvői is lehessünk. Segíts, hogy ezekben az egyre rosszabb időkben, egyre kétségbeesettebben kiáltsunk hozzád, és segíts, hogy sokakat kiragadhassunk abból a pusztulásból, ami erre a világra vár.

Tegyél bennünket az imádság embereivé, és használj bennünket, hogy az igazságodat hirdethessük a világban! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

16-20. FEJEZET

Ne feledjük, hogy Jeremiást még fiatal korában hívta el Isten a prófétai szolgálatra.

Igy szólt hozzám az ÚR igéje: Ne végy senkit feleségül, ne legyenek fiaid és leányaid ezen a helyen!” (1-2. vers).

Jeremiás tehát azt az utasítást kapja Istentől, hogy nem házasodjon meg, és ne legyenek gyermekei. Mindezt a közelgő szörnyű idők jeleként küldte Isten a népnek. Valóban kemény idők vártak rájuk. Most nem volt megfelelő az alkalom arra, hogy az emberek megházasodjanak és családot alapítsanak, hiszen akkor gyermekeik is elpusztultak volna. Jeremiás egyedülállósága tehát jelzés értékű volt.

Érdekes, hogy Isten Hóseáshoz is szólt – ő pedig azt az utasítást kapta, hogy nősüljön meg, sőt Isten azt is megmutatta neki, kit vegyen feleségül. Hóseás esetében a házasság volt jelzésértékű a népnek. Ézsaiás gyermekei nevére vonatkozóan kapott utasításokat – az ő esetében ez volt egy jel a népnek.

Isten tehát Jeremiást az egyedülállóságra hívta.

„Mert ezt mondja az ÚR a fiakról és a leányokról, akik ezen a helyen születnek, az anyákról, akik szülik, és az apákról, akik nemzik őket ebben az országban: Halálos betegségben hálnak meg, nem gyászolják meg, és nem temetik el őket, trágyává lesznek a föld színén. Fegyver és éhínség miatt lesz végük, holttestük pedig az ég madarainak és a föld vadállatainak lesz az eledele. Mert ezt mondja az ÚR: Ne menj be gyászolók házába, siratni se menj, részvétet se mutass irántuk! Mert elveszem a békességet ettől a néptől - így szól az ÚR -, a szeretetet és az irgalmat. Meghal ennek az országnak apraja-nagyja. Nem temetik el, és nem gyászolják meg őket, nem vagdossák össze magukat, és hajukat sem nyírják le értük” (3-6. vers).

Izraelben az a szokás, hogy amikor meghalt egy családtag, a hozzátartozók levágták a hajukat. A 30 nap elteltével azután azt a részt, ami közben kinőtt, ismét levágták, és áldozatként felajánlották az Úrnak. Mind a mai napig a gyász jele ez Izraelben.

Itt azonban azt mondja az Úr: „Nem temetik el, és nem gyászolják meg őket, nem vagdossák össze magukat, és hajukat sem nyírják le értük”. Amikor egy családtag meghalt, hivatásos gyászolókat hívtak, hogy a halottat minél hangosabban gyászolják velük együtt – így nyilvánították ki mindenkinek ez elhunyt iránti szeretetüket.

Isten azonban rámutat, hogy ebben az esetben erre nem lesz lehetőség.

„Nem törnek meg gyászoláskor szokásos kenyeret, vigasztalásul a halottért, nem itatnak senkit a vigasztalás kelyhével, még apjukért és anyjukért sem” (7. vers).

Szóval ne házasodjatok és ne alapítsatok családot, mert a születendő gyermekekre szörnyű halál vár, holttestüket nem lesz, ki eltemesse, és nem lesz senki, aki elgyászolná őket. Jeremiás tehát beszámol a népnek a rájuk váró nehéz időkről – egyedülállósága is annak jele volt.

Majd Isten egy további utasítást ad Jeremiásnak:

„Lakodalmak házba se menj be, és ne ülj le enni-inni!” (8. vers).

Abban az időben a lakodalmak és multságok természetesen nagy események voltak, hiszen televízió, rádió és mozi híján a szórakozást biztosították. Mindig fergeteges volt a hangulat – az emberek együtt voltak és kiválóan szórakoztak. Jeremiás viszont azt az utasítást kapja, hogy ne járjon multságokba.

„Mert ezt mondja a Seregek ÚRa, Izráel Istene: Majd meglátjátok, hogy még a ti időtökben véget vetek ezen a helyen a hangos, vidám örvendezésnek, a vőlegény és menyasszony örömeinek!” (9. vers).

Ez is jel volt tehát, hogy mindennek még az ő idejükben vége szakad.

„Ha majd elmondod ennek a népnek mindezeket, megkérdezik tőled: Miért fenyeget bennünket az ÚR ennyi nagy veszedelemmel? Milyen bűnt és vétet követtünk el Istenünk, az ÚR ellen? Így válaszolj nekik: Azt, hogy őseitek elhagytak engem - így szól az ÚR -, más isteneket követtek, azokat szolgálták és imádták. Engem pedig elhagytak, és nem tartották meg törvényemet. Ti meg még őseiteknél is nagyobb gonoszságot követtetek el, hiszen ti mindnyájan megátalkodott gonosz szívetek szerint élték, és nem hallgattok rám” (10-12. vers).

Anarchia uralkodott. Mindenki saját gonosz szívének kívánságai szerint élt. Elhagyták Isten törvényeit, ezért Isten ítélete várt rájuk.

A zsidók egyébként jellemzően rendkívül büszkék voltak örökségükre. Mindig atyáikat emlegették. Jézus is rámutat, milyen gyakran beszéltek atyáikról, és atyáik idejéről.

Emlékezzünk csak vissza, amikor István kiállt a nagytanács elé, és lényegében átismételte előttük a zsidó neves történetét. De István arra is kitért, hogyan bántak atyáik a múltban Isten prófétáival.

Most pedig itt van Jeremiás, és kerek-perec kimondja: mindez azért történik, mert elhagyták Istent és hamis isteneket imádnak – még atyáiknál is rosszabbak. Mindenki megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért is hirdet Isten felettük ítéletet.

De hogyan is reagáltak Jeremiás üzenetére? Bebörtönözték. Emlékezzünk csak, mit mondott Jézus a farizeusoknak, amikor folyamatosan csak atyáikat emlegették: *„Ha Ábrahám gyermekei volnátok, Ábrahám cselekedeteit*

tennétek (...) Ábrahám, a ti atyátok ujjongott azon, hogy megláthatja az én napomat: meg is látta, és örült is” (János 8:39,56).

És amikor a zsidók tovább vitakoztak vele, Jézus így válaszolt: *„Ti atyátoktól, az ördögtől származtok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni” (János 8:44).*

Istvánt beszéde során elragadta a hév, és így kiáltott: *„A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok?” (Apcsel. 7:52).* István bátran kimondta, mit tettek atyáik: nem voltak csodás férfiak, a hit nagy hősei. István emlékeztette őket, hogy atyáik is elfordultak Istentől.

„Ezért eldoblak benneteket ebből az országból egy olyan országba, amelyet nem csak ti, de még ősseitek sem ismertek. Ott majd szolgálhattok más isteneket éjjel-nappal. Nem kegyelmezek meg nektek! De majd eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor nem azt mondják többé, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráelt észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket. Mert visszaviszem őket földjükre, amelyet ősiknek adtam” (13-15. vers).

Az előttük álló sötét korszakra gondol itt. Még az ő idejükben sivárrá válik ez a föld. Még az ő idejükben fogságba hurcolják a népet, mert gonoszságot műveltek és Isten ellen fordultak. És bár Isten ítéletet hirdet felettük, azt a dicső jövőbeli napot is megemlíti, amikor Isten visszahozza őket földjükre. A 70 éves fogság elteltével az Úr visszahozza őket a földre, és eljön a nap, *„amikor nem azt mondják többé, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráelt észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket”.*

„Íme, sok halászt hívatok - így szól az ÚR -, hogy halásszák ki őket. Azután sok vadászt hívatok, hogy hajtsák össze őket minden hegyről, minden halomról és sziklahasadékból. Bizony, szemmel tartom minden útjukat. Nem rejtőzhetnek el előlem, és nem maradhat rejtve bűnük szemem előtt. Előbb azonban kétszeresen megfizetek nekik bűnükért és vétkükért, mert

meggyalázták országomat holt bálványaikkal, és tele lett örökségem utálatos szokásaikkal” (16-18. vers).

Jeremiás pedig így kiáltott válaszul: *„Ó, URam, én erőm és mentsváram, menedékem a nyomorúság idején! Hozzád jönnek majd a nemzetek a föld legszéléről is, és ezt mondják: Bizony, hamis isteneik voltak elődeinknek, hiábavalók, egyik sem ér semmit! Hiszen nem istenek azok, akiket istenként készít magának az ember! Ezért most megmutatom, ezúttal megmutatom nekik kezemnek hatalmát, és megtudják, hogy ÚR az én nevem!” (19-21. vers).*

Jeremiás tehát hasonlóképpen kiált, mint amit a zsoltárokból is olvashatunk: *„Az Úr az én kőszálam, váram és megmentőm, Istenem, kősziklám, nála keresek oltalmat, pajzsom, hatalmas szabadítóm, fellegváram!” (Zsolt. 18:3).*

Ezt követi a pogányokról szóló prófécia, ahogy összegyűlnek a világ minden pontjáról. Pál a Rómaiakhoz írt levelében szintén utal a pogányok üdvösségére vonatkozó prófeciákra.

„Júda vétke föl van írva vasból készült íróvesszővel, rá van vésve gyémántheggyel szívük táblájára és oltáraik szarvára” (1. vers). „Mert fiaik is oltáraikkal és bálványaikkal törődnek a bujazöld fáknál, a magas halmokon és a síkságból kiemelkedő hegyeken. Vagyonodat, minden kincsedet zsákmányul adom másoknak áldozóhalmaid és vétkeid miatt, melyek ott vannak egész területeden. Elveszítéd örökségedet, melyet neked adtam, ellenségeid szolgáljává teszek abban az országban, amelyet nem ismersz, mert lánggra lobbantottad haragomat, örökké égni fog! Ezt mondja az ÚR: Átkozott az a férfi, aki emberben bíz, és testi erőre támaszkodik, az ÚRtól pedig elfordul szíve!” (2-5. vers).

Isten tehát átkot hirdet azok felett, akik abban bíztak, hogy az Egyiptommal kötött szövetség majd megóvjá őket a babiloni támadástól.

„Átkozott az a férfi, aki emberben bízik, és testi erőre támaszkodik, az ÚRtól pedig elfordul szíve!” – vagyis már nem bízik az Úrban. „Olyan lesz, mint a bokor a pusztában, nem remélheti, hogy eljön valami jó. Ott tengődik kövek közt a pusztában, a szikes, lakatlan földön. De áldott az a férfi, aki az ÚRban bízik, akinek az ÚR a bizodalma. Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét” (6-8. vers).

Jeremiás átkot hirdet azok felett, akik emberben bíznak, és testi erőre támaszkodnak, míg áldást azok felett, akik az Úrban bíznak. Akik az emberben és emberi erőben bíznak, kiszáradnak, de azok, akik az Úrban bíznak, olyanok lesznek, mint a víz mellé ültetett fa, amelynek lombja még a legnagyobb hőségben és üde zöld marad.

„Csalárdabb a szív mindennél, javíthatatlan; ki tudná kiismerni?!”.

Isten itt a te szívedről és az én szívemről beszél.

Szókratész is arra bátorít bennünket, hogy ismerjük meg önmagunkat, majd hozzáteszi: „No de ki az, aki igazán ismeri önmagát?”.

Az Igében azt olvassuk, hogy az Úr megvizsgálja a szívünket. Isten jobban ismeri a szívemet, mint én magam. Isten tudja, milyen csalárd a szív, és hogy milyen könnyű bennünket megtéveszteni. Milyen könnyen követünk hiábavaló elméleteket, milyen könnyen tesszük mi is magunkévá az elképzelést: a cél szentesíti az eszközt. Eszközeink pedig romlottá és csalárddá válnak.

Pál apostol is ír azokról, akik azt mondogatják, hiszen az életünkben megdicsőül Isten, ezért Istennek nem kéne elítélnie bennünket azért, mert hazudunk! Mások pedig így érvelnek: „De hát ha vétkezem, ezzel csak bizonyítom, hogy Isten igazat mond, amikor azt állítja, mindannyian

vétkeztünk! Hogyan ítélné meg engem Isten annak bizonyításáért, hogy Igéje igaz?”.

Pál rámutat arra, micsoda torz gondolkodásmód is ez, és hogy az ilyenekre ítélet vár.

Ma is vannak olyanok, akik csalárd dolgokat művelnek az Úr nevében, de ha az ember szembesíti őket tetteikkel, ők vannak a legjobban felháborodva és meglepődve: „De hát testvér, hogy mondhatod ezt?”.

A Biblia bizony arra bátorít bennünket, hogy hozzunk igazságos ítéletet (János 7:24).

Azt hiszem, túl sokáig halogattuk dolgot, mert attól féltünk, az emberek majd ítélkezéssel vádolnak bennünket. Az Igében azt is olvashatjuk, hogy a gyümölcséről ismerjük majd meg az embert. Nem helyes csaláshoz és mindenféle fondorlathoz folyamodni annak érdekében, hogy pénzt csikarjunk ki az emberekből egy adott szolgálat támogatására – teljesen mindegy, mennyire helyénvaló is az a szolgálat. A feleségem megkért, hogy ne lovagoljak ezen ma este, de hát mit csináljak, ha épp egy ilyen igerészhez érkeztünk!

Egyszerűen képtelen vagyok megérteni azokat, akik szinte reklámozzák, hogy böjtre és imára készülnek.

Pedig Jézus a következőket mondta: *„Amikor pedig böjtöltök, ne nézzetek komoran, mint a képmutatók, akik eltorzítják arcukat, hogy lássák az emberek böjtölésüket. Bizony, mondom néktek: megkapták jutalmukat. Amikor pedig te böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van, és Atyád, aki látja, ami titokban történik, megfizet neked”* (Máté 6:16-18).

Ezért aztán nagy baj van, amikor valaki országszerte levélben hirdeti: „Böjtölni és imádkozni készülök egy időre, kérem, juttassa el hozzám imakéréseit egy 50 dolláros kíséretében, hogy imádkozhassak önért!”. Valami nagyon nincs itt rendben. „Csalárdabb a szív mindennél, javíthatatlan; ki tudná kiismerni?!”.

Isten kijelenti, hogy ő, az Úr, megvizsgálja az emberi szívet. Isten látja szívünk indíttatását. Jézus világosan figyelmeztet bennünket, hogy jó cselekedeteinket ne a nagy nyilvánosság előtt végezzük, mert akkor már megkaptuk jutalmunkat. Hiszen úgy is gyakorolhatnám a kegyességet, hogy mindenki lássa, és csodálkozva kiáltsa: „Nahát, mennyire lelki ez az ember!”. Vigyázzunk ezzel, mert szörnyű és megtévesztő dolog.

Régi büszkeségem, és régi, testies énem szeretné, hogy az emberek azt gondolják, Isten lelki embere vagyok. Milyen jólesik, amikor az emberek összesúgnak mögöttem: „Hát nem lelki ez az ember?”. Jaj de élvezi ezt az én testies természetem! Így hát könnyű bizonyos viselkedésmintákat magamra öltenem, miközben nem is feltétlenül gondolok Istenre. Ott állok, felemelem a fejem, becsukom a szemem – mert ez így sokkal lelkibbnek tűnik. Vajon most látnak az emberek? Most biztosan észreveszik, mennyire lelki vagyok! Remélem, látnak! Ha még kicsit ágaskodik is hozzá az ember, akkor aztán igazán lelki a látvány. De vajon mindeközben mi van a fejemben? Szüntelen csak arra gondolok: „Jaj, remélem, látnak az emberek! Remélem, észreveszik és végre felismerik, mennyire lelki vagyok!”. Isten azonban rámutat, hogy ő a szívünket vizsgálja, és motivációnkat.

A Biblia azt is elárulja nekünk, hogy egy napon minden cselekedetünknek ki kell majd állnia a tűz próbáját. És bizony számos tettünket megemészti majd a tűz. „Ó, Uram, de hát nem a te nevedben prófétáltam? De hát nem a te nevedben tettem csodát? De hát nem a te nevedben gyógyítottam meg a betegeket?”. Az Úr a szívet, és szívünk indíttatását vizsgálja: „Minden cselekedeted fa, széna és szalma. Azért tetted, hogy láthassák az emberek. Saját dicsőségedre tetted, és neved híresbítésére. Saját magadról nevezted el a templomokat és az egyetemeket”. Milyen szomorú is ez.

És milyen szomorú is lesz az ébredés. „Csalárdabb a szív mindennél, javíthatatlan; ki tudná kiismerni?!”.

Dávid is felismerte ezt. Dávid is rádöbbsent, hogy még csak nem is ismeri tulajdon szívét, és hogy a szíve gyakran becsapja. Ezért így kiáltott:

„Uram, te megvizsgálod, és ismered engem. Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat (...) Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni” (Zsolt. 139:1-2,6) – nem ismerem önmagam igazán.

Majd így szólt: *„Vizsgálj meg, Istenem, ismerd meg szívemet! Próbáld meg, és ismerd meg gondolataimat! Nézd meg nem járok-e téves úton, és vezess az örökkévalóság útján!” (23-24. vers).*

Az az ember, aki felismeri, hogy az emberi szív csalárd és kiismerhetetlen, Dáviddal együtt kéri majd az Urat, hogy vizsgálja meg a szívét, és mutassa meg, ha olyasmit talál benne, ami Istent megszorítja. Mert nem akarom becsapni önmagam, Uram! Nem akarok egy napon úgy állni előtted, hogy mindent, amit tettem, hirtelen tűz emészt meg, mert kiderül, hogy nem más, mint fa, széna és szalma.

Jézus a következőket mondta: *„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendelvelek titeket arra, hogy elmenjetelek és gyümölcsöt teremjetelek, és gyümölcsötök megmaradjon” (János 15:16). Erre vágyom, maradandó gyümölcsökre. Az Úr kegyelméből! Isten tehát megvizsgálja a szívünket és szívünk indíttatását. És Isten aszerint ítél majd. „Én, az ÚR vagyok a szívek vizsgálója, a lelkek megítélője, mindenkivel úgy bánok, ahogyan élete és tetteinek a gyümölcse szerint megérdemli” .*

„Aki törvénytelenül gyűjt gazdagságot, olyan, mint a madár, amely idegen tojásokon ül. Élete derekán itt kell hagynia, és a végén bolondnak tartják. Ó, dicső trónus, kezdettől fogva felséges a hely, hol szentélyünk van!” .

„URam, te vagy Izráel reménysége, megszégyenülnek mind, akik elhagynak téged. A tőled elpártolók nevét a porba írják, mert elhagyták az URat, a folyóvíz forrását” (13. vers).

Isten már korábban is mondta ezt Izráelnek: *„Mert kétszeres rosszat cselekedett népem: engem, a folyóvíz forrását, elhagytak, hogy víztartókat vájjanak, repedezett falú víztartókat, amelyek nem tartják a vizet” (Jer. 2:13).*

„Gyógyíts meg, URam, akkor meggyógyulok, szabadíts meg, akkor megszabadulok, csak téged dicsérlek. Ők ugyan ezt mondják nekem: Hol van az ÚR igéje? Teljesedjék már be! Én nem vonakodtam attól, hogy pásztorod legyek, és a végzetes napot nem kívántam. Te tudod, mi jött ki ajkamon, ismert volt az előttem” (14-16. vers).

Jeremiás nem egyáltalán nem leli örömét az általa hirdetett üzenetben.

„Ne ejts rémületbe engem, légy oltalmam a veszedelem napján! Szégyenüljenek meg üldözőim, ne én szégyenüljek meg! Ők rettegjenek, ne én rettegjek! Rájuk hozd el a veszedelem napját, ismételten zúzd össze őket! Ezt mondta nekem az ÚR: Menj, és állj a nép kapujába, amelyen Júda királyai járnak ki és be, azután Jeruzsálem valamennyi kapujába, és ezt mondd nekik: Hallgassátok meg az ÚR igéjét, Júda királyai, egész Júda, és Jeruzsálem minden lakója, akik bejöttek ezeken a kapukon! Ezt mondja az ÚR: Vigyázzatok arra, hogy ne hordjatok ki, és ne vigyetek be terhet Jeruzsálem kapuin szombaton! Házatokból se vigyetek ki terhet szombaton, és ne végezzetek semmiféle munkát, hanem szenteljétek meg a szombati napot, ahogyan őseiteknek megparancsoltam!” (17-22. vers).

„De ők nem hallgattak és nem figyeltek rá,” – vagyis atyáik – „nyakasak maradtak, nem engedelmeskedtek, és nem fogadták meg az intést. De ha ti figyelmesen hallgattok rám - így szól az ÚR -, és nem visztek be terhet a város kapuin szombaton, és úgy szentelitek meg a szombati napot, hogy semmiféle munkát nem végeztek azon, akkor olyan királyok és vezérek fognak bejönni a város kapuin, akik Dávid trónján ülnek, harci kocsin és lovon járnak mind maguk, mind vezéreik, Júda férfiai és Jeruzsálem lakói, és örökké ebben a városban fognak lakni” (23-25. vers).

Isten még mindig felkínálja nekik a menekülés lehetőségét és a reményt, bár már nagyon mélyre csúsztak. Még ilyenkor is, amikor Isten ítélete már ott lebeg a fejük felett, még ilyenkor is, amikor Babilon már elindult, hogy lerombolja városukat, Isten még ilyenkor is felkínálja nekik a menekülést: „Egyszerűen csak térjete meg bűneitekből, engedelmeskedjetek nekem, és

nem kell elpusztulnotok!”. Isten irgalma valóban hatalmas – és ezt egészen az ember halálának pillanatáig felkínálja Isten. Mennyire irgalmas is az Isten!

„Eljönnek majd Júda városaiból, Jeruzsálem környékéről, Benjámin földjéről, az alföldről, a hegyvidékről és a Délvidékről, akik égőáldozatot, véresáldozatot, ételáldozatot és tömjént hoznak, és akik hálaáldozatot hoznak az ÚR házába” (26. vers) – mindez megtörténhet, igenis megtörténhet, ha visszatértek hozzám.

„De ha nem hallgattok rám, és nem szentelitek meg a szombatot, ha terhet hordtok, és úgy mentek be szombaton Jeruzsálem kapuin, akkor olthatatlan tüzet gyújtok kapuiban, amely megemészti Jeruzsálem palotáit!” (27. vers).

„Ezt az igét mondta az ÚR Jeremiásnak: Menj el a fazekas házába, mert ott akarom közölni veled igéimet. Elmentem tehát a fazekas házába, aki éppen dolgozott a korongon. De rosszul sikerült az edény, amelyet a fazekas agyagból készített a kezével. Ekkor egy másik edényt készített belőle a fazekas, ahogyan azt jónak látta. Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje: Vajon nem bánhatok-e én is úgy veled, Izráel háza, mint ez a fazekas? Így szól az ÚR: Hiszen olyanok vagytok a kezemben, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében” (1-6. vers).

Ugyanaz a kép tárul itt elénk, mint Ézsaiás könyvében: Isten dicsőséges szuverenitását mutatja az ember sorsa felett. Isten azzá tud tenni téged, akivé csak akar.

És ahogy Pál apostol fogalmaz a Róma 9-ben: *„Ugyan ki vagy te, ember, hogy perbe szállsz az Istennel? Mondhatja-e alkotójának az alkotás: Miért formáltál engem ilyenre? Nincs-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt díszessé, a másikat pedig közönségessé formálja?” (Róma 9:20-21).* A Róma 9,10 és 11-ben, ahol Pál Isten életünk feletti bámulatos szuverenitásáról ír, szintén a fazekas és az agyag képével él.

Érdekes módon Jeremiás azt az utasítást kapja, hogy menjen el a fazekas házába, és majd ott szól hozzá Isten. Jeremiás úgy is tett, és csak figyelte, ahogy a fazekas edényt készített az agyagból a korongon. Ez annak képe, ahogy Isten formálja az életünket.

Az agyag természetes állapotában hétköznapi, értéktelen alapanyag, de értékes lehetőség bújik meg benne – ez a fazekas ügyességétől függ. A fazekas abszolút ura az agyagnak: azzá formálja, amivé csak akarja. Isten bámulatos hatalmának képe ez az életünk felett. A korong pedig nem más, mint azok a körülmények, melyeken keresztül Isten formál és alakít bennünket.

Ahogy a fazekast nézi, Jeremiás arra lesz figyelmes, hogy rosszul sikerült az az edény, amit készített, ezért szétszedte és új edényt készített belőle a saját belátása szerint. Akkor Isten így szól: „Hiszen olyanok vagytok a kezemben, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében”. És bár Izráel is egy „rosszul sikerült” edény lett, Isten új edényt készít majd belőle.

Isten új munkát végez majd bennük. Az edény rosszul sikerült ugyan, de a fazekas nem dobja ki – Isten újra munkálkodni kezd majd, hogy azzá tegye őket, akivé eredetileg is szánta.

„Megtörténik, hogy kimondom egy népről vagy országról, hogy kitépem, kiirtom és elpusztítom” (7. vers).

Emlékezzünk csak vissza, mire is hívta el Isten Jeremiást az első fejezetben: *„Lásd én a mai napon népek és országok fölé rendellek, hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!” (Jer. 1:10).*

Micsoda szolgálat: „hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!”.

Eljön az idő, amikor annyira romlottá válik a rendszer, hogy már nem lehet megújítani, megreformálni. Túl mélyre csúszott. Így hát, mielőtt az ember ültethet és építhet, előbb a meglévőt kell kigyomlálnia és lerombolnia. Ezt mondja itt Isten. Annyira megromlott a dolog, hogy meg kell tőle szabadulni. Annyira elfajultak a dolgok, hogy teljesen ki kell irtani. Le kell nullázni, majd a semmiből újrakezdeni.

„De ha megtér gonoszságából az a nép, amelyről beszéltem, akkor én is megbánom, hogy veszedelmet akartam hozni rá. Megtörténik, hogy megígérem egy népnek vagy egy országnak, hogy felépítem és beültetem” (8-9. vers).

„De ha azt műveli, amit rossznak tartok, és nem hallgat a szavamra, akkor megbánom, hogy jót akartam vele tenni. Most azért mondd meg Júda férfainak és Jeruzsálem lakóinak, hogy ezt mondja az ÚR: Én most veszedelmet készítek, és tervet szövök ellenetek! Térjete meg azért mindnyájan gonosz útjaitokról, jobbitsátok meg útjaitokat és tetteiteket! De ők ezt mondták: Nem érdemes! Mi már csak a magunk gondolatai után megyünk, és megátalkodott, gonosz szívünk szerint élünk!” (10-12. vers).

A nép tehát nem hallgatott Jeremiásra, és tudatosan ment a saját feje után.

„Azért ezt mondja az ÚR: Kérdezzétek csak meg a népeket: ki hallott ilyesmit? Igen borzalmas dolgot követett el Izráel szűz leánya. Eltűnik-e a hó a Libanon sziklás tetejéről? Kiszáradnak-e az idegenben csörgedező hűs patakok?” (13-14. vers).

„De engem elfelejtett az én népem, a hitvány bálványoknak tömjéneze. Eltántorították őket útjukról, a régi ösvényről, hogy más csapásokon járjanak, egyenetlen úton. Így teszik pusztává országukat, mely iszonyatos marad örökre, aki csak arra jár, megborzad, és a fejét csóválja. Keleti szélként szórom szét őket az ellenség előtt. Hátamat mutatom nekik, nem arcomat, vesznek a napján” (15-17. vers).

Jeremiás tehát ezt az üzenetet juttatta el hozzájuk. Ők pedig így válaszoltak:

„Akkor ezt mondták: Jertek, tervezzünk merényletet Jeremiás ellen, mert nem igaz, hogy nincs már a papnál tanítás, a bölcsnél tanács és a prófétánál ige! Jertek, győzzük le vitában, és ne vegyük figyelembe egyetlen szavát se!” (18. vers).

Erre Jeremiás így szólt: „Figyelj rám, URam, halld meg, mit beszélnek ellenfeleim! Szabad a jóért rosszal fizetni? Hiszen vermet ástak nekem!

Emlékezz rá, hogy eléd álltam, és szót emeltem értük, hogy elfordítsam rólok haragodat” (19-20. vers).

Jeremiás tehát az Úrhoz kiált: „Uram, én közbenjártam, imádkoztam értük, most meg összefogtak ellenem és az életemre törnek! Emlékezz rá, Uram, mennyi jót tettem velük, és emlékezz, mennyire gonoszak!”.

„Büntesd azért fiaikat éhséggel, és tedd őket fegyver martalékává! Asszonyaik legyenek meddők és özvegyek, férfiakat terítse le a halál, ifjaitak háborúban fegyverrel vágják le!” (21. vers).

Más szóval: „Többé nem járok közben értük. Büntesd csak meg őket!”. Jeremiás kétségtelenül melankólikus típus volt – ez méginkább megmutatkozik majd a 20. fejezetben.

„Jajkiáltás hangozzék házaikból, ha martalócokat hozol rájuk hirtelen! Mert vermet ástak, hogy megfogjanak, és csapdákat raktak lábam elé. De te, URam, ismered ellenem szőtt gyilkos terveiket. Ne bocsásd meg bűnüket, ne töröld el színed elől vétküket! Roskadjanak össze előtted, bánj el velük haragod idején!” (22-23. vers).

A próféta valóban dühös rájuk – összeesküvést szőnek ellene, meg akarják ölni, és mostanra betelt a pohár. „Uram, intézd el őket! Tégy velük, amit jónak láatsz, én ugyan nem imádkozom többet értük!”.

Mennyire eltér ez Mózes reakciójától! Emlékezzünk csak vissza, mit tett Mózes: közbenjárt. *„Mégis, bocsásd meg vétküket! Mert ha nem, akkor törölj ki engem könyvedből, amelyet írtál!” (2Mózes 32:32).*

Bevallom, általában nehezemre esik Mózessel azonosulni. Jeremiással viszont kimondottan könnyű!

Tudjátok, ha odaérek az autómhoz, és azt találom, hogy valaki valamit ellopott róla, könnyebben imádkozom így: „Uram, kapd el őket! Sújts le rájuk! Essenek el és törjék el a lábukat! Uram, csak jól lásd el a bajukat!”. Nincs bennem irgalom a tolvajok és olyanok irányába, akik megrövidítenek másokat. Hát ez vagyok én. Én bizony inkább Jeremiással esem egy kategóriába, mint Mózessel.

„Ezt mondta az ÚR: Menj el a fazekashoz, és vedd tőle egy cserépkorsót! Azután vedd magad mellé néhány embert a nép és a papok vénei közül, és menj ki a Ben-Hinnóm völgyébe, a fazekasok kapujának bejáratához, és hirdesd ott az igéket, amelyeket én mondok neked!” (1-2. vers).

Hinnóm völgye Jeruzsálem városának déli oldalán húzódik, és a Kidron-völgygel az Ófel-domb lábánál találkozik, amelyen Dávid városa állt. Ahogy tehát ott áll az ember a Sion-hegyen, és lenéz délre, a völgybe, a Hinnóm völgyét látja.

Izrael bálványimádásának nagy része épp ehhez a helyhez fűződik – a kánaániak és más népek hamis isteneit is itt imádták.

Jeremiás tehát azt az utasítást kapja, hogy menjen le a völgybe, ahol mindezek a pogány szertartások folytak, és vigyen magával egy cserépkorsót a fazekastól.

„Ezt mondd: Halljátok az ÚR igéjét, Júda királyai és Jeruzsálem lakói! Így szól a Seregek URa, Izrael Istene: Én veszedelmet hozok erre a helyre, aki csak hallja, belesendül a füle! Mert elhagytak engem,” – ezért is vár rájuk ítélet – „ezt a helyet pedig idegenné tették számomra azzal, hogy más isteneknek tömjéneznék benne, akiket nem ismertek sem ők, sem ősök, sem Júda királyai. Sok ártatlan vért is ontottak ezen a helyen. Áldozóhalmokat is építettek a Baalnak, és elégették fiaikat égőáldozatul a Baalnak, amit én nem parancsoltam, nem rendeltem, sőt eszembe sem jutott” (3-5. vers).

Ha Izraelben az ember ellátogat a természetrajzi múzeumba, megtekinthet ott egy Baal- szobrocskából álló gyűjteményt. Számos közülük vasból készült, míg mások kőből. Érdekes, hogy mindegyik szobor keze befelé fordított tenyérrel felfelé mutat. A szobrocskák valamelyest emberszerűek, égbe emelt kezekkel.

Abban az időben ilyen Baal-szobrokat helyeztek el a Hinnóm völgyében, és addig hevítették, amíg karjuk izzani nem kezdett, majd tulajdon

csecsemőiket elevenen a szobor karjaiba fektették és halálra perzselték, miközben a szobor körül táncolva dicsérték Baalt.

Isten pontosan ez ellen emelte fel hangját. Isten népe szörnyű dolgokat művelt. Így hát Isten így szól:

„Áldozóhalmokat is építettek a Baalnak, és elégették fiaikat égőáldozatul a Baalnak, amit én nem parancsoltam, nem rendeltem, sőt eszembe sem jutott”.

Istennek soha még csak eszébe sem jutna azt kérni népétől, hogy imádatuk jeléül elevenen áldozzanak fel neki egy csecsemőt.

„Ezért eljön majd az idő - így szól az ÚR -, amikor nem Tófetnek vagy Ben-Hinnóm völgyének nevezik már ezt a helyet, hanem öldöklés völgyének. Meghiúsítom ezen a helyen Júda és Jeruzsálem terveit: odaadom ellenségeiknek és azoknak, akik az életükre törnek, hogy fegyverrel ejtsék el őket. Holttestüket pedig az ég madarainak és a föld állatainak adom eledelül. Ezt a várost pusztává és iszonyatossá teszem, és aki csak erre jár, megborzad, és iszonyat fogja el, látva a várost ért mindenféle csapást. Megetetem velük fiaik és leányaik húsát, egyik ember megeszi a másinak a húsát az ostrom nyomorúsága idején, amikor ostromolják őket ellenségeik, akik az életükre törnek” (6-9. vers).

„Ezután törd össze a korsót azoknak a férfiaknak szeme láttára, akik veled mentek,” – miután mindezt kijelentetted, törd el a korsót – „és mondd nekik, hogy így szól a Seregek URa: Úgy összetöröm ezt a népet és ezt a várost, ahogyan összetörök a cserépedényt, úgyhogy nem lehet többé éppé tenni. A Tófetben pedig temetni fognak, mert másutt nem lesz elég hely a temetkezéshez. Így cselekszem ezzel a hellyel és lakóival - így szól az ÚR. A Tófethez teszem hasonlóná ezt a várost” (10-12. vers).

„Jeruzsálem házai és a júdai királyok palotái olyan tisztátalanok lesznek, mint az egész Tófet, mindazokkal a házakkal együtt, amelyeknek a tetején az ég egész seregének tömjéneztek, és italáldozatokat mutattak be más isteneknek. Amikor megérkezett Jeremiás a Tófetből, ahová prófétálni

küldte az ÚR, megállt az ÚR házában udvarán, és ezt mondta az egész népnek: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: El fogom hozni erre a városra és a hozzá tartozó többi városra mindazt a veszedelmet, amit kijelentettem róla. Mert megmakacsolták magukat és nem hallgattak beszédemre” (13-15. vers).

Az emberek egyszerűen tudatosan nem hallgattak Isten figyelmeztetésére.

„De Pashúr főpap,” – ez a név annyit jelent, körülötte bőség – „Immér fia, aki az ÚR házában főfelügyelője volt, meghallotta, hogy miket prófétált Jeremiás. Ezért megverette Pashúr Jeremiás prófétát, majd kalodába záratta, amely a felső benjámini kapuban volt az ÚR háza mellett” (1-2. vers).

Jeremiást tehát börtönbe zárta ez az ember, akinek neve azt jelenti, körülötte bőség.

„Reggel, amikor kivétette Pashúr Jeremiást a kalodából, ezt mondta neki Jeremiás: Nem Pashúrnak nevez téged az ÚR, hanem így: Iszonyat mindenütt! Mert ezt mondja az ÚR: Iszonyatot támasztok benned és minden barátodban. Elhullanak ellenségeik fegyvere által szemed láttára. Egész Júdát pedig Babilónia királyának kezébe adom, aki fogságba viszi őket Babilóniába, vagy karddal vágatja le őket. Neki adom ennek a városnak minden vagyonát, szerzeményét és értékét. Júda királyainak összes kincsét is ellenségeik kezébe adom. Zsákmányul ejtik, elveszik, és Babilóniába viszik” (3-5. vers).

De Jeremiást nem lehetett egykönnyen elhallgattatni – a börtönben is elkezd prófétálni, és megjövendöli Pashúrnak a reá és barátaira váró borzalmakat. Minden kincset elhurcolnak Babilonba.

„Te pedig, Pashúr, házad összes lakójával együtt fogságba esel, és Babilóniába kerülsz. Ott halsz meg, ott temetnek el téged is, meg összes barátodat is, mivel hazugságot prófétáltál nekik!” (6. vers).

Jeremiás most az Úrhoz kiált: „Rászedtél, URam, és én hagytam, hogy rászedj. Megragadtál, hatalmadba ejtettél! Nevetnek rajtam egész nap, engem gúnyol mindenki” (7. vers).

Korábban Pashúrnak is kerek-perec megmondta, mi a helyzet, most pedig Istenhez fordul: „Uram, de hát a te nevedben, hűségesen prófétáltam, erre börtönbe vetettek! Uram, nem értem, mi történik! Hát ilyen bánásmódot érdemelnek a te szolgálaid, akik a nevedben prófétálnak?”. Itt Jeremiás valóban dühös.

„Ahányszor csak megszólalok, kiáltanom kell és hirdetnem, hogy erőszak és elnyomás uralkodik. Az ÚR igéje csak gyalázatot és gúnyt szerzett nekem egész nap. Azt gondoltam: nem törődöm vele, nem szólok többé az ő nevében” –

Uram végeztünk, itt a felmondásom, börtönbe vetettek. Ha így bánsz velem, akkor végeztünk, többé nem hirdetek semmit a te nevedben, ha ez érte a hála –

„De perzselő tűzzé vált szívemben, csontjaimba van rekesztve. Erőlködtem, hogy magamban tartsam, de nincs rajta hatalmam” (8-9. vers) – Isten igéje perzselő tűzként égett a szívében, és képtelen volt azt magában tartani.

„Hallom, hogy sokan suttogják: Iszonyat mindenütt?! Jelentsétek föl! Föl is jelentjük! Akik jóakaróim voltak, mind a bukásomra várnak: Talán rá lehet szedni! Hatalmunkba ejtjük, és bosszút állunk rajta! De az ÚR velem van, mint erős vitéz. Ezért elbuknak üldözőim, nem bírnak velem. Igen megszégyenülnek, kudarcot vallanak, gyalázatuk soha nem megy feledésbe! Ó, Seregek URa, aki megpróbálsz az igazat, aki belelátsz a lelkekbe és a szívekbe, hadd lássam bosszúdat rajtuk, hiszen eléd tártam peremet! Énekeljétek az ÚRnak, dicsérjétek az URat, mert kiragadja a szegény ember életét a gonoszok hatalmából!” (10-13. vers).

Miközben Jeremiás azokról beszél, akik szövetkeztek ellene, hogy az életére törjenek, dicsérni kezdi az Urat, és eszébe jutnak Isten korábbi szavai:

„Én, az Úr vagyok a szívek vizsgálója, a lelkek megítélője” (Jer. 17:10).
„Rendben, Uram, akkor vizsgálj meg a szíveket és íteld meg ki-ki indíttatását,

majd pedig töröld el őket a föld színéről, hiszen látod, mit csinálnak! Hadd lássam, ahogy bosszút állsz rajtuk!” – mondja lényegében Jeremiás.

„Énekeljétek az ÚRnak, dicsérjétek az URat, mert kiragadja a szegény ember életét a gonoszok hatalmából!”.

Ahogy azt már korábban is említettem, Jeremiás melankólikus típus. Először még szívből dicséri az Urat, de aztán hirtelen a lehető legmélyebbre zuhan:

„Átkozott az a nap, amelyen születtem, ne legyen áldott az a nap, amelyen anyám szült! Átkozott az az ember, aki hírül vitte apámnak, hogy fiúgyermek született, és nagy örömet szerzett neki! Úgy járjon az az ember, mint a városok, melyeket földűlt az ÚR szánalom nélkül: reggel jajkiáltást halljon, délben harci zajt! Miért nem öltek meg anyám méhében, hogy anyám lett volna a sírom, méhe örökre terhes maradt volna! Minek is jöttem ki anyám méhéből, ha csak gyötrelmet és szenvedést látok, és napjaim szégyenben érnek véget?!” (14-18. vers).

Hát nem bámulatos, hogy az egyik pillanatban még teljes szívéből az Urat dicséri, és hirdeti dicső tetteit, míg a másik pillanatban már átkozza azt a napon, amikor megszületett?

Tudjátok, bámulatos, hogy a Sátán milyen könnyen meg tud fosztani bennünket az örömeinktől. Bizony, nem kell hozzá sok. Hányszor jártam már én is így. Elkezdem például feleleveníteni az Úr tetteit, és annyira feldobódom, mert egyre csak Isten jóságára és áldásaira gondolok, és örvendezni kezdek Istenben. Dalra fakadok, sőt egésze új dalok törnek fel a szívemből, amelyekbe beleöntöm minden szeretetemet és hálám, és egyre csak szárnyalok: „Ó, Istenem, mennyire csodálatos vagy!”.

Erre egy őrült ki tudja milyen okból közvetlenül előttem hirtelen rátapos a fékre, így nekem is fékezniem kell, sőt félre kell rántanom a kormányt, nehogy belerohanjak, és éppenhogy sikerül kikerülnöm. „Te idióta, te!” – ordítom magamban. Egyetlen szempillantás alatt testies szörnnyé vedlettem

át a csodás lelki magaslatok után. Bámulatos, milyen gyorsan milyen mélyre zuhanhatunk.

Jeremiás esetében is ezt látjuk: az egyik pillanatban még fennhangon dicséri Istent, a másik pillanatban pedig már átkozza a napot, amikor megszületett.

Így aztán legyetek óvatosak! Ne engedjétek, hogy a Sátán megfosszon benneteket az örömtől. Ismerjétek fel, hogy pontosan erre törekszik. Legyetek éberek. Mindenkor örvendeztetek az Úrban. Dicsérjétek őt jóságáért, áldásaiért, irgalmáért és kegyelméért. És amikor jön a Sátán, hogy elgáncsoljon, és a mélybe döntsön benneteket, ne engedjétek.

Nem is olyan régen épp a közértben jártam, és csak örvendeztem az Úrban, hogy mennyire jó is ő, és mennyire megáldott. A kosaramban ott lapult egy csodás, nagy szelet hús, és épp arra gondoltam, mennyire hálás vagyok, hogy Isten kirendelte nekem a pénzt erre a húsrá. Hamarosan hazaérek, megsütöm és jóízűen elfogyasztom! Annyira jó vagy hozzám, Istenem!

Jól emlékszem még arra a napra, amikor nem engedhettem meg magamnak egy ilyen húspeccsenyét, most meg itt vagyok, és lám, mennyire megáldott ezzel is az Úr! Mindvégig Istent imádtam, így álltam be a kasszához, és türelmesen vártam a soromra.

Egyszer csak megjelent egy aprócska kövér emberke szivarral a szájában, és bevágott elém a sorba. Na, erre annyira feldühödtem, hogy legszívesebben jól galléron ragadtam volna, és az arcába ordítottam volna, hogy ezt mégis hogy gondolja. A szivarát is legszívesebben csak jól lenyomtam volna a torkán.

Ott fortyogtam magamban, amikor megszólított a Szentlélek: „Ó, mily hatalmas szeretet!”. Minden örömöm és boldogságom azonnal szertefoszlott egy szivarozó kis szemtelen alak miatt. Úgyhogy azonnal eldöntöttem, hogy nem veszíthetem el az örömömet egy ilyen alak miatt, inkább teszek még egy kört a boltban. Semmi mást nem akartam ugyan már venni, de azért

körbejártam még egyszer, hogy lenyugodjak, és biztosra menjek, hogy mire újra a kasszához érek, a szivaros ember már rég elhagyta az üzletet.

Látjátok, ismerem a korlátaimat – tudom, mi az, amit már képtelen vagyok elviselni!

Szóval elsétáltam pár polc mellett, igyekeztem újra az Úrra emelni a tekintetemet, majd visszamentem a pénztárhoz – a szivaros ember addigra már elment, én pedig nagy győzelmet arattam, csodás peccsenyehúst vettem, és csak dicsértem tovább az Urat.

De látjátok, milyen könnyen kieshetünk az Úr dicséretéből. Látjátok, milyen gyorsan beleeshetünk a Sátán csapdájába? Hirtelen eltűnik az öröm a szívünkben, és csak dühöngünk.

A Sátán tudja, hol mérjen ránk csapást. Tudja, hogyan gáncsoljon el bennünket. Ne engedjük, hogy megtegye! Őrizzük meg a helyes szemléletmódot. Járd körül még egyszer a háztömböt, vagy a közértet, vagy amire épp szükséged van, hogy továbbra is megőrizd az örömed, és tudd Istent dicsérni.

„Dicsérem az Urat, mert kiragadja a szegényt a gonoszok hatalmából!” – kiáltja Jeremiás. Majd a következő vers: „Átkozott a nap, amikor megszülettem!”. Nem tudom, mi történt e két vers között, de valami nagyon a padlóra küldte Jeremiást.

Atyám, köszönjük azt az örömet, amit Jézus Krisztusban megtapasztalhatunk. Micsoda reménységünk van!

Örök életet adtál nekünk, mert egyszerűen csak benned hiszünk és bízunk. Bámulatos, patyolattiszta és soha el nem múló örökségünk van tebenned, amely a mennyben vár ránk. Kérlek, erősíts meg bennünket minden nap.

Uram, valóban áldottak vagyunk, hogy itt élhetünk, hogy szabadon imádkozhatunk, hogy nekünk adtad az Igét, hogy megismerhessünk. Áldottak vagyunk minden értelemben, Urunk.

Kérlek segíts, hogy emlékezzünk a te áldásaidra, mindazokra a nagyszerű dolgokra, amiket véghezvittél. Hadd adjunk hálát és hadd dicsérjünk téged szüntelenül jóságodért.

Kérlek, segíts, hogy mindig helyén legyen a szívünk!

Az Úr legyen veletek, őrizzen benneteket és áldja meg a heteteket, hadd bővüljétek Jézus Krisztus szeretetében! Hadd áradjon ki Isten gazdagon belőletek, miközben elvégzi bennetek az ő tökéletes szeretetének és kegyelmének munkáját. Legyen egészen különleges hetetek, ahogy élvezitek Isten szeretetét és jóságát.

Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

21-22. FEJEZET

Jeremiás könyve nem időrendi sorrendben íródott, ezért az egyes próféciaák nem időrendi sorrendben követik egymást.

Így aztán a 21. fejezetben található, Cidkijjá királyt említő prófécia körülbelül 60 évvel a 24. fejezetben található prófécia után hangzott el.

„Ezt az ígét mondta az ÚR Jeremiásnak, amikor Cidkijjá király elküldte hozzá Pashúrt, Malkijjá fiát és Cefanjá papot, Maaszéjé fiát, ezzel az üzenettel: Kérdezd meg ügyünkben az URat, mert Nebukadneccar, Babilónia királya háborút indított ellenünk! Vajon tesz-e velünk csodát az ÚR úgy, mint máskor, és elvonul-e ez tőlünk?” (1-2. vers).

Pashúrral korábban már találkozhattunk: ő volt az a pap, aki elfogatta Jeremiást, mert prófétált. Ekkor Jeremiás nagyon elkeseredett, és már azt fontolgatta, hogy feladja a szolgálatot, de Isten Igéje tűzként égett benne, és nem tehetett mást, tovább hirdette Isten igazságát.

Ugyanezt a Pashúrt küldi most el Cidkijjá király, hogy megtudja, mi lesz a nép sorsa.

„Kérdezd meg ügyünkben az URat, mert Nebukadneccar, Babilónia királya háborút indított ellenünk! Vajon tesz-e velünk csodát az ÚR úgy, mint máskor, és elvonul-e ez tőlünk?” (2. vers). De Jeremiásnak válasza nem túl biztató.

„Jeremiás így felelt nekik: Mondjátok meg Cidkijjának, hogy ezt mondta az ÚR, Izráel Istene: Én visszafordítok minden fegyvert a kezetekben, amivel a babilóniai király és a káldeusok ellen harcoltok, akik ostromolnak benneteket a várfalon kívül,” – már ott vannak a városon kívül, és ostrom alá vették azt – „és behozom őket a város közepébe” (3-4. vers).

„Mert én magam harcolok ellenetek kinyújtott kézzel és erős karral, lángoló haraggal és nagy felháborodással. Megverem e város lakóit, embert és állatot egyaránt: nagy dögvészben halnak meg. Azután pedig - így szól az ÚR -

Cidkijját, Júda királyát, szolgálait és a népet, akik megmaradnak e városban a dögvész, a fegyver és az éhínség után, kezébe adom Nebukadneccar babilóniai királynak és ellenségeiknek, akik az életükre törnek. Kardélre hányja őket, nem szánja, nem kíméli, és nem irgalmaz nekik” (5-7. vers).

A Cidkijjának szóló üzenet tehát távolról sem biztató, hiszen Isten nemcsak hogy megengedi a babiloni hadseregnek, hogy a város kellős közepén gyülekezzen, hanem Isten maga is Izráel, Cidkijjá és az izráeli hadsereg ellen fordul, és elpusztítja őket. Nem szánja meg, nem kíméli és nem irgalmaz nekik. Ez volt tehát a Cidkijjának szánt üzenet, most pedig a néphez szól az Úr:

„Ennek a népnek pedig mondd meg: Így szól az ÚR: Én most elétek adom az élet útját és a halál útját” (8. vers).

Hát nem egy örök érvényű igazság ez? Isten elénk adja az élet és a halál útját.

Amikor Isten Ádámot az Éden kertjébe helyezte, kijelölte előtte az élet és a halál útját. Az Éden kertjében két különleges fa állt: az élet fája, illetve a jó és rossz tudásának fája, ami egyben a halál fájának számított, hiszen Isten meghagyta nekik, hogy ne egyenek a jó és rossz tudása fájának gyümölcséből, különben meghalnak.

Mindig elcsodálkozok azon, hogy Ádám előbb evett a halál fájáról, mint az élet fájáról. Miután azonban evett a halál fájának gyümölcséből, Isten kiűzte őt az Éden kertjéből, és kerúbokat állított a bejárathoz, hogy őrizték azt, nehogy Ádám visszatérjen, és egy szellemileg romlott állapotban szakítson az élet fájának gyümölcséből.

Újra meg újra ámulattal tölt el, hogy Isten kijelöli az ember előtt az élet és a halál útját, az ember pedig ostobaságában sokszor a halál útját választja.

A mi esetünkben sincs ez másként. Isten nekünk is kijelölte az élet és a halál útját. Az Igében azt olvassuk, hogy a testies gondolkodás halált szül, de a lélek szerinti gondolkodás a Szentlélekben való öröm, békesség és élet.

Választhatsz. Választhatod a testies vágyak útját, de választhatod a lélek útját is – ez utóbbi az élet útja.

Ne Ádámra mutogass, hogy milyen ostoba döntést hozott, hiszen hányan hozzák meg ma is ugyanazt az ostoba döntést. Választhatunk: Isten kijelölte az élet és a halál útját. Most pedig rajtunk a sor, hogy éljünk szabad akaratunkkal és válasszunk: halált vagy életet.

„Akié a Fiú, azé az élet, akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban” (1János 5:12). *„Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta”* (János 3:36). Két út áll előtted: az élet és a halál útja. Te is választhatsz.

Ebben az esetben pedig így folytatja Isten: *„Aki itt marad a városban, az meghal fegyver, éhség és dögvész miatt. De aki kimegy, és a benneteket ostromló káldeusokhoz pártol, az életben marad, és ajándékkul kapja életét”* (9. vers).

Azt mondja tehát itt Isten, hogy ha megadják magukat, megmenthetik életüket. De ha a városban maradnak, vagy fegyver, vagy éhínség, vagy dögvész által kell elpusztulniuk.

Ugye nem nehéz elképzelnünk, miért is értelmezték Jeremiás kijelentését hazaárulásnak. Jeremiást tehát hazaárulás vádjával tömlöcbe vetették, mert arra bátorította az embereket, hogy adják meg magukat az ellenségnek. Pedig Isten Jeremiáson keresztül épp azt üzeni a népnek: dönthetnek, az egyik út halálhoz, a másik élethez vezet. Ha élni akarnak, adják meg magukat, de ha a városban maradnak, meghalnak.

„Mert e város ellen fordulok, kárára és nem javára - így szól az ÚR. Babilónia királyának a kezébe kerül, és fölperzsel” (10. vers).

Így érkezünk el az üzenet harmadik részéhez, amely Cidkijjának szól:

„Júda királyi házának pedig mondd meg: Halljátok az ÚR igéjét, Dávid háza! Így szól az ÚR: Törvényesen ítéljetez reggelenként, mentsétek meg a

kizsákmányoltat elnyomójától - különben kitör haragom, mint a tűz, és égni fog olthatatlanul gonosz tetteik miatt! Én rátok támadok, akik a völgyben és a fennsík szikláján laktok - így szól az ÚR -, akik ezt gondoljátok: ki törhetne ránk, ki hatolhat be erődeinkbe? Ezért megbüntetlek titeket, ahogyan megérdemlitek - így szól az ÚR: Tüzet gyújtok erdőkben, amely mindenestül megemészti azt!" (11-14. vers).

Ez tehát a nem túl biztató válasz Cidkijá Úrhoz intézett kérdésére.

„Ezt mondta az ÚR: Menj Júda királyának a palotájába, és mondd el ott ezt az igét!"

„Mondd: Júda királya, aki Dávid trónján ülsz, halld meg az ÚR igéjét, szolgálóiddal és népeiddel együtt, akik bejárnak e kapukon! Ezt mondja az ÚR: Járjatok el törvényesen és igazságosan! Mentsétek meg a kizsákmányoltat elnyomójától! A jövevényt, árvát és özvegyet ne nyomorgassátok! Ne erőszakoskodjatok, és ne ontsatok ártatlan vért ezen a helyen! Ha eszerint jártok el, akkor bemehetnek e háznak a kapuin a Dávid trónján ülő, harci kocsin és lovon járó királyok, szolgálóikkal és népükkel együtt. De ha nem hallgattok ezekre az igékre, én magamra esküszöm - így szól az ÚR -, hogy rommá lesz ez a ház!" (2-5. vers).

Isten még ilyenkor is, amikor már közel a vég, lehetőséget ad a királynak és a népnek, hogy megmeneküljenek. Ahogy korábban már mondta: „Én most elétek adom az élet útját és a halál útját”. És bár fél lábbal már a sírban voltak, ott lógtak az akasztófán, nyakukon a vastag kötél, és nem volt más hátra, mint hogy felpattanjon lábuk alatt a csapóajtó, de az Úr még mindig azt mondja: „Figyeljete, ha azt teszitek, ami helyes, ha törvényesen és igazságosan jártok el, ha jól bántok a kizsákmányoltakkal, az árvákkal és az özvegyekkel, ha eszerint jártok el, fenntartom ezt az uralkodóházat és ezt a királyságot. Csak annyi kell hozzá, hogy letértek a rossz útról. Még most is megtehetitek! Isten itt lényegében felkínál nekik még egy utolsó esélyt.

Úgy tűnik azonban, hogy sokszor olyan mély gyökereket vert és olyan messzire ment már a gonoszság és a romlottság, hogy az ember képtelen visszafordulni. Érdekesnek találom, hogy Isten főleg azt fájlalja, hogy nem

jártak el igazságosan és törvényesen az országban: elnyomták a szegényeket, az árvákat és az özvegyeket. Azt is figyelemreméltónak tartom, hogy Isten oly sokszor felvállalja a szegények, az árvák és az özvegyek ügyét, akik hozzá kiáltanak.

Itt pedig azt látjuk, hogy Isten ítélete elkerülhető lenne, ha törvényesen és igazságosan járnának el az országban, megmentenék a kizsákmányoltakat elnyomóiktól, és nem nyomorgatnák az özvegyet és az árvát. „Ha eszerint jártok el, akkor bemehetnek e háznak a kapuin a Dávid trónján ülő, harci kocsin és lovon járó királyok, szolgálóikkal és népükkel együtt” – mondja Isten. Majd így folytatja: „De ha nem hallgattok ezekre az ígéretekre, én magamra esküszöm - így szól az ÚR -, hogy rommá lesz ez a ház!”.

A Zsidókhöz írt levélben azt olvassuk, hogy mivel az Úrnál nincs nagyobb, Isten csak önmagára esküdhet. Ha viszont Isten megesküszik valamire, biztosra vehetjük, hogy meg is cselekszi! Az eskü mindig egy adott kijelentés nyomatékosítására szolgál. Amikor pedig valamire megesküszünk, mindig önmagunknál nagyobb dologra esküszünk.

Jézus bizonyos értelemben azt tanította nekünk, hogy ne esküdjünk: *„Én pedig azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjétek: se az égnek, mert az az Isten királyi széke, se a földre, mert az lábainak zsámolya (...) Ellenben a ti beszédeitekben az igen legyen igen, a nem pedig nem”* (Máté 5:34,35,37).

Vagyis tartsd meg a szavad. Ne legyél olyan ember, aki kénytelen minden szavát egy esküvel alátámasztani. Egyszerűen csak szólj igazat, és az igened legyen igen, a nemed pedig nem.

Amikor azonban Isten nyomatékosítani kívánt valamit, önmagára esküdött, hiszen nem esküdhett önmagánál nagyobbra. Nincs is annál biztosabb ígélet, mint amikor Isten önmagára esküszik és megfogadja, hogy amit megígért, be is teljesíti.

Ez százszázalékos. Persze mondhatnád erre, hogy hát az is legalább ennyire biztos, hogy holnap reggel is felkel a nap.

Valóban? Nem is olyan biztos. De ha Isten mond valamit, az biztos!

„Mert ezt mondja az ÚR Júda királyának palotájáról: Ha olyan volnál is, mint a Gileád vagy a Libánon csúcsa, akkor is pusztává teszek, lakatlan várossá” (6. vers).

Gileád és Libánon gyönyörűszép erdős térségek. „Ilyenek vagytok ti nekem” – mondja az Úr. „De pusztává teszek benneteket!”.

„Pusztítókat küldök ellened, fegyveres embereket. Kivágják és tűzre vetik válogatott cédrusaidat. Sok nép megy majd el e város mellett, és azt kérdezik egymástól: miért bánt el így az ÚR ezzel a nagy várossal? Akkor majd ezt felelik: Azért, mert elhagyták Istenüknek, az ÚRnak szövetségét, más istenek előtt borultak le, és azokat szolgálták” (7-9. vers).

Ez a hely, mely egykor olyan dicsőséges és gyönyörű volt, a világ büszkesége, pusztává lesz, és ahogy az emberek elhaladnak mellette, minduntalan azt kérdezzétek: „Miért bánt el így az Úr ezzel a várossal?”. A válasz pedig így szól: „Azért, mert elhagyták Istenüknek, az ÚRnak szövetségét, más istenek előtt borultak le, és azokat szolgálták”.

Isten szövetséget kötött Izráel népével, amely értelmében ő lesz az Istenük, Izráel pedig az ő népe. A szövetségnek azonban különleges feltételei voltak.

Ilyen volt a szombatnap - egy egészen különleges, örökkévaló szövetség jelképe Isten és Izráel között. Ilyen volt a férfiak körülmetélése is. Ilyen volt a szövetség azon kitétele is, hogy az állatáldozatokon keresztül járulhattak Isten elé, hiszen bűnös ember nem közelítheti meg a szent Istent.

Isten pedig kikötötte szövetségében, hogy vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat. Ezért aztán Isten a népével kötött szövetségben a bemutatandó áldozatokat is meghatározta: a vétekáldozatot, a békeáldozatot, az égőáldozatot és az ételáldozatot.

Most azonban Isten kijelenti, hogy népe megszegte a szövetséget.

Érdekes, hogy Izráel népe még ma sem tartja magát teljesen az Istennel kötött szövetséghez. Bár megtartják a szombatnapot, bár nem fogyasztanak együtt húst és tejterméket, és bár mind a mai napig körülmetélkednek, a szövetség azon részét, amelyben Isten bűneik elfedezéséről gondoskodott, továbbra is megpróbálják kikerülni. Nem mutatnak be áldozatokat. Nem ontanak vért, pedig Isten kijelentette, hogy anélkül nincs bűnbocsánat. Ehelyett egészen furcsa módon cselekedeteik és jóságuk alapján igyekeznek közelíteni Istenhez.

Ezt ugyan honnan veszik? Biztosan nem Istentől, vagy Isten Igéjéből. Emberalkotta alternatív megoldás ez, amelyet egyre többen magukévá tettek, és mára vallásként követik ezt a szokást.

Egykor a Yom Kippur jeles napján a főpap belépett Isten jelenlétébe a szentek szentjében, hogy áldozatot mutasson be az Úrnak a nép bűneinek bocsánatára. Ugyanez a nap ma azzal telik, hogy mindenki végiggondolja jó és rossz cselekedeteit, remélve, hogy a jó cselekedetek túltesznek a rosszakon, és így Isten elfogadja őket.

Pedig Isten Ézsaiás könyvében kijelenti, hogy Isten szemében olyanok cselekedeteink, mint a szennyes ruha. Milyen szomorú! Mi meg a szennyes ruhákat próbálunk Istennek felajánlani bűneink bocsánatára. Pedig ez nem így működik.

Isten tehát kijelenti, hogy népe megszegte a szövetséget. És mind a mai napig így van ez. Persze ne feledjük Jézus szavait sem, amikor fogta a poharat és így szólt: „Íme egy új szövetség, az én vérem, amely kiontatik a bűnök bocsánatára!”.

Most már egy új szövetség alapján járulhatnának Isten elé, de valahogy úgy érzik, ha ezt tennék, többé már nem lennének zsidók. Nem más ez, mint az igazság eltorzítása. Hiszen már most sem tartják meg az Istennel kötött igaz szövetséget, amely vér kiontását követeli meg a bűnbocsánatért, miközben nem veszik észre, hogy a szövetségnek ezt a részét már meg sem kéne

tartaniuk az új szövetség értelmében. Állatáldozatot nem mutatnak be Istennek, helyette azonban a cselekedeteiket ajánlják fel neki.

Pál apostol a következőket írja az efezusi hívőknek: *„Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez, nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék”* (Efezus 2:9). Ők mégis cselekedeteik alapján várják el, hogy Isten elfogadja őket.

Isten viszont egyetlen ember cselekedeteit sem fogadja el a bűnbocsánatért cserébe. Nem dolgozhatod be magad Isten kegyelmébe, megbocsátásába, vagy a mennybe! A vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat. A vér kiontása nélkül nem lehetünk közösségben Istennel. Az Istennel való közösség csak megfelelő feltételek mellett jöhet létre, most pedig Isten egy új szövetséget adott, amely Jézus Krisztus véreire épül: *„Ez az én vérem, az új szövetségé, amely értetek ontatik a bűnök bocsánatára”*.

„De miért is tette ezt az Úr?” – kérdezzetik majd az emberek. *„Miért lett ez az egykor dicső város pusztává?”*. Mert elhagyták Istenüknek, az Úrnak szövetségét, és más isteneknek szolgáltak.

„Ne a halottat sirassátok, és ne azt sajnáljátok. Inkább azt sirassátok, aki elmegy, mert nem tér többé vissza, és nem látja szülőföldjét” (10. vers).

Néhány fejezettel később az is kiderül, hogy fogságuk 70 évig tart majd. Ezért aztán nagyon kevesen térnek majd vissza azok közül, akik még emlékeznek a régi templomra gyermekkorukból.

Most, 70 évvel később visszatérnek Jeruzsálembe, és amíg mindenki más ujjongva ünnepli az új templomot, ők zokognak, mert bennük még elevenen él a régi, dicsőséges templom emléke, amelyhez az új egyáltalán nem is hasonlítható.

„Ne a halottat sirassátok, és ne azt sajnáljátok. Inkább azt sirassátok, aki elmegy, mert nem tér többé vissza, és nem látja szülőföldjét”. *„Mert ezt mondja az ÚR Sallumról,”* – ez Jóáház, aki egy ideig Izráel királya volt, majd a fáraó Egyiptomba hurcolta – *„Jósiás fiáról, Júda királyáról, aki apja, Jósiás*

után lett király: Aki most elmegy erről a helyről, nem tér többé vissza. Ott hal meg, ahová fogságba viszik, nem látja többé ezt az országot!” (11-12. vers). Egyiptomban halt meg, és így soha nem tért vissza.

„Jaj annak, aki nem igaz úton építi házát,” – itt ismét beolvassuk Cidkijjá királynak – „és felső szobáit jogtalan módon, ingyen dolgoztatja embertársát, és a munkájáért nem fizet bért! –”

Isten mindig a dolgozó ember, a kiszolgáltatott oldalán áll, és nem akarja, hogy bárkit is kiszipolyozzunk. Isten tisztességes bánásmódot kér tőlünk.

„De ezt mondja: hatalmas palotát építetek, tágas felső szobákat! Ablakokat vágat rá, cédrusfával burkolja, és vörösre festeti!” – micsoda ház lehetett – „Attól leszel király, hogy halmozod a cédrust? Apád talán nem evett és nem ivott? De törvényesen és igazságosan járt el: ezért ment jól a dolga! Jogához segítette a nyomorultat és a szegényt, ezért ment jól a dolga! Így tesz, aki ismer engem - így szól az ÚR. Szemed és szíved nem törődik mással, csak a magad hasznával. Kiontod az ártatlanok vérének, elnyomó és zsaroló vagy!” (14-17. vers) – itt most az édesapjáról, Jósiásról van szó.

Jósiást igaznak találta Isten és megáldotta. Jósiás kiállt a nyomorultakért és a szegényekért, ezért jól ment a dolga. Ez a király azonban haszonleső volt és kihasználta az embereket.

„Azért ezt mondja az ÚR Jójákimról, Jósiás fiáról, Júda királyáról: Nem fogják így elsiratni: Jaj, bátyám! Jaj, öcsém! Így sem siratják el: Jaj, uram! Jaj, felség! Úgy temetik el, mint egy szamarat. Kivonszolják, kidobják Jeruzsálem kapuin” (18-19. vers) – Jójákimra, Jósiás fiára tehát félelmetes ítélet vár.

„Menj föl a Libánra, és jajgass, a Bászánon is hallasd hangodat! Jajgass az Abárimon, mert tönkretették barátaidat! Intettelek, mikor még békében éltél, de azt mondtad: nem hallgatok rád. Így éltél ifjúságod óta, nem hallgattál szavamra!” (20-21.vers).

Hány ember fordította már el a szívét Istentől a bőség idején, és bár Isten intette őket, nem hallgattak szavára. „Így éltél ifjúságod óta, nem hallgattál szavamra!” – mondja Isten.

Bárcsak velünk ez sosem történne meg! Isten hozzánk is megannyiszor szólt már Igéjéből, és megmutatta nekünk, hogyan kell élnünk – a lélek szerint, nem pedig testies kívánságainknak engedelmeskedve. És hányszor figyelmeztetett már bennünket Isten a test szerinti élet veszélyeire!

Isten óvjon attól, hogy ne az Úrnak engedelmeskedjünk! Ha azonban iriggyé, haszonlesővé válunk és kihasználunk másokat, akkor rossz útra tértünk!

Jézus a következőket mondta tanítványainak: *„Tudjátok, hogy a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen: hanem aki naggyá akar lenni, az legyen a szolgátok”* (Máté 20:25-26).

Semmiképp sem azt jelenti, hogy visszaélsz vezető pozícióddal, és saját hasznodra fordítod, hogy saját házad építsd belőle, ahogyan a király is tette. Semmiképp sem azt jelenti, hogy kihasználod az embereket. Ha neked dolgoznak, fizess is meg őket. Ha pedig a legnagyobb akarsz lenni, tanulj meg, hogyan lehetsz mindenki szolgája. Adj, és arra használd a pozíciódat, hogy a szükségben szenvedőket megsegítsd és támogasd. Ekkor leszel igazán az Úr szolgája.

Isten tehát emlékezteti népét, hogy bár szólt hozzájuk gazdagságukban, nem hallgattak szavára. Már ifjúságuk óta nem hallgattak rá és nem engedelmeskedtek.

„Vezetőidet elsodorja a szél, barátaid fogságba mennek, téged pedig szégyen és gyalázat ér akkor minden gonoszságodért. A Libánonon trónolsz, a cédrusok közt van a fészked?! Hogy fogsz majd nyögni, ha rád jönnek a fájdalmak, mint a szülő asszonyra a vajúadás. Életemre mondom neked, Konjáhu, Jójákim fia, Júda királya, ha pecsétgyűrű volnál is a jobb kezemen, még onnan is lehúználak! - így szól az ÚR” (22-24. vers).

Konjáhú csupán rövid ideig, összesen három hónapig uralkodott. „Ha pecsétgyűrű volnál is a jobb kezemen, még onnan is lehúználak!” – mondja Isten.

„Azoknak a kezébe adlak, akik az életedre törnek, akiktől iszonyodsz: Nebukadneccarnak, Babilónia királyának és a káldeusoknak a kezébe! Eldoblak szülőanyáddal együtt más országba; nem ott születtetek, de ott haltok meg! Nem térhetnek vissza abba az országba, ahova szeretnének visszatérni. Vajon hitvány, kidobni való holmi ez a Konjáhú, aki senkinek sem kell? Miért dobták el ivadékaival együtt? Miért dobták őket olyan országba, amelyet nem ismertek?” (25-28. vers). „Föld, föld, föld! Halld meg az Úrnak szavát!” (29. vers – Károli).

Isten már régóta folyamatosan szólt az ő népéhez, de rá sem hederítettek. Így Jeremiás végül a földhöz fordult, és felkiált: „Ó, föld, föld! Legalább te hallgasd meg az Úr szavát!”.

Előfordult már veled, hogy épp valamit mesélsz, és amikor felnézel, senki sem figyel rád? Pedig olyan érdekeset mesélsz! Bizony van, hogy ilyenkor az étlapommal vagyok kénytelen megosztani a gondolataimat!

„Föld, föld, föld! Halld meg az Úrnak szavát!”. „Így szól az ÚR: Úgy tartsátok számon ezt az embert, mintha gyermektelen volna, olyan emberként, akinek sikertelen az élete. Mert egyetlen ivadékának sem sikerül Dávid trónjára ülnie, vagy valaha is uralkodnia Júdában” (25-30. vers).

Cidkijával vége is szakad ennek a dinasztíának. „Mert egyetlen ivadékának sem sikerül Dávid trónjára ülnie, vagy valaha is uralkodnia Júdában” – ez tény. Pontosan ez is történt. A dinasztia vele véget ért.

JEREMIÁS KÖNYVE

23-25. FEJEZET

A 23. fejezetben Isten olyan pásztorok ellen emeli fel hangját, akik veszni hagyják és szétszélesztik a legelő nyáját.

„Jaj a pásztoroknak, akik veszni hagyják és elszélesztik legelőm nyáját! - így szól az ÚR” (1. vers).

„Azért ezt mondja az ÚR, Izráel Istene a pásztorokról, akik népemet pásztorolják: Ti hagyátok, hogy elszéledjen és szétszóródjon a nyájam, nem vigyáztatok rá. De én számon kérem tőletek gaztetteiteket - így szól az ÚR” (2. vers).

Azokról a gonosz pásztorokról van itt szó, akik nem táplálták Isten nyáját, hanem még a hetedik bőrt is lehúzták róla.

Az igazi pásztor arra törekszik, hogy táplálja a nyáját, de a bérenc csak megkopasztja azt. Ha olyan evangélisták írnak nektek, akiknek minden levele vagy közvetett, vagy közvetlen formában anyagi támogatást kér tőletek, tudnotok kell, hogy nem azért írnak nektek, mert annyira szeretnek benneteket, és annyira fontosak vagytok nekik. Még akkor sem, ha ők ezt bizonygatják.

„Gondoltam rád ezen a héten! Isten a szívemre helyezett téged! Jól vagy, kedves testvérem az Úrban? Ha bármi baj van, kérlek írd meg nekem, hogy imádkozhassak érted. Böjtölni és imádkozni fogok érted, és felemelem kérésedet az Úrhoz. Kérlek mindenképpen juttasd el hozzám imakérésedet, és hálás lennék, ha egyben azt is jeleznéd, mennyivel tudnád támogatni a szolgálatomat!”.

Az egész szószaporítást pusztán egyetlen cél vezérli – hogy megszerezzék a pénzedet. Őket nem Isten nyája érdekli. Olvasd csak el a levelüket! Nincs abban semmi, ami táplálná a lelked. Csak arra megy ki a játék, hogy jól megkopasszanak – hogy megkopasszák Isten nyáját. Az igazi pásztor nem ilyen!

Isten pedig felemeli a hangját az ilyen hamis pásztorok ellen, akik nem táplálják a nyáját, sőt inkább szétszórják és veszni hagyják. Nem szívesen lennék a helyükben, mert Isten előtt felelniük kell tetteikért!

Majd Isten így folytatja: *„Összegyűjtöm nyájam maradékát minden országból, ahová szétszórtam őket, és visszaterelem legelőjükre, ahol szaporodni és sokasodni fognak. Olyan pásztorokat is adok melléjük, akik jól pásztorolják őket. Nem kell többé félniük és rettegniük, számba sem kell venni őket - így szól az ÚR”* (3-4. vers).

Isten megígéri, hogy eljön a nap, amikor visszatereli őket legelőjükre. Most ugyan még szét vannak szóródva, de egy napon összegyűjti őket. Olyan pásztorokat ad nekik, akik jól táplálják a nyáját, ők pedig szaporodni és sokasodni fognak.

„Eljön majd az idő - így szól az ÚR -, amikor igaz sarjat támasztok Dávidnak, olyan királyt, aki bölcsen uralkodik, jog és igazság szerint jár el az országban” (5. vers). *„Az ő idejében szabad lesz Júda, Izráel is biztonságban él, és így fogják nevezni: Az ÚR a mi igazságunk!”* (6. vers).

Vajon ki az, akit az Ige Dávid igaz sarjaként emleget? Ki az, aki eljön majd, hogy bölcsen uralkodjon, hogy jogosan és igazságosan járjon el az országban?

Nem más, mint Jehova Shua, akit akkor majd Jehova Sidkenunak neveznek – vagyis az Úr a mi igazságunk.

Ez az igeszakasz egyébként komoly fejtörést okoz a Jehova Tanúknak, mert a szövegkörnyezet alapján az ember kénytelen beismerni, hogy csak Jézus Krisztusról lehet szó. De akkor hogyan mondhatja róla az Ige, hogy Jehova Sidkenunak fogják nevezni, vagyis így: az Úr a mi igazságunk? A Jehova Tanúk ugyanis ezt a nevet kizárólag az Atyára alkalmazzák. Erre a kérdésre egyelőre még nem sikerült magyarázatot találni.

„Eljön majd az idő - így szól az ÚR -, amikor nem azt mondják többé, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta, hazahozta Izráel házának utódait észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket; és a maguk földjén fognak lakni” (7-8. vers).

Arról a jövőbeli időszakról van itt szó, amikor Jézus visszatér, és kiküldi angyalait a föld négy sarkába, hogy összegyűjtsék Isten választottait, a zsidókat mindazokból a térségekből, ahová szétszóródtak. Isten visszahozza majd őket azon a napon, és üdvözülni fog az egész Izráel, mert eljön Sionból a megmentő, aki a gyermekek szívét visszafordítja apjukhoz. Eljön tehát az a dicső nap, amikor Isten megmenti Izráelt – amikor visszatér Jézus, Dávid igaz sarja, hogy létrehozza Isten országát a földön, és beteljesítse Isten népének tett ígéretét.

Jeremiás így folytatja:

„A prófétákról: Összetört a szívem, reszket minden csontom. Olyan vagyok, mint a részeg és mint a bortól elázott ember, ha az ÚRra és szent ígérére gondolok. Mert tele van az ország házasságtörőkkel, átkozódás miatt hervadozik az ország, szárazak a puszták legelői. Rosszra igyekeznek, hatalmukkal visszaélnek. Próféta és pap egyaránt elvetemült, még házamban is megtalálom gonoszágukat - így szól az ÚR. Ezért síkossá válik útjuk, a homályban elcsúsznak és elesnek rajta, mert veszedelmet hozok rájuk, büntetésük esztendejét! - így szól az ÚR” (9-12. vers).

Isten azokról a prófétákról és papokról beszél, akik meggyalázták tulajdon szolgálatukat és Istent, és éppen csúszós úton a homályban botorkálnak. Ez mindenképpen rosszat jelent! Nem látják, merre tartanak, miközben a jégen botladoznak. El is esnek előbb vagy utóbb.

„Samária prófétáinál botrányos dolgot látok: a Baal nevében prófétálnak, és félrevezetik népemet, Izráelt. Jeruzsálem prófétáinál borzasztó dolgokat látok: házasságtörők, hazugságban élnek, bátorítják a gonosztevőket, ezért senki

sem tér meg gonoszságából. Olyanok előttem mindnyájan, mint Sodoma, lakói pedig, mint Gomora” (13-14. vers). Már nem lehet őket megmenteni.

„Így szól tehát a Seregek URa a próféták ellen: Örömmel etetem meg őket, és méreggel itatom meg őket, mert Jeruzsálem prófétái terjesztik az elvetemültséget az egész országban. Ezt mondja a Seregek URa: Ne hallgassatok a nektek prófétáló próféták beszédére; bolonddá tesznek benneteket! Saját szívük látomását hirdetik, nem azt, amit az ÚR adott. Váltig mondják azoknak, akik megvetik az ÚR igéjét: Békességetek lesz! És ezt mondják minden megátalkodott szívű embernek: Nem jön rátok veszedelem!” (15-17. vers).

A próféták hazugságokat hirdettek: „Nem számít, hogyan éltek, úgyis minden rendben lesz! Isten így is elfogad! Istent nem érdekli, hogy test szerint élsz és fittyet hánysz törvényére! Ugyan már, mit számít ez? Békesség nektek! Nem vár rátok ítélet!”.

Hány olyan gyülekezet működik napjainkban is, ahol nem hirdetik az Igét kellően. Az emberek pedig egy hamis biztonságérzetben élnek. Nem számít, ha saját fejük után mennek és saját testies vágyaiknak engedelmességgel élnek az életüket. Eljárnak gyülekezetbe, és minden alkalommal azzal az érzéssel térnek haza, hogy minden a legnagyobb rendben van - mert az igehirdetés sosem mutat rá bűnösségükre, mert a gyülekezetben nem hirdetik az Isten előtti megigazulás és szentséget.

Ebben az a szomorú, hogy így az embereket meghagyják bűnükben, sőt egy hamis biztonságérzetbe ringatják. Sok pásztor mondaná ma azt neked, hogy a pokol nem is létezik. A pokol az, amit esetenként itt a földön tapasztalunk, és nem vár ránk jövőbeli ítélet. Sőt mi több, egyes pásztorok egyenesen kigúnyolják a pokol elképzelését.

Békesség! Ugyan dehogy vár rád ítélet mindazért, amit tettél! Semmi rossz nem vár rád!

„Mert ki volt oly közel az ÚRhoz, hogy látta volna őt, és hallotta volna igéjét? Ki figyelt igéjére, és ki hallgatta engedelmesen?” (18. vers) –

Ezek az emberek az Úr nevében hirdettek dolgokat, Isten azonban rámutat, hogy sosem fordultak még Istenhez, így fogalmuk sem lehet arról, mit tervez Isten. Mégis az ő nevében beszélnek, pedig nem tudják, mit beszélnek!

„Íme, az ÚR forgószele, lángoló haragja árad, mint kavargó szélvész kavarog a bűnösök feje fölött. Nem szűnik meg az ÚR haragja, amíg el nem végzi, és meg nem valósítja szíve szándékait. Az utolsó időben fogjátok fel ennek értelmét” (19-20. vers).

Akkor majd megértitek. Utólag mindig tisztábban lát az ember.

„Amikor visszanéztek, megértitek majd, hogy a hamis próféták megtévesztettek benneteket! Megértitek majd, hogy hazudtak, amikor azt állították, az Úr nevében beszélnek, ti pedig bedóltetek nekik!” – mondja Isten. Majd hozzáteszi: „Eljön majd a nap, miután kiöntöttem rátok ítéletemet, amikor visszanéztek, és rádöbbenetek, hogy ezek az emberek mindvégig hazudtak nektek!”.

„Nem küldtem ezeket a prófétákat, mégis úgy igyekeztek; nem szóltam hozzájuk, mégis prófétáltak. Ha közel álltak volna hozzám, akkor az én igéimet hirdették volna népemnek, megtérítették volna őket gonosz útjukról és gaztetteikből. Nemcsak a közelben vagyok Isten - így szól az ÚR -, hanem Isten vagyok a távolban is!” (21-23. vers).

„Nem vagyok valahol a távolban, ahol már nem tudtok elérni, sőt ahonnan már én sem látom, hogy mi történik!” – mondja Isten. Az Úr nem a világegyetem egyik távoli sarkában lakik.

Pál a következőket mondta Athénban az ottani epikuroszi filozófusoknak: „Az ismeretlen istenről szeretnék nektek beszélni – mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk!”. Ez az Isten a teljes világegyetemet betölti. Nem rejtőzhetünk el előle.

„El tud-e rejtőzni valaki olyan helyre, ahol nem látom? - így szól az ÚR” – Isten előtt nincsenek rejtett, titkos bűnök, Isten minden tettünket látja. Ha azt hiszed, elrejtőzhetsz Isten elől, vagy eltakarhatod előle tetteidet, önmagad csapod be

–

„Nem én töltöm-e be az eget és a földet? - így szól az ÚR. Hallottam, hogy mit mondanak a próféták, akik hazug módon így prófétálnak nevemben: Álmodtál, álmodtál! Meddig tart még ez? Van-e valami a hazugságot prófétáló próféták szívében, akik saját szívük csalárdságát prófétálják? Úgy gondolják, hogy el tudják feledtetni népemmel az én nevemet álmaikkal, amelyeket elbeszélnek egymásnak, ahogyan őseik is elfelejtették nevemet a Baal kedvéért?” (24-27. vers).

Ezek az emberek tehát hangzatos álmaikat hirdették, és elfordították a népet Istentől.

„Az a próféta, aki álmodt, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki ígéretet kapott, hirdesse ígéret igazán! Mi köze a szalmának a tiszta búzához? - így szól az ÚR”

Bizonyos veszély rejlik abban, ha mindig azt várjuk, hogy Isten szellemi megtapasztalásokon keresztül szóljon hozzánk.

Megtörténhet, hogy valaki prófétának nevezi magát, te elmész hozzá, ő a fejedre teszi a kezét, és elkezd prófétálni neked, miközben olyan dolgokat is kimond rólad és a múltadból, amit egyedül csak te tudsz, senki más. Benned pedig egyre erősödik a meggyőződés, hogy ez a férfi aztán tényleg tudja, mit beszél!

Néhány évvel ezelőtt itt a mi környékünkön is élt egy hölgy, aki pontosan ezt tette. Rejtélyes képessége volt arra, hogy az embernek prófétáljon, és próféciájában rámutatott múltbéli titkaikra is. Csak úgy özönlöttek hozzá az emberek.

Sokan ismerték, hiszen a megye egyik nagyobb karizmatikus gyülekezete egy ideig vasárnapi iskolás tanítóként foglalkoztatta.

Ismertem akkortájt egy fiatalembert, egy fiatal lelkészt, akiben bámulatos lehetőségek rejlettek. Többször is dolgoztunk már együtt néhány nyári táborban – sok időt töltöttünk együtt imádságban és az Igében. Ez a fiatalember nagyon kereste Istent. Egyszer ő is találkozott az említett hölgygel, és őt is lenyűgözték a hölgy képességei, így időpontot kért tőle, és egy napon maga is elment hozzá.

A hölgy prófétálni kezdett, és mindenféle dolgot előhozott a múltjából, például megemléltette az istenfélő édesanyját, később pedig konkrét, jövőjét illető utasításokat is prófétált. A hölgy arra bátorította ezt a fiatalembert, hogy szeánszokon kezdjen el kapcsolatba lépni elhunyt édesanyjával – vagyis egyre jobban belevitte őt a spiritizmusba. Így ez a fiatalember, akiben annyi csodás lehetőség rejlett, és akit Isten annyira erőteljesen használt a fiatalok életében, mára teljesen kilépett a szolgálatból. Vakvágányra terelődött az élete. Nem hallgatott Isten Igéjére. Ez a hölgy teljesen elvarázsolta őt titokzatos képességével – csak hogy ez a képesség nem Istentől származott.

Veszélyes dolog a természetfölötti jelenségektől várni az útmutatást Isten Igéje helyett. Ha például odajön hozzám valaki, és azt mondja, volt egy álma, amit szeretne elmesélni, majd megkér, mondjam meg neki, mit jelent ez az álom, azt kell válaszoljam rá, hogy nem tudom.

„Az a próféta, aki álmot látott, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki igét kapott, hirdesse igémet igazán! Mi köze a szalmának a tiszta búzához? - így szól az ÚR”.

Mégis akadnak olyanok, akik angyali kinyilatkoztatásokról beszélnek – angyalokról, akik odaülnek az ágyuk szélére, és utasítják őket. Az emberek meg olyan izgatottá válnak – ó, hallottad, mi történt! Nahát!

Az a próféta, aki álmot látott, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki igét kapott, hirdesse igémet igazán! Mi köze a szalmának a tiszta búzához? - így szól az ÚR”. A mi kezünkben ott van Isten Igéje.

Semmit sem szabad hozzátenni vagy elvenni belőle. Ez a tiszta búza. Ez hoz majd lelki növekedést. Ettől leszel majd erős az Úrban. Ez fogja majd erősíteni benned a belső embert. Te fejvesztve keresed a szellemi megtapasztalásokat! De ez mindig veszélyes, mert könnyen félrevezethetnek bennünket. Isten Igéje azonban megtart a helyes úton. Szellemi megtapasztalásokon nem lehet felnőni.

De ne értsetek félre! Egyáltalán nem vagyok ellene a Szentlélek ajándékainak és munkájának. A Lélek munkájának igazi megnyilvánulásai csodálatosak. Én is vágyom rájuk. De mindent Isten Igéjének szűrőjén keresztül kell megítélnünk. Nem engedhetjük, hogy megtapasztalásaink képezzék tanításaink alapját. Megtapasztalásokra nem építhetünk tanokat. Tanokat csak Isten sziklaszilárd Igéjére építhetünk, nem pedig természetfeletti jelenségekre.

Régebben Amerikán is végigsöpört a kiben-van-démon-jelenség. Az egyes közösségek pedig országszerte összegyűltek, hogy egymásból kiűzzék a letargia vagy épp a falánkság démonát.

Olyan szomorú ez. Az emberek megtapasztalásokat követnek, nem pedig Isten Igéjét.

Eloolvastam pár idevágó könyvet, és az egyik pásztor, aki komoly résztvevője volt ennek a szabadító-szolgálatnak, a démonokról is hirdetett bizonyos tanokat. Könyvében például kifejtette, hogy nekünk hatalmunk van arra, hogy megkötözzük a démonokat és a pokolba vessük őket. Sőt, azt állította, hogy mindig is ezt kell tennünk.

De ő vajon honnan tudta, hogy megvan erre a hatalma? Onnan, hogy egy ördögűzés alkalmával egy démon elárulta neki. „Jaj, ne vess engem a verembe!”. „Tényleg? Volna rá hatalmam?”. A démon pedig igennel válaszolt. „Igen, van rá hatalmad, úgyhogy kérlek ne tedd!”.

Ez a tanítás tehát egy démon szavára épül. Namármost ha a Sátán hazug, sőt minden hazugság atyja, akkor bizonyosan a démonok is hazudnak. Hogyan alapozhat valaki egy egész tanítást egy démon szavára, akinek alaptermészete a hazudozás? Látjátok már, milyen könnyen letérhet az ember

a helyes útról, és másban kezdi keresni a igazságot Isten Igéje helyett? „Mi köze a szalmának a tiszta búzához? - így szól az ÚR”.

„Nem olyan-e az én igém, mint a tűz - így szól az ÚR -, vagy mint a sziklazúzó pöröly? Ezért rátámadok az olyan prófétákra, akik egymástól lopkodják igéimet! - így szól az ÚR. Rátámadok az olyan prófétákra - így szól az ÚR -, akik csak a szájukat járatják, és azt állítják, hogy az kijelentés. Rátámadok az olyan prófétákra, akik hazug álmaikat beszélik el - így szól az ÚR -, és félrevezetik népemet hazugságaikkal és kérdésükkel. Pedig nem küldtem őket, nem adtam parancsot nekik, és használni sem tudnak ennek a népnek - így szól az ÚR” (29-32. vers).

„Mikor pedig megkérdez téged e nép, vagy a próféta, vagy a pap, mondván. Micsoda az Úrnak terhe? Akkor mondd meg nekik azt: mi a teher? Az, hogy elvetlek titeket, mondja az Úr. A mely próféta vagy pap, vagy község azt mondja: Ez az Úrnak terhe, meglátogatom azt az embert és annak házát. Kiki ezt mondja az ő barátjának és kiki az ő atyjafiának: Mit felelt az Úr? És mit szólt az Úr? És az Úrnak terhét ne emlegessétek többé mert mindenkinek terhes lesz az ő szava, ha elforgatjátok az élő Istennek, a Seregek Urának, a mi Istenünknek beszédét. Ezt mondjad a prófétának: Mit felelt néked az Úr és mit szólt az Úr? Hogyha az Úrnak terhét említitek, tehát ezt mondja az Úr: Mivelhogy ti e szót mondottátok: ez az Úrnak terhe, jóllehet küldék ti hozzátok, a kik ezt mondják: Ne mondjátok: ez az Úrnak terhe. Ezért ímé én elfeledlek titeket, és kigyomlállak titeket, és a várost, a melyet nektek és a ti atyáitoknak adtam, elvetem az én orczám elől. És örökkévaló szégyent és örökkévaló gyalázatot hozok ti reátok, a mely felejthetetlen” (33-40. vers – Károli).

Az összes hamis próféta ezt a kifejezést használta: az Úrnak terhe.

Ma is sok olyan emberrel találkozunk, akik ezt hajtogatják: „Ó, az Úr olyan nehéz terhet rakott rám! Nem tudom, hogyan fogom elbírní!”.

Biztos vagy te ebben? Hiszen Jézus azt mondta, az ő igája könnyű és boldogító. Szerintem inkább az emberek szoktak mázsás terheket aggatni ránk. Gyakran épp a gyülekezet rak terheket az emberek vállára. Sokszor

pedig mi magunk. Ne az Urat hibáztassuk érte. Isten nem fog ránk olyan terhet rakni, amitől aztán idegösszeroppanást kapunk. Isten nem fog ránk olyan terhet rakni, amitől képtelenek leszünk odafigyelni a családukra, mert annyira idegesek és ingerlékenyek vagyunk a nagy nyomás alatt.

„De hát ha ezt nem teszem meg, többé nem fognak hívni! Nem tudom, mit csináljak ezzel a teherrel. Jaj, az Úr terhe!”

Nem, nem és nem! Ez nem az Úr terhe. Olyasvalami ez, amit egy másik ember, vagy te magad, vagy a gyülekezet rakott a válladra. Nem Isten! Hiszen Jézust azt mondja, az ő igája könnyű és boldogító.

Egyesek ezt szokták nekem mondani: „Nem is tudom, hogyan vagy képes egy ekkora gyülekezetet pásztorolni!”. Én meg azt válaszolom, hogy én sem tudom. Nem is olyan nehéz. Nem mázsás teher. Nem úgy járkálok mindenfelé, mint aki egy óriási teher alatt görnyed, és alig bír ki egy újabb napot. Nem így élem meg. Az ő igája könnyű és boldogító. Nem teher! Mert az ő igája könnyű és boldogító.

Sokszor mondtam már, hogy egy kis 25 fős gyülekezetet Prescottban sokkal nehezebb volt pásztorolnom, mint most ezt a Calvary-t. Ott sokkal nagyobb terhek neheztedek rám, mint itt. Ez gyerekjáték!

Isten tehát azt mondja, felejtsük el ezt az Úr terhe dolgot, mert belefáradt már abba, hogy állandóan ezt ismételtetjük. Inkább azt kérdezd, mit mondott az Úr, vagy hogyan válaszolt neked, de ne emlegessük az Úr terhét.

„Hogyha az Úrnak terhét említitek, tehát ezt mondja az Úr: Mivelhogy ti e szót mondottátok: ez az Úrnak terhe, jóllehet küldék ti hozzátok, a kik ezt mondják: Ne mondjátok: ez az Úrnak terhe. Ezért ímé én elfeledlek titeket, és kigyomlállak titeket, és a várost, a melyet nektek és a ti atyáitoknak adtam, elvetem az én orczám elől. És örökkévaló szégyent és örökkévaló gyalázatot hozok ti reátok, a mely felejtethetlen” (38-40. vers) – szóval én a te helyedben mindenképpen tartózkodnék ettől a kifejezéstől!

„Ezt mutatta nekem látomásában az ÚR: Két kosár füge volt az ÚR temploma előtt. Ez azután történt, hogy Nebukadneccar, Babilónia királya fogságba vitte Konjáhút, Jójákim fiát, Júda királyát és Júda vezetőit, meg a mesterembereket és várépítőket Jeruzsálemből és elvitette őket Babilóniába” (1. vers).

Nebukadneccar első látogatása alkalmával még nem pusztította el a várost, csak foglyokat ejtett és elvitte a kincseket. Az első hullámban fogságba hurcoltak között volt Dániel, Sadrak, Mésak és Abédnegó is. Jójákin királyt is magukkal vitték Babilóniába, helyette Cidkijjá lett a király, aki később fellázadt Nebukadneccar ellen, így az visszatért, és ekkor pusztította el a templomot és a várost.

Ezt az üzenetet tehát az első fogságba vitel után kapta Jeremiás az Úrtól, amikor Dánielt és vele együtt még sokakat, például képzett ácsokat is elhurcoltak Babilóniába. Két kosár füge jelent meg előtte.

„Az egyik kosárban igen jó fűgék voltak, amilyenek a korai fűgék. A másik kosárban igen rossz fűgék voltak, ehetetlenül rosszak. Ezt kérdezte tőlem az ÚR: Mit láatsz, Jeremiás? Ezt feleltem: Fűgéket. A jó fűgék igen jók, a rosszak pedig igen rosszak, ehetetlenül rosszak. Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje: Ezt mondja az ÚR, Izráel Istene: Ahogyan ezekre a jó fűgére nézek, ugyanúgy nézek jó szándékkal Júda foglyaira is, akiket a káldeusok országába küldtem erről a helyről” (2-5. vers).

Fogságba hurcolták őket, de Isten azt mondja, az ő javukat szolgálta ez – hogy ne kelljen végignézniük az eljövendő szörnyű pusztítást. Dániel, Sadrak, Mésak és Abédnegó a jó fűgék voltak, akiket az első babiloni megszállás alkalmával vittek fogságba.

„Jó szándékkal tekintek rájuk, visszahozom őket ebbe az országba, felépítem és nem rombolom le, elültetem és nem gyomlálom ki őket. Olyan szívet adok nekik, amellyel megismernek engem, hogy én vagyok az ÚR. Ők népemé lesznek, én pedig Istenük leszek, mert teljes szívükkel megtérnek hozzám” (6-7. vers).

És arról is olvashattunk már, micsoda bizonyosság volt Dániel, Sadrak, Mésak és Abédnegó a Babilóniában.

„De amilyenek a rossz fűgék, amelyek ehetetlenül rosszak - mondja az ÚR -, olyanná teszem Cidkiját, Júda királyát, vezető embereit és Jeruzsálem maradékát, akik itt maradtak ebben az országban, meg azokat is, akik Egyiptomba települtek. Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára. Gyalázzák, csúfolják, gúnyolják és ócsárolják őket minden helyen, ahová szétszórom őket. Fegyvert, éhínséget és dögvészt bocsátok rájuk, amíg csak el nem tűnnek arról a földről, amelyet nekik és őseiknek adtam” (8-10. vers).

Két csoportot látunk itt: az elsőként fogságba hurcoltak csoportját, Dánielüket, akikre jó fűgéként utal Isten, és Cidkiját embereivel, akik csak rontottak a helyzeten, és akikre pusztulás várt.

„Ez az ige szólt Jeremiáshoz Júda egész népéről, Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében,” –

Itt tehát visszaugrunk időben, mégpedig a Cidkijá uralkodása előtti időszakba, amikor Jójákim volt a király. Jójákim, aki gonosz király volt, és 11 évig uralkodott. Jójákim Jósiás fia volt, aki 31 évig ült a trónon.

Jeremiást Jósiás király uralkodásának 13. esztendejében hívta el Isten a prófétai szolgálatra. Jósiás tehát ekkor már négy éve halott. Ez az Ige szólt tehát Jeremiáshoz Jójákim uralkodásának 4. évében – *„amely Nebukadneccarnak, Babilónia királyának első esztendeje volt” (1. vers).*

„Ezt hirdette Jeremiás próféta Júda egész népének és Jeruzsálem minden lakosának.” (2. vers).

Ez tehát Jeremiás egy különálló prófécijája, mely független a többi prófeciától.

„Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának a tizenharmadik esztendejétől fogva a mai napig, tehát huszonhárom éven át szólt hozzám az ÚR igéje, én pedig hirdettem nektek, idejében hirdettem, de ti nem hallgattátok meg” (3. vers).

Isten tehát Jósiás uralkodásának 13. esztendejében hívta el Jeremiást a prófétai szolgálatra, így Jeremiás immáron 23 éve prófétált a népnek. Egyes becslések szerint nagyjából 17 éves lehetett, amikor Isten elhívta Jeremiást, mivel pedig már 23 éve prófétált, itt már 40 éves lehetett.

„Az ÚR elküldte hozzátok szolgálóit, a prófétákat, idejében küldte, de ti nem hallgattatok és nem figyeltetek rájuk, meg sem hallgattatok őket. A próféták ezt mondták: Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról és gaztetteiből! Akkor mindörökké azon a földön laktok, amelyet nektek és őseiteknek adott az ÚR” (4-5. vers).

Járjatok a helyes úton, és itt maradhattok! Szolgáljátok az Urat, és ő megtart benneteket a földeteken.

„Ne kövessetek más isteneket, ne tiszteljétek és ne imádjátok őket! Ne bosszantsatok engem kezetek csinálmányaival, hogy rosszat ne tegyek veletek! De ti nem hallgattatok rám - így szól az ÚR -, csak azért, hogy bosszantsatok kezetek csinálmányaival, saját károtokra. Azért ezt mondja a Seregek URa: Mivel nem hallgattatok beszédemre, elhozatom észak valamennyi népét - így szól az ÚR -, meg szolgálom, Nebukadneccart, Babilónia királyát. Rázúdítom erre az országra, lakóira és valamennyi szomszédos népre. Kiirtom őket, megborzad és felszisszen, aki látja, mert örökre romhalmazzá teszem őket. Megszüntetem náluk a vidám örvendezés zaját, a vőlegény és a menyasszony örömét, a malomzúgást és a mécsvilágot. Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig” (6-11. vers).

Itt tehát Jeremiás megjövendöli, hogy a babiloni fogság 70 évig fog tartani.

Dániel kétségtelenül olvasta Jeremiás erre vonatkozó prófeciáit, és megértette belőlük, hogy a babiloni fogság hetven évig tart majd.

Dániel Isten Igéje alapján élte az életét. Megértette, hogy a hetven éves fogság ideje csaknem lejárt, ezért imádkozott az Úrhoz, hogy megtudja, tartogat-e számára bármiféle különleges szolgálatot a nép hazatelepítésében.

„Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig” (11. vers).

A fogság azért tartott 70 évig, mert előtte 490 évig éltek azon a földön - Józsué idejétől számítva.

Isten a törvényében megparancsolta nekik, hogy minden hét évben ugaroltassák a földjüket. A hatodik évben gyűjtsenek be mindent, amit csak lehet, és az elég lesz majd a hetedik évben is, de a hetedik évben nem műveljék meg a földet, hadd heverjen egy ideig parlagon.

Bizony ma is egyre inkább rádöbbenek a gazdák, hogy igencsak hasznos dolog ez. Évekkel ezelőtt Kanadában jártam, és az ismerőseim kivittek egy hatalmas gabonaföldre, melynek nagy része épp nem is volt bevetve. Azt mondták, most épp ugaroltatják a földet, ahogy a Bibliában is meg van írva, mert utána jobban terem. Persze nem az egész szántóföldet ugaroltatják hétévente, csak mindig egy részét, de ez is sokat segít, mert utána sokkal jobb gabonát terem.

Izráel népe 490 éve élt már a földön, de egyetlen egyszer sem tartotta meg Isten parancsát – egyáltalán nem ugaroltatták a szántóföldet hétévente. Így aztán Isten azt mondta, rendben, ha ti nem ugaroltatjátok, majd én megteszem. Elküldelek benneteket a földetekről 70 évre, így a föld 70 teljes éven át pihenhet. Ha elosztjuk a 490 évet 7-tel, pontosan 70 évet kapunk, pont annyit, ahány év pihenéstől fosztotta meg Izráel népe a földet. Isten pedig behajtotta rajtuk a tartozást.

És nem érdemes bármitől is megfosztani Istent, mert Isten úgyis behajtja, ami jár neki – így vagy úgy.

”

De ha majd eltelik a hetven esztendő, megbüntetem Babilónia királyát és népét - így szól az ÚR -, meg a káldeusok országát bűnei miatt, és pusztává teszem örökre. Mert beteljesítem mindazt, amit erről az országról mondtam, mindazt, ami meg van írva ebben a könyvben, amit Jeremiás a népekről prófétált. Ők is szolgálni fognak hatalmas népeknek és nagy királyoknak. Így

fizetek meg nekik tetteikért, amelyeket saját kezükkel követtek el” (12-14. vers).

Babilont tehát megbünteti majd Isten a hetven év elteltével, és kiönti rájuk ítéletét bűneik miatt. Isten ítéletének eszközeként használja majd Babilont Izráel ellen, később azonban Babilonra is kiönti ítéletét.

Ezen a ponton nagyot ugrunk az időben, a jövőbeli nagy nyomorúság időszakához.

„Ezt mondta nekem az ÚR, Izráel Istene: Vedd el kezemből ezt a serleget, amelyben a harag bora van, és adj inni belőle minden népnek, amelyhez küldelek” (15. vers). Isten haragjának bora van tehát abban a serlegben.

A Jelenések könyvének 14. fejezetében ehhez kapcsolódó igeverseket találunk a 9. verstől: *„Egy harmadik angyal is követte őket, és így szólt hatalmas hangon: Ha valaki imádja a fenevadat és annak képmását, és felveszi annak a bélyegét a homlokára vagy a kezére, az is inni fog az Isten haragjának poharából, amely készen van elegyítetlenül haragjának poharában, és gyötrődni fog tűzben és kénben a szent angyalok és a Bárány előtt” (9-10. vers).*

19. vers: *„Az angyal ledobta éles sarlóját a földre, leszüretelte a föld szőlőjét, és belevetette Isten haragjának nagy borsajtójába, megtaposták a borsajtót a városon kívül, és a borsajtóból vér ömlött ki, amely a lovak zablájáig ért ezerhatszáz futamnyira” (19-20. vers).*

Ez tehát Isten haragjának pohara.

Itt pedig Isten azt mondja Jeremiásnak:

„Igyanak és tántorogjanak eszeveszetten a fegyver miatt, amelyet én küldök ellenük! Elvettem a serleget az ÚR kezéből, és inni adtam minden népnek, amelyhez küldött az ÚR: Jeruzsálemnek és Júda városainak, királyainak és vezetőinek, hogy romhalmazzá tegye azokat. Megborzad és felszisszen, aki látja, és ócsárolja őket. Így van ez ma is. Inni adtam a fáraónak, Egyiptom királyának, szolgálóinak, vezéreinek és egész népének; minden keverék népnek

és Úc földje minden királyának; a filiszteusok országa valamennyi királyának: Askelónnak, Gázának, Ekrónnak és az Asdódban megmaradtaknak, továbbá Edómnak, Móábnak és az ammóniaknak, Tírusz minden királyának, Szidón minden királyának és a tengeri szigetek királyainak: Dedánnak, Témának, Búznak és mindazoknak, akik körülnyírt hajúak; Arábia összes királyának és a keverék népek minden királyának, akik a pusztában laknak, Zimri összes királyának, Élám összes királyának és Média összes királyának, észak összes királyának, a közelieknek és távoliaknak egyaránt, a föld minden országának, ahány csak van a föld színén. Legvégül Sésak királyának is kell innia!” (16-26. vers) – Sésak királya egy másik kifejezés babilónia királyára.

„Mondd nekik: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Igyatok, részegedjete le, és hányjatok! Ejtsen el benneteket az ellenetek küldött fegyver, ne tudjatok fölkelni! Ha pedig nem akarják elvenni kezedből a serleget, hogy iganak belőle, ezt mondd nekik: Így szól a Seregek URa: Ki kell innotok! Mert ha először arra a városra hoztam romlást, amelyet az én nevemről neveztek el, ti talán büntetlenül maradhattok? Nem maradtok büntetlenül! Mert a föld minden lakója ellen fegyvert küldök - így szól a Seregek Ura” (27-29. vers).

Ez a nagy nyomorúság időszaka.

Szerintetek, ha Isten megbünteti Izráelt bűneikért, vajon hagyja, hogy mi büntetés nélkül megússzuk? A mi országunk vétkei is nagyok. A mi országunk is elhagyta Isten, a mi népünk is saját élvezeteinek él, a mi országunk is letért az igaz útról. Kiltottuk az imádságot az iskoláinkból. Az istentagadó humanizmus eszméit követjük és érvényesítjük – a bíróságokon, az oktatási rendszerünkben. Szerintetek ránk nem vár ezért ítélet?

Isten azt mondja, vegyétek ezt a poharat, mert nektek is innotok kell belőle. Az egész földnek. Isten ítélete az egész földre eljön.

„Nem maradtok büntetlenül! Mert a föld minden lakója ellen fegyvert küldök - így szól a Seregek Ura”. „Te pedig prófétálj nekik ezekkel a szavakkal: Harsog az ÚR a magasban, mennydörög szent hajlékában, harsányan rákiált legelőjére, az ország minden lakójára; szőlőtaposók módján kiált, zúgása eljut

a föld végéig. Mert pere van az ÚRnak a népekkel, megítél minden embert, a bűnösöket kardélre hányja - így szól az ÚR (30-31. vers).

Vegyük csak észre, mit mond! *„A bűnösöket kardélre hányja - így szól az ÚR* – de mi van azokkal, akik megigazultak, mert hitüket Jézus Krisztusba vetették?

Emlékeztek mi történt, amikor Isten elhatározta, hogy kiönti az ítéletét Sodomára és Gomorára? Az Úr angyalai már útban voltak, de útközben betértek Ábrahámhoz, aki megvendégelte őket, ők pedig elmesélték neki, hogy épp Sodomába tartanak, mert annyira romlott az a hely, hogy el kell pusztítaniuk, mert Isten ki fogja önteni rájuk az ítéletét.

„Várjunk csak!” – válaszolt Ábrahám. „Mi van akkor, ha igaz emberek is élnek Sodomában? Vajon tisztességes dolog lenne-e elpusztítani az igazakat a bűnösökkel együtt? Talán akad ott 50 igaz ember!”.

Az Úr így válaszolt: „Ha akad a városban 50 igaz ember, megmaradhat a város”. „És mi van akkor, ha csak 40 igaz ember él a városban?”. „Ha akad 40 igaz ember a városban, nem pusztítom el”. „És ha 30?”. „Rendben van”. „És ha csak 20?”. „Húszért sem pusztítanám el”. „Hadd kérdezzek még valamit utoljára. Mi van a tízzel?”.

Ó, Ábrahám! Legyetek óvatosak a leszármazottaival! Kiválóan alkudoznak! Hisz tudjátok, hogy nagyon szeretem a zsidókat. Ők Isten népe. Valóban azok, és én nagyon szeretem őket. Szóval az Úr megígérte, hogy még 10 igaz emberért is meghagyja a várost.

Azt akarod ezzel mondani, hogy Sodoma tovább folytathatja romlott életét, ha akad 10 igaz ember a városban? Így van. 10 igaz ember érdekében Isten már nem önti ki ítéletét a városra.

Ti vagytok a föld sója – jó hatással vagytok a világra. Lehet, hogy az emberek kigúnyolnak és megvetnek benneteket, sőt megbántanak, pedig örülhetnének, hogy még itt vagytok, mert nélkületek már ez a hely sem állna – Isten már

kiöntötte volna az ítéletét. Az igazak érdekében azonban még visszatartja az ítéletet.

Az angyalok Sodomába érve még 10 igaz embert sem találtak – csupán egyet, akinek megparancsolták, hogy hagyja el a halálra ítélt várost, és vissza se nézzen. Azután kivezették Lótot feleségével és két lányával együtt a városból. Mivel a felesége mégis hátrafordult, sóbálvánnyá változott, így végül csak Lót és két lánya menekültek meg. Lót volt az egyedüli igaz ember a városban.

Vegyük észre, hogy Isten nem öntötte ki rá az ítéletét, hanem kimenekítette őt a városból még az ítéletet megelőzően.

Péter ezt a példát említi annak alátámasztására, hogy az egyháznak nem lesz része a nagy nyomorúságban. Hiszen az Úr tudja, hogyan mentse meg az igazat, megőrizve a bűnöst az ítélet napjára. Itt tehát az eljövendő nagy nyomorúságról szólva, Isten elmondja, hogy kardélre hányja majd a bűnösöket, míg az igazakat kimenekíti ebből a világból – és ez lesz az egyház elragadtatása.

„Ezt mondja a Seregek URa: Indul a vész néptől néphez, nagy forgószél támad a föld végéről. Azon a napon annyi embert öl meg az ÚR a föld egyik szélétől a föld másik széléig, hogy nem tudják elsiratni, sem összegyűjteni, sem eltemetni őket: trágyaként hevernek szerte a földön” (32-33. vers).

„Jajgassatok, pásztorok, kiáltozzatok, fetrengjete, ti vezetői a nyájnak, mert eljött rátok a mézszárlás ideje; összetörtök, mint amikor leesik a drága edény! Nincs hová futniuk a pásztoroknak, és menekülniük a nyáj vezetőinek. Hangzik már a pásztorok kiáltása, a nyáj vezetőinek jajgatása, mert elpusztította legelőiket az ÚR. Kihaltak a békés delelőhelyek az ÚR izzó haragja miatt. Elhagyta rejtekhelyét az oroszlánkölyök is, hiszen pusztává lett a föld a nyomorgató kardja és izzó haragja miatt” (34-38. vers).

Eljön tehát a nagy nyomorúság ideje, amikor Isten kiönti ítéletét a földre. Istennek hála, hogy nekünk, az egyháznak nem kell majd átélnie ezt a szörnyűséget.

A Jelenések 6-18. fejezeteiben részletes leírást találtok erről a három és fél éves időszakról.

Atyám, ismét köszönjük neked, hogy összegyűlhettünk, hogy tőled tanuljunk és tanulmányozhassuk a te Igédet. Miközben a te Szentlelked a te Igéden keresztül megvizsgálja a szívünket és az életünket, kérlek segíts, hogy ne felejtjük el, amit ma este megmutattál nekünk.

Add Uram, hogy valóban letérjünk a testies útról, és lélekben járhassunk, téged követve, téged szolgálva szeretettel. Hadd véssé most bele a szívünkbe a te Lelked Isten igazságait! Köszönjük, Urunk! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

26-27. FEJEZET

A 22. fejezetben Jeremiás azt az utasítást kapta az Úrtól, hogy látogassa meg Cidkijjá királyt egy neki szóló próféciával. Ezek tehát azok a próféciák, melyeket Jeremiás mondott, a nép utolsó királyának a babiloni fogság előtt.

Amikor a próféta ott áll a király előtt, olyan próféciákat is megemlít, amelyeket korábban kapott az Úrtól más királyokra vonatkozóan.

„Jójakimnak, Jósiás fiának, Júda királyának uralkodása kezdetén így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Ezt mondja az ÚR: Állj az ÚR házában udvarába, és szólj mindazokhoz, akik Júda városaiból eljönnek leborulni az ÚR házába. Hirdesd nekik mindazt, amit megparancsoltam neked, egy szót se végy el belőle!” (1-2. vers).

Azt hiszem, sokszor hajlamosak vagyunk kihagyni bizonyos részeket Isten Igéjéből, pedig ez veszélyes, hiszen ez hamis biztonságérzetet adhat az embereknek.

Biztosan senki sem ódzkodik az örök kárhozát témájától jobban, mint én, mégis hanyagság lenne a részemről, ha arról sosem beszélnék, hogy mit mond az Úr az Igéjében a bűnösök sorsáról, hiszen ezáltal hamis remény és hamis biztonságérzetet keltenék bennük.

Isten tehát megparancsolja Jeremiásnak, hogy Isten teljes üzenetét juttassa el az emberekhez, és egy szót se vegyen el belőle. Az Ige is két dologra kér bennünket ezzel kapcsolatban: ne adjunk hozzá Isten Igéjéhez, és ne is vegyünk el belőle. Amikor Isten odaadta a törvényt Mózesnek, figyelmeztette, hogy óvatosan bánjon vele: ne adjon hozzá, de el se vegyen belőle.

Amikor pedig a Biblia utolsó könyvét is papírra vetették, Isten a kinyilatkoztatását lepecsételve így szólt: *„Ha valaki hozzátesz ezekhez, arra az*

Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben, ha pedig valaki elvesz e prófétai könyv igéiből, attól az Isten elveszi osztályrészét az élet fájából, a szent városból és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben” (Jel. 22:18-19). Isten ennyire komolyan kér bennünket, hogy ne adjunk hozzá Igéjéhez, és ne is vegyünk el belőle. Az Úr is figyelmezteti Jeremiást, hogy szóról-szóra adja át Isten üzenetét a népnek.

„Talán hallgatnak rá, és megtér mindenki a rossz útról. Akkor megbánom, hogy gaztetteik miatt veszedelmet akartam hozni rájuk” (3. vers).

Isten tehát azt mondja Jeremiásnak, hogy a teljes üzenetet közvetítse, és egy szót se vegyen el belőle, talán akkor majd hallgatnak az Úr szavára.

Istent mindig ez a cél vezérli, amikor valamit üzen a népnek, hogy lehetőséget teremtsen arra, hogy reagálhassanak a hallottakra. Persze jogosan merül fel a kérdés: „Vajon Isten nem tudja előre, hogy hallgatnak-e a szavára vagy sem?”.

De igen. Isten előre tudja, hallgatnak-e majd rá, vagy sem. De ha Isten előre tudja, hogy úgysem hallgatnak rá, miért szól mégis hozzájuk? Mert Isten igazságosan akar ítélni, nehogy bárki is azt mondhassa majd, hogy őt senki sem figyelmeztette, vagy még csak esélye sem volt a helyes útra térni.

Isten arra utasítja Jeremiást, hogy egy szót se vegyen el Isten üzenetéből, hátha hallgatnak rá az emberek, és hátha megtérnek bűneikből. Majd Isten hozzáteszi: „Akkor megbánom, hogy gaztetteik miatt veszedelmet akartam hozni rájuk.”

Ne feledjük, hogy emberként kénytelenek vagyunk erősen behatárolt emberi nyelvünkkel jellemezni Isten tetteit, ez pedig legnagyobb igyekezetünk mellett is csupán szegényes megoldásokat szül. Ezért vagyunk kénytelenek azt mondani, hogy Isten megbánt valamit.

De vizsgáljuk csak meg jobban a „megbánni” kifejezést! Azt találjuk, hogy a szótó jelentése: „sóhajtani”. Ez a kifejezés tehát egyfajta megkönnyebbült

sóhajt jelent. Ha tehát az emberek megtérnek bűneikből, Isten megkönnyebbülten sóhajthat fel, hiszen nem kell kiöntenie népére az ítéletét.

Hányszor sóhajtottam már fel én is megkönnyebbülésemben, amikor változást észleltem a gyermekeim hozzáállásában. „Ó, apa, annyira sajnálom!”. „Rendben!”. Amikor ilyen hozzáállással jönnek oda hozzád, akkor már másképp is meg lehet oldani a helyzetet – nem kell elfenekelnem vagy megbüntetnem őket. Őszintén megbánták, amit tettek, bocsánatot kérnek, én meg ilyenkor nagyot sóhajtok, mert boldog vagyok – mert örülök, hogy nem kell megbüntetnem őket!

Isten Jeremiást is arra kéri, hogy Isten teljes üzenetét közvetítse a népnek és egy szót se vegyen el belőle, hátha megtérnek bűneikből, Isten pedig megkönnyebbülten sóhajthat fel, hogy nem kell megbüntetnie őket.

Isten így kiáltott Ezékiel prófétán keresztül:

„Ezt mondd nekik: Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr -, hogy nem kívánom a bűnös ember halálát, hanem azt, hogy a bűnös megtérjen útjáról, és éljen. TérjeteK meg, térjeteK meg gonosz utaitokról! Miért halnátok meg, Izráel háza?” (Eze. 33:11).

Isten szíve szomorú a bűnösök halála láttán, hisz minden lehetőséget megad az embernek, hogy megtérjen bűnéből, és megismerje Istent. TérjeteK meg, térjeteK meg, miért halnátok meg? Isten nem akarja, hogy bárki is elveszen – türelmes és kegyelmes az emberrel. Isten még akkor is elküldi prófétáját, amikor tulajdonképpen már túl késő, de mégis küld egy újabb embert!

„Menj, Jeremiás, és szólj a néphez, hátha hallgatnak szavamra és megtérnek bűneikből, így én is fellélegezhetek, és nem kell kiöntenem rájuk a megígért ítéletet!”. De milyen megígért ítéletre utal itt Isten? A babilóniai királyra, aki eljön, hogy elpusztítsa őket.

Ne feledjük tehát, hogy emberi nyelven képtelenek vagyunk tökéletesen jellemezni Istent és az ő tetteit. Amikor Isten megbánásáról olvasunk, ne arra

gondoljunk, hogy Istennek meg kell bánnia egy tettét, mintha hibázott volna. Hiszen az Igében ezt olvassuk: *„Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánná. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít”* (4Mózes 23:19).

Malakiáson keresztül pedig ezt mondta az Úr: *„Én, az Úr, nem változtam meg”* (Mal. 3:6). Isten nem változik. És milyen irgalmas, milyen kegyelmes!

De van itt még valami. Isten Ézsaiás prófétán keresztül azt mondja: *„Ki a világosságot alkotom és a sötétséget teremtem, ki békességet szerzek és gonoszt teremtek, én vagyok az úr, a ki mindezt cselekszem”* (Ézs. 45:7 – Károli). Mit jelent az, hogy Isten gonoszt teremt? Azt jelenti, hogy ítéletet hoz a népre – azt viszont nem jelenti, hogy bármilyen szempontból is közösséget vállalna a gonosszal, vagy a gonosz oldalán állna.

„Ezt mondd nekik: Így szól az ÚR: Ha nem hallgattok rám, és nem éltek törvényem szerint, amit elétek tártam, és nem hallgattok szolgálóimnak, a prófétáknak beszédére, akiket hozzátok küldtem - méghozzá idejében küldtem, de ti nem hallgattatok rájuk -, akkor úgy bánok ezzel a házzal, mint Silóval; ezt a várost pedig gyalázzni fogja a föld minden népe!” (4-6. vers).

Siló volt az a hely, ahol először elhelyezték a szent sátrat, miután beléptek a földre. mostanra azonban Siló elhagyatott romhalmazzá vált. Jeremiás próféta pedig figyelmezteti a népet: ha nem hallgatnak Isten szavára, az ő városuk is romba dől, mint annak idején Siló.

Erre a papok nagyon megharagudtak Jeremiásra, hiszen az ő templomukról beszél, és arról, hogy az is romokban fog heverni. Így hát:

„A papok, a próféták és az egész nép hallották azt a beszédet, amelyet Jeremiás az ÚR házában mondott. Amikor Jeremiás befejezte beszédét, amelyet az ÚR parancsa szerint mondania kellett az egész népnek, megragadták a papok, a próféták és az egész nép, és ezt mondták: Meg kell halnod!” (7-8. vers).

Az emberek tehát a papok és próféták indíttatására megragadták Jeremiást és elhatározták, hogy megölik, mert Isten háza ellen mert szólni és kijelentette, hogy a templomra is pusztulás vár.

„Miért prófétáltad az ÚR nevében, hogy úgy jár ez a templom, mint Siló, ez a város pedig rommá és lakatlanná lesz?” – azzal vádolják tehát, hogy a templom ellen szólt, sőt a város ellen, ahogy kihirdette Isten eljövendő ítéletét – „És összesereglett az egész nép Jeremiás körül az ÚR házánaál” (9. vers).

„Amikor meghallották ezeket Júda vezetői,” – itt tehát egy harmadik csoport is megjelenik a színen. Ezenkívül ott voltak ugye a papok, a próféták és a tömeg, akik meg akarták ölni Jeremiást – „a királyi palotából az ÚR házához mentek,” - hallották, hogy nagy a felfordulás a templomnál, és a tömeg megragadta Jeremiást, így a vezetők odasiettek – „és leültek az ÚR háza új kapujának bejáratánál.

A papok és a próféták ezt mondták a vezetőknek és az egész népnek: Halálra kell ítélni ezt az embert, mert ez ellen a város ellen prófétált, ahogyan magatok is hallottátok. Jeremiás viszont ezt mondta a vezetőknek és az egész népnek: Az ÚR küldött engem, hogy a templom és a város ellen elmondjam mindazokat a prófétai igéket, amelyeket hallottatok. Most azért jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, és hallgassatok Isteneteknek, az ÚRnak a szavára! Akkor majd megbánja az ÚR, hogy veszedelemmel fenyegetett benneteket. Ami pedig engem illet: a kezetekben vagyok. Bánjatok velem, ahogyan jónak és helyesnek látjátok!” (10-14. vers).

„Isten küldött engem hozzátok ezzel az üzenettel!” – mondja Jeremiás. „Mégpedig azért, hogy letérjete bűnös utaitokról, és megtérjete bűneitekből, és Istennek ne kelljen kiöntenie rátok ítéletét.

Isten követeként jöttem. Ő küldött, hogy üzenetét közvetítsem. Most pedig az életem a kezetekben van. Bánjatok velem, ahogyan jónak látjátok. Ha meg akartok ölni, ám legyen!”.

„De tudjátok meg, hogy ha megöltök, ártatlan vér terhel benneteket, ezt a várost és lakóit, mert valóban az ÚR küldött hozzátok, hogy hirdessem nektek

mindezt. A vezetők és az egész nép ezt mondták a papoknak és prófétáknak: Nem kell halálra ítélni ezt az embert, hiszen Istenünknek, az ÚRnak nevében beszélt hozzánk” (15-16. vers).

Figyeljük csak meg, mennyire ingatag az ember. Az előbb még meg akarták ölni a papokkal és prófétákkal egyetemben, mert Jeremiás felemelte a hangját a város és az Úr háza ellen.

Egy latin szólás szerint a tömeg szava az Isten szava. Pedig ez távolról sem igaz! A tömeg gyakran szörnyű hibát követ el. Itt is azt látjuk, hogy előbb a tömeg a papok oldalára áll és Jeremiás halálát követeli. De amikor megérkeznek az előjárók, hirtelen már nem akarják megölni mondván, hogy Isten nevében szól hozzájuk.

„Az ország vénei közül is felálltak egyesek, és ezt mondták az egész összegyűlt népnek: Ezékiás júdai király idejében is volt egy próféta, a móreseti Mikeás, aki ezt mondta Júda egész népének: Így szól a Seregek URa: A Siont felszántják, mint a mezőt, Jeruzsálem romhalmaz lesz, a templomhegy pedig erdős magaslat. Mégsem ölte meg Ezékiás, Júda királya, és az egész Júda, mert félték az URat, és mert esedeztek az ÚRhoz. Az ÚR pedig megbánta, hogy veszedelemmel fenyegette őket. Mi pedig ilyen nagy bajt zúdítanánk magunkra?” (17-19. vers).

Azt mondogatják tehát, hogy már Ezékiás király idejében is volt egy Mikeás nevű próféta, aki szintén azt jövendölte, hogy Isten romba fogja dönteni a várost. Akkor viszont Mikeást nem ölték meg, hanem megbánták bűneiket.

„Volt egy másik ember is, aki az ÚR nevében prófétált: a Kirjat-Jeárimból való Úrijjá, Semajá fia. Ő is prófétált ez ellen a város és ország ellen ugyanúgy, mint Jeremiás. Amikor meghallotta Jójákim király, az előkelők és a vezérek, hogy mit beszélt, halálra kerestette a király. Úrijjá ezt meghallva megijedt, és elmenekült Egyiptomba. Jójákim király azonban embereket küldött Egyiptomba: Elnátánt, Akbór fiát, és vele együtt másokat is Egyiptomba küldött. Ezek visszahozták Úrijját Egyiptomból, Jójákim király elé vitték, aki levágatta karddal, holttestét pedig a köznép temetőjébe dobatta. Jeremiásnak

azonban pártját fogta Ahikám, Sáfán fia; ezért nem adták a nép kezébe, és nem ölték meg” (20-24. vers).

Az idősebbek közül tehát néhányan felhívják a többiek figyelmét, hogy ilyesmire korábban is volt már példa: megjelent egy próféta Ezékiás és Jójákim király idejében is, de egyik király sem ölette meg. Eltérő vélemények ütköztek tehát a jelenlévők tömegében, de végül mégis csak Ahikám, az egyik vezető kerekedett felül, akinek sikerült megóvnia Jeremiást a hamis prófétáktól, a papoktól és a néptől.

A 27. fejezetben Jeremiás tovább prófétál:

„Cidkijjának, Jósiás fiának, Júda királyának uralkodása kezdetén így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Ezt mondta nekem az ÚR: Készíts magadnak kötelet meg jármot, és vedd a nyakadba!” (1-2. vers).

Jeremiás tehát készített magának egy jármot, majd a nyakába vette, ahogy az ökrök nyakára szokták tenni – ez a szolgálat jele volt. Nyakába vette tehát a jármot, és így járt-kelt a nép között. Az emberek persze azonnal megkérdezték, miért viseli a jármot. Mit jelentsen ez? Ő pedig így válaszolt: „Így kell majd ennek az országnak is járomba hajtania a fejét az Úr parancsára bűneik miatt! Isten fogságba visz bennünket bűneink miatt!”.

Olyasvalami volt ez, ami óhatatlanul is magára vonta az emberek figyelmét, így Jeremiásnak lehetősége nyílt megosztani Isten üzenetét az emberekkel. Jeremiás lényegében több jármot is készített – egyet magának, a saját nyakába, de pár jármot a Júda körül élő népek királyaihoz is elküldött.

Ekkor a júdaiak egy lázadás tervét szövögették Babilónia ellen. Arra készültek, hogy ráveszik Edómot, Moábot, Tírusz királyát és Szidónt is egy közös szövetségre a babiloniak ellen, hogy letörjék Babilon igáját.

Isten tehát arra utasítja Jeremiást, készítsen pici jármokat minden érintett királynak, majd küldje is el nekik egy konkrét üzenettel.

„Azután küldj üzenetet Edóm királyához, Móáb királyához, az ammóniak királyához, Tírusz királyához és Szidón királyához azokkal a követekkel, akik Jeruzsálembé érkeztek Cidkijjá júdai királyhoz! Parancsold meg nekik, hogy mondják meg uruknak: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Mondjátok meg uratoknak: Én alkottam nagy erővel és kinyújtott karral a földet meg a földön élő embereket és állatokat, és annak adom, akinek én jónak látom” (3-5. vers).

Isten kijelenti, hogy ő az egész teremtés felett teljhatalommal rendelkezik. „Én teremtettem a földet, én teremtettem az embert, én teremtettem az országokat, és azt állítok az élükre, akit én jónak látok!”.

Érdekes, hogy ekkorra Babilónia világbirodalommá nőtte ki magát. Nebukadneccar pedig, akit Isten helyezett a trónra, fennhangon hirdette birodalma nagyságát és saját dicsőségét. Ekkor kapta az égi figyelmeztetést. Mivel azonban nem értette meg az üzenetet, Dánielhez fordult segítségért. Dániel pedig hasznos tanáccsal látta el:

„Nagyon vigyázz, Nebukadneccar! Többé ne légy felfuvalkodott, hanem alázatosan járj Isten előtt, különben nagy bajba kerülsz!”.

Ne feledjük, hogy korábban Nebukadneccarnak volt már egy álma, amelyet szintén Dániel fejtett meg. Az álom a viláгурalomra törő birodalmakat mutatta be. Nebukadneccar egy hatalmas emberszobrot látott álmában: feje színaranyból, mellkasa ezüsből, hasa rézből, lábszárai vasból, lábujjai pedig részint vasból, részint agyagból voltak. Dániel megfejtése pedig így szólt:

„A szobor aranyfeje te vagy, Nebukadneccar. Birodalmadat azonban egy alacsonyabb rendű birodalom igázza majd le – az ezüsből készült mellkas, vagyis a méd-perzsa birodalom. De őket is leigázza majd a rézből készült has, a görög birodalom. Ezután pedig a római birodalom emelkedik hatalomra – a vasból készült lábszárak a részint vasból, részint agyagból álló lábujjakkal.

Nebukadneccar az álmat követően fontos kijelentést tesz: „*Valóban a ti Istenetek az istenek Istene, a királyok ura és a titkok feltárója, ezért tudtat feltárni ezt a titkot*” (Dániel 2:47). De a következő pillanatban már meg is hazudtolja kijelentését, és egy hatalmas, harminc méter magas aranszobrot állíttat fel a Dúrá völgyében, amely fennhangon hirdeti: Babilónia örökre fennmarad! Sosem lép helyébe sem az ezüsből készült mellkas, sem a rézből készült has, sem pedig a vasból készült lábszárak! Babilónia örökre fennmarad! Majd elrendeli, hogy amikor felharsan a hangszerek hangja, mindenki boruljon le a szobor előtt, és imádjá azt, annak jeléül, hogy ők is hiszik, hogy Babilónia nem múlik el soha.

Nebukadneccar ezzel a gesztussal egyértelműen elutasítja Isten kijelentését az álomban.

A három zsidó fiatalember történetét pedig jól ismerjük már. Sadrak, Mésak és Abédnegó nem voltak hajlandóak leborulni az aranszobor előtt, így az izzó kemencébe vetették őket, de ne esett bajuk. Miután egy karcolás nélkül elevenen kimásztak a kemencéből, Nebukadneccar újabb kijelentést tett: „Nincs még egy olyan Isten, mint Sadrak, Mésak és Abédnegó Istene!”. De még mindig telve volt a szíve büszkeséggel. „Micsoda birodalmat építettem!”. Erre megérkezett az égi figyelmeztetés, hogy legyen nagyon óvatos, mert figyelik őt az angyalok.

Tudtátok, hogy benneteket is figyelnek?

Ennek hallatán megdöbbsent a király és egy évig nagyon vigyázott. De egy év elteltével, amikor épp palotája tetején sétálgatott valószínűleg a csodaszép függőkertek között, melyek az antik világ egyik csodájának számítottak, hirtelen így kiáltott: „*Ez az a nagy Babilon, amelyet én építettem királyi székhellyé hatalmam teljében, fenségem dicsőítésére!*” (Dániel 4:27).

Alighogy kimondta ezeket a szavakat, egy hang hallatszott a mennyből: „Ennyi volt! Elvesztetted királyságodat!”. Elpattant egy húr és a király megőrült. Számúzték az emberek közül, füvet evett, és kint élt a vadonban az állatok között. Az ég harmatja áztatta testét, a szőre olyan hosszúra nőtt, mint a sas tolla, és olyan karmai lettek, mint a madaraknak. Hét időszak telt így el felette,

amíg el nem ismerte, hogy a menny Istene uralkodik az emberek országai felett, és azt helyezi az élükre, akit jónak lát.

Nebukadneccar eljutott arra a felismerésre, hogy Isten az Úr. Abban az időben, amikor visszanyerte az értelmét, kijelentette: *„Most azért én, Nebukadneccar, dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt, mert minden tette helyes, eljárása igazságos, és meg tudja alázni azokat, akik kevélyen élnek”* (Dán. 4:34). Sőt minden embernek elrendelte, hogy ezt az Istent imádják. Nebukadneccar tehát megértette, hogy Isten az Úr, és annak adja a hatalmat, akinek jónak látja.

Hát nem érdekes, hogy Jeremiás is ugyanezt a kijelentést teszi ebben az igerészen? „Isten támasztotta Babilóniát is, így örültség lenne a részedről, te aprócska király, hogy fellázadj ellene!” – hangzik el a figyelmeztetés Jeremiás szájából.

Majd pedig így szól Isten: *„Most szolgáltnak, Nebukadneccar babilóniai királynak a kezébe adom mindezeket az országokat”* – Isten támasztotta Nebukadneccart, ő helyezte őt a trónra. Ezt idővel Nebukadneccar is felismerte, ez a kijelentés viszont Jeremiás könyvében is elhangzik, mégpedig jóval Nebukadneccar felismerése előtt –

„Még a mezei állatokat is neki adom, hogy neki szolgáljanak. Őt, fiát és unokáját szolgálja” (6. vers) –

Érdekes, hogy még az unokát is megemlíti. Nebukadneccar unokája Bélsaccar volt. Az ő uralkodása idején igazta le Babilóniát a méd-perzsa birodalom. Isten tehát pontosan megjövendöli Babilónia bukásának idejét.

„És néki és az ő fiának és unokájának szolgál minden nemzet mindaddig, míg el nem jő az ő földének is ideje, és szolgálnak néki sok nemzetek és nagy királyok” (7. vers – Károli).

A médek és a perzsák együttes erővel győzik majd le Babilóniát. Ez tehát egy érdekes prófécia, amely jóval a tényleges esemény előtt hangzik el.

„Ezért fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel büntetem azt a népet és országot, amely nem szolgálja Nebukadneccart, Babilónia királyát, és nem hajtja nyakát Babilónia királyának az igájába! - így szól az ÚR. Végül egészen megsemmisítem őket általa” (8. vers).

Vagyis ha lázadni próbálnak, elpusztulnak. Isten kijelenti, hogy ő maga bízta meg Nebukadneccar királyát ezzel a feladattal. Ő adta kezébe a népet, így ha fellázadnak ellene, csak pusztulás vár rájuk.

És mennyire igaz ez! Csak önmagad teszed tönkre, ha Isten akarata vagy Isten munkája ellen hadakozol.

„Ne hallgassatok azért prófétáitokra, a jósokra és álmodókra, a jelmagyarázókra és varázslókra, akik ezt mondják nektek: Ne szolgáljatok Babilónia királyának! Mert hazugságot prófétálnak nektek, hogy eltávolítsalak benneteket földetekről, szétszórjalak benneteket, és elpusztuljatok. Azt a népet azonban, amely a nyakát Babilónia királyának az igájába hajtja, és őt szolgálja, meghagyom földjén - így szól az ÚR -, hogy művelje azt, és lakjék rajta” (9-11. vers).

Ha alárendelik magukat Babilónia királyának, nem hurcolják őket fogságba. Földjükön maradhatnak, és nem kell elpusztulniuk. De az most az Úr egyértelmű akarata, hogy a nép Babilónia királyának igájában hajtsa a nyakát és őt szolgálja. Mivel azonban Júda fellázadt Isten akarata ellen, az országot eltiporták, a népet pedig fogságba hurcolták. A többi ország lakói viszont, akik királyai hallgattak Jeremiás szavára és alárendelték magukat Babilóniának, továbbra is saját földjükön maradhattak. Jeremiás tehát így szólt:

„Cidkijjának, Júda királyának is ugyanezeket mondtam: Hajtsátok a nyakatokat Babilónia királyának az igájába, szolgáljátok őt és népét, akkor élni fogtok!” (12. vers) „Miért halnál meg népeddel együtt fegyver, éhínség és dögvész miatt, ahogyan megmondta az ÚR arról a népről, amely nem akarja szolgálni Babilónia királyát? Ne hallgassatok azoknak a prófétáknak a beszédére, akik azt mondják, hogy ne szolgáljatok Babilónia királyának, mert hazugságot prófétálnak nektek!” (13-14. vers).

Egy kicsit később ugyan, de idővel elérkezünk majd Habakuk próféta könyvéhez is. Habakuk nagyjából ugyanabban az időszakban profétált, mint Jeremiás, de már könyvének elején arra kéri imában az Urat, hogy ne is mutasson már neki többet, mert amit lát, az elviselhetetlen.

„Ó, Uram, ez az egész rendszer egyre mélyebbre csúszik, te meg semmit sem teszel! Nagy a romlottság és gonosz emberek töltenek be vezető pozíciókat, Istenem, egyre jobban elmérgesedik a helyzet! Kérlek, ne mutass nekem többet, mert nem bírom elviselni! Uram, hát semmit sem kezdesz ezzel a helyzettel?”.

Az Úr pedig válaszolt a prófétának: „Ó, Habakuk! Már dolgozom az ügyön, ne félj, nem nézem tétlenül. De ha felfedném előtted, mit teszek, úgysem hinnéd el!”. Erre Habakuk így felelt: „Uram, azért tégy velem egy próbát!”. És Isten ezt válaszolta: „Épp Babilónia királyát készítem fel a neki szánt feladatra. Egy napon eljön majd seregével, és fogságba viszi a népet”.

„De hát Uram, ezt nem teheted!” – kiáltotta Habakuk. „Igen, azt elismerem, hogy bűnös nép vagyunk, de hát ők még nálunk is szörnyűbbek! Miért használnál egy nálunk is rosszabb népet arra, hogy megbüntess bennünket?”.

„Ugye mondtam, hogy nem hiszel majd nekem” – felelte Isten.

Habakuknak Isten módszerével volt gondja: hogyan lehetséges, hogy Isten egy olyan népet használ fel tulajdon népe megbüntetésére, akik még Izráel népénél is gonoszabbak voltak?

„Nincs ez így rendben!” – mondhatnád. De hát Isten nem tehetné meg például, hogy egy istentelen nemzetet keresztül hozza el ítéletét Amerikára? Lehetséges lenne. Isten a múltban is cselekedett már hasonlóképpen. De hát miért használna Isten egy ateista országot, amely még csak el sem ismeri Istent arra, hogy megbüntessen egy keresztény nemzetet?

Tudod, az ismerettel felelősség is jár. Akinek sokat adtak, attól sokat is kívánnak. Rosszabb az, ha valaki az ismeret birtokában vétkezik, mint ha valaki tudatlanságból teszi ugyanazt. Ha valaki tudja, mi lenne a helyes, de nem azt teszi, akkor vétkezik.

„Az a szolga, aki ismerte ura akaratát, és nem fogott hozzá teljesítéséhez, vagy nem cselekedett akarata szerint, sok verést kap” (Lukács 12:47).

„Aki viszont nem ismerte ura akaratát, és úgy cselekedett verést érdemlő dolgokat, az kevés verést kap. Akinek sokat adtak, attól sokat is kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon” (Lukács 12:48).

Isten korábban is használt már bűnös népeket, hogy rajtuk keresztül elhozza az ítéletét népére, mely hátat fordított neki. Amerika is csak Istenben van biztonságban. Akkor van biztonságban, ha hűségesen Istent követi.

Én azért imádkozom, hogy végre térde kényszerüljön a nemzetünk Isten előtt. Azért imádkozom, hogy Isten gyújtson újra tüzet a szívünkben, hogy visszatérhessünk Istenhez. Ha tehát életben akarunk maradni, Istenben kell bízunk. Ő a mi egyetlen reményünk.

Jeremiás tehát elvitte a népnek Isten üzenetét, hogy az emberek megtérhessenek bűneikből, Isten pedig fellélegezhessen, mert nem kell elpusztítania őket.

Isten ma Amerikának is üzen, de a válasz szinte ugyanaz, mint Jeremiás idejében volt. Épp a minap láttam egy karikatúrát az egyik újságban: egy Biblia volt rajta, a Biblia aljából pedig egy kígyó jött elő, és jócskán beleharapott az alkotmányos jogokba. A karikatúra címe pedig: Íme az erkölcsi többség! Mintha Amerika erkölcsi többsége az alkotmányos jogokat szeretné megnyirbálni!

Annyira elszomorít, hogy vannak olyanok, akik ezt ráadásul még el is hiszik, és azzal vádolják a kereszténységet, hogy Amerikát teokráciává akarják tenni. Nemerről van szó! Csak egy olyan helyé szeretnénk tenni ezt az országot, ahol az unokáink nyugodtan sétálhatnak az utcán, és nem kell attól tartaniuk, hogy valaki molesztálja vagy megtámadja őket.

Igen, szeretnék legalább valamennyi erkölcsösséget és tisztaságot látni az országunkban! Szeretném, ha nyugodtan elküldhetném őket a sarki boltba -

anélkül, hogy már a bejáratnál erotikus magazinokkal találkozzanak. Legalább egy ideig hadd tudjuk tisztán megőrizni az elméjüket!

Muszáj mindent beszennyeznünk magunk körül? Az alkotmányos szabadság vajon azt jelenti, hogy mindenkit ki kell tennünk a perverz elmék minden szennyének? Remélem nem. Különbö meg kéne változtatni az alkotmányunkat. Fontos lenne, hogy azt a légüres teret, amit a humanisták teremtettek, az erkölcsösség alapjai váltsák fel.

Jeremiás is figyelmeztetni próbálta Izráel népét. Hasonló állapotok uralkodtak akkor Izráelben, mint amilyenek ma Amerikában. Szembetűnő a párhuzam. Izráelt Isten népeként ismerték – de hátat fordítottak Istennek. Bűnben éltek. A papok és a hamis próféták félrevezették az embereket. Hamist vigaszt nyújtottak nekik, és kinevették Isten valódi prófétáit, akik az eljövendő ítéletre figyelmeztették a népet. Jeremiás ezért Cidkiját is felkereste, és kérve-kérte, ne hallgasson a hamis próféták hazugságaira, miszerint nem kell majd Babilónia királyát szolgálnia.

„Nem küldtem őket - így szól az ÚR -, hazugságot prófétálnak nevemben, hogy szétszórjalak benneteket, és elpusztuljatok azokkal a prófétákkal együtt, akik ilyet prófétálnak nektek. A papokhoz és az egész néphez pedig így beszéltem: Ezt mondja az ÚR: Ne hallgassatok prófétáitok beszédére, akik azt prófétálják nektek, hogy most már hamarosan visszahozzák Babilonból az ÚR házának edényeit. Hazugságot prófétálnak nektek” (15-16. vers).

Ezek a próféták mindenütt azt terjesztették, hogy hamarosan visszakerülnek Babilonból az Úr házának edényei. Jeremiás viszont egyértelműen kijelenti, hogy hazudnak.

„Ne hallgassatok rájuk, szolgáljátok Babilónia királyát, és élni fogtok! Miért legyen romhalmazzá ez a város? Ha próféták ők, és az ÚR igéje van náluk, akkor kérleljék a Seregek URát, hogy ne kerüljenek Babilonba azok az edények, amelyek még megmaradtak az ÚR házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben. Ezt mondja a Seregek URa: Az oszlopok, a nagy medence, az állványok és a többi edény még ebben a városban van.

Ezeket nem vitte el Nebukadneccar, Babilónia királya, amikor fogságba vitte Jekonját, Jójákim fiát, Júda királyát, meg Júda és Jeruzsálem valamennyi nemesét Jeruzsálemből Babilóniába. De ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Ezek az edények, amelyek még az ÚR házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben maradtak, ezek is Babilonba kerülnek, és ott lesznek mindaddig, amíg számon nem kérem azokat - így szól az ÚR -, és vissza nem hozom erre a helyre” (17-22. vers).

A hamis próféták váltig állították, hogy az edények hamarosan visszakerülnek, Jeremiás viszont azt mondja, ez hazugság. Még azokat az edényeket is elviszik majd az Úr házából, amiket eddig még nem vittek el.

„Ne higgyetek nekik, mert hazudnak!” – kiáltott Jeremiás. „Ha próféták ők, és az ÚR igéje van náluk, akkor kérleljék a Seregek URát, hogy ne kerüljenek Babilonba azok az edények, amelyek még megmaradtak az ÚR házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben!”.

Nebukadneccar visszatérésekor bebizonyosodott, hogy Jeremiásnak volt igaza. Nebukadneccar elhurcolt minden értéket a városból, a népet pedig fogságba vitte Babilonba.

Nem is térhettek vissza egészen Ezsdrás és Nehémiás idejéig, akik parancsot kaptak Círus és Artasasztá királyoktól, hogy térjenek haza és építsék fel a templomot és a várost. Ők vitték aztán vissza Jeruzsálembe az elhurcolt kincseket – a király engedélyével!

Ezsdrás bizony igen megszeppent ennek hallatán, mert hatalmas kincseket bíztak rájuk, csak éppen a Babilon-Jeruzsálem útvonal tele volt banditákkal. Ezsdrás pedig nem akart a királytól kérni testőröket, lévén hogy korábban épp arról áradozott a királynak, milyen hatalmas az ő Istene.

De Ezsdrás az Úrban bízva útnak indult, az Úr pedig biztonságban eljuttatta őket Jeruzsálembe.

JEREMIÁS KÖNYVE

28-30. FEJEZET

„Abban az esztendőben, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén, a negyedik esztendő ötödik hónapjában ezt mondta nekem a Gibeónból való Hananjá próféta, Azzúr fia, az ÚR házánál, a papok és az egész nép előtt: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Összetöröm Babilónia királyának az igáját! Két esztendő múlva visszahozom erre a helyre az ÚR házának minden edényét, amelyeket elvitt Nebukadneccar, Babilónia királya erről a helyről, és Babilonba vitte” (1-3. vers).

Jeremiás korábban már felemelte hangját e prófécia ellen, egyesek ugyanis azt hirdették a népnek, hogy két év elteltével helyreáll majd minden. Ezúttal pedig Jeremiás jelenlétében kezdi el valaki ugyanezt hirdetni az embereknek.

„Visszahozom erre a helyre Jekonját, Jójákim fiát, Júda királyát, és Júda foglyait is, akik Babilóniába kerültek - így szól az ÚR -, mert összetöröm Babilónia királyának az igáját. De Jeremiás próféta válaszolt Hananjá prófétának a papok és az egész nép előtt, akik ott álltak az ÚR házánál. Ezt mondta Jeremiás próféta: Helyes, bár úgy tenne az ÚR, és teljesítené beszédedet az ÚR, amelyben azt prófétáltad, hogy visszakerülnek Babilonból az ÚR házának az edényei és minden fogoly erre a helyre! De hallgasd csak meg azt az ígét, amelyet én hirdetek most neked és az egész népnek a füle hallatára: Azok a próféták, akik előttem és előtted voltak régtől fogva, háborúról, éhségről és dögvészről prófétáltak hatalmas országok és nagy királyságok ellen. Ha pedig egy próféta békességről prófétál, a prófétai ige beteljesedésekor tudódik ki, hogy valóban az ÚR küldte-e azt a prófétát” (4-9. vers).

Jeremiás tehát rávilágít, hogy sokan sokmindent prófétáltak már, de a puding próbája a prófécia beteljesülése! De Hananjá ekkor még messzebbre megy.

„Ekkor Hananjá próféta levette a jármot Jeremiás próféta nyakáról, és összetörte. Majd ezt mondta Hananjá az egész nép előtt: Ezt mondja az ÚR: Így töröm le Nebukadneccar babilóniai király igáját két esztendő múlva minden nép nyakáról! Jeremiás próféta ekkor elment útjára. De így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz, miután Hananjá próféta letörte a jármot Jeremiás próféta nyakáról: Menj, és ezt mondd Hananjának: Így szól az ÚR: Fajármot törtél össze, de vasjármot csináltál helyette! Mert ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Vasigát teszek mindezeknek a népeknek a nyakára, hogy Nebukadneccart, Babilónia királyát szolgálják. Szolgálni is fogják, sőt még a mezei állatokat is neki adom. Majd ezt mondta Jeremiás próféta Hananjá prófétának: Hallgass ide, Hananjá! Nem küldött téged az ÚR, te mégis biztattad ezt a népet hazug módon! Azért ezt mondja az ÚR: Eltöröllek téged a föld színéről, még ebben az esztendőben meghalsz, mert beszéded lázítás volt az ÚRral szemben. Meg is halt Hananjá próféta még annak az esztendőnek a hetedik hónapjában” (10-17. vers) –

Hananjá tehát két hónapon belül meg is halt, hiszen Jeremiás ezt a próféciát az ötödik hónapban kapta, a hetedik hónapban pedig meg is halt Hananjá.

A 29. fejezetben arról olvasunk, hogy Jeremiás levelet küld a Babilóniában élő zsidókhoz, illetve azok elöljáróihoz. Ne feledjük, hogy Dániel akkorra már fontos pozíciót töltött be Babilónban, így Jeremiás levele minden bizonnyal hozzá érkezett meg. Jeremiás egyébként ekkor már már idősebb ember, Dániel viszont még fiatal.

„Ez szó szerint az a levél, amelyet Jeremiás próféta Jeruzsálemből küldött a foglyok közt megmaradt véneknek és papoknak, prófétáknak és az egész népnek, akiket fogságba vitt Nebukadneccar Jeruzsálemből Babilóniába, miután Jekonjá király, az anyakirálynő, az udvari emberek, Júda és Jeruzsálem vezetői,” – ebbe beletartozhatott Dániel is – „a mesteremberek és a várépítők elkerültek Jeruzsálemből. Elászá, Sáfán fia és Gemarjá, Hilkiijá fia által küldte el, akiket Cidkijjá, Júda királya küldött Nebukadneccar babilóniai királyhoz Babilonba: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene az egész fogoly

néphez, amelyet fogságba vittek Jeruzsálemből Babilóniába: Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek azok gyümölcsét! Házasodjatok, szülessenek fiaitok és leányaitok! Házasítsátok meg fiaitokat, és adjátok férjhez leányaitokat! Szüljenek azok fiúkat és lányokat! Szaporodjatok, és ne fogjatok!” (1-6. vers).

Ahelyett Jeremiás, hogy a hamis prófétáknak adna igazat, miszerint a babiloni foglyok két éven belül visszatérhetnek hazájukba, inkább arra ösztönzi őket, hogy egy hosszabb időszakra rendezkedjenek be Babilóniában, mert maradniuk kell még egy ideig. Nyugodtan építsenek házakat, műveljék a kertjüket és alapítsanak családot.

„Fáradozzatok annak a városnak békességén, ahová fogságba vittelek benneteket,” –

más szóval ne lázadjanak, hanem éljenek békességben városukban – *„és imádkozzatok érte az ÚRhoz, mert annak békességétől függ a ti békességetek is!” (7. vers).* Amíg a babiloniak békében élnek, ti is békében élhettek.

„Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Ne engedjétek, hogy rászédjenek benneteket a próféták és a jósök, akik köztetek vannak, és ne hallgassatok az álmódók álmaira! Mert hazugságot prófétálnak nektek az én nevemben; nem küldtem őket - így szól az ÚR. Ezt mondja az ÚR: Majd ha eltelik a babiloni hetven esztendő, akkor gondom lesz rátok, és valóra váltom azt a jó szót, hogy visszahozlak benneteket erre a helyre” (8-10. vers).

Dániel könyvének 9. fejezetében a következőket olvashatjuk:

„A médek közül származó Ahasvérus fiának, Dáriusnak az első évében, miután ő a káldeusok országának a királya lett, az ő uralkodásának első évében én, Dániel, megértettem az Írásokból, hogy mit jelent azoknak az éveknak a száma, amelyekről az Úr igéje szólt Jeremiás prófétának, hogy hetven évnek kell eltelnie a rombadőlt Jeruzsálem fölött” (Dániel 9:1-2).

Dániel tehát Jeremiás levelére utal, amelynek tartalma Jeremiás könyvébe került a Bibliában: Dániel Jeremiás próféciáit olvasgatva megértette, hogy 70

évig tart majd a babiloni fogság. Mivel azonban a hetvenéves időszaknak majdnem vége, Dániel imádkozni kezdett az Úrhoz.

Hát nem érdekes ez? Itt van ez a levél, amit Jeremiás elküld a babiloni fogságban élőknek, közöttük természetesen Dánielnek, az elöljárónak. Dániel pedig ott volt a levél érkezésekor.

Hetven évvel később, amikor már Dániel körülbelül 90 éves lehetett, rádöbrent, hogy a 70 évnek csaknem vége – ideje hazatérni!

Találkoztam ma délelőtt a gyülekezetben egy gyönyörű idős nénivel, aki 97 éves. Elmesélte nekem, hogy az Úr először 15 éves korában szólította őt meg, és mostanra már 82 éve jár az Úrral. Ó, mennyire irigyeltem! 82 éve jár az Úrral! Nem is akartam elengedni – beszéljünk még, mondtam neki! Ragyogott az arca.

Dávid ezt írja zsoltárában: *„Boldog ember az, aki nem jár a bűnösök tanácsa szerint, nem áll a vétkesek útjára, és nem ül a csúfolódók székére, hanem az Úr törvényében gyönyörködik, és az ő törvényéről elmélkedik éjjel-nappal. Olyan lesz, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében megtermi gyümölcsét, és nem hervad el a lombja. Minden sikerül, amit tesz”* (1-3. vers). Én is egy gyönyörű virágzó gyümölcsfát láttam ma délelőtt a gyülekezetben – egy 97 éves idős hölgyet. Annyira szép volt!

„Ezt mondja az ÚR: Majd ha eltelik a babiloni hetven esztendő, akkor gondom lesz rátok, és valóra váltom azt a jó szót, hogy visszahozlak benneteket erre a helyre. Mert csak én tudom, mi a tervem veletek - így szól az ÚR -: békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek” (10-11. vers).

„Ha a saját fejetek után mentek, ha fellázadtok Babilónia királya ellen, szomorú végetek lesz. De ha engedelmeskedtek nekem, hallgattok szavamra, nem vár rátok pusztulás! Hiszen nem feledkeztem meg rólatok, szüntelenül rátok gondolok, és békességet, nem romlást tervezek! Nem akarok rosszat nektek, és nem feledkeztem meg rólatok!” – mondja Isten. Pedig mi mégis

hányszor gondoljuk, amikor épp fogságban sínylődünk, vagy nehézségekkel küzdünk, hogy Isten megfélekezett rólunk. De hát ez nem igaz! Isten igenis gondol rád! Ő már látja az alagút végét.

Sokszor épp ebben hibázunk: azonnali megoldást várunk, miközben bele sem gondolunk a lehetséges következményekbe. Hányszor ugrunk fejest úgy a dolgokba, hogy eszünkbe sem jut mérlegelni a végeredményt!

De hát annyira izgalmasnak tűnik! Gyerünk, vessük bele magunkat! Pedig Isten figyelmeztet, hogy rossz úton jársz. „Nem felejtettelek el! És békességet, nem romlást tervezek neked!” – suttogja Isten.

„Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket” (12. vers). Arra kérnélek benneteket, hogy otthon majd lapozzatok vissza Dániel könyvének 9. fejezetéhez, és olvassátok el, mit tett Dániel, miután Jeremiás próféciáiból megértette, hogy a hetvenéves fogság a végéhez közeleg. Imádkozni és böjtölni kezdett.

„Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket”.

Mikor? A 70 év elteltével. Dániel tehát az Úr Igéje szerint jár el.

„Megtaláltok engem, ha kerestek és teljes szívvel folyamodtok hozzám”.

Az hiszem, gyakran az a baj velünk, hogy csupán ímmel-ámmal keressük az Urat, nem pedig teljes szívvel. „Uram, ha bármit szeretnél, itt vagyok! Tudom, hogy ezt is meg tudod értem tenni, ha akarod. Szóval tedd csak meg, ha szeretnéd, én nem állok az utadba!”.

Gyakran passzívak vagyunk, és nem keressük az Urat teljes szívvel. Az én életemben néhányszor mér előfordult, hogy kétségbeesetten kiáltottam az Úrhoz. Mégis hihetetlen, mennyire kilátástalanná kel váljon egy helyzetnek ahhoz, hogy teljes szívvel kiáltsak az Úrhoz.

Tudjátok, én egy laza ember vagyok. Nem erőlködöm. Csak teszem szépen a dolgomat, nyugi, majd megoldódik a dolog. De volt már pár olyan alkalom is, amikor Isten eljuttatott a végső kétségbeesésig – én pedig teljes szívvel kiáltottam az Úrhoz.

Az egyik ilyen alkalom legkisebbik lányunkhoz fűződik, aki napocskaként ragyogta be az életünket. Egészen különleges ajándékként kaptuk mi őt Istentől. Persze mindegyik gyermekünk különleges és gyönyörű, és annyira hálásak vagyunk mindegyikért! De legkisebb lányunk olyan értelemben is különleges volt nekünk, hogy mire megszületett, már idősebbek voltunk és szülőként is tapasztaltabbak, így őt is jobban tudtuk élvezni.

Emlékszem, az első gyermekünknel még fogalmunk sem volt, mit hogyan kéne csináljunk! Ugye az embere hirtelen szülővé válik, de senki sem készített fel rá bennünket, hogy hogyan is csináljuk. Így hát csakis Isten kegyelme, hogy a gyermekeink végül is jóra sikeredtek! Nem a mi bölcsességünkön múlt, az biztos! Fogalmunk sem volt, mit csinálunk. De mire megszületik a negyedik baba, az ember azért belejön a dolgokba, hiszen addigra már idősebb, érettebb, tapasztaltabb.

Legkisebb lányunk valóban beragyogta életünket. Az egyik éjjel azonban megint felment a láza. Ekkorra már több napja magas láz gyötörte. Egész éjjel mellette voltam – a karomban tartottam, és csak imádkoztam, hogy az Úr gyógyítsa őt meg. De továbbra is magas láza volt, és ahogy ott tartottam őt a karjaimban, hirtelen görcsölni kezdett. Akkor azt hittem, mindennek vége. Apró teste teljesen befeszült – azt hittem, elveszítem. És képzelhetitek milyen kétségbeesetten kezdtem akkor kiáltani Istenhez – teljes szívemből.

„Ó, Istenem, tudod, mennyire kimondhatatlanul szeretem ezt a kislányt! Örömmel adnám oda érte az életem. Istenem, nem lehetnék inkább én beteg helyette? Uram, én odaadnám érte az életem, hiszen annyira nagyon szeretem, de Uram, ha az a te akaratod, hogy most magadhoz veszed, akkor átengedem őt neked. Ő a te gyermeked. Uram, de kérek, ha lehetséges, úgy szeretném, ha velünk maradna!”

Valóban teljes szívemből kiáltottam Istenhez. A feleségem közben felhívta az orvost, úgyhogy gyorsan bebugyoláltuk, és már úton is voltunk. De kislányunk még azelőtt teljesen meggyógyult, hogy az orvoshoz értünk volna! Lement a láza, és nagyokat mosolygott, ahogy mindig szokott. Megint olyan életrevaló és cukorfalat volt, mint régen! Az orvos azért megnézte, de csak ennyit mondott: „Nekem úgy tűnik, teljesen jól van! Hát akkor hadd kérdezzem meg a kedves szülőket, mikor kaptak utoljára tetanusz-oltást. Ha már úgyis itt vannak, akár át is eshetnének rajta!”. A feleségem kapott is egyet azonnal!

„Megtaláltok engem, ha kerestek és teljes szívvel folyamodtok hozzám” – mondja az Úr. Jakab levelében ezt olvassuk: „Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének” (Jakab 5:16). Te vajon hányszor könyörögtél már buzgón Istenhez? Hányszor kiáltottál már hozzá kétségbeesetten életedben? Hányszor kerested már az Urat teljes szívvel? „Megtaláltok engem, ha kerestek és teljes szívvel folyamodtok hozzám” – mondja Isten. Megtaláltok engem. Ne ímmel-ámmal folyamodjunk tehát Istenhez, hanem teljes szívvel!

„Megtaláltok engem, ha kerestek és teljes szívvel folyamodtok hozzám. Megtaláltok engem - így szól az ÚR -, jóra fordítom sorsotokat, összegyűjtlek benneteket minden nép közül és minden helyről, ahová szétszórtalak - így szól az ÚR -, és visszahozlak erre a helyre, ahonnan fogságba vitettelek benneteket. Hiába mondtátok, hogy támasztott nektek az ÚR prófétákat Babilóniában is! Ezt mondja az ÚR a királynak, aki Dávid trónján ül, és az egész népnek, amely ebben a városban lakik, honfitársaitoknak, akik nem mentek veletek fogságba: Így szól a Seregek URa: Fegyvert, éhséget és dögvészt bocsátok rájuk, és olyanná teszem őket, mint a rothadt fűgék, amelyek ehetetlenül rosszak” (13-17. vers).

Ez az ígerész visszautal arra az üzenetre, amelyet Cidkijjá király udvarába küldött az Úr. Isten akkor az elhurcoltakat a jó fűgékhez, azokat viszont, akik hátramaradtak, a romlott fűgékhez hasonlította, melyek értéktelenek, ezért elpusztulnak.

„Üldözni fogom őket fegyverrel, éhséggel és dögvésszel, elrettentő példává teszem őket a föld minden országának: átkozni fogják őket, és borzadnak tőlük, fölszisszennek láttukra, és gyalázzák őket mindazok a népek, amelyek közé szétszórtam őket. Mert nem hallgattak beszédemre - így szól az ÚR -, pedig üzentem nekik szolgálaim, a próféták által, méghozzá idejében üzentem, de nem engedelmeskedtek - így szól az ÚR. Halljátok meg az ÚR igéjét mindnyájan, ti foglyok, akiket Jeruzsálemből Babilóniába száműztem: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene Ahábról, Kólájá fiáról, és Cidkijjáról,” –

Nem tudjuk, ki volt ez a két ember, mert az Ige máshol nem utal rájuk. Annyit viszont tudunk, hogy két hamis prófétáról van szó, akik az Úr nevében hazugságokat hirdettek. Isten tehát ezúton felemeli hangját Aháb és Cidkijjá ellen. Ne feledjük, hogy nem Aháb királyról, és nem is Cidkijjá királyról van itt szó –

„... akik hazugságot prófétálnak nektek az én nevemben: Nebukadneccar babilóniai király kezébe adom őket, és ő kivégezteti őket a szemetek láttára” (18-21. vers).

„Átokba foglalják őket a Babilóniában élő júdai foglyok, és ezt mondják: Olyanná tegyen téged az ÚR, mint Cidkijját és Ahábot” – vagyis ha átkozódni akarsz valakire, akkor mondhatod, hogy olyanná tegyen téged az Úr, mint Cidkijját és Ahábot – *„akiket tűzön pörkölt meg Babilónia királya!” (22. vers).*

Úgy tűnik, Nebukadneccar a tüzes kemencében pusztította el nyilvánosan azokat, akik felláztak ellene. Érdekes, hogy Jeremiás is utal Nebukadneccar hírhedt tüzes kemencéjére, amely felemésztette Ahábot és Cidkijját. Sadrak, Mésak és Abédnegó ellen viszont tehetetlennek bizonyult.

Aháb és Cidkijjá tehát Nebukadneccar izzó kemencéjében lelte halálát. Ha pedig valakire átkozódni akartak abban a kultúrában, elég volt ennyit mondani: *„Olyanná tegyen téged az Úr, mint Cidkijját és Ahábot!”.*

Érdekes, hogy a héber nyelvben nincsenek szitokszavak. Így hát, ha egy zsidó ember káromkodni akar, például angolt kénytelen használni ehhez. Amikor

erről először hallottam, nagyon meglepett a dolog, de aztán az egyik izraeli látogatásunk alkalmával épp a Szkoposz-hegyen található Hadassa kórházban üldögéltünk a feleségemmel, amikor a folyosón egy zsidó orvosra lettünk figyelmesek. Épp valakivel héberül beszélgetett, de közben egy-egy szitokszót is elejtett, mégpedig angolul! Én persze sietve megjegyeztem a feleségemnek, hogy nicsak, tényleg igaz, a héberül úgy látszik nem lehet káromkodni, így az ember kénytelen az angolt használni. Az orvos erre felnézett, és elszégyellte magát, na de a lényeg mégiscsak az, hogy a héberben nincsenek szitokszavak, ez pedig csodálatos!

„Mert olyan dolgot követtek el, ami becstelenség Izráelben: paráznázkodtak honfitársaik feleségével,” – Isten most felsorolja a két ember bűnét – *„és hazug ígét hirdettek az én nevemben, amit nem parancsoltam nekik”* – Isten elmondja, mi a baj velük. Gonoszak, paráznák és Isten nevében hazugásokat beszélnek –

„Én tudom és tanúsítom ezt - így szól az ÚR” (23. vers) – azért ez súlyos kijelentés. Isten maga mondja, hogy tisztában van tetteikkel. Jézus is sokszor elismétli a gyülekezetnek, hogy ismeri cselekedeteiket. Amikor már Isten kezd el tanúskodni ellened, akkor nagy baj van!

„A nehelámi Semajának pedig mondd meg: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Te leveleket küldtél a magad nevében Jeruzsálem egész népének és Cefanjá főpapnak, Maaszéjájá fiának, meg az egész papságnak, és ezt írtad: Az ÚR tett téged Jójadá főpap utódjává, hogy ügyelj az ÚR házában minden féleszű és prófétálgató emberre, és zárd kalodába, vagy verd vasra őket” (24-26. vers).

Amikor a levelet megkapták Babilóniában, ez az ember válaszul azt kérte, vessék Jeremiást börtönbe.

„Akkor miért nem fenýítetted meg az anátóti Jeremiást, aki nektek prófétálgat? Hiszen ilyen levelet küldött hozzánk Babilóniába: Hosszú lesz a fogság! Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek

azok gyümölcsét! Cefanjá főpap azonban felolvasta ezt a levelet Jeremiás prófétának. Ekkor így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Ezt az üzenetet küldd az egész fogoly népnek: Így szól az ÚR a nehelámi Semajáról:” – aki a levelet írta – „Mivel Semajá prófétált nektek, pedig én nem küldtem őt, és hazugsággal biztatott benneteket, azért ezt mondja az ÚR: Megbüntetem a nehelámi Semaját és ivadékát. Nem marad meg senki közülük e nép között, és nem fog gyönyörködni abban a jóban, amit népemmel teszek - így szól az ÚR -, mert beszédével lázított az ÚR ellen” (27-32. vers).

Semajá és minden ivadéka elpusztul. Nem lesznek leszármazottai.

A 30. fejezethez érve a jövőbe lépünk be. Az itt szereplő prófeciák már a jövőbeli nagy nyomorúság időszakára vonatkoznak, az utolsó hétéves időszakra, amikor Isten újra munkálkodni kezd népében, Izraelben.

Hiszen 70 hét lett kiszabva Izrael népére, ebből 69 hét már megvalósult a Messiás eljövételével. De maradt még egy hétéves időszak, amelyre a jövőben kerül sor. Jézus erről azt mondta tanítványainak, hogy e hétéves időszak az Antikrisztus megjelenésének idején fog majd megvalósulni.

Itt Jeremiás könyvében a végső hétéves időszokról olvashatunk tehát, amikor Isten visszaviszi a zsidó népet a földjükre, és ismét munkálkodni kezd bennük. Az Ige egyébként így ír erről az utolsó hétéves időszokról Jeremiás könyvében: „Nyomorúság ideje lesz az Jákóbnak”.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Ezt mondja az ÚR, Izrael Istene: Írd le magadnak egy könyvbe mindazokat az igéket, amelyeket kijelentettem neked! Eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor jóra fordítom népemnek, Izraelnek és Júdának a sorsát - mondja az ÚR -, és visszahozom őket arra a földre, amelyet őseiknek adtam, és birtokba fogják azt venni” (1-3. vers) –

Ez esetben nem a nép babiloni fogságot követő hazatéréséről van szó, hanem Izrael állam néhány évtizeddel ezelőtti újjáalakulásáról.

Nézzük csak meg, mit olvashatunk a 30. fejezet legutolsó igeversében: „Az utolsó időben értitek majd meg ezt” – akkor majd megértitek. Jegyezd fel tehát magadnak egy könyvbe mindezeket az igéket, mert az utolsó időben érthetővé

válnak majd. Napjainkban látjuk, hogy a zsidó nép visszatér földjére, és egyre jobban megérthetjük mi is ezt a prófeciát.

„Ezeket az igéket jelentette ki az ÚR Izráelről és Júdáról. Így szól az ÚR: Riadt lármát hallok, rettegés van, nincs békesség!” (4-5. vers) – és valóban nem uralkodott béke azóta, hogy a zsidóság visszatért a földjére. Az emberek egyre inkább rettegésben élnek.

„Kérdezzétek meg, nézzetek utána: szokott-e szülni férfiember? Miért látok ennyi férfit, ágyékára tett kézzel, mintha szülne? Miért vált minden arc fakósárgává?” (6. vers). Jeremiás látja Izráel férfainak nyomorúságát.

„Jaj, mert nagy nap lesz az, nincs hozzá fogható! Nyomorúság ideje lesz az Jákóbnak, de megszabadul belőle!” (7. vers). Isten tehát megígéri, hogy megszabadítja népét.

„Azon a napon letöröm igáját nyakadról - így szól a Seregek URa -, köteleidet leszaggatom. Nem szolgálnak többé idegeneknek, hanem Istenüket, az URat fogják szolgálni, és Dávidot, a királyukat, akit adok nekik” (8-9. vers).

Isten tehát letöri majd nyakukról az Antikrisztus igáját, és megszabadítja őket az elnyomás alól, amikor Jézus Krisztus újra eljön. Akkor majd Istenünknek szolgálnak, és Dávidnak, vagyis Krisztusnak, aki Dávid leszármazottja – a vesszőszál, mely kihajtott Isai törzséről. Ő lesz a király Dávid trónján.

„Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége a Dávid trónján és országában, mert megerősíti és megszilárdítja törvénnyel és igazsággal mostantól fogva mindörökké” (Ézsaiás 9:6). „Te azért ne félj, szolgám, Jákób - így szól az ÚR -, és ne reszkess, Izráel! Mert én hazasegítelek a távolból, gyermekeidet a fogság földjéről. Visszatér Jákób, és békében lesz, gondtalanul él, nem riasztja senki” (10. vers) – erre akkor kerül sor, amikor Jézus újra eljön.

Összegyűjti a kiválasztottakat a föld négy sarkából, Izráelt is visszahozza, és akkor végre felismeri és elismeri majd a zsidó nép Jézust, és őt kezdi szolgálni. *„Én veled leszek - így szól az ÚR -, és megszabadítalak”* – üdvözülni fog az egész Izráel, olvassuk az Igében. Eljön Sionból a megváltó, hogy a gyermekek szívét apjukhoz fordítsa. Minderre akkor kerül sor, amikor Jézus újra eljön –

„Véget vetek minden népnek, akik közé szétszórtalak, de neked nem vetek véget. Megfenyítelek igazságosan, mert nem hagyhatlak büntetés nélkül” (11. vers) – megbüntetek ugyan benneteket, de nem pusztultok el.

„Ezt mondja az ÚR: Halálos a bajod, gyógyíthatatlan a zúzódásod! Sebedet senki sem orvosolja, gyógyír és kötszer sincs számodra. Szeretőid mind elfelejtettek, nem törődnek veled. Megvertelek, mintha ellenség vert volna, és kegyetlen ember fenyegetett volna. Mert sok a bűnöd, és súlyos a vétked. Miért kiáltozol bajodban, halálos zúzódásod miatt? Mivel sok a bűnöd és súlyos a vétked, azért bántam így veled. De majd elpusztulnak pusztítóid, fogságba fog menni minden ellenséged. Ki fogják fosztani fosztogatóidat, prédára vetem minden prédálódat” (12-16. vers).

Emlékezzünk csak vissza, hogy Jézus Máté evangéliumában azt mondja, hogy amikor az Emberfia visszatér, összegyűjti majd a föld népeit az ítéletre, és kettéválasztja őket, ahogy a pásztor a juhokat a kecskéktől.

„Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhöz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek a világ kezdete óta számotokra elkészített országot. Mert éheztem, és ennem adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám” (Máté 25:34-36).

„Akkor szól a bal keze felől állókhöz is: Menjetek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre. Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged betegen vagy börtönben, amikor nem

szolgáltunk neked? Akkor így felel nekik: Bizony, mondom néktek, amikor nem tettétek meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg” (Máté 25:41-45) –

Jézus itt arra utal, ahogy a zsidó néppel bántak. Isten megítéli majd a föld népeit azért a bánásmódért, amiben a zsidóságot részesítették. Ezért is olyan fontos, hogy országunk továbbra is szilárdan támogassa Izraelt, hiszen Isten egy napon megítéli a népeket azért, ahogy Jézus testvéreivel, a zsidó néppel bántak. Ugyanezt mondja ki Isten Jeremiáson keresztül is. „Ki fogják fosztani fosztogatóidat, prédára vetem minden prédálódat”.

„Bekötözöm sebeidet, meggyógyítom zúzódásaidat - így szól az ÚR. Mert eltaszítottak hívnak téged, Sion, akivel senki sem törődik. Ezt mondja az ÚR: Jóra fordítom Jákób sátrainak sorsát, és irgalmazok lakóhelyeinek. Felépül a város a romok helyén,” – és Jeruzsálem városa valóban fel is épült a romok helyén – „és a palota a szokott helyén terül el. Hálaének hangzik belőlük, örvendezők hangja. Megszaporítom őket, nem fogynak el, megbecsültekké teszem őket, nem lesznek lenézettek. Fiai olyanok lesznek, mint hajdan, és gyülekezete szilárdan áll majd előttem. De megbüntetem minden sanyargatóját!” (17-20. vers).

Isten helyreállítja majd Izraelt azon a csodálatos napon!

Tény viszont, hogy egyes bibliatanítók mindezt tagadják. Szomorú, de igaz, hogy számos lelkész antiszemita érzéseket táplál. Én is annyi antiszemita vonatkozású levelet kaptam már, mert tudva lévő, hogy Izraelpárti vagyok. A levél írója mindig hosszasan kifejti, hogy Isten végérvényesen befejezte már munkáját Izráellel, és most már az egyház a szellemi értelemben vett Izrael, vagyis mindazok az ígéretek, melyeket Isten Izrael népének adott, most már kizárólag az egyházra vonatkoznak. Szerintük Isten végérvényesen hátat fordított Izraelnek. A zsidó népnek megvolt a lehetősége, de nem éltek vele, úgyhogy ez a fejezet teljesen lezárult.

Pedig ez távolról sem igaz! Ezek az emberek nem ismerik kellően az Ószövetséget! Ha ugyanis figyelmesen végigolvasták volna, tudnák, hogy Isten ezeket az ígéreteken kimondottan Izráel népének, Jákób leszármazottainak teszi, így ezek az ígéretek nem vonatkozhatnak és nem is vonatkoznak még átvitt értelemben sem az egyházra. Ezek az emberek félreértelmezik az Írásokat!

De egy további hibát is elkövetnek: azt állítják, hogy az egyháznak át kell mennie a nagy nyomorúságon, hiszen Isten a nagy nyomorúság kapcsán szenteket említ, így csak az egyházzal lehet szó. És mivel az Úr többé nem munkálkodik Izráelben, ezért az Izráelnek tett ígéretek az egyházra vonatkoznak. Ebből adódóan tehát az egyháznak is át kell mennie a nagy nyomorúságon.

De vegyük csak észre, hogy mindez abból fakad, az egyházat tekintik a szellemi értelemben vett Izráelnek, és meggyőződésük, hogy Isten végérvényesen hátat fordított Izráelnek. Ez az elképzelés viszont minden próféciónak ellentmond. Emlékezzünk csak: Péter is utal rá, hogy Isten az Igéjében kijelentette, helyreállítja Izráelt. Egyesek azonban készakarva vagy tudatlanságukban elsiklanak efelett, miközben komoly hibát elkövetve kijelentik, hogy az egyháznak is át kell mennie a nagy nyomorúságon, hiszen az Ige ennek kapcsán szenteket említ.

De mit olvashatunk a szentekről a nagy nyomorúságra vonatkozó ígerészekben? Azt olvassuk, hogy a fenevad háborút indít a szentek ellen, és legyőzi őket. Sok szerencsét, szentek! Az Antikrisztus legyőz majd benneteket. Hát ez nem túl bátorító!

Dániel könyvében is olvashatunk a kis szarvról, az Antikrisztusról, aki háborút indít a szentek ellen, és legyőzi őket. Gratulálok szentek! Az Antikrisztus lesöpör benneteket a föld színéről.

Pedig nem! El ne higgyétek mindezt! Hiszen Jézus azt mondja, erre a sziklára építem fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta.

Akkor viszont kik azok a szentek, akik felett az Antikrisztus győzelmet arat? Izrael. Az utolsó hét évben, Jákób nyomorúságának idején – ahogy az Ige fogalmaz -, Izraelre valóban nyomorúság vár. Miért?

Mert Jákób leszármazottai szövetségre lépnek az Antikrisztussal, annyira fel akarják építeni a templomot. Amikor hirtelen megkeresi őket ez az európai vezető, és azt mondja Izraelnek, most, hogy Izraelnek sikerült legyőznie Oroszországot, hadd viszonzzuk a szívességet: egy fallal válasszunk le egy területet a Templomhegyen, ahol végre megépülhet a Templom. Ekkor a zsidó nép messiásként imádja majd ezt az embert.

Három és fél év elteltével azonban ugyanez az ember belép majd a templomba, megáll a szentek szentjében, véget vet a napi imáknak és áldozatoknak, kijelenti magáról, hogy isten, és megköveteli, hogy a továbbiakban mindenki istenként imádja őt. A zsidó nép ekkor Petra városába menekül majd, ahol Isten viseli gondjukat. Az Antikrisztus nyomukba küldi hadseregét, de hirtelen megnyílik a föld és elnyeli az Antikrisztus katonáit. Ezután az Antikrisztus tovább üldözi azokat a zsidókat, akik hazájukban maradtak, hogy elpusztítsa őket. Ez lesz Jákób nyomorúságának időszaka.

És akkor hirtelen segítség érkezik. Amint ugyanis az Antikrisztus európai csapataival Afrika meghódítására indul, átvonul Egyiptomon és elérkezik Etiópia határához, hírt kap, hogy Kína és Oroszország szövetségre léptek, és az Eufráteszen átkelve Európa lerohanására készülnek. Ennek hallatán visszafordul az etióp határnál, hogy megütközzön a kínai-orosz sereggel, a végső nagy csatára pedig épp Izraelben, a Megiddó-völgyben kerül sor. Több millió ember árasztja majd el a völgyet, és hatalmas vérengzés következik.

És akkor eljön a Megváltó Sionról több tízezer szentjével. Megveti lábát az Olajfák hegyén, öldrengés támad, az Olajfák hegye kettéhasad és új völgyet teremt, ahol új források fakadnak. Új folyó ered ekkor Jeruzsálemből, mely idővel két ágra szakad: az egyik a Földközi-tengerbe, a másik pedig a Holt-tengerbe torkollik majd. Ennek következtében a Holt-tenger új életre kel és

gazdag halállománnyal büszkélkedik, így Éngedi környékén fellendül a halászat. Isten mindezt előre megjövendölte.

Amikor Jézus visszatér, elpusztítja a törvénytíprót, az Antikrisztust, ezt a hamis messiást, odaül Dávid trónjára, létrehozza Isten királyságát a földön, és vasvesszővel legelteti a népeket. Akik pedig mindvégig kitartanak, azt ígéri, hogy vele együtt uralkodhatnak majd mint királyok és papok Isten országában.

Azon a csodás napon valóra válik imánk: „Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, a földön, amiként a mennyben is”. A népek kapákat kovácsolnak kardjaikból, és lándzsáikból metszőkéseket. Nép a népre kardot többé nem emel, hadakozást többé nem tanul. *„Akkor majd a farkas a béránnal lakik, a párduc a gödölyével hever, a borjú, az oroslán és a hízott marha együtt lesznek, és egy kisfiú terelgeti őket”* (Ézs. 11:6). Isten országában nem lesz erőszak és nem lesz háború. Igazság, öröm és béke uralkodik majd benne. Egy ilyen országban lakhatunk majd Isten kegyelmének és szeretetének köszönhetően!

Jeremiás tehát egy jövőbeli időszakba, a királyság korába kalauzol bennünket. Előbb ugyan még egy sötét időszak következik, a fogság időszaka. Utána azonban felharsan az örvendezők hangja és a hálaének!

„Hálaének hangzik belőlük, örvendezők hangja. Megszaporítom őket, nem fogynak el, megbecsültekké teszem őket, nem lesznek lenézettek. Fiai olyanok lesznek, mint hajdan, és gyülekezete szilárdan áll majd előttem. De megbüntetem minden sanyargatóját! Közülük származik fejedelme, közülük kerül ki uralkodója. Közelembbe engedem, s ő közeledik hozzám; mert ki merné kockáztatni életét, hogy közeledjék hozzám? - így szól az ÚR. És népemmé lesztek, én pedig Istenetek leszek. Íme, az ÚR forgószele, lángoló haragja árad, mint kavargó szélvész kavarog a bűnösök feje fölött. Nem szűnik az ÚR izzó haragja, amíg el nem végzi és meg nem valósítja szíve szándékait. Az utolsó időben értitek majd meg ezt” (19-24. vers).

Akkor majd megértitek. A nagy nyomorúság forgószélként végigsöpör a földön, hogy megvalósítsa Isten akaratát, de utána létrejön az Isten országa.

A Jelenések könyvének végén a következőket olvashatjuk:

„A Lélek és a menyasszony így szól: Jöjj! Aki csak hallja, az is mondja: Jöjj! Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen!” (Jel. 22:17). Majd Jézus így szólt: „Bizony, hamar eljövök”. János pedig így válaszolt: „Jöjj, Uram Jézus!”.

Ó, mennyire várom már azt a napot, amikor Jézus visszatér, hogy igaz királyként uralkodjon a föld felett. Ó, mennyire várom már azt a napot, amikor olyannak láthatom majd a földet, amilyennek azt Isten eredetileg eltervezte. Egy napon egy fizikai és szellemi értelemben is tiszta világot láthatok majd, melyben az ő szeretetében, az ő békességében és az ő dicsőségében élhetünk. Olyan hálás vagyok, hogy Isten nekem is helyet biztosított az ő országában. Még ha csak annyi is lesz a feladatomban, hogy a Hawaii-szigeteken szedegessem a lehullott kókuszdiót a tengerpart tisztasága felett örködvél!

Uram, add, hogy az Igéd erős gyökeret verjen a szívünkben és az életünkben. Add kérlek, hogy mindannyian növekedjünk kegyelemben és a te ismeretemben. Vonj magadhoz bennünket a te gyengéd szeretetteddel, hadd tapasztalhassuk meg még mélyebben az irántunk érzett szeretetedet! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

31-35. FEJEZET

Egyesek szerint Isten örökre hátat fordított Izráelnek, és az ígéretek, illetve áldások, sőt a néppel kötött szövetség most már mind csak az egyházra vonatkozik. Szerintük mi, vagyis az egyház vagyunk a szellemi értelemben vett Izráel, mivel pedig Isten örökre hátat fordított Izráel népének, most már ránk önti ki a szövetségében megígért áldásokat. Ez az elmélet komoly hatással van az utolsó időkről szóló tanításokra, hiszen belehelyezi az egyházat a nagy nyomorúságba.

Jeremiás könyvének 30. fejezetében maga Isten mondja, hogy Izráel népének át kell majd mennie a nagy nyomorúságon. Nekem azonban erős meggyőződésem, hogy az egyháznak nem kell majd átélnie a nagy nyomorúságot, vagyis azt az időszakot, amikor Isten kiönti haragját a földre. Az Úr ugyanis azt mondja, nem haragra rendelt minket, vagyis az egyházat (1Thessz. 5:9).

A 31. fejezet nagyjából a 30. fejezet folytatásának tekinthető, hiszen így kezdődik: *„Abban az időben”* –

. Ha visszalapozunk a 30. fejezet 24. verséhez, ott ezt olvassuk: *„Nem szűnik meg az Úr izzó haragja, amíg el nem végzi és meg nem valósítja szíve szándékait. Az utolsó időben értitek majd meg ezt”*. *„Abban az időben”* – vagyis az utolsó időben, amikor Isten helyreállítja Izráel népét, hogy különleges jóindulattal és szeretettel övezze őket.

„Abban az időben - így szól az ÚR - Izráel minden nemzetségének Istene leszek, ők pedig népemé lesznek” (1. vers).

Dániel könyvének 9. fejezetében azt látjuk, hogy Dániel imádkozik Istenhez a zsidók hazatérésével kapcsolatban a 70 éves babiloni fogság elteltével. Miközben Dániel Jeremiás próféciáit olvasgatja, rádöbben, hogy Jeremiás szavai alapján a babiloni fogság 70 évig tart majd, és azt is tudja hogy ennek a

hetven éves időszaknak csaknem vége. Így aztán Dániel imádkozni kezd az Úrhoz, és megvallja mind saját, mind pedig a nép bűnét, sőt azt is kimondja, hogy Isten igazságosan ítélte meg a népet, amikor hetven évre fogságba küldte Babilonba.

Még imádkozott Dániel, amikor megjelent nála Gábriel, és így szólt hozzá: *„Amikor könyörögni kezdted, egy kijelentés hangzott el, és én azért jöttem, hogy elmondjam azt neked, mivel te kedves vagy Isten előtt. Értsd meg a kijelentést, és értsd meg a látványt!”* (Dániel 9:23).

Majd így folytatta: *„Hetven hét van kiszabva népedre és szent városodra. Akkor véget ér a hitszegés, és megszűnik a vétek, engesztelést nyer a bűn, és eljön hozzánk az örökké tartó igazság. Beteljesül a prófétai látomás, és felkenik a szentek szentjét”* (24. vers). Hetven hét. *„Tudd meg azért és vedd eszedbe: A Jeruzsálem újjáépítése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van és újra megépítetnek az utcák és a kerítések, még pedig viszontagságos időkben”* (25. vers – Károli).

Hét hét és hatvankét hét - összesen 69 hét éves időszak, vagyis 483 esztendő attól a naptól számítva, hogy elhangzik a parancs Jeruzsálem újjáépítésére, egészen Krisztus dicsőséges eljöveteleig. Jézus pedig valóban napra pontosan 483 évvel a parancs kiadása után vonult be Jeruzsálembe.

Ezzel le is tudtuk a 69 hetet, de maradt még egy hét éves időszakunk! Ha tovább olvasunk Dániel könyvében, az Ige azt is elárulja nekünk, hogy a hatvankét hét eltelte után megölik a felkentet és senkije sem lesz. A zsidók szétszóródnak. Pontosán ez is történt. A kijelölt időben eljött Krisztus, ahelyett azonban, hogy felkent királyként megalapította volna örökkévaló országát és beteljesítette volna az összes róla szóló próféciát, ehelyett megölték. Kereszthalálával kifizette bűneinkért az árat, és kibékített bennünket Istennel. Halálával valóban engesztelést nyert a bűn.

A további három prófécia azonban még nem teljesült be – ez még a jövő zenéje. Ha még tovább olvasunk Dániel könyvében, az is kiderül, hogy megjelenik majd egy fejedelem, aki szövetségre lép Izráel népével. A hét éves

időszak kellős közepén viszont megszegi a szövetséget, és a templom szegélyére odakerül az iszonyatos bálvány, a pusztító utálatosság.

Dániel a 70. hétről is szól prófécijában, de vegyük észre, hogy szünetet tart a 69. és a 70. hét között. Így történt ez az életben is. Amikor Jézust megölték – anélkül, hogy megalapította volna országát -, a zsidók szétszóródtak a világban, és évszázadokon keresztül szétszórva éltek, mígnem a cionista mozgalom ösztönzésére el kezdtek visszavándorolni a földjükre. Így jöhetett létre újra Izrael mint állam 1948 májusában.

Jézus is utal Dániel prófécijára a Máté 24-ben, válaszul tanítványai kérdésére: „Mi lesz a jele a te eljövednek és a világ végének?”. Jézus pedig így válaszolt: *„Amikor pedig meglátjátok a pusztító utálatosságot, ahogy Dániel próféta megmondta, ott állni a szent helyen – aki olvassa, értse meg! -, akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe”* (Máté 24:16-16. vers). Mit jelent a pusztító utálatosság, amiről Dániel próféta is beszélt?

Amikor az Antikrisztus, a népek fejedelme belép a templomba, megáll a szent helyen, kijelenti magáról, hogy Isten, megszünteti a napi imát és az áldozatokat, és megköveteli, hogy a továbbiakban őt imádja istenként mindenki, ez lesz majd a pusztító utálatosság.

Pál is szól erről a Thesszalonikaiakhoz írt második levelében: *„Senki semmiféle módon ne vezessen félre titeket. Mert az Úr napját megelőzi a hittől való elszakadás, amikor megjelenik a törvénytíró, a kárhozat fia. Ez majd ellene támad, és fölébe emeli magát mindennek, amit istennek vagy szentnek mondanak, úgyszólván az Isten templomába is, azt állítva magáról, hogy ő isten”* (2Thessz. 2:3-4).

Jézus szerint ez is egy jele lesz a vég közeledtének. Még mindig a zsidókhoz szólva így folytatja: *„Aki a ház tetején van, ne szálljon le, hogy kihozzon valamit, és aki a mezőn van, ne térjen vissza, hogy elhozza felsőruháját. Jaj a terhes és a szoptató anyáknak azokban a napokban! Imádkozzatok, hogy ne kelljen télen, sem szombaton menekülnötök”* (Máté 24:17-20).

Más szóval, meneküljétek onnan, amilyen gyorsan csak tudtok!

A Jelenések könyve azt is elárulja nekünk, hogy ekkor Isten sasszárnyakra emeli őket, és egy biztonságos helyre viszi, ahol táplálja és gondjukat viseli három és fél éven át.

Van tehát még egy hétéves jövőbeli időszak, amikor Isten ismét munkálkodni kezd népében, Izráelben. 70 hét lett kiszabva Izráel népére. Ebből 69-re már sor került. De a 70. hétre még várni kell. Addig nem is jön el, amíg az egyházat ki nem ragadja Isten ebből a világból, és amikor ez megtörténik, újra kiönti lelkét Izráel népére, és újra munkálkodni kezd majd bennük. Isten tehát nem vetette el Izráelt örökre. Eljön a nap, amikor Isten újra munkálkodni kezd bennük, és Izráel ismét a szövetség népe lesz.

Jeremiás erről a hétéves időszakról ír a 30. fejezetben, amely egyben egy rendkívül nehéz időszak is lesz. A népet újra elűzik földjéről. Sajnos egy újabb holokauszt következik, miközben a Sátán kiönti haragját erre a népre, akiken keresztül Isten elhozta a Messiást a földre. A Sátán a Antikrisztuson keresztül indít majd háborút Izráel népe ellen, hogy eltüntesse őket a föld színéről. A hétéves időszak végén visszatér majd Jézus, a zsidó nép pedig felismeri, befogadja és megváltójaként tiszteli, mi pedig velük együtt szolgáljuk majd az Urat az ő országában.

„Abban az időben - így szól az ÚR - Izráel minden nemzetségének Istene leszek, ők pedig népemé lesznek. Ezt mondja az ÚR: Kegyelmet kapott a pusztában a fegyvertől megmenekült a nép, a nyugalma felé tartó Izráel. A messzeségben is megjelent az ÚR: Örök szeretettel szerettelek, azért vontalak magamhoz hűségesen” (1-3. vers) – Isten tehát az Izráel iránti örök szeretetéről beszél ebben az ígerésben. „Fölépítelek még, és fölépülsz, Izráel szüze. Fölékesíted még magad, és kézi dobokkal lejtesz táncot a vigadozók közt. Szőlőket ültetsz még Samária hegyein,” –

ez Ciszjordánia, vagyis függetlenül a területhez kapcsolódó politikai vitáktól azt látjuk, hogy egy napon akkor is Izraelé lesz, sőt szőlővel ültetik majd be Samáriát és Ciszjordániát –

„és akik elültetik, azok fogják szüretelni is. Mert eljön az a nap, amikor az örök így kiáltanak Efraim hegyén: Jöjjetek, menjünk a Sionra, Istenünkhöz, az ÚRhoz!” (4-6. vers). Amikor eljön Krisztus, megalapítja országát, és elfoglalja trónját a Sionon.

„Ezt mondja az ÚR: Ujjongjatok, örüljétek Jákób sorsán, vigadozzatok a népek élén, hirdessétek, és mondjátok dicséretet: az ÚR megszabadította népét, Izráel maradékát! Meghozom őket észak földjéről,” – ez Oroszország – „összegyűjtöm a föld pereméről. Lesz közöttük vak és sánta, terhes és szülő asszony egyaránt: mint nagy gyülekezet térnek vissza. Sírva jönnek, és fohászkodnak, miközben vezetem őket; folyóvizekhez vezetem egyenes úton, nem botlanak meg rajta. Mert atyja vagyok Izráelnek: Efraim az elsőszülöttem” (7-9. vers) –

Érdekes, hogy Isten Efraimot jelöli meg elsőszülöttjének, pedig emlékezzünk csak, hogy a történet szerint, Manassé született előbb József két fia közül. Az elsőszülöttség azonban nem időbeliséget, hanem fontossági sorrendet jelölt. Efraim fontosabb volt, elsőnek számított a született fiúk között. Ennek tudatában jobban megérthetjük azokat az igeverseket is, melyekkel a Jehova Tanúi próbálják bizonyítani, hogy Jézus nem Isten volt emberi testben.

„Halljátok az ÚR igéjét, ti népek, hirdessétek a távoli szigeteken, és mondjátok: Aki szétszórta Izráelt, össze is gyűjti, és őrzi, mint pásztor a nyáját” (10. vers) – ez Isten ígérete, Jeremiásnak ezt kellett hirdetnie: szétszórta Izráelt, de újra összegyűjtöm őket.

„Mert megváltotta az ÚR Jákóbot, megszabadította az erősebb kezéből. Megjönnek majd, és ujjonganak Sion magaslatán, élvezik az ÚRtól kapott javakat: a gabonát, a mustot és az olajat, a juhokat és a marhákat. Olyan lesz a lelkük, mint az öntözött kert, és nem hervadoznak többé” (11-12. vers) – milyen csodás is lesz az a nap, amikor Izráel népe visszatér Istenhez és fiához, Jézus Krisztushoz.

„Akkor táncolva örül majd a szűz, örülnek az ifjak a vénekkel együtt. Gyászukat örömmre fordítom, megvigasztalom őket, örömet szerzek nekik a kiállott szenvedés után. A papokat bőséggel árasztom el, népem pedig jóllakik

javaimmal - így szól az ÚR. Ezt mondja az ÚR: Hangos jajgatás hallatszik Rámában, és keserves sírás: Ráhel siratja fiait, nem tud megvigasztalódni, hogy nincsenek többé fia!” (13-15. vers).

Máté az Újszövetségben ezt a Heródes által elrendelt gyermekmészárlás prófeciájaként értelmezi. Heródes parancsára Krisztus születésekor minden két évnél fiatalabb fiúgyermeket meggyilkoltak, hogy elpusztítsák az újszülött királyt, akit a napkeleti bölcsek is kerestek. József azonban az angyal figyelmeztetésére hallgatva még időben elhagyta Betlehemet és Egyiptomba menekült. Máté így írja le az ezt követő eseményeket:

„Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek túljártak az eszén, nagy haragra lobbant, elküldte embereit, és megöletett Betlehemben és annak egész környékén minden kétesztendő és ennél fiatalabb fiúgyermeket, annak az időpontnak megfelelően, amelyet pontosan megtudott a bölcsektől. Ekkor teljesedett be az, amit Jeremiás prófétált: Hang hallatszott Rámában, nagy sírás és jajgatás. Ráhel siratta gyermekeit, és nem akart megvigasztalódni, hogy már nincsenek” (Máté 2:16-18). Máté tehát ezekre az eseményekre vonatkoztatja a Jeremiásban szereplő prófeciát.

Bevallom, ezt az ígerészt olvasva, nekem nem jutott volna eszembe, hogy ez a heródesi gyermekmészárlásra utal, de elfogadom, hiszen Máté a Szentlélek indíttatására jelenti azt ki nekünk. És ne feledjük, hogy az Újszövetségénél semmi sem magyarázza meg jobban az Ószövetséget. Érdekes, hogy a Jézus Krisztusra vonatkozó prófeciákban mindezek a dolgok el vannak rejtve, akiknek azonban a Szentlélek felnyitja a szemét, hirtelen meglátják ezeket a gyöngyszemeket, sőt azt is, hogy ezek is az Úrban teljesednek be. A szövegkörnyezetből azt gondolnánk, hogy egy is egy jövőbeli eseményre vonatkozik, Máté azonban a Szentlélektől ihletve rámutat, hogy ez a prófécia már beteljesült, amikor Heródes megölette a két évnél fiatalabb ártatlan gyermekeket.

„Ezt mondja az ÚR: Hagyd abba a hangos sírást, ne könnyezzenek szemeid! Mert meglesz szenvedésed jutalma - így szól az ÚR -, visszatérnek fiaid az

ellenség földjéről” (16. vers). Isten tehát megígéri, hogy talpra állítja a népet, és kihozza őket az ellenség földjéről.

„Reménykedhetsz a jövőben - így szól az ÚR -, mert visszatérnek fiaid hazájukba” (17. vers). Van tehát remény, mert vissza fognak térni.

„Jól hallom Efraim kesergését: Megvertél, mint egy tanulatlan borjút, és én elszenvedtem a verést. Téríts meg engem, hogy megtérjek, mert te vagy, URam, az én Istenem! Mikor elfordultam tőled, megbántam azt, belátva bűnömet a mellemet vertem, szégyenkeztem, pironkodtam, mert viselnem kellett ifjúságom gyalázatát. - Hát nem drága fiam-e Efraim, és nem kedves gyermekem-e? Valahányszor megfenyegetem, mégis mindig törődöm vele. A bensőm remeg érte, irgalmaznom kell neki - így szól az ÚR” (18-20. vers).

Figyeljük csak meg, hogyan beszél Isten elkóborolt fiáról, Efraimról! Nem azt mondja, hogy örökre végzett vele, elfordult tőle, kitagadta, és soha nem akarja látni! Bár Isten megemlíti a rá váró ítéletet, hozzáteszi, hogy törődik vele, bensője remeg érte és irgalmazni fog neki.

„Állíts magadnak jelzőoszlopokat, rakj le útjelzőket, ügyelj az országútra, az útra, amelyen elmentél! Térj vissza, Izráel szüze, térj vissza városaidba! Meddig tétovázol még, te szófogadatlan leány? Mert valami újat teremt az ÚR a földön: a nő jár a férfi után! Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Fogják még mondani ezt az ígét Júda országában és városaiban, ha majd jóra fordítom sorsukat: Áldjon meg téged az ÚR, igazság hajléka, szent hegy!” (21-23. vers).

„Áldjon meg téged az Úr, igazság hajléka, szent hegy!”. Érdekes megvizsgálunk egy további érdekességet, mégpedig a héber nyelv újbóli használatát napjaink Izraelében. Miután a zsidók hazatértek babiloni fogságukból, Izraelben többé nem a héber nyelvet használták, hanem arámul, illetve görögül kommunikáltak egymással. Csak a tudósok és az írástudók ismerték a hébert, akik viszont gyermekként Babilonban nevelkedtek, az ottani iskolákba jártak és a babiloni gyerekekkel együtt játszottak, a héber helyett az arámot sajátították el, így az vált elterjedté fogságból való hazatérésüket

követően. Érdekes azonban, hogy a cionista mozgalom vívmányaként, amikor a zsidók legutóbb visszatértek földjükre, ismét a héber vált a nemzeti nyelvvé. Ismét a hébert használják tehát az ott élők, és héberül hirdetik: „Áldjon meg téged az Úr, igazság hajléka, szent hegy!”.

„Ott laknak majd Júdában és összes városában együtt a földművesek és az állattenyésztők. Felüdítem a fáradt lelket, és megelégiték minden elcsüggedt lelket. Akkor mondják majd: fölébredtem és fölnéztem; milyen jólesett az alvás! Eljön még az az idő - így szól az ÚR -, amikor bevetem Izráel házát és Júda házát embermaggal és állatmaggal” (24-27. vers) –

Jeremiás felébredt, ahogy Isten mindezt kijelentette neki, és milyen csodás is lehetett felismerni, hogy bár most épp a pusztulás küszöbén állnak, Isten egy napon talpra állítja majd őket.

„És ahogy gondom volt arra, hogy kigyomláljam és kiirtsam, leromboljam és elpusztítsam őket, és veszedelmet hozzak rájuk, úgy gondom lesz arra is, hogy fölépítsem és elültessem őket - így szól az ÚR” (28. vers).

Ha most visszalapozunk Jeremiás könyvének 1. fejezetéhez, melyben Isten elhívja Jeremiást a prófétai szolgálatra, a következőket olvashatjuk: „Lásd, én a mai napon népek és országok fölé rendellek, hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!” (Jer. 1:10). Azt az utasítást kapta tehát, hogy hirdesse a rájuk váró pusztulást. Itt pedig Isten kijelenti: „Én gyomláltam ki őket, én romboltam le őket, és én pusztítottam el, de arra is gondom lesz, hogy fölépítsem és elültessem őket!”. Egy napon tehát Isten újra munkálkodni fog Izráelben.

„Abban az időben nem mondják többé, hogy az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle, hanem mindenki a maga bűnéért hal meg: minden embernek a saját foga vásik el, ha egrest eszik” (29-30. vers).

Létezett abban az időben egy szólás-mondás, amelyben lényegében a fiak apáikat hibáztatták saját nehézségeikért ahelyett, hogy vállalták volna

tetteikért a felelősséget. Gyerekkoromban bennünket bizony mindig felelősségre vontak tetteinkért. Aztán felnőttkoromra a társadalom hozzáállása megváltozott, és hirtelen mindenért a szülőt kezdték hibáztatni. Így hát akkor is nekem kellett vállalnom a felelősséget! Látjátok, nem menekülhettem! Azt mondják, a személyiségünket a génjeink, a környezetünk, illetve az idő határozza meg. Abban ugyan még nem sikerült konszenzusra jutniuk a tudósoknak, hogy melyik tényező milyen mértékben hat személyiségünkre. Mégis úgy tűnik, az ember mindig arra törekszik, hogy valaki másra hárítsa a felelősséget. Nem szívesen vállalunk felelősséget önmagunkért, inkább amikor csak tehetjük, bűnbakot keresünk, akit hibáztathatunk.

„De hát én tökéletes lennék, ha nem érnének állandóan mindenféle környezeti behatások! A körülményeim miatt vagyok ilyen amilyen. Azért vannak dühkitöréseim, és azért viselkedem ilyen ostobán! Nem az én hibám! A gyerekek tehetnek róla, mert túl hangosan tévéznek a másik szobában! Azért ejtettem le és törtem el a vázát, nem pedig azért, mert ügyetlen vagyok! Igenis az ő hibájuk!”. Mindig valaki mást próbálunk hibáztatni gyengeségeinkért és hibáinkért. Nem meglepő tehát, hogy az imént említett szólás-mondás olyan nagy népszerűségnek örvendett! Ezt mondogatták: „Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle”. Apáikat hibáztatták saját problémáikért. Isten viszont kijelenti, hogy abban az időben többé nem mondogatják majd ezt, mert mindenkinek felelősséget kell vállalnia saját tetteiért.

Így is van ez. Amikor ott állunk majd Isten előtt, mindannyiunknak felelősséget kell vállalnunk saját tetteinkért. Hiába mondogatjuk: „De hát az édesapám egy roncs volt! nem tudtam mit kezdeni azzal, hogy te vagy az én mennyei atyám, mert az édesapám szörnyű apa volt!”. Ez nem mentesít téged a felelősség alól! Felelned kell Isten előtt a tetteidért. Amit tettél, azért te vagy felelős. Léteznek és a múltban is léteztek persze olyan vallási csoportok, melyek igyekeztek levenni az ember válláról a felelősséget mondván: „Mi leszünk a te pásztorod, és átvállaljuk érted a felelősséget!”. Az emberek pedig nagy számban követik az ilyeneket, hiszen mindannyian szívesen bújnánk ki tetteink felelőssége alól! Ezek a emberek azt mondogatják: „Hiszen a Sátán vett rá arra, hogy megtedd! Őt terheli a felelősség!”.

Nem, a tetteimért én vagyok felelős, és egy napon Isten előtt el kell majd számolnom tetteimmel. Így hát amikor megállok Isten előtt, nem jöhetnek majd azzal, hogy „az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle”. Nekem kell felelnem Isten előtt azért, aki vagyok, és azért, amit tettem. Nem kereshetek bűnbakot, és nem hibáztathatok másokat. Mindenki saját tetteiért felelős.

„Eljön az az idő - így szól az ÚR -, amikor új szövetséget kötök Izráel és Júda házával. Nem olyan szövetséget, amilyent őseikkel kötöttem, amikor kézen fogva vezettem ki őket Egyiptom földjéről. De ezt a szövetséget megszegték, pedig én voltam az Uruk - így szól az ÚR” (31-32. vers).

Új szövetséget kötök velük – mondja az Úr. De milyen is volt az a szövetség, amit korábban kötött velük?

Amikor a nép kivonult Egyiptomból, a Sínai-hegyhez érve Isten átadta nekik a törvényt, majd hozzátette: *„Most azért, ha engedelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok szövetségemet, akkor ti lesztek az én tulajdonom valamennyi nép közül, bár enyém az egész föld” (2Mózes 19:5).*

Az első szövetség tehát, melyet Isten a népével kötött, a törvény iránti engedmességükre épült. A nép azonban megszegte a törvényt, és így az Istennel való szövetséget is. Istentől kapták a tízparancsolatot, de megszegték. Nem tartották meg Isten rendelkezéseit. Ezért Isten kijelenti, hogy új szövetségre lép népével. Ez az új szövetség azonban más lesz, mint a régi, amely a törvény betartására épült.

De vajon milyen is ez az új szövetség? *„Hanem ilyen lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával fogok kötni, ha eljön az ideje - így szól az ÚR -: Törvényemet a belsejükbé helyezem, szívükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig népem lesznek” (33. vers).*

Más szóval: „Megváltoztatom a hozzáállásukat, megváltoztatom a szívüket. Többé nem egy külső kényszer hatására kell majd betartaniuk a törvényeket. Új szövetséget kötök velük: szívükbe írom törvényeimet és új természettel ajándékozom meg őket!”

Isten pontosan ezt tette értünk. Erről szól a keresztyénység. Jézus is kijelentette, hogy újjá kell születnünk. Fizikai értelemben már egyszer megszülettünk, de szellemi értelemben is meg kell születnünk.

„Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újjonnan kell születnetek” (János 3:7). Egy új természetre van szükségünk, és amint ezt megkapjuk, Isten a szívünkbe írja törvényeit. Ekkor új vágyak fogalmazódnak meg bennünk – vágyani fogunk Isten dolgaira -, és egy mélyreható, belső változás valósul meg bennünk. Ugyanerről szól az az új szövetség is, amit Isten velünk kötött Jézus Krisztus által – ezáltal megváltozik a természetünk.

Milyen fontos is, hogy újjászülessünk, hiszen az első szövetséget mi is megszegtek. Mi sem tudjuk betartani a törvényeket. Mindannyian megszegtek! Mindannyian vétkeztek és híján vagyunk Isten dicsőségének. Isten azonban egy új szövetségre lépett velünk. A régi szövetség azon múltott, milyen hűségesen tartja be az ember az isteni törvényeket. Az új szövetség azonban Isten hűségére épül: Isten hűségesen megigazít bennünket, ha hitünket Jézus Krisztusba vetjük.

A régi szövetség felbomlott, mert az emberre épült. Az új szövetség azonban megmarad, mert Istenre épül. Isten tehát egy új szövetséget kötött velünk, sőt megkötöi majd Izráel házával is a megfelelő időben. Izráel népe még mindig a régi szövetség alapján járul Isten elé. De csak részben, hiszen ma már nem mutatnak be áldozatot, amelyet viszont Isten megkövetelt bűneik bocsánatára. A zsidóság tehát mind a mai napig a Jézus Krisztus általi, bűnbocsánatot hozó szövetségen kívül próbál Istenhez közeledni.

„Akkor nem tanítja többé egyik ember a másikat, ember az embertársát arra, hogy ismerje meg az URat, mert mindenki ismerni fog engem, kicsinyek és nagyok - így szól az ÚR -, mert megbocsátom bűneiket, és nem gondolok többé vétkeikre” (34. vers). Milyen csodás szövetség is ez! Megbocsátja bűneiket, és nem gondol többé vétkeikre.

„Ezt mondja az ÚR, aki adott napot, hogy világítson nappal, és adott szabályt a holdnak és a csillagoknak, hogy világítsanak éjjel, aki felriasztja a tengert úgy, hogy hullámai zúgnak, akinek Seregek URa a neve: Ha majd eltűnik ez a rend színem előtt - így szól az ÚR -, akkor szakad magva Izráelnek is, és soha többé nem lesz az én népem” (35-36. vers).

„Ezt mondja az ÚR: Ha majd meg lehet mérni az eget odafent, és ki lehet kutatni a föld alapjait idelent, akkor vetem meg én Izráel utódait mindazért, amit elkövetett - így szól az ÚR. Eljön az az idő - így szól az ÚR -, amikor fölépül az ÚR városa, a Hananél-toronytól a Szöglet-kapuig. Azután továbbmegy a mérőzsinór egyenesen a Gáréb-halomig, majd elfordul Góá felé. Az egész Hulla-völgy és Hamu-völgy meg az egész Mezőség a Kidrón patakig, a Ló-kapu szögletéig napkelet felé az ÚR szent helye lesz. Nem dőlnek föl, és nem rombolják le soha többé” (37-40. vers).

Érdekes, hogy mindezeket a hegyeket és egyéb földrajzi helyeket az Ige Jeruzsálem részeként említi, napjainkban pedig valóban Jeruzsálem részei is! Hiszen a város Jeremiás ideje óta jócskán kiterjesztette határait.

„Az ÚR igéje szólt Jeremiáshoz Cidkijának, Júda királyának a tizedik esztendejében, amely Nebukadneccar tizennyolcadik esztendeje volt” (1. vers). Jeruzsálem Cidkijá uralkodásának 11. évében esett el, vagyis közel már a vég.

„Akkor már körülzárva tartotta a babilóniai király hadserege Jeruzsálemet, Jeremiás próféta pedig fogoly volt Júda királyának palotájában, a börtön udvarában. Itt tartotta fogva Cidkiját, Júda királyát, ezzel a váddal: Miért prófétálsz, hogy azt mondja az ÚR: Ezt a várost a babilóniai király kezébe adom, és ő elfoglalja azt? És Cidkiját, Júda királyát sem fog megmenekülni a káldeusok kezéből, hanem minden bizonnyal a babilóniai király kezébe kerül, személyesen beszél vele, és szemtől szembe fogja látni. Babilóniába viszi Cidkiját, és ott lesz, amíg rá nem tekintek - így szól az ÚR. Hiába harcoltok a káldeusok ellen, nem boldogultok!” (2-5. vers).

Amikor mindezt Jeremiás elmondta a királynak, az annyira feldühödött, hogy börtönbe vetette a prófétát. Annak szemléltetéseként, hogy Jeremiás könyvében az egyes fejezete nem időrendi sorrendben követik egymást, meg kell említenem, hogy az a prófécia, amelyre itt Jeremiás utal, és amelynek értelmében Cidkijjá a babilóniai király kezébe kerül és személyesen fogja látni, a 34. fejezetben is megtalálható. Nem szabad tehát a Jeremiás könyvében található prófeciákat úgy olvasnunk, mintha időrendi sorrendben következnének.

Itt tehát Jeremiás a királyi udvarban raboskodik:

„Jeremiás ezt mondta: Így szólt hozzám az ÚR igéje: Sallum nagybátyádnak fia, Hanamél el fog jönni hozzád, és ezt mondja: Vedd meg szántóföldemet Anátótban, mert mint rokonnak, neked van jogod megvenni. El is jött hozzám Hanamél, a nagybátyám fia az ÚR szava szerint a börtön udvarába, és ezt mondta nekem: Vedd meg szántóföldemet, amely Benjámin földjén, Anátótban van, mert tied az öröklés joga, vedd meg mint legközelebbi rokon! Mivel ráismertem, hogy ez az ÚR szava,„

Az a baj, hogy ekkorra már Benjámint legyőzte Babilon, így a kérdéses földterület babiloni fennhatóság alatt állt. A nép 70 évig él majd babiloni fogságban. Ugyan miért akarna megvásárolni egy olyan szántóföldet, amely már egyébként is a babiloniak kezében van? Isten azonban egyértelműen erre kéri: amikor másnap meglátogatja őt Hanamél unokatestvére, és megkéri, hogy vegye meg édesapja szántóföldjét, az Úr azt mondja Jeremiásnak, hogy tegye meg. Jeremiás biztosan a fejét vakargatva azt gondolta, biztosan nem az Úr mondja ezt neki! De aztán valóban megjelent Hanamél, és valóban ezzel a kéréssel állt elő. Akkor már felismerte Jeremiás, hogy az Úr szava ez, de még mindig zavarta őt a dolog. Vajon miért akarja Isten, hogy ezt tegyem? De mégis engedelmeskedett.

„Megvettem Hanaméltól, nagybátyám fiától az anatóti szántóföldet, és kimértem az érte járó pénzt, tizenhét ezüstsekelt. Megírtam a szerződést, lepecsételtem, és tanúkkal hitelesítettem, az ezüstöt pedig kimértem mérlegen. Azután fogtam az adásvételi szerződést, azt is, amely annak

rendje-módja szerint le volt pecsételve, meg a le nem zártat is, és odaadtam az adásvételi szerződést Bárúknak, Nérijájá fiának, Mahszéjájá unokájának, nagybátyám fia, Hanamél előtt, az adásvételi szerződést aláíró tanúk előtt, meg a börtön udvarán ülő júdaiak előtt. És ezt parancsoltam a jelenlétükben Bárúknak: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Fogd ezeket az iratokat, ezt az adásvételi szerződést, a lepecsételtet is, meg ezt a le nem zárt szerződést is, és tedd azokat cserépedénybe, hogy sokáig megmaradjanak! Mert ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Fognak még házat, szántóföldet és szőlőt venni ebben az országban!” (9-15. vers) –

Ez tehát egy jel volt: Jeremiás hitének jele, hogy Isten hazahozza majd őket fogságukból. Bár a föld már az ellenség fennhatósága alatt áll, Isten visszahoz bennünket. A föld újra a miénk lesz.

A zsidó törvények értelmében, amikor valaki eladta, vagy elveszítette földjét, mindig eljött az idő – általában a hetedik év -, amikor a földet vissza lehetett vásárolni. Így hát az adott földterület az új tulajdonos birtokában volt hat évig, de a hetedik évben az eredeti tulajdonosnak jogában állt azt visszavásárolni. Persze csak akkor, ha teljesíteni tudta az gondosan lepecsételt adásvételi szerződésben előzetesen lefektetett feltételeket. A visszavásárlás évében tehát elővették a szerződéseket, feltörték a pecsétet, a földterületre igényt tartónak bizonyítania kellett, hogy jogában áll a földet visszavásárolni, majd le kellett tennie a szerződésben előzetesen meghatározott összeget, és akkor valóban visszaszerezhetette a szántóföldet. Így hát egy adott föld csak akkor került egy másik tulajdonos birtokába végérvényesen, ha a visszavásárlási évben egy erre jogosult sem tudta a földet visszavásárolni.

Volt azonban az erre vonatkozó törvénynek még egy kitétele: ha valakinek személyesen nem állt módjában, hogy a földet visszavásárolja, egy családtag, például egy fivér, egy nagybácsi, vagy egy unokatestvér szintén visszavásárolhatta, hogy a szántóföld visszakerülhessen a családba. Ezt az embert nevezték góelnek, vagyis a családi tulajdon megváltójának.

Érdekes zsidó törvénnyel állunk itt szemben, melyet Isten egészen biztosan azért hozott létre, hogy még érthetőbben szemléltesse a megváltást. Hiszen a

föld eredetileg Istené - Ő teremtette. Majd megteremtette az embert, és a földet az ember kezébe helyezte. Isten megalkotta Ádámot és Évát, majd azt mondta nekik: „Sokasodjatok, gyarapodjatok és népesítsétek be a földet, mert nektek adom!”. Isten az embernek adta a föld feletti uralmat – a halak, a madarak és minden mozgó és csúszó-mászó élőlény feletti uralmat.

De amikor a Sátán megjelent az Éden kertjében, megkísértette Évát, majd Éva Ádámnak is adott a tiltott gyümölcsből, tetteikkel alávetették magukat a Sátánnak, ezzel pedig a föld feletti uralmukat is átadták neki. Attól a ponttól kezdve tehát a Sátán vált a föld birtokosává. A föld most az övé. Az ember játszotta azt a Sátán kezére, és földünk azóta is a Sátán uralma alatt áll.

Ma már nem azt a világot látjuk, amit egykor Isten megteremtett, és nem olyannak látjuk, amilyenek azt Isten eredetileg szánta. Ma egy szenvedéssel teli világot látunk. Isten sohasem szánta ilyenek. Ma egy előítéletekkel teli világot látunk. Isten nem ilyenek szánta. A mai világban a gazdagok elnyomják a szegényeket. Isten nem ilyenek szánta a világot. A mai világban az emberek éhenhalnak. Isten nem ilyenek szánta a világot. Világunk telve van betegséggel. Isten nem ilyenek szánta.

Minden szenvedés és gonoszság, amit ma a világban látunk, az ember Isten elleni lázadásának eredménye – mert az emberek nem hajlandóak engedelmeskedni Istennek és Isten törvényeinek. Az eredmény pedig ma is jól látható: romlott világunk telve van erőszakkal és haszonleséssel. Isten nem ilyenek szánta a világot. Eredeti terve az volt, hogy mindannyian egyenrangú felekként és testvérekként éljünk egymás mellett. Nem helyes tehát, ha Istent hibáztatjuk a világ problémáiért! Nem helyes, ha Istent hibáztatjuk a bűntettekért, a betegségekért, a torzszülött babákért, és mindazért a gonoszságért, amit magunk körül látunk. Ezekért nem Isten a hibás.

Jézus kétszer is e világ fejedelmeként említi a Sátánt. Az ember nem tudta visszavásárolni a földet, hiszen az ember szellemi értelemben csődben van. Ezért aztán úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta épp erre a

célra. Egyszülött fiát adta, hogy a világot megváltsa – hogy visszavásárolja. Jézus emberré lett, hogy családtagunkként jogosulttá váljon visszavásárolni a földet. Ő a Megváltó. Emberré lett, hogy visszajuttassa a földet Isten tulajdonába.

Amikor Jézus emberré lett, a Sátán egyszer felvitte őt egy magas hegyre, megmutatta neki a világ minden birodalmát és azok dicsőségét, majd így szólt: *„Neked adom mindezt a hatalmat és dicsőséget, mert nekem adatott, és annak adom, akinek akarom. Ha tehát leborulsz előttem, tied lesz mindez”* (Lukács 4:6-7). A Sátán a földkerekség országait ígéri Jézusnak, ő pedig nem tagadja, hogy a Sátánhoz tartoznának és ő valóban annak adja, akinek csak akarja. A Sátán fellengzős állítása igaz volt. És mind a mai napig igaz.

Ez a világ még mindig a Sátáné, bár Jézus kereszthalálával már kifizette a szükséges árat – vérével megváltott bennünket és kifizette az árat. De a világ még mindig a Sátán uralma alatt áll. A világ még mindig aláveti magát a Sátánnak. Az egész teremtett világ sóhajtozik és vajúdik a megváltás napját várva. Mindannyian ezt a napot várjuk.

A Jelenések könyvének 4. fejezetében, amikor János a mennyben találja magát, hirtelen megpillantja Isten trónját, körülötte pedig kisebb trónokon a véneket, majd az üvegtengert Isten trónja előtt, meg a kerúbokat, és hallja, amint az Urat dicsérik: *„Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő!”* (Jel. 4:8). És akkor megpillantja a huszonnégy vént, akik arcra borulnak Isten előtt, koronájukat odateszik Isten trónja elé, és ezt mondják: *„Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom, mert te teremtettél mindent, és minden a te akaratodból lett és teremtett”* (Jel. 4:11).

Ezután az 5. fejezetben János megpillant egy könyvet a trónuson ülő jobb kezében, mely hét pecséttel van lepecsételve, belül és kívül pedig tele van írva. Ezen a ponton visszaköszön amit Jeremiás könyvében olvastunk a lepecsételt iratok kapcsán. Ez a föld adásvételi szerződése. A könyvet hét pecsét zárja, és hirtelen egy angyal kiált fel: *„Ki méltó arra, hogy felnyissa a könyvet, és feltörje a pecsétjeit?”* (Jel. 5:2). Más szóval: ki tudná

visszavásárolni, megváltani a földet, hogy az újra Isten tulajdonába kerüljön?
„De sem a mennyben, sem a földön, sem a föld alatt nem tudta senki felnyitni a könyvet, sem beletekinteni abba. És nagyon sírtam” (3-4. vers).

És miért zokogott János? Azért, mert ha ezen a ponton senki sem váltja meg, vagyis nem vásárolja vissza a földet, akkor az örökre a Sátán kezében marad. Ez pedig több, mint amit János el tudott viselni.

„Ekkor a vének közül egy így szólt hozzám: Ne sírj! Íme, győzött az oroszlán Júda törzséből, a Dávid utóda, és felnyitja a könyvet és hét pecsétjét” (5. vers). Ekkor János így folytatja: *„És láttam, hogy a trónus és a négy élőlény közelében, a vének között, ott áll a Bárány: olyan volt, mint akit megöltek (...) A Bárány odament, és átvette a könyvet a trónuson ülő jobb kezéből, és amikor átvette a könyvet, a négy élőlény és a huszonnégy vén leborult a Bárány előtt – mindegyiknél hárfa volt és aranycsésze, tele füstölőszerrel: a szentek imádságai ezek -, és új éneket énekeltek ekképpen: Méltó vagy arra, hogy átvedd a könyvet, és feltörd annak pecsétjeit, mert megölettél és véreddel vásároltad meg őket Istennek minden törzsből és nyelvből, minden nemzetből és népből, és királysággá és papokká tetted őket a mi Istenünknek, és uralkodni fognak a földön”* (6-10. vers).

Milyen dicsőséges is az a nap, amikor a föld királyságai ismét a mi Urunk királyságaivá válnak! A földet pedig helyreállítja Isten, és akkor olyannak láthatjuk, amilyennek Isten eredetileg szánta, amikor megteremtette a földet, és ráhelyezte az embert. Akkor majd békében, szeretetben és igazságban élhetünk együtt – minden ember a maga szőlősében és fügefája alatt. Én pedig a saját kis kókuszfám alatt!

Ez tehát egy igencsak érdekes rész Jeremiás könyvében, hiszen bepillantást nyújt nekünk ebbe a zsidó törvénybe. De van itt még egy apróság, ami szintén érdekes. Amikor Jézus átveszi a könyvet, és kezdi feltörni a pecsétet, egymást követik az ítéletek, majd a 10. fejezetben azt olvassuk, hogy egyik lábát ráteszi a tengerre, a másikat pedig a földre, és kijelenti, hogy a világ királyságai most már az Úr Jézus Krisztus királyságai, vagyis Jézus birtokban veszi azt, amit tulajdon vérén vásárolt meg.

Érdekesnek találom, hogy általában egy szolgának hat évig kellett szolgálnia urát, de a hetedik évben elnyerte szabadságát. Most az 1970-es években járunk, így hát idestova hatezer évvel szegődött Ádám a bűn és a Sátán szolgálatába. Egyre közelebb járunk a hétezredik évhez. A megváltás ideje közel. Gondoljatok csak bele!

Persze itt most nem a dátumokon van a hangsúly, hiszen nem tudhatjuk biztosan. A lényeg, hogy egyre közelebb járunk a véghez. De ha belegondolunk, hatezer évnél többet nem is nagyon bíránk! Ennyi idő alatt sikerült épp annyit pusztítanunk, amennyit csak lehet anélkül, hogy önmagunkat is elpusztítanánk. Az Úr tehát egy napon beavatkozik majd, és megalapítja az ő országát, amelynek sohasem lesz vége.

Egészen bámulatos tehát itt Jeremiásban olvasni erről a törvényről, melynek értelmében valaki, vagy akár egy rokon is visszavásárolhatta a szántóföldet adott feltételek mellett. Bámulatos látni, milyen szerepe volt a megkötött és lepecsételt szerződésnek. Mivel Jeremiás unokatestvére Hanamél képtelen volt visszavásárolni a földet, Jeremiást kérte meg, így Jeremiás váltotta meg a földet.

Nincs ez másként a mi esetünkben sem. Az ember képtelen megváltani önmagát. Ezért aztán eljött Jézus, és ő váltott meg bennünket. Jézus megváltotta a világot – és bennünket is, az ő gyermekeit!

„Majd így imádkoztam az ÚRhoz, miután odaadtam az adásvételi szerződést Bárúknak, Nérijjá fiának:” – Jeremiást még mindig nyugtalanítja a dolog. Micsoda ostobaság, hogy ezt teszem! Miért kéne ezt tennem? – „Ó, Uram, URam! Te alkottad az eget és a földet nagy hatalommal és kinyújtott karral. Neked semmi sem lehetetlen” (16-17. vers).

Szerintem nagyon hasznos dolog tanulmányozni a Bibliában előforduló imádságokat. Jeremiás imáját is érdemes itt közelebbről megvizsgálni. Vegyük csak észre, mivel kezdi: „Ó Uram! Te alkottál mindent! Neked semmi sem lehetetlen!”. Hát lehet ennél csodásabban kezdeni egy imádságot? „Mi Atyánk,

aki a mennyben vagy, szenteltessék meg a te neved!”. A tanítványok is javarészt ezt a mintát követték imádságaikban: „Ó, Uram, te vagy az Isten! Te alkottad a mennyet és a földet, és benne mindent!”. Bizony jó az, amikor imában megszólítjuk Istent, ha emlékeztetjük magunkat, kihez is beszélünk. „Uram, nekem semmi sem lehetetlen!”. Emlékezzünk erre, amikor imádkozunk!

„Te irgalmas vagy ezerízíg, de megfizetsz az atyák bűnéért fiaiknak is, te nagy Isten, te hatalmas, akinek Seregek URa a neve! Nagyszerűek a terveid, hatalmasak a tetteid. Szemedet rajta tartod az emberek minden útján, mindenkivel útjai és tetteinek gyümölcse szerint bánysz. Te jeleket és csodákat tettél Egyiptomban, Izráelben és az emberek között a mai napig. Olyan nevet szerezte magadnak, amely ma is nagy. Kihoztad népedet, Izráelt Egyiptomból jelek és csodák között, erős kézzel, kinyújtott karral, nagy félelmet keltve. Nekik adtad ezt az országot, amelyet esküvel ígértél oda őseiknek: ezt a tejjel és mézzel folyó földet. Ők bementek, és birtokba vették azt. De nem hallgattak szavadra, nem éltek törvényed szerint, és nem tették meg mindazt, amit megparancsoltál nekik. Ezért zúdítottad rájuk mindezt a veszedelmet. Az ostromsáncok már a városig érnek, elfoglalására készen, és ez a város fegyver, éhínség és dögvész folytán az ostromló káldeusok kezébe kerül. Amit megígértél, megtörtént, amint látod! És mégis ezt mondtad nekem, Uram, ó, URam: Vedd meg ezt a szántóföldet ezüstért, és hitelesíttess tanúkkal! - pedig ez a város a káldeusok kezébe kerül!” (18-25. vers) – miért vegyem meg, ha úgyis elvesz?

Érdekes, hogy Jeremiás csak egy hosszú imádság után fogalmazza meg panaszát. Nem azzal kezdi, hanem előbb Isten nagyságáról és hatalmáról beszél, majd végül megfogalmazza aggodalmát. „Uram, te tényleg azt akarod, hogy vásároljam meg ezt a földet, amikor már régesrég a káldeusok kezében van?”. Az pedig válaszolt neki.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Én vagyok az ÚR, minden élőnek az Istene. Van-e számomra lehetetlen?” (26-27. vers).

Isten elismétli, amit Jeremiás mondott korábban. Jeremiás kijelentette: „Neked semmi sem lehetetlen”. Isten pedig ezt visszhangozva megkérdezi tőle: „Vanne számomra lehetetlen?”.

„Azért ezt mondja az ÚR: Én ezt a várost a káldeusok kezébe, és Nebukadneccar babilóniai király kezébe adom, és ő elfoglalja azt. Behatolnak az ostromló káldeusok ebbe a városba, fölgyújtják a várost, és fölperzselik a házakkal együtt, amelyeknek a tetején a Baalnak tömjéneztek, és más isteneknek mutattak be italáldozatokat, így bosszantottak engem” (28-29. vers).

Izraelben lapos tetős házakat találunk mindenütt, és a teraszuk is fent van a tetőn. Így aztán nem meglepő, hogy gyakran látni asszonyokat söprögetni a tetőn, ahogy a teraszukat takarítják. Jeremiás idejében azonban az emberek fent, a háztetőkön tömjéneztek és ott mutattak be italáldozatokat mindenféle hamis istennek. Isten pedig kijelenti, hogy felperzseli a házakat.

„Bizony, Izráel és Júda fiai ifjúságuktól fogva mindig azt tették, amit rossznak látok, Izráel fiai mindig bosszantottak engem kezük csinálmányaival - így szól az ÚR. Mert csak lángoló haragot okozott nekem ez a város, felépülése napjától a mai napig. Ezért elvetem magam elől. Mert Izráel és Júda fiai sok gonoszságot követtek el bosszantásomra, ők maguk, királyaik, vezetőik, papjaik, prófétáik, Júda férfiai és Jeruzsálem lakói. Hátukat fordították felém, nem arcukat, bár tanítottam őket, idejében tanítottam, de nem fogadták meg engedelmesen az intést. Förtelmes bálványait abban a házban állították föl, amelyet az én nevemről neveztek el, és tisztátalanná tették azt. Áldozóhalmokat építettek a Baalnak a Ben-Hinnóm völgyében, és feláldozták fiaikat és leányaikat a Moloknak” – gyermekeiket megégették, hogy Molokot kiengeszteljék –

„Pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott, hogy ilyen utálatos dolgot követnek el, és ezzel viszik vétékbe Júdát. Most mégis ezt mondja az ÚR, Izráel Istene, erről a városról, amelyről azt mondjátok, hogy fegyver, éhínség és dögvész folytán a babilóniai király kezébe kerül: Összegyűjtöm

majd népét mindazokból az országokból, ahová szétszórtam lángoló haragomban és nagy felháborodásomban” – az Úr tehát azt mondja, igen, minderre sor kerül majd, de a jövőben azután –

„Visszahozom őket erre a helyre, letelepítem, és biztonságban lesznek. Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek. Egy szívet és egy utat adok nekik, hogy engem féljenek mindenkor, és jó dolguk legyen nekik is, meg utódaiknak is. Örök szövetséget kötök velük, nem fordulok el tőlük, jót teszek velük, és olyanná teszem szívüket, hogy féljenek engem, és ne hajoljanak el tőlem. Örömmel teszek jót velük teljes szívemmel és lelkemmel, és véglegesen elültetem őket ebbe a földbe. Mert ezt mondja az ÚR: Ahogyan elhoztam erre a népre mindezt a nagy rosszat, ugyanúgy elhozom rájuk mindazt a jót is, amit most ígérek nekik. Mert fognak még szántóföldet venni ebben az országban, amelyről azt mondjátok, hogy ember és állat nélkül maradt pusztaság, amely a káldeusok kezébe került. Ezüstért vesznek szántóföldet, lepecsételt és tanúkkal hitelesített szerződést írnak róla Benjámin földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban, a hegyvidék, az alföld és a Délvidék városaiban, mert jóra fordítom sorsukat! - így szól az ÚR” (30-44. vers).

Az Úr tehát megnyugtatja Jeremiást, hogy a nép vissza fog térni a földjére. „Megtartom a szavam, hiszen megígértem, hogy visszahozom őket!” – mondja Jeremiásnak Isten.

„Másodszor is szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz, amikor még fogoly volt a börtön udvarában. Ezt mondta az ÚR, aki a földet megalkotta, az ÚR, aki azt megformálta és megerősítette - az ÚR az ő neve -: Kiáltás hozzám, és válaszolok,” – épp most kiáltott az Úrhoz, Isten mégis arra kéri, kiáltson hozzá - „hatalmas és megfoghatatlan dolgokat jelentek ki neked, amelyekről nem tudhatsz!” (1-3. vers).

Isten tehát felhívást intéz Jeremiáshoz: „Kiáltás hozzám, és megígérem, hogy ha kiáltasz, válaszolok!”. Ez már Jeremiás elhívása után van. Jeremiás már imádkozott, de most Isten mégis azt mondja, kiáltás hozzám, és válaszolok.

Hatalmas és megfoghatatlan dolgokat jelentek ki neked! Isten csodálatos ígérete ez! Ha hajlandó vagy kiáltani az Úrhoz, ő hatalmas dolgokat mutat meg neked.

„Mert ezt mondja az ÚR, Izráel Istene, e város házáiról és Júda királyi palotáiról, amelyeket leromboltak, hogy felhasználják az ostromsáncokkal és fegyverekkel szemben azok, akik harcba bocsátkoztak a káldeusokkal, de csak a lángoló haragomban megölt emberek holttestével lett tele a város, mert elrejtettem arcomat az elől a város elől sok gonoszsága miatt: Én majd bekötözöm és orvoslom sebeit, meggyógyítom őket, és megmutatom nekik: milyen kincs az igazi béke. Jóra fordítom Júda és Izráel sorsát, újjáépítem őket, hogy olyanok legyenek, mint régen. Megtisztítom őket minden bűnüktől, amelyeket elkövettek ellenem; megbocsátom minden bűnüket, amelyeket elkövettek ellenem, amikor elpártoltak tőlem.

Ez a város hírnevet, örömet, dicséretet és tisztességet szerez majd nekem a föld minden népe előtt, ha meghallják, hogy mennyi jót teszek velük. De rettegni és reszketni is fognak, ha látják, mennyi jót és milyen békességet adok nekik. Ezt mondja az ÚR erről a helyről, amelyet ember és állat nélkül maradt pusztának mondtok, Júda városairól és Jeruzsálem utcáiról, amelyek lakatlan pusztasággá váltak, ember és állat nélkül: Felhangzik még a vidám örvendezés hangja, a vőlegény és a menyasszony hangja, és azoké, akik így énekelnek: Adjátok hálát a Seregek URának, mert jó az ÚR, mert örökké tart szeretete! Hálaadó énekkel jönnek az ÚR házába, mert jóra fordítom az ország sorsát, és olyan lesz, amilyen régen volt - ezt mondja az ÚR” (4-11. vers).

Isten tehát megígéri, hogy helyreállítja Izráel népét. Isten megígéri, hogy ő maga viszi ezt véghez. Ezt a földet, mely ma sivár és kietlen, egy napon vidám örvendezés hangja tölti be. A vőlegény és a menyasszony hangja. Hálaadó ének hangja, ahogy a nép ismét az Őr házába megy, hogy Istent dicsérje.

„Ezt mondja a Seregek URa: Ezen az ember és állat nélkül maradt puszta helyen és ennek minden városában fognak még pásztorok tanyázni, akik nyájukat legeltetnek. A hegyvidék, az alföld és a Délvidék városaiban,

Benjámin földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban átmegy még a nyáj a számadó keze alatt - ezt mondja az ÚR. Eljön még az idő - így szól az ÚR -, amikor valóra váltom azt a jót, amit Izráel és Júda házaról ígértem. Azokban a napokban és abban az időben igazi sarjadékot sarjasztok Dávidnak, aki jog és igazság szerint jár el az országban”

Kiről is van itt szó? Jézus Krisztusról. Arról beszél itt Jeremiás, hogy amikor Krisztus visszatér és megalapítja országát, Isten visszaviszi Izráel népét a földjére, és saját kezűleg táplálja majd őket.

„Azokban a napokban szabad lesz Júda, Jeruzsálem is biztonságban él, és így fogják nevezni: Az ÚR a mi igazságunk! Mert így szól az ÚR: Nem halnak ki Dávid utódai; lesz, aki Izráel házának trónján üljön. És nem halnak ki a lévita papok utódai sem; lesznek, akik égőáldozatot mutatnak be, ételáldozatot égetnek, és véresáldozatot készítenek szíнем előtt mindenkor” (16-18. vers).

Várjunk csak! Miért mutatnak be áldozatot Krisztus visszatérése után? Hiszen nem Krisztus volt a végleges áldozat? Igen. A bűneinkért volt áldozat. De vegyük csak észre, hogy ebben az ígérésben szó sincs a vétekáldozatokról! A vétekáldozat már szükségtelen. Az égőáldozat viszont az Úrnak való odaszánás jele volt. Ilyenkor odavittek egy bárányt, aki levágta az állatot, majd megsütötte, egy részét megtartotta az Úrnak és magának, a maradékot pedig az fogyasztotta el, aki a bárányt az Úrnak felajánlotta. A bárány egy részét tehát, például a zsírját, égőáldozatként felajánlották az Úrnak. Az odaszánás jele volt ez. Mintha azt mondanánk: „Istenek, és odaszánom neked az életem!”. Az Úrral való közösség jelképe is volt, hiszen a bárányból az áldozatot felajánló is evett. Ez jelképezte az Úrral való közösséget és egységet.

Az ételáldozattal is ez volt a helyzet. Az Istennel való közösséget jelképezte. Vétekáldozatra azonban többé nem volt szükség. A királyság korában ismét lesznek bizonyos áldozatok Jeruzsálemben – mi is megyünk majd és jókat lakmározunk, ahogy az Úrral együtt elfogyasztjuk a bárányt és bámulatos közösségben leszünk vele!

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Ezt mondja az ÚR:” – egyesek azt mondogatják, hogy Isten örökre elvetette magától Izráelt, és az egyháznak át kell mennie a nagy nyomorúságon, figyeljük csak meg, mit mond minderről Isten –

„Ha érvénytelenné tudjátok tenni a nappalra és éjszakára vonatkozó szövetségemet úgy, hogy ne legyen nappal és éjszaka a maga idejében, akkor válik érvénytelenné szolgálammal, Dáviddal kötött szövetségem is úgy, hogy nem lesz fia, aki a trónján uralkodjék; meg szolgálóimmal, a lévita papokkal kötött szövetségem is. Amilyen megszámlálhatatlan az ég serege, és megmérhetetlen a tenger fővenye, úgy megszorítom szolgálómmal, Dávidnak az utódait és a lévítákat, akik nekem szolgálnak. Azután így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Nem veszed észre, mit beszél ez a nép? Azt, hogy elvetette az ÚR azt a két nemzetséget, amelyet kiválasztott” – ma is ezt mondogatják az emberek: Isten kiválasztotta őket, most meg elvetette –

„Népemet pedig azzal csúfolják, hogy az már nem is számít nemzetnek előttük. Ezt mondja az ÚR: Ha már nem lesz érvényben a nappalra és éjszakára vonatkozó szövetségem, ha már nem én szabom meg az ég és a föld rendjét, akkor vetem el Jákóbnak és szolgálómmal, Dávidnak az utódait is úgy, hogy nem választok ki utódai közül senkit, aki uralkodnék Ábrahám, Izsák és Jákób utódain. Mert én jóra fordítom sorsukat, és megkönyörülök rajtuk” (19-26. vers).

Isten tehát újra meg újra kijelenti, hogy ismét munkálkodni fog Izráelben.

Itt egy másik időszakhoz kapcsolódó próféciák csoportjához értünk. Ez az a prófécia, ami miatt Cidkijá Jeremiást börtönbe vetette a 32. fejezetben.

„Az ÚR igéje szólt Jeremiáshoz, amikor Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével meg az uralma alatt álló országok minden királyságával és népével ostromolni kezdte Jeruzsálemet és a többi várost. Ezt mondta az ÚR, Izráel Istene: Menj, szólj Cidkijának, Júda királyának, és

mondd meg neki, hogy így szól az ÚR: Ezt a várost Babilónia királyának a kezébe adom, és ő fölperzseli azt” – ettől dühbe gurult a király, és börtönbe záratta a prófétát –

„Te sem menekülsz meg a kezéből, hanem minden biztonnal elfognak, és átadnak neki. Szemtől szembe látod meg a babiloni királyt, személyesen beszél majd veled, és Babilonba kerülsz” – erre utal Cidkijjá is korábban, többek között ezért is veti börtönbe Jeremiást –

„De azért halld meg az ÚR igéjét Cidkijjá, Júda királya! Ezt mondja rólad az ÚR: Nem fegyvertől fogsz meghalni! Békességben halsz meg, és amilyen gyásztüzet gyújtottak őseidnek, az előbbi királyoknak, elődeidnek, olyat gyújtanak neked is, és így siratnak el: Jaj, uram! Ezt határoztam! - így szól az ÚR. Akkor jelentette ki mindezt Jeremiás próféta Cidkijjának, Júda királyának Jeruzsálemben, amikor Babilónia királyának a hadserege ostromolta Jeruzsálemet és Júda megmaradt városait, Lákist és Azékát; mert Júda városai közül csak ezek a megerősített városok voltak már meg. Az ÚR igéje szólt Jeremiáshoz, miután Cidkijjá király egyezséget kötött Jeruzsálem egész népével, hogy hirdessék ki a rabszolgák felszabadítását, és engedje szabadon mindenki héber rabszolgáját és rabnőjét, és ne tartsa szolgaságban senki júdai embertársát. Engedelmeskedtek is a vezetők valamennyien meg az egész nép; belementek az egyezésbe, hogy mindenki szabadon engedi rabszolgáját és rabnőjét, és nem tartja tovább senki szolgaságban őket. Engedelmeskedtek, és elengedték őket, de azután visszakényszerítették a szabadon bocsátott rabszolgákat és rabnőket, és erőszakkal újra rabszolgákká és rabnőkké tették őket. Ekkor így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Ezt mondja az ÚR, Izrael Istene: Én szövetséget kötöttem őseitekkel, amikor kihoztam őket Egyiptom földjéről, a szolgaság házából, és azt mondtam, hogy minden hetedik esztendőben engedje el mindenki héber embertársát, aki eladta magát. Miután hat évig a rabszolgád volt, engeddd szabadon! De őseitek nem hallgattak és nem figyeltek rám. Ti viszont most megtértetek, és azt tettétek, amit én helyesnek látok. Kihirdettétek a rabszolgáknak a szabadulást, és egyezséget kötöttetek szíнем előtt abban a házban, amelyet az én nevemről neveztek el. De azután újra meggyaláztátok

neveket, mert mindenki visszakényszerítette rabszolgáját és rabnőjét, akit kívánsága szerint szabadon bocsátott; és erőszakkal újra rabszolgákká és rabnőkké tettétek őket. Azért ezt mondja az ÚR: Ti nem engedelmeskedtetek nekem igazán, amikor szabadulást hirdettetek: ember az embertársának és felebarátjának. Most azért én hirdetek nektek szabadulást - így szól az ÚR. Odaadlak titeket a fegyvernek, a dögvésznek és az éhínségnek, és elrettentő példává teszek benneteket a föld minden országa számára. Az egyezséget megszegő embereket pedig, akik nem tartották meg az előttem kötött egyezés szavait, olyanokká teszem, mint azt a borjút, amelyet kettévágtak, és átmentek a részei között. Júda és Jeruzsálem vezetőit, az udvari embereket, a papokat és az ország egész népét, akik átmentek a borjú részei között, odaadom ellenségeik kezébe, az életükre török kezébe; holttestük pedig az égi madarak és a földi állatok eledelévé lesz. Odaadom Cidkijját, Júda királyát és vezéreit is ellenségeik kezébe, az életükre török kezébe, a babilóniai király hadseregének hatalmába, amely most elvonult innen. Mert parancsot adok - így szól az ÚR -, és visszahozom őket ehhez a városhoz: megostromolják, beveszik és fölperzselik. Júda városait pedig lakatlan pusztasággá teszem!” (1-22. vers).

Mindez tehát a megszegett szövetség miatt történik. Jól tették, hogy a törvény értelmében a rabszolgákat elengedték. Zsidó embert nem tarthattak rabszolgaként, pontosabban csak hat évig, mert a hetedik évben szabadon kellett bocsátani. Erről már korábban is beszéltünk.

Az ember idestova hatezer éve a Sátán rabszolgája. Közel van szabadulásunk napja, amikor eljön Krisztus ezeréves királysága. Akkor a Sátánt megkötözik majd ezer évre.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz, Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának az idejében.”- most tehát még korábbra megyünk vissza az időben, a Cidkijjá uralkodását megelőző időszakba, amikor Jójákim, Jósiás fia volt a király Júdában –

„Menj el a rékábiak háza népéhez, és beszélj velük; vidd be őket az ÚR házának egyik kamrájába, és adj nekik bort inni! Magam mellé vettem tehát

Jaazanját, aki Jirmejá fia, Habaccinjá unokája volt, továbbá a testvéreit és valamennyi fiát: a rékábiak egész háza népét. Bevittem őket az ÚR házába, Hánán fiainak a kamrájába, aki Jigdaljának, az Isten emberének volt a fia. Ez a kamra a vezetők kamrája mellett volt, Maaszéjának, Sallum fiának a kamrája fölött, aki ajtóőr volt” (1-4. vers).

Temérdek név, melyek nem sokat jelentenek nekünk. A lényeg azonban, hogy Isten azt mondja, menjen el a rékábiak háza népéhez, vigye el őket az Úr házának meghatározott kamrájába, és tegyen eljűk bort, úgyhogy Jeremiás meg is tette.

„Itt a rékábiak háza népének a fiai elé borral telt kelyheket és poharakat tettem, és ezt mondtam nekik: Igyatok bort! De ők így feleltek: Nem iszunk bort, mert a mi ősünk, Jónádáb, Rékáb fia ezt parancsolta nekünk: Ne igyatok bort soha, se ti, se a fiaitok! Házat se építsetek, gabonát se vessetek, szőlőt se ültessetek, birtokotok se legyen! Hanem sátorban lakjatok egész életetekben, hogy sokáig éljetez azon a földön, ahol jövevények vagytok! És mi hallgattunk ősünknek, Jónádábnak, Rékáb fiának a szavára, mindarra, amit parancsolt nekünk, hogy ne igyunk egész életünkben bort, se mi, se feleségünk, se fiaink, se leányaink; és házakat se építsünk, hogy azokban lakjunk; ne legyen szőlőnk, szántóföldünk és vetésünk sem, hanem sátrakban lakjunk. Engedelmeskedtünk tehát, és mindent úgy tettünk, ahogyan ősünk, Jónádáb parancsolta. Csak amikor fölvonult Nebukadneccar, Babilónia királya az ország ellen, akkor mondtuk: Jertek, menjünk Jeruzsálembe a káldeusok és az arámok hadserege elől! Ezért lakunk Jeruzsálemben” (5-11. vers).

Nomád népről van tehát szó, akik sátrakban laktak és nem ittak bort. Mind a mai napig találunk Izraelben hozzájuk hasonló embereket, akik sátrakban laknak. Az izraeli kormány ugyan épített nekik házakat, de ezek az emberek egyszerűen nem szeretnek házban lakni, és továbbra is sátrakban élnek. Érdekes emberek. Nem isznak bort, javarészt pásztorkodásból élnek, és sátrakkal együtt vándorolnak helyről-helyre. A beduinok is hasonlóak ezekhez e rékábiakhoz, akiknek nagyon régen apáik megparancsolták, hogy

tartózkodjanak a bortól és ne lakjanak házakban, és íme, mind a mai napig ragaszkodnak ezekhez az utasításokhoz!

„Ekkor így szólt Jeremiáshoz az ÚR igéje: Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Menj, és mondd meg Júda férfiainak és Jeruzsálem lakóinak: Miért nem okultok, és miért nem hallgattok beszédemre? - így szól az ÚR. Jónádábnak, Rékáb fiának a szavait megtartották. Ő azt parancsolta fiainak, hogy ne igyanak bort; nem is ittak a mai napig sem, hanem engedelmeskedtek ősük parancsának. Én is szóltam hozzátok, idejében szóltam, de ti nem hallgattatok rám” (12-14. vers).

Isten rámutat a helyzet abszurditására: „Itt vannak ezek az emberek, és hiába kínálom őket borral, nem isznak belőle, mert sok-sok évvel ezelőtt atyáik meghagyták nekik, hogy bort ne igyanak. Ők pedig mind a mai napig engedelmeskednek Jónádáb parancsának. Hozzátok is szóltam, de nem hallgattatok rám! Ez a csoport atyái hangjára hallgat, rám viszont nem hallgattok, hiába szólok hozzátok!”.

„Elküldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem, és ezt mondtam: Térjen meg mindenki a rossz útról! Jobbítsátok meg tetteiteket, ne kövessetek más isteneket, és ne tiszteljétek őket! Akkor azon a földön lakhattok, amelyet nektek és őseiteknek adtam. De ti nem figyeltetek és nem hallgattatok rám. Jónádábnak, Rékáb fiának az utódai megtartották ősük parancsát, amit az megparancsolt, de ez a nép nem hallgatott rám. Azért ezt mondja az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Elhozom Júdára és Jeruzsálem minden lakójára mindazt a veszedelmet, amit megmondtam. Mert beszéltem hozzájuk, de nem hallgattak rám, hívtam őket, de nem válaszoltak. A rékábiak háza népének pedig ezt mondta Jeremiás: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Mivel ti hallgattatok ősötöknek, Jónádábnak a parancsára, megtartottátok minden parancsát, és mindent úgy tettetek, ahogyan ő parancsolta nektek, azért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Nem halnak ki Jónádábnak, Rékáb fiának az utódai, szíнем előtt maradnak mindenkor!” (15-19. vers).

Ezek az emberek még mindig léteznek – Isten megígérte, hogy megőrzi őket. Ők a rékábiak, akik Jónádáb utasításának engedelmeskedve még továbbra sem fogyasztanak bort és nem élnek házakban. Rendkívül érdekes emberek! Isten pedig kijelenti, hogy nem is tűnnek el soha. „Az én népem elpusztul és szétszéled, de ezek a rekábiak maradhatnak!”.

Mindezt azért jegyezték fel, hogy tanuljunk belőle, nem pedig azért, hogy fejünket csóválva szörnyűlködve mondogassuk: „Nézd csak, milyen borzasztó dolgokat művelt Izráel! Hát nem szörnyű, hogy megszegték a szövetséget és hátat fordítottak Istennek?! Hát nem borzasztó, hogy hamis isteneket imádtak? Hát nem szörnyű, hogy Istennek ki kellett rájuk öntenie ítéletét?”. Mindez nem azért íródott, hogy jól megkritizálhassuk Izráel népét, hanem azért, hogy tanuljunk hibáikból, és mi már ne kövessünk hamis isteneket. Figyeljünk oda Isten hangjára, engedelmeskedjünk neki, keressük az Urat teljes szívvel, éljünk egy neki tetsző életet, és ne fordítsunk hátat Istennek.

Az Úr legyen veletek, áldjon és segítsen meg benneteket ezen a héten, ahogy neki tetsző életet éltek, és az Úr munkáját végzitek. Engedelmeskedjete az ő hangjának, és legyetek vele közösségben! Legyen nagyszerű és áldott hetetek! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

36-40. FEJEZET

Ahogy azt már korábban is láthattuk, Jeremiás próféciai nem időrendi sorrendben követik egymást, így aztán különösen fontos figyelmesen kell olvassuk az egyes fejezetek első pár versét, melyekben Jeremiás az adott próféciát időben elhelyezi. Ennek köszönhetően világosabbá válhat számunkra a történelmi kontextus is, amelybe egy-egy prófécia illeszkedik.

A 36. fejezetben tehát Jeremiás újabb prófeciáját találjuk:

„Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Végy elő egy irattekereszt, és írd rá mindazokat az igéket, amelyeket kijelentettem neked Izráelről, Júdáról és a többi népről, attól fogva, hogy beszélni kezdtem hozzád: Jósiás idejétől egészen a mai napig” (1-2. vers).

Emlékezzünk csak vissza, hogy az Úr Jósiás király uralkodásának 13. esztendejében hívta el Jeremiást a prófétai szolgálatra. Onnantól kezdve Jeremiás végig is prófétálta Jósiás király uralkodását, mintegy 15 évet, majd folytatta Jósiás fia, Jójákim uralkodása alatt is. Jójákim uralkodásának 4. évében pedig azt az utasítást kapja az Úrtól, hogy fogjon egy irattekereszt, és az eddigi összes Istentől kapott próféciát jegyezze fel rá. Kétségtelenül igen komoly feladat lehetett visszamenőleg összegyűjteni mindazt, amit az Úr Jeremiásnak kijelentett az elmúlt 20 évben!

Majd Isten így folytatja: *„Talán meghallja Júda háza, hogy mennyi veszedelmet készülök rájuk zúdítani, és ha megtérnek a rossz útról, én megbocsátom bűnüket és vétküket” (3. vers).*

Azért küldött Isten folyamatosan üzenetet a népnek, hogy elfordítsa őket bűnüktől. :s Isten folyamatosan ad lehetőséget az embereknek ma is, hogy bűneikből megtérjenek.

Ezékiel prófétán keresztül így kiáltott: *„Ezt mondd nekik: Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr -, hogy nem kívánom a bűnös ember halálát, hanem azt, hogy a bűnös megtérjen útjáról, és éljen. Térjete meg, térjete meg gonosz utaitokról! Miért halnátok meg, Izráel háza?”* (Ezékiel 33:11).

Itt pedig arra kéri Isten Jeremiást, hogy vesse papírra az eddigi próféciákat, hátha népe így elfordul bűneitől, Isten pedig megbocsáthat nekik.

Isten a megbocsátásban leli örömét! Boldogan bocsátja meg nekünk minden vétkünket! Alig várja, hogy kérd a megbocsátást, és azonnal meg is kapod! Isten jobban vágyik arra, hogy megbocsásson nekünk, mint amennyire mi vágyunk a bűnbocsánatra.

Mi gyakran megpróbáljuk elrejteni bűnünket Isten elől, és úgy teszünk, mintha mi sem történt volna, de ahogy Dávid is írja: *„Míg hallgattam, kiszáradtak csontjaim, egész nap jajgatnom kellett. Mert éjjel-nappal rám nehezedett kezed, erőm ellankadt, mint a nyári hőségben”* (Zsolt. 32:3-4).

Dávid tehát lelkileg teljesen kiszáradt, elsorvadt. De aztán jól döntött: *„Megvallottam neked vétkeimet, bűnömet nem takargattam. Elhatároztam, hogy bevallom hűtlenségemet az Úrnak, és te megbocsátottad bűnömet, amit vétettem”* (5. vers). Az eredeti héber szöveg alapján a következőképpen is fogalmazhatnánk: abban a pillanatban, hogy Dávid szívében megszületett a döntés, hogy megvallja bűneit az Úrnak, vagyis megváltozott a hozzáállása, még ki se nyitotta a száját, Isten már megbocsátott neki.

Isten csak arra vár, hogy megváltozzon a hozzáállásunk: *„Istenem, sajnálom. Megvallom a bűneimet. Azt akarom, hogy helyreálljon a kapcsolat köztem és közted!”*. És még mielőtt bármit is hangosan kimondhatnál, Isten máris megbocsátott neked! Abban a pillanatban, hogy a szívedet Isten felé fordítod, Isten megtisztít, mert Ő nagy örömét leli a megbocsátásban!

Ezért kéri itt Jeremiást is, hogy gondosan jegyezze fel az elhangzott próféciákat, és juttassa el a néphez. *„Talán ha látják, mit tervezek ellenük, talán ha megértik, hogy jön az ítélet, megtérnek bűneikből!”* – mondja Isten.

„Ekkor Jeremiás hívta Bárúkot, Nérijja fiát, Bárúk pedig leírta Jeremiás diktálása után az irattekercsre az ÚRnak minden igéjét, amit kijelentett neki. Majd ezt parancsolta Jeremiás Bárúknak: Én akadályozva vagyok,” – vagyis börtönben volt – „nem mehetek az ÚR házába, azért te menj, és az ÚR házában a böjt napján olvasd fel a nép előtt a tekercset, amelyre diktálásom után leírtad az ÚR igéjét. Olvasd fel azok előtt a júdaiak előtt is, akik a városaikból érkeztek!” (4-6. vers).

A böjtre meghívtak más városokban élő embereket is, a böjt pedig egyben azt is jelentette, hogy ebben az időszakban az Urat keresték. Kiváló alkalom volt ez arra, hogy Jeremiás és Bárúk eljuttassák Isten üzenetét a néphez. Így hát Jeremiás magához hívatta Bárúkot, az íródeákját, hogy vesse papírra az Úr szavait, és a böjt napján az Úr házában olvassa fel az emberek előtt, akik szerte Júdából azért érkeztek, hogy az Urat imádják.

„Talán az ÚR elé száll könyörgésük, és megtérnek a rossz útról. Mert nagy és lángoló haraggal beszélt az ÚR ez ellen a nép ellen. Bárúk, Nérijja fia pontosan úgy járt el, ahogyan Jeremiás próféta parancsolta, és felolvasta az iratból az ÚR igéjét az ÚR házában. Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának ötödik esztendejében, a kilencedik hónapban ugyanis kihirdették Jeruzsálem egész népének és a Júda városaiból Jeruzsálembe érkezett egész népnek, hogy tartsanak böjtöt az ÚR előtt. Ekkor olvasta fel Bárúk az iratból Jeremiás szavait az ÚR házában, Gemarjának, Sáfán kancellár fiának a kamrájában, a felső udvarban, az ÚR háza új kapujának a bejáratánál, az egész nép előtt.

Amikor meghallgatta Míkájehú, Gemarja fia, Sáfán unokája ebből az iratból az ÚR minden igéjét, elment a királyi palotába a kancellár szobájába, ahol éppen ott ültek a vezető emberek mindnyájan: Elisámá kancellár, Delája, Semajának a fia, Elnátán, Akbórnak a fia, Gemarja, Sáfánnak a fia, Cidkijja, Hananjának a fia és a többi vezető ember. Míkájehú jelentette nekik mindazt, amit hallott, amikor Bárúk felolvasta az iratot a nép előtt.

Ekkor elküldték a vezető emberek Bárúkhhoz Jehúdit, Netanjá fiát, Selemjá unokáját, Kúsi dédunokáját ezzel az üzenettel: Vedd a kezedbe a tekercset,

amelyet felolvastál a nép előtt, és jöjj ide! Bárúk, Nérijjá fia kezébe vette a tekercset, és elment hozzájuk. Ők ezt mondták neki: Ül le és olvasd fel előttünk! És Bárúk felolvasta előttük” (7-15.vers).

Bárúk tehát felolvasta az emberek előtt az Úr szavait. Akadt a tömegben egy fiatalember, aki ennek hallatán útra kelt, elrohant az előljárókhoz, és beszámolt nekik a tekercs tartalmáról, így az előljárók magukhoz hívták Bárúkot, és megkérték, előttük is olvassa fel a tekercset. Bárúk pedig úgy is tett.

„Amikor az egészet végighallgatták, megrettenve néztek egymásra, és ezt mondták Bárúknak: Nekünk jelentenünk kell mindezt a királynak. Majd ezt kérdezték Bárúktól: Mondd el nekünk, hogyan írtad le mindezeket? Diktálás után? Bárúk így felelt nekik: Diktálva mondja nekem mindezeket, én pedig leírom a tekercsre tintával. A vezetők ezt mondták Bárúknak: Menj, és rejtőzz el te is, meg Jeremiás is; ne tudja senki, hogy hol vagytok! Majd bementek a királyhoz az udvarba, miután a tekercset elhelyezték Elisámá kancellár szobájában, és jelentették mindezt a királynak.

A király elküldte Jehúdit, hogy hozza el a tekercset. Jehúdi el is hozta Elisámá kancellár szobájából, és felolvasta a király előtt, és a király szolgálatában álló vezető emberek előtt. A király éppen a téli palotában tartózkodott, mert az év kilencedik hónapja volt. Előtte a kályhában égett a tűz. Amikor Jehúdi három vagy négy hasábot elolvasott, a király levágta azt a kancellár késével, és a kályha tűzébe dobta, míg csak az egész tekercs a kályha tűzébe nem került. Nem rettentek meg, ruháikat sem szaggatták meg, sem a király, sem udvari emberei, amikor hallották mindezeket”

Ahelyett, hogy félték volna az Urat és megtértek volna bűneikből – ennek egyik jele pedig éppen ruhájuk megszaggatása volt - , semmit sem tettek.

„Elnátán, Delájá és Gemarjá kérelték ugyan a királyt, hogy ne égesse el a tekercset, de nem hallgatott rájuk. Sőt megparancsolta a király Jerahmeél királyfinak, Szerájának, Azriél fiának és Selemjának, Abdeél fiának, hogy fogják el Bárúk írnokot és Jeremiás prófétát. De az ÚR elrejtette őket. Így szólt

az ÚR igéje Jeremiáshoz azután, hogy a király elégette a tekercset azokkal az igékkel, amelyeket Bárúk Jeremiás diktálása után írt le: Végy elő egy másik tekercset, és írd rá az előbbi igéket mind, amelyek az előző tekercsen voltak, de elégette Jójákim, Júda királya! Jójákimnak, Júda királyának pedig mondd meg: Így szól az ÚR: Te elégetted azt a tekercset, és ezt mondtad: Miért írtad rá, hogy el fog jönni a babilóniai király, elpusztítja ezt az országot, és véget vet benne az embernek és állatnak?!

Ezért így szól az ÚR Jójákimról, Júda királyáról: Nem fog az utódja Dávid trónján ülni. Holttestét pedig kidobják, és ott hever nappal a hőségben, éjszaka a fagyon. Megbüntetem őt és utódját meg udvari embereit a bűneik miatt. Elhozom rájuk és Jeruzsálem lakóira meg a júdaiakra mindazt a veszedelmet, amit megmondtam nekik, de nem hallgattak meg. Jeremiás tehát elővett egy másik tekercset, odaadta Bárúk írnoknak, Nérijjá fiának, az pedig felírta rá Jeremiás diktálása után azokat a beszédeket, amelyek a Jójákim, Júda királya által elégetett iratban voltak. Sőt még sok más hasonló beszédet is csatoltak hozzájuk” (25-32. vers).

Ezek tehát Isten igazságait tartalmazzák. Azért íródtak ezek a tekercsek, hogy figyelmeztessék a népet a rájuk váró ítéletre, ha nem térnek meg bűneikből, és nem követik Urukát Istenüket. Azt is láthatjuk itt, hogy mennyire megvetette Jójákim az Úr szavát: fogta a bicskáját, felhasogatta, és a tűzbe dobta.

De Isten prófétáit nem lehet ilyen könnyen elhallgattatni! Jeremiás fogott egy újabb tekercset, és ismét lediktált mindent, sőt még további dolgokat is csatolt hozzá. Lényegében azokról a prófeciákról van itt szó, amelyeket mi is tanulmányozunk Jeremiás könyvében, és melyekben Isten figyelmezteti népét, hogy ítélet vár Júdára. Az ítélet végrehajtásának eszköze pedig a babiloni hadsereg lesz Isten kezében.

Így érkezünk el Jeremiás könyvének harmadik részéhez. A 37-39. fejezetekben található prófeciák időben Cidkijjá uralkodását fogják át, vagyis Cidkijjá trónralépésétől egészen addig a napig terjednek, amíg a királyt Babilonba nem hurcolják.

Jeremiás a fejezet elején ismét meghatározza az adott prófécia idejét.

37. fejezet: *„Konjáhú, Jójákim fia helyett Cidkijjá, Jósiás fia lett a király, akit Nebukadneccar, Babilónia királya tett Júdának a királyává”* (1. vers).

Cidkijjá tehát Nebukadneccar parancsára lett király Júdában. Emlékezzünk csak, hogy Jójákim halála után Jeremiás megjövendölte, hogy egy utóda sem ül majd utána a trónra. Mindennek ellenére Jójákim egyik fia, Jójákin, megpróbálta kezébe ragadni a hatalmat, de uralkodása mindössze három hónapig tartott, mert Nebukadneccar visszatért, megdöntötte uralmát, és Cidkijját ültette helyette Júda trónjára. Isten Igéje tehát beteljesedett: Jójákimot nem tulajdon gyermekei követték a trónon.

„Nem hallgatott sem ő, sem udvari emberei, sem az ország népe az ÚR beszédére, amelyet Jeremiás próféta által jelentett ki” (2. vers).

Isten figyelmeztetése süket fülekre talált. Sem a király, sem az emberek nem hallgattak Istenre. A király ugyan magához hívatta Jeremiást, és négy szemközt meghallgatta mondanivalóját, nyilvánosan azonban megvetette az Úr Jeremiáson keresztül közvetített üzenetét.

„Egyszer elküldte Cidkijjá király Júkalt, Selemjá fiát és Cefanjá papot, Maaszjá fiát Jeremiás prófétához ezzel az üzenettel: Imádkozz értünk Istenünkhöz, az ÚRhoz! Jeremiás szabadon járt-kelt a nép között, mert még nem vetették börtönbe. Akkor vonult ki a fáraó hadserege Egyiptomból. A Jeruzsálemet ostromló káldeusok pedig, hallva ennek hírét, elvonultak Jeruzsálem alól” (3-5. vers).

A babiloniak Jeruzsálemet ostromolták, de amikor meghallották, hogy úton van az egyiptomi sereg, elvonultak Jeruzsálem alól.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához: Ezt mondja az ÚR, Izrael Istene: Júda királyának, aki hozzám küldött titeket, hogy megkérdezzetek, mondjátok meg, hogy a fáraó hadserege, amely segítségetekre jött, visszatér országába, Egyiptomba. A káldeusok pedig újból ostrom alá veszik ezt a várost, elfoglalják és fölperzselik. Ezt mondja az ÚR: Ne áltassátok magatokat azzal,

hogy majd elvonulnak innen a káldeusok, mert nem fognak elvonulni!” (6-9. vers).

Az emberek azt gondolták, ezzel végérvényesen meg is szabadultak a káldeusoktól, hiszen az egyiptomi hadsereg sikeresen elijesztette őket, így most már Babilontól függetlenül élhetnek, és adót sem kell többé fizetniük. A emberek tehát lázadtak a babiloni fennhatóság ellen. Jeremiás viszont épp erre figyelmezteti őket: „Ne gondoljátok, hogy megszabadultatok tőlük! Vissza fognak térni!”.

„Ha megvernétek is az ellenetek harcoló káldeusok egész hadseregét, úgyhogy csak sebesültek maradnának belőle, még ezek is fölkelnének sátrukból, és fölperzselnék ezt a várost” – Isten már elhatározta, hogy a káldeusok kezébe ad benneteket! –

„Amikor elvonult a káldeusok hadserege Jeruzsálem alól a fáraó hadserege miatt, Jeremiás el akart menni Jeruzsálemből Benjámin földjére, hogy átvegye birtokát rokonai körében” (10-12. vers).

Jeremiás tehát elindult Benjámin földjére. „De a Benjámin-kapunál” – Jeruzsálem egyik kapuja volt ez abban az időben – „elfogta Jeremiás prófétát az őrség parancsnoka, név szerint Jirijjá, Selemjá fia, Hananjá unokája, és azt mondta: Te a káldeusokhoz akarsz átszökni. Jeremiás azonban azt felelte: Hazugság! Nem akarok a káldeusokhoz átszökni! De Jirijjá nem hallgatott rá, hanem letartóztatta Jeremiást, és a vezetők elé vitte. A vezetők felháborodtak, megverték Jeremiást, és börtönbe vetették Jónátán kancellár házában, mert azt használták fogháznak. Így került Jeremiás a tömlöcbe, egy föld alatti üregbe. Ott kellett maradnia Jeremiásnak sokáig” (13-16. vers).

Jeremiást tehát börtönbe vetették, mert azt gondolták róla, hogy át akart állni a babiloniak oldalára. Jeremiás hiába magyarázkodott, hogy ő ugyan nem ezért indult útnak, akkor is bebörtönözték.

„Cidkijjá király azonban érte küldött, kihozatta, és a palotájában titokban megkérdezte tőle a király: Van-e mondanivalója az ÚRnak? Jeremiás ezt felelte: Van! - és hozzátette: A babilóniai király kezébe kerülsz! Majd ezt kérdezte Jeremiás Cidkijjá királytól: Mit vétettem ellened, udvari embereid és a nép ellen, hogy fogházba vetettetek engem? Hol vannak prófétáitok, akik azt prófétálták nektek, hogy nem jön el Babilónia királya ellenetek és az ország ellen?!” – bizonyos próféták ugyanis azt hirdették, hogy a babiloniak többé nem térnek vissza, hol vannak most ezek a próféták? –

„Most azért, uram király, hallgass meg, és jusson eléd könyörgésem: Ne vitess vissza Jónátán kancellár házába, ne kelljen ott meghalnom! Cidkijjá király ezért azt parancsolta, hogy a börtön udvarán legyen felügyelet alatt Jeremiás, és adjanak neki naponként egy kenyeret a pékek utcájából, amíg csak el nem fogy a kenyér a városban. Így maradhatott Jeremiás a börtön udvarában” (20-21. vers).

38. fejezet: „Hallotta Sefatjá, Mattánnak a fia, Gedaljá, Pashúrnak a fia, Júkal, Selemjának a fia és Pashúr, Malkijjának a fia is, amikor Jeremiás ezt a beszédet mondta az egész népnek: Ezt mondja az ÚR: Aki ebben a városban marad, az fegyver, éhség és dögvész miatt fog meghalni. Aki azonban kimegy a káldeusokhoz, az megmarad, életét ajándéku kapja, és élni fog. Ezt mondja az ÚR: A babilóniai király hadseregének a kezébe fog kerülni ez a város, és elfoglalja. Ezért a vezető emberek ezt mondták a királynak: Meg kell halnia ennek az embernek, mert elcsüggeszti a városban megmaradt harcosokat és az egész népet azzal, hogy ilyeneket hirdet nekik. Hiszen ez az ember a népnek nem a javára, hanem a vesztére törekszik! Cidkijjá király így válaszolt: A kezetekben van, hiszen a király tehetetlen veletek szemben! Fogták tehát Jeremiást, és beledobták Malkijjá királyfi ciszternájába, amely a börtön udvarán volt. Köteleken bocsátották le Jeremiást, és mivel a ciszternában nem volt víz, csak sár, belesüllyedt Jeremiás a sárba” (1-6. vers).

Micsoda szomorú látvány! Jeremiást azért büntetik, mert Isten akaratát cselekedte. Az Igében is olvashatunk arról, hogy épp jó cselekedeteink miatt kell majd büntetést elszenvednünk. De ha jól viseljük ezeket, akkor kétségtelenül Isten lakik bennünk.

Sokszor persze épp azért szenvedünk büntetést, mert rossz fát tettünk a tűzre. Az ilyen büntetést hiába viseljük jól, nincs abban semmi csodálatra méltó! De amikor valakit azért büntetnek, mert jót tett, és ő ezt jól viseli, igazi bizonyítéka lehet ez az ember erős kapcsolatának Istennel.

Vegyük észre, hogy lehetséges Isten akaratából szenvedni, azért is, mert Isten akaratát tettük. Rosszul gondolod, ha azt feltételezed, hogy Isten gyermekeként minden bajt elkerülhetsz, és soha semmi gondod nem lesz pusztán azért, mert átadtad az Úrnak az életed. Ez így nem igaz. Isten gyermekeként mi igenis ki vagyunk téve például a világ Isten ellen érzett haragjának. Mivel Istenre nem sújthatnak le, hát lesújtanak Isten földi képviselőire. A világ nem akarja meghallani Isten igazságát, de ha te mégis hirdetni mered azt, gyűlölni fog érte a világ.

Jézus is rámutat, hogy ha e világból valók volnánk, szeretne bennünket a világ, mi azonban nem e világból valók vagyunk. Az emberek veszélyes elemekként tekintenek ránk, hiszen nem akarják hallani Isten Igéjének igazságait. A bűnös világra váró eljövendő ítéletről meg aztán tényleg nem akarnak hallani. Jeremiás is ezt az üzenetet hirdette. „Isten megítél benneteket bűneitekért! Közeleg Isten ítélete! Semmi értelme a babiloniak ellen kardoskodni, mert Isten már elhatározta, hogy a kezükbe ad benneteket! Ha mégis ellenálltok, meghaltok! Karddal ölnek meg benneteket, vagy betegség és éhínség végez veletek. De ha megadjátok magatokat, megmenekülhettek! De meghaltok, ha ellenálltok!”.

Az emberek pedig hazaárulással vádolták Jeremiást, hiszen demoralizálja a hadsereget! A katonák már nem akarnak harcolni, mert Jeremiás szüntelenül azt hajtogatja, hogy úgymint értelmetlen! Meg kéne őt öljük! Cidkijjá pedig mosta kezeit, és a népre bízta Jeremiás sorsát. Ők pedig egy sárral teli ciszternába vetették Jeremiást.

„Meghallotta az etióp Ebed-Melek, a királyi palota egyik tisztje, hogy Jeremiást a ciszternába vetették. A király akkor a Benjámín-kapuban tartózkodott, ezért kiment Ebed-Melek a királyi palotából, és így szólt a királyhoz: Uram, király!

Rosszul tették ezek az emberek, amikor így bántak Jeremiás prófétával, hogy a ciszternába dobták. Anélkül is meghalt volna az éhínség miatt, hiszen nincs már kenyér a városban! Akkor a király ezt parancsolta az etióp Ebed-Meleknek: Vigyél innen magaddal harminc embert, és húzasd föl Jeremiás prófétát a ciszternából, mielőtt meghalna! Ebed-Melek tehát magával vitte az embereket, bement a királyi palotába, a kincstár alatt levő helyiségbe, összeszedett ott régi és elnyűtt ruhadarabokat, és lebocsátotta azokat Jeremiásnak köteleken a ciszternába. Majd ezt mondta az etióp Ebed-Melek Jeremiásnak: Tedd ezeket a régi és elnyűtt ruhadarabokat hónod alatt a kötelek alá! Jeremiás úgy tett, és akkor kihúzták Jeremiást kötéllel, és kiemelték a ciszternából” –

Jeremiás addigra jól beleragadhatott már a sárba, így régi ruhadarabokkal kibélelték a karját, hogy ne legyen túl fájdalmas, majd kötél felhúzták –

„Ezután Jeremiás a börtön udvarán tartózkodott. Cidkijjá király magához hívatta Jeremiás prófétát az ÚR házában a harmadik bejáratához. A király így szólt Jeremiáshoz: Akarok valamit kérdezni tőled, de ne titkolj el semmit előlem! Jeremiás így válaszolt Cidkijjának: Ha kijelentést mondok neked, biztosan megölelsz, ha pedig tanácsot adok, nem hallgatsz rám” (7-15. vers) – ugyan miért kérdezel tőlem bármit is? Ha az igazat mondom, megölelsz! Ha pedig tanácsot adok neked, úgyse hallgatsz rám!

„Ekkor titokban megesküdött Jeremiásnak Cidkijjá király: Az élő ÚRra mondom, aki az életet adta nekünk, hogy nem öletlek meg, és nem adlak az életedre törő emberek kezébe!” (16. vers) – Cidkijjá tehát megígéri Jeremiásnak, hogy nem öleti meg, és azoknak sem juttatja többé a kezére, akik meg akarták ölni.

„Jeremiás ezt mondta Cidkijjának: Így szól az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Ha van bátorságod kimenni a babilóniai király vezéreihez, akkor életben maradsz, és nem perzselik föl ezt a várost sem; életben maradsz házad népével együtt” (17. vers) – te és egész házad népe életben marad, ha megadod magad.

„De ha nem megy ki a babilóniai király vezéreihöz, akkor ez a város a káldeusok kezébe kerül, és fölperzselik. Te sem menekülsz meg a kezükből! De Cidkijjá király ezt felelte Jeremiásnak: Aggódok, hogy a káldeusokhoz átpártolt júdaiak kezébe adnak, és azok gúnyt űznek belőlem. Nem adnak! - szólt Jeremiás. Hallgass az ÚR szavára, amelyet most mondok neked, akkor jól jársz, és életben maradsz!” (18-20. vers).

Jeremiás könyörög Cidkijjának: „Szépen kérlek, engedelmeskedj az Úr szavának! A saját érdekedben!”.

Én mindig is furcsának találtam, hogy az emberek elutasítják Isten igazságát. Sokszor azon kapjuk magunkat, hogy belelátunk a dolgokba, látjuk, mi fog történni, ha az a másik ember nem tér le a rossz útról, ezért kérlelni kezdjük, hogy változtasson irányt. De csak mindenféle ostoba kifogást kapunk válaszul, hogy miért is jó neki bűnben élni. Pedig látjuk, hogy a bűn tönkreteszi. Könyörgünk neki és sírva kérjük, térjen meg belőle, de ránk se hederít.

Milyen szomorú, amikor Isten hangja süket fülekre talál! Milyen szomorú, amikor az ember fittyet hány Isten figyelmeztetésére. Istennek akkor már nincs más választása. Hiszen mit is tehetne, ha egyszerűen nem hallgatnak rá? Nincs más választása: kénytelen kiöntenie ítéletét a bűnösre.

Jeremiás is arra kéri a királyt, ne lázadjon, és életben marad.

„De ha nem akarsz kimenni, megmutatta nekem az ÚR, hogy akkor mi történik: Kivisznek minden asszonyt, aki itt maradt a júdai király palotájában, a babilóniai király vezéreihöz, és akkor ezt mondják az asszonyok: Megcsaltak, hatalmukba kerítették legjobb barátaid. És amikor lábad ingoványba merült, ők cserbenhagytak! Feleségeidet és fiaidat is mind kiviszik a káldeusokhoz. Te sem menekülsz meg kezükből, hanem elfognak, és a babilóniai király kezébe adnak; ezt a várost pedig fölperzselik. Cidkijjá ezt mondta Jeremiásnak: Senkinek sem szabad megtudnia ezeket a dolgokat, mert különben meghalsz! Ha meghallják a vezető emberek, hogy beszéltem veled, elmennek hozzád, és ezt mondják neked: Mondd el, miről beszéltél a királlyal! Ne titkolj el előttünk semmit, különben megölünk! Miről beszélt veled a király? Akkor te

Így válaszolj nekik: A király elé terjesztettem kérésemet, hogy ne vitessen vissza Jónátán házába, mert ott meghalnék” (21-26. vers).

„El is mentek a vezető emberek Jeremiáshoz, és kikérdezték. De ő úgy tájékoztatta őket, ahogyan a király megparancsolta. Azok némán távoztak el tőle, mert nem hallottak meg tőle semmit” – Jeremiás ugyan igazat mondott, de nem árulta el nekik a teljes igazságot - „Így maradt Jeremiás a börtönudvarban egészen addig, amíg el nem foglalták Jeruzsálemet. Ott volt, amikor elfoglalták Jeruzsálemet” (27-28. vers).

Isten minden elképzelhető lehetőséget megadott Cidkijjának és a népnek, hogy megtartsák életüket – csak hallgatniuk kellett volna Istenre, és engedelmeskedniük neki.

39. fejezet: *„Cidkijjá, Júda királya uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónapban jött el Nebukadneccar, Babilónia királya egész haderejével Jeruzsálem ellen, és ostrom alá vette. Cidkijjá uralkodásának tizenegyedik évében, a negyedik hónap kilencedik napján törtek be a városba” (1-2. vers).*

16 hónapig állt ostrom alatt a város. Amikor betegség ütötte fel a fejét, sokan belehaltak. Amikor éhínség sújtotta a várost, sokan éhenhaltak. Szörnyűséges 16 hónap lehetett. És akkor a babiloni hadsereg betört a városba, és karddal vágta az embereket.

„Bevonultak a babilóniai király vezérei, és leültek a középső kapuban: Nérgal-Szárecer, Szamgar-Nebú, Szár-szekím udvarnagy, Nérgal-Szárecer főmágus és a babilóniai király többi vezérei mind. Amikor meglátta őket Cidkijjá, Júda királya és a harcosai, megfutamodtak. Éjjel mentek ki a városból a királyi kert felé vezető úton, a két kőfal között levő kapun át, és elvonultak a síkság felé vivő úton. A káldeus hadsereg azonban üldözőbe vette őket, és utolérték Cidkijját a jerikói síkságon” – Cidkijjá és néhány embere tehát menekülni próbált látván, hogy mindennek vége.

Egyesek szerint Cidkijjá a salamoni alagúton keresztül menekült el a városból. Egyes meg nem erősített történetek szerint ugyanis a salamoni alagút több

kilométer hosszú, és kijárata a júdeai pusztában helyezkedik el. A történet egyelőre nem alátámasztott, tény azonban, hogy Cidkijjá menekülni próbált, Jerikó felé igyekezett, de a babiloniak üldözőbe vették és elfogták a jerikói síkságon, Jeruzsálemtől mintegy 25-30 kilométerre –

„Elfogták, és Nebukadneccarhoz, Babilónia királyához vitték Riblába, Hamát földjére, hogy ítéletet mondjon fölötte” (3-5. vers).

Ne feledjük, hogy korábban Cidkijjá épp Nebukadneccar jóvoltából került a trónra, később viszont fellázadt Nebukadneccar ellen, így az most ítéletet hirdet felette.

„Babilónia királya lemészároltatta Cidkijjá fiait Riblában a szeme láttára, és lemészároltatta Babilónia királya Júda valamennyi nemesét is. Cidkijját pedig megvakították, bilincsbe verette, és úgy vitette Babilonba” (6-7. vers).

Cidkijjá élete tehát szomorú véget ért. Végignézte, ahogy gyermekeit és valamennyi nemesét megölik, pedig mindez elkerülhető lett volna. Jeremiás egyértelműen figyelmeztette: ha megadja magát, biztonságban lesz. De Cidkijjá nem hallgatott az Úr szavára, lázadt Isten figyelmeztetése ellen, így aztán pontosan az történt, amire Isten előzetesen figyelmeztette.

Jeremiás könyvében egy másik érdekes próféciát is találunk, mely szerint Cidkijjá eljut Babilonba, de Babilont már nem látja meg. Érdekes módon ez a prófécia is beteljesedett: Cidkijját Babilonba hurcolták, de előbb megvakították, így saját szemével sosem láthatta azt.

„A káldeusok fölperzselték a királyi palotát, még a köznép házeit is, Jeruzsálem várfalait pedig lerombolták” (8. vers).

Érdekes, hogy jelenleg egy dr. Shilo nevű régész épp a Cidkijjá korabeli Jeruzsálem romjai között végez ásatásokat – a várost ugye abban az időben lerombolták a babiloniak. Az ásatások során lényegében azoknak a házaknak a romjait tárják fel, amelyeket a babiloni hadsereg rombolt le.

És valóban az történt, amit az Igében is olvashatunk: a házakat felgyújtották és lerombolták. Amikor pedig a zsidók visszatértek a hetvenéves babiloni

fogságból, nem a romos házakat építették újjá, hanem a romokat betemették, és új várost emeltek fölé. Ezért le lehet ott fel mind a mi napig a régi házak romjai, dr. Shilo ásója pedig napról napra több bizonyítékot tár fel, mely igazolja a Jeremiásban olvasható történet hitelességét.

Talán arról is hallottatok ennek kapcsán, micsoda port keverték izraeli rabbik az ásatások miatt – megpróbálták megakadályozni az ásatásokat azt állítva, hogy dr. Shilo egy temető békéjét háborgatja. A lényeg azonban, hogy Shilo professzor azokat a házakat tárja fel épp most, amelyeket a babiloni hadsereg pusztított el. Érdekes módon a házakban rengetek aprócska istenszoborra, bálványra bukkant. Pontosan emiatt hirdetett Isten ítéletet a nép felett, hiszen a nép elfordult tőle és bálványimádásra adta fejét.

Isten Igéje tehát beteljesedett. A káldeusok fölperzselték a királyi palotát és a lakóházakat, és lerombolták a város falait.

„A városban maradt népet és azokat, akik átpártoltak hozzá, a nép többi részével együtt fogságba vitte Nebuzaradán, a testőrök parancsnoka Babilóniába. A nép nincstelen részét, akiknek semmijük sem volt, Júda földjén hagyta Nebuzaradán testőrparancsnok, és szőlőket és szántóföldeket adott nekik azon a napon. Jeremiásra nézve pedig ezt a parancsot adta Nebukadneccar, Babilónia királya Nebuzaradán testőrparancsnoknak: Vedd magad mellé, és legyen rá gondod! Ne tégy vele semmi rosszat, hanem úgy bánj vele, ahogyan kívánja” (9-12. vers).

Nebukadneccar tudta, hogy Jeremiás arra kéri az embereket, hogy adják meg magukat. Azt is tudta, hogy Jeremiás Isten igazságát hirdeti az embereknek, ezért megparancsolta, hogy jól bánjanak Jeremiással, és engedjék, hogy azt tegye, amit csak akar. Ha szeretne Babilonba költözni, szívesen látjuk, és kap egy szép házat, ahol a gondját viseljük. Ha pedig szeretne Júdában maradni, ott maradhat. Azt tehet, amit csak akar!

„Intézkedett tehát Nebuzaradán testőrparancsnok, Nebusazbán udvarnagy, Nérgal-Szárecer főmágus és a babilóniai király többi vezető embere, kihozatták Jeremiást a börtönudvarból, és átadták Gedaljának,

Ahikám fiának, Sáfán unokájának, hogy vigye haza. Így ő a nép között maradt” (13-14. vers).

Jeremiást közben másokkal együtt láncra verve elhurcolták, de utána mentek és visszahozták.

„Jeremiáshoz pedig így szólt az ÚR igéje, amikor még a börtön udvarába volt zárva: Menj, és mondd meg az etióp Ebed-Meleknek.” – ő az, aki kiemelte Jeremiást a sárral teli ciszternából - „Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Én beteljesítem, amit kijelentettem e város kárára és nem javára. Szemed láttára következik be minden a maga idejében. De téged megmentelek azon a napon - így szól az ÚR -, és nem kerülsz azoknak az embereknek a kezébe, akiktől iszonyodsz. Bizonyosan megszabadítalak, nem esel el fegyvertől, és életedet ajándékkul kapod, mert bíztaál bennem! - így szól az ÚR” (15-18. vers).

Itt van tehát ez az etiópi, aki kimentette Jeremiást a ciszternából, Jeremiás pedig egy üzenetet visz neki az Úrtól: „Nem kell félned a babiloniaktól. Isten megóvjá az életed, mert benne bíztaál!”. És az etióp valóban életben maradt.

Ezzel el is érkeztünk Jeremiás könyvének negyedik részéhez. Ezeket a próféciákat Jeremiás azután kapta, hogy Cidkiját elhurcolták Babilonba. A próféciák pedig annak a csoportnak szólnak, akik még Júdában maradtak, hiszen nem mindenkit hurcoltak magukkal a babiloniak. Ne feledjük, hogy például hátrahagyták a szegényeket, hogy műveljék a földeket. Jeremiás is velük maradt, és újabb próféciákat kapott az Úrtól.

„Így következett be az, amit Jeremiásnak mondott az ÚR, miután Nebuzaradán testőrparancsnok szabadon bocsátotta Rámában” – Ráma lényegében Ramallah, mely mindössze 7 kilométerre fekszik Jeruzsálemtől. A babiloniak épp azon voltak, hogy Jeremiást is magukkal hurcolják, de megérkezik a parancs Nebukadneccartól: Jeremiás azt tehet, amit csak akar. Így hát elengedték, és Jeremiás visszatérhetett Jeruzsálemben –

„Mert elfogatásakor őt is láncra verték a többi jeruzsálemi és júdai fogoly között, akiket fogságba vittek Babilóniába” (1. vers).

Eredetileg őt is láncra verve vitték Babilóniába. Milyen szörnyű utazás is lehetett! Óriási távolságot kellett megtenniük erőltetett menetben. Pedig a próféta hányszor elmondta, hogy ha megadják magukat, minden rendben lesz. A nép mégis fellázadt Isten Igéje ellen és a babiloniak ellen. Tetteik pedig szörnyű következményekkel jártak.

„A testőrparancsnok kivette közülük Jeremiást, és ezt mondta neki: Az ÚR, a te Istened kijelentette, hogy milyen veszedelem éri ezt a helyet. Beteljesítette, véghezvitte az ÚR, amit kijelentett” – örök érvényű igazság ez, Isten mindig megtartja ígéletét – *„Mert vétkeztetek az ÚR ellen, és nem hallgattatok a szavára, ezért történt ez veletek”* (2-3. vers). Érdekes, hogy Júda ellenségei felismerték, miért történt ez a néppel – mert nem engedelmeskedtek Istennek.

„Én tehát még ma leveszem a kezedről a láncot. Ha úgy látod jónak, hogy Babilóniába jöjj velem, akkor jöjj, és nekem gondom lesz rád. Ha pedig nem látod jónak, hogy velem jöjj Babilóniába, akkor maradj! Nézd, előtted van az egész ország, mehetsz, ahová jónak és helyesnek látod!” (4. vers).

Jeremiás teljesen szabadon dönthet. Velük tarthat Babilonba, és jól bánnak majd vele. De ott is maradhat a földön. Oda mehetett, ahová csak akart.

„De később már nem lehet visszatérni. Menj Gedaljához, Ahikám fiához, Sáfán unokájához, akit Babilónia királya Júda városainak a helytartójává tett. Lakj vele a nép között, vagy menj akárhová, ahova helyesnek látod! A testőrparancsnok élelmet és ajándékot adott neki, és elbocsátotta. Jeremiás pedig elment Gedaljához, Ahikám fiához Micpába, és ott lakott vele az országban maradt nép között. Meghallották a szétszóródott haderő vezérei embereikkel együtt, hogy Babilónia királya Gedalját, Ahikám fiát tette helytartóvá az országban, és rábízta a férfiakat, az asszonyokat és a gyermekeket, az ország nincstelenjeit, akiket nem vittek fogságba Babilóniába. Elmentek Gedaljához Micpába, mégpedig Jismáél, Netanjá fia, Jóhánán és Jónátán, Káréah fiai, Szerájá, Tanhumet fia és a netófái Éfaj fiai meg Jaazanjá, Maakáti fia, embereikkel együtt. Gedaljá, Ahikám fia, Sáfán unokája pedig esküvel biztatta őket és embereiket: Ne féljetez attól, hogy a

káldeusokat kell szolgálni! Telepedjete le az országban, szolgáljátok Babilónia királyát, és jó dolgatok lesz!” (5-9. vers).

Gedaljá tehát komolyan veszi a Nebukadneccar által rábízott feladatot, és arra biztatja a népet, ne lázadjanak tovább. Telepedjete le az országban, és minden rendben lesz!

„Én itt fogok lakni Micpában, hogy szolgálatukra álljak a káldeusoknak, akik eljönnek hozzánk. Ti pedig gyűjtséte be a bort, a gyümölcsöt és az olajat, és tegyéte el edényekbe. Lakjate a városokban, amelyeket birtokba vehettek!” (10. vers).

Jeruzsálemet annyira lerombolták és kifosztották, hogy nem volt értelme ott letelepednie a szegényekkel, így inkább Micpa lett a székhelye, a többieknek pedig azt tanácsolta, telepedjenek le a fennmaradt városokban.

„Meghallották a móábiaknál,” – a Jordánon túl – „az ammóniaknál, az edómiaknál” – Moábtól délre –,és a többi országban élő júdaiak is, hogy Babilónia királya otthon hagyta a júdaiak maradékát, és hogy Gedalját, Ahikám fiát, Sáfán unokáját tette helytartójukká. Visszatérte tehát a júdaiak mindenholnan, ahová szétszóródtak; megjötte Júda földjére Gedaljához Micpába. Igen sok bort és gyümölcsöt gyűjtötte be. Jóhánán, Káréah fia és a szétszóródott haderő vezérei mindnyájan elmentek Gedaljához Micpába, és ezt mondták neki: Nem tudod, hogy Baalisz ammóni király elküldte Jismáélt, Netanjá fiát, hogy megöljön téged? De Gedaljá, Ahikám fia nem hitt nekik. Jóhánán, Káréah fia pedig titokban ezt mondta Gedaljának Micpában: Majd én elmegyek, és megölöm Jismáélt, Netanjá fiát úgy, hogy senki sem fogja megtudni. Miért ölné meg ő téged? Hiszen akkor szétszóródnának mindazok a júdaiak, akik hozzád gyűllete, és Júdának még a maradéka is elpusztulna. De Gedaljá, Ahikám fia így válaszolt Jóhánánnak, Káréah fiának: Ne tedd azt, hazugságot beszélsz Jismáélról!” (11-16. vers).

Bárcsak mi odafigyelnénk Isten szavára és meghallanánk a figyelmeztetést! Jézus is azt mondta, akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a

gyülekezeteknek! Bárcsak meghallanánk, amit Isten mond nekünk, és engedelmes szívvel meg is cselekednénk!

Az Úr áldjon, őrizzen és vezessen benneteket ezen a héten! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

41-45. FEJEZET

Ezek a próféciaák azt követően hangzottak el, hogy Nebukadneccar babiloni fogságba hurcoltatta Cidkijját, az akkori júdai királyt. A szegényeket viszont Júdában hagyta, hogy műveljék a földet, és Gedalját nevezte ki helytartónak föléljük. Jeremiás választhatott: Babilonban is letelepedhetett, ahol különleges bánásmódban lehetett volna része, vagy ott maradhatott Júdában a megmaradt néppel. Jeremiás végül az utóbbit választotta, és a továbbiakban azoknak az embereknek prófétál, akik Júdában maradtak.

Először is időben elhelyezi prófeciáját: *„A hetedik hónapban Jismáél, Netanjá fia, Elisámá unokája, aki királyi származású és a király vezető emberei közül való volt, tíz emberrel elment Gedaljához, Ahikám fiához Micpába. És amikor együtt étkeztek Micpában,”* (1. vers).

Ez körülbelül három hónappal Cidkijjá elhurcolása után történhetett. Jóhánán korábban már figyelmeztette Gedalját, hogy Jismáél valami rosszban sántikál. „Az ammóniak királya küldte őt hogy az életedre törjön!” – mondta Jóhánán Gedaljának. „Adj engedélyt, hogy titokban felkutassam és végezzek vele!”. Gedaljá azonban nem hallgatott Jóhánán figyelmeztetésére. Jóhánán pedig idővel elhagyta Micpát.

Mintegy harminc nappal Jóhánán figyelmeztetése után, a hetedik hónapban – amikor összegyűlt a nép, hogy Istent imádják -, a mi naptárunk szerint késő szeptemberben, kora októberben, amikor olyan jelentős ünnepek követték egymást, mint a sátoros ünnep, a kürtzengés ünnepe, vagy a Yom Kippúr, megérkezett a királyi származású Jismáél. Nem Cidkijjá leszármazottja volt ő, hiszen Cidkijjá fiait mind lemészárolták, az viszont elképzelhető, hogy Cidkijjá unokaöccse volt.

A lényeg, hogy úgy érezte, jogosult a trónra, és zavarta, hogy Nebukadneccar a még csak nem is királyi származású Gedalját bízta meg a kormányzással. Jismáél bizonyosan barátként álcázva közeledett Gedaljához, mint aki azért

jött, hogy Istent imádja, Gedaljá pedig fogadta őt, sőt együtt is étkeztek Micpában, amely Jeruzsálem pusztulása után tulajdonképpen fővárosi rangra emelkedett.

„Fölkelt Jismáél, Netanjá fia meg a vele levő tíz ember, és levágták Gedalját, Ahikám fiát, Sáfán unokáját karddal. Így ölték meg azt, akit Babilónia királya az ország helytartójává tett. Levágta Jismáél azokat a júdaiakat is, akik Gedaljával voltak Micpában, sőt az ott tartózkodó káldeusokat és harcosokat is” (2-3. vers) –

Megölte tehát Gedaljá mindent emberét, akik később esetleg megpróbálnának rajta bosszút állni Gedaljá haláláért.

„A Gedaljá megölése után következő napon, amikor még nem tudtak a dologról, nyolcvan ember jött Sikemből, Silóból és Samáriából levágott szakállal, megszagattott ruhában és bevagdalt testtel. Ételáldozat és tömjén volt náluk, amelyet az ÚR házába akartak vinni” (4-5. vers).

A törvény értelmében ha valaki különleges esküt akart tenni az Úr előtt, leborotválta a szakállát, megszagatta a ruháját és rongyokat öltött magára. A törvény viszont tiltotta, hogy ilyenkor az ember megvagdálja magát – ahogy azt a pogányok tették hamis isteneik imádataként.

Emlékeztek arra az alkalomra, amikor Illés próféta összemérte erejét a Baal prófétáival a Karmel-hegyen? Mindkét fél oltárt épített, majd megegyeztek, hogy amelyik isten tűzzel felel, az az Isten. Ekkor azt olvassuk, hogy a Baal prófétái fogták magukat és csaknem délig imádkoztak, Illés pedig gúnyolni kezdte őket: „Hé, lefogadom, hogy az isteneitek szabadságra mentek! Vagy az is lehet, hogy csak félrevonultak dolgukat végezni! Miért nem kiáltoztok egy kicsit hangosabban?”. Illés meglehetősen nyers stílussal bírt, az Ige is ezt mondja róla. Ott álltak tehát a hegyen, amikor a Baal prófétái hirtelen elkezdtek össze-vissza vágdosni magukat, ahogy azt egyébként is szokták isteneik imádataként. Megvágták magukat kardjukkal és dárdájukkal, míg el nem borította őket a vér.

Az imént Jeremiás könyvében látott emberek is furcsa látványt nyújthattak levágott szakállal, megszaggatott ruhában, bevagdalt testtel, kezükben ételáldozattal és tömjénnel. Ne feledjük azonban, hogy ez a 80 ember Sikemből, Silóból és Samáriából érkezett. Amikor Izráel lakóit az asszír király fogságba hurcolta, más népeket telepített a földre, így végül a vallások furcsa keveréke alakulhatott ki azon a területen. Ezek a férfiak valószínűleg Jeruzsálembe tartottak, amikor ugyanis Jismáél megpillantotta őket, azonnal így szólt: „Gyertek el velem Gedaljához!”.

Persze ez a nyolcvan férfi mit sem sejtett, és talán Jismáél is éppen azért szólította meg őket, hogy kiderüljön, tudják-e, hogy Gedalját meggyilkolták. Hiszen ha tudják, meg kell akadályozni, hogy a hír futótűzként elterjedjen. Jismáél egyelőre féltve őrizte a titkot, nehogy idő előtt megakadályozzák trónra lépését. Előbb meg akarta szilárdítani hatalmát az országban, hogy sikeresen visszaverhessen minden Gedaljá halálhíre nyomán támadt puccskísérletet. Jismáél tehát eléje ment ennek a 80 embernek, hogy meghívja őket Gedaljához.

„Jismáél, Netanjá fia azonban kiment eléjük Micpából, és amíg ment, egyre sírt. Amikor összetalálkoztak, ezt mondta nekik: Jöjjetek el Gedaljához, Ahikám fiához!” (6. vers). „De amint a város közepére értek, lemészárolta és egy ciszternába dobta őket Jismáél, Netanjá fia, a vele levő emberek segítségével. De volt köztük tíz ember, akik ezt mondták Jismáélnak: Ne ölj meg minket, mert elrejtett kincsünk van a mezőn: búza és árpa, olaj és méz” –

Ez nem azt jelentette, hogy volt még kint búzájuk és árpájuk a szántóföldön, hiszen a hetedik hónapra rendszerint már betakarították a terményeket. Ne feledjük azonban, hogy abban az időben a betakarított gabonát gondosan elrejtették, hogy az ellenség ne foszthassa ki őket. Vermeket ástak, és oda rejtették a gabonát. Most pedig ez a tíz ember elrejtett kincseit ajánlja fel gyilkosaiknak életükért cserébe –

„Ezért békén hagyta, és nem ölte meg őket társaikkal együtt” (8. vers).

„Azoknak az embereknek a holttestét, akiket megöltek, mert Gedaljával tartottak, abba a ciszternába dobatta bele Jismáél, amelyet Ászá király készített, amikor megtámadta Baasá izráeli király. Ezt töltötte meg Jismáél, Netanjá fia a megöltekkel.

Azután foglyul ejtette Jismáél Micpában a nép egész maradékát, a király leányait” – valószínűleg Cidkijjá leányairól van szó, akik akkor még életben voltak, hiszen Nebukadneccar a király fiait ölette megtudván, hogy a lányok ilyen szempontból úgyszemint számítanak - „és az egész népet, amely Micpában maradt, akiket Nebuzaradán testőrparancsnok Gedaljára, Ahikám fiára bízott. Foglyul ejtette őket Jismáél, Netanjá fia, és elindult, hogy visszamenjen az ammóniakhoz” (9-10. vers).

„De meghallotta Jóhánán,” – korábban ő figyelmeztette Gedalját a reá leselkedő veszélyre, sőt engedélyt is kért Gedaljától, hogy megölje az életére törő Jismáélt, de Gedaljá nem hallgatott rá – „Káréah fia és a haderő vezérei, akik vele voltak, hogy milyen gonoszsgot követett el Jismáél, Netanjá fia. Ezért maguk mellé vették összes emberüket, és elindultak, hogy megtámadják Jismáélt, Netanjá fiát. Utol is érték a Gibeón mellett levő nagy víznél” (11. vers).

Micpából nem Gibeónon át juthatunk el legkönnyebben az ammóniak földjére. Valószínűleg azért választották ezt az útvonalat, mert közben az elrejtett kincseket is magukhoz akarták venni, amiket korábban a tíz életben hagyott ember ígért Jismáélnak váltságul az életéért.

Gibeónnál egyébként csodás források voltak. Gibeónnál történt az is, hogy Isbóset és Dávid szolgálói kivonultak és összetalálkoztak a gibeóni tónál. Az egyik csapat a tó egyik oldalán állt, a másik csapat pedig a tó másik oldalán, majd a parancsnokok harci játékot rendeztek a katonákkal saját szórakoztatásukra. Jónáhán tehát Gibeónnál érte utol Jismáélt.

„Amikor a Jismáéllal levő egész nép megpillantotta Jóhánánt, Káréah fiát és vele együtt a haderő vezéreit, megörültek. És megfordult az egész nép, amelyet Jismáél foglyul ejtett Micpában, és visszament Jóhánánhoz, Káréah fiához. Jismáél, Netanjá fia pedig nyolc emberrel elmenekült Jóhánán elől, és

az ammóniakhoz ment. Jóhánán, Káréah fia, a haderő vezéreivel együtt, akik vele voltak, maga mellé vette a Micpából való maradék népet, amelyet visszaszerzett Jismáéltól, Netanjá fiától, miután ez megölte Gedalját, Ahikám fiát. Visszahozta Gibeónból a vitézeket és a harcosokat, az asszonyokat és a gyermekeket meg az udvari embereket. Elindultak, és Kimhám szállásainál tartózkodtak Betlehem mellett, mert Egyiptomba akartak menni. Félték ugyanis a káldeusoktól, mert Jismáél, Netanjá fia megölte Gedalját, Ahikám fiát, akit Babilónia királya az ország helytartójává tett” (13-18. vers).

Most tehát már Kimhám közelében tartózkodtak közel Betlehemhez – és ebből is láthatjuk, hogy már eldöntötték, Egyiptomba menekülnek. Az elhatározás már megszületett bennük, félték ugyanis a káldeusoktól, mert Jismáél, Netanjá fia megölte Gedalját, a Nebukadneccar által kinevezett helytartót.

„A haderő vezérei, Jóhánán, Káréah fia, Jaazanjá, Hósajá fia és az egész nép apraja-nagyja odament Jeremiás prófétához, és ezt mondta neki: Jusson eléd könyörgésünk, és imádkozz Istenedhez, az ÚRhoz értünk és ezért az egész maradékért! Hiszen saját szemeddel láthatod, milyen kevesen maradtunk meg, pedig sokan voltunk” (1-2. vers). „Mondja meg nekünk Istened, az ÚR, hogy milyen úton kell járnunk, és mit kell tennünk” (3. vers).

Jeremiáshoz fordulnak, hogy kérjen iránymutatást a nevükben az Úrtól. Vegyük csak észre, mit mondanak: „a te Istened” – mintha Isten nem lett volna az ő Istenük is. Jeremiás azonban más személyragot alkalmaz a válaszában: „a ti Istenetekhez” fogok imádkozni, később pedig így folytatja: „a mi Istenünknek” szavára fogunk hallgatni.

„Jeremiás próféta pedig ezt mondta nekik: Hallottam. Imádkozni fogok Istenetekhez, az ÚRhoz, kívánságotok szerint. Azután mindazt megmondom nektek, amit válaszol az ÚR, semmit sem hallgatok el előttetek. Ők pedig ezt mondták Jeremiásnak: Az ÚR legyen ellenünk hű és igaz tanú, hogy mindent úgy teszünk, ahogyan üzeni általad Istened, az ÚR! Akár jó, akár rossz, hallgatni fogunk Istenünknek, az ÚRnak a szavára, akihez küldünk téged.

Bizony, hallgatunk Istenünknek, az ÚRnak a szavára, hogy jó dolgunk legyen!”
(4-6. vers) –

Most már ők is Istenünknek nevezik az Urat, és megígérik, hogy engedelmeskednek neki. És valóban erről szól a dolog – az engedelmességről. Amikor Jehova a te Istened is, ehhez hozzátartozik, hogy engedelmeskedsz neki. Erről szól az Isten imádata és szolgálata: hogy alárendeled magad neki, ha valóban ő az életed Ura.

Ha valami irányítja az életedet, az a te istened. Az emberek gyakran azt mondogatják, hogy nem hiszen Istenben. Pedig ez nem igaz. Mindenkinek irányítja valami vagy valaki az életét – egy alapelv, egy ideál, bármi legyen is az. És ne feledd: ami az életedet irányítja, az a te istened, mert annak engedelmeskedsz. Milyen fontos, hogy mi Istennek engedelmeskedjünk! Itt ezek az emberek is ezt ígérik: bármit mond is nekünk az Úr, engedelmeskedni fogunk!

„Tíz nap múlva szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz” (7. vers).

Érdekesnek találom ezt, hiszen Jeremiás kétségkívül nagyon szoros kapcsolatban állt az Úrral. Mindvégig azt olvassuk, hogy az Úr mindenféle helyzetben mindig szólt Jeremiáshoz. Most pedig Jeremiás egy konkrét ügyben járul Isten elé, hogy útmutatást kérjen tőle az emberek nevében, és Isten érdekes módon csak tíz nappal később válaszol neki.

Hányszor követelünk mi is azonnali választ Istentől! És ha Isten nem szól hozzánk az első öt percben, amikor erre lehetőséget biztosítottunk neki, már rohanunk is tovább, hogy saját kútfőből megoldjuk a problémát. Pedig ez esetben Jeremiásnak is tíz napot kellett várnia az Úr válaszára. Isten időzítése nem mindig esik egybe a miénkkel.

Hányszor történt már meg velem is, hogy felmértem a helyzetet, és nagyot sóhajtottam: „Uram, még vagy öt órád maradt, hogy megoldd ezt a helyzetet, és ha az elkövetkező néhány órában nem csinálsz valamit, már túl késő lesz!

Szóval ne feledd Uram, hogy már csak öt órád van!”. Aztán kicsit később újra felsóhajtok: „Uram, már csak hatvan perced van! Ó, Uram, már csak öt perc! Jaj, Uram, elkéstél! Pedig itt volt a lehetőség! Kár, hogy nem éltél vele. Most már kénytelen leszek kezembe venni a dolgokat, mert elkéstél, Uram!”. Hányszor voltam teljesen biztos abban, hogy Isten elkésett, a lehetőség elúszott, később viszont rá kellett döbbernem, hogy én rohantam előre. Én a saját órámat nézve egyre csak aggódtam, míg Isten az örökkévalóság órája szerint jár el. Hányszor gondoltam már azt, hogy túl késő, a lehetőség elúszott, Isten elkésett. „Ó, Uram, pedig megmenthetted volna a helyzetet! Miért nem tetted? Most már túl késő!”. Pedig gyakran Isten azért késlelteti a választ, hogy még többet adhasson nekünk.

Emlékezzünk csak vissza Anna történetére! Egyszer, amikor Anna férjével Elkánával elment az Úr házához, hogy áldozatot mutassanak be Istennek, Elkánának feltűnt, hogy felesége szokatlanul szomorú. „Miért vagy olyan szomorú?” – kérdezte Annától. Annát pedig a meddősége aggasztotta - nagyon vágyott egy gyermekre. Elkána másik felesége viszont sorra szülte a gyerekeket, és sokat bántotta Annát meddősége miatt – a meddőség ugyanis szégyellnivaló állapot volt abban a kultúrában.

Elkána jobban szerette Annát a másik feleségénél, de Anna egyre nehezebben viselte a meddőséget. Ezek alapján egyébként el tudom képzelni, mennyi problémát szülhet a többnejűség! Elkána két felesége is vetélytársként tekintett egymásra, és állandóan civakodtak.

Anna tehát szomorú volt, mert egy fiúra vágyott, Elkána pedig megkérdezte tőle: *„Miért vagy úgy elkeseredve? Nem érek én többet neked tíz fiúnál?”* (1Sámuel 1:8).

Ez sajnos nem működött. Anna nem válaszolt, de hallgatása sokmindent elárult. Nehéz szívvel érkezett meg az Úr házához, és mélységes elkeseredésében csendben könyörgött az Úrhoz, nem beszélt hangosan, csak a szája mozgott.

Éli a pap azt gondolta róla, hogy részeg, és így szólt hozzá: *„Meddig tart még részegséged? Józanodj ki mámorodból!”*. (14. vers). *„Anna azonban így válaszolt: Nem, uram! Bánatos lelkű asszony vagyok. Nem ittam bort vagy szeszes italt, hanem a lelkemet öntöttem ki az Úr előtt”* (15. vers). Éli így válaszolt: *„Menj el békeséggel! Izráel Istene teljesítse kérésedet, amit kértél tőle!”* (17. vers). De mit is imádkozott Anna az Úr házában? Így imádkozott: *„Uram, ha megajándékozol engem egy fiúgyermekkel, akkor egész életére neked adom őt!”*.

Izráel olyan szörnyű állapotban volt, hogy Isten egyetlen olyan embert sem talált, aki a népét vezethette volna. Istennek azonban szüksége volt egy megfelelő emberre. Mivel nem talált a feladatra alkalmas férfit, előbb egy asszonyt kellett találnia, hogy az alkalmas férfit Izráel élére állíthassa. Isten pedig úgy vonta magára Anna figyelmét, hogy bezárta a méhét. Anna kétségtelenül rengeteget imádkozott már azt megelőzően is, hogy Isten adjon neki gyermeket, és vegye el meddősége szégyenét, de Isten várt és késleltette válaszát.

Isten kezdettől fogva meg akarta válaszolni Anna imáját, de addig várt, amíg Anna imája összhangba került az Ő akaratával. *„Ó, Uram, bárcsak adnál nekem egy fiúgyermeket! És visszaadnám őt neked!”*. Szuper! Na most már összhangban vagy Isten tervével! És Annának fia született, akit Sámuelnek neveztek el. Sámuel Izráel egyik legkiválóbb vezetője lett, aki a végső katasztrófától óvta meg a népet abban az adott időszakban. Sámuel Isten bámulatos prófétája és papja lett.

Anna esetében is késleltette az Úr a választ, hogy amikor aztán megadta Anna kérését, sokkal többet adhasson. Isten gyakran a mi életünkben is így jár el. Jeremiás is tíz napig várt, de tíz nap elteltével szólt hozzá az Úr.

„Tíz nap múlva szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz. Akkor hívatta Jóhánánt, Káréah fiát és a haderő valamennyi vezérét, akik vele voltak meg az egész nép apraját-nagyját” – épp Egyiptomba tartanak – *„Ezt mondta nekik: Így szól az ÚR, Izráel Istene, akihez küldtetek engem, hogy terjesszem eléje*

könyörgéseket: Ha itt maradtok ebben az országban, akkor építelek és nem rombollok le, elültetek és nem gyomlállak ki benneteket, mert megbántam, hogy veszedelmet zúdítottam rátok”.

A „megbántam” kifejezést találjuk itt, ami nem szó szerint értendő, hiszen ne feledjük, hogy ismét behatárolt emberi szavakkal próbálunk valamit megfogalmazni egy végtelen és különleges Istennel kapcsolatban.

A 4Mózes 23-ban ezt olvassuk: *„Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánna. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít?”* (19. vers).

A fenti ígérésben lényegében azt mondja Isten, hogy elvégezte, amit tervezett Izráel népével szemben, majd így folytatja:

„Ne féljetek Babilónia királyától, akitől most féltek! Ne féljetek tőle - így szól az ÚR -, mert veletek vagyok, megszabadítalak és megmentelek benneteket a kezéből! Irgalmasan bánok veletek, és ő is irgalmas lesz hozzátok, és visszaenged benneteket földetekre” (7-12. vers).

Ne féljetek Babilónia királyától! Tudom, hogy féltek tőle, de nem kell féljetek!

„De ha az a szándékotok, hogy nem maradtok ebben az országban, és nem hallgattok Isteneteknek, az ÚRnak a szavára, hanem ezt mondjátok: Egyiptomba akarunk menni, ahol nem látunk harcot, és nem hallunk kürtszót, ahol van kenyér, nem éhezünk, ezért ott akarunk lakni! –,

– ezért akartak ők Egyiptomba menni, abban a reményben, hogy ott majd ne lesz háború, és ott majd kényelmesen éldegélhetnek. Bármilyen is, de békés, nyugodt életet akartak –

„akkor halljátok meg az ÚR igéjét, Júda maradéka! Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Ha ti Egyiptomba szándékoztok menni, és odamentek, hogy ott lakjatok mint jövevények, akkor utolér benneteket Egyiptomban a fegyver, amelytől féltek, és nyomon követ Egyiptomba az éhínség is, ami miatt aggódtok, és ott haltok meg. Mert minden ember, aki Egyiptomba szándékozik menni, hogy ott lakják mint jövevény, fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Senki sem tud közülük elfutni vagy elmenekülni a veszedelem elől,

amelyet én hozok rájuk. Bizony, ezt mondja a Seregek ÚRa, Izráel Istene: ahogyan kiáradt lángoló haragom Jeruzsálem lakóira, úgy árad ki rátok haragom, ha Egyiptomba mentek. Átok, rémület, szidalom és gyalázat ér utol, és nem látjátok meg többé ezt a helyet. Így szól hozzátok az ÚR, Júda maradéka: Ne menjetek Egyiptomba! Jól értsétek meg, hogy mire figyelmeztetek ma benneteket! Becsaptátok magatokat, amikor engem Istenetekhez, az ÚRhoz küldtetek, és azt mondtátok: Imádkozz értünk Istenünkhöz, az ÚRhoz, és mondd meg nekünk mindazt, amit Istenünk, az ÚR üzen, mi pedig megtesszük. Meg is mondtam ma nektek, de nem hallgattatok Isteneteknek, az ÚRnak szavára semmiben, amit üzent nektek. Ezért tudjátok meg, hogy fegyver, éhínség és dögvész miatt haltok meg azon a helyen, ahová menni akartok, hogy ott lakjatok mint jövevények” (13-22. vers).

Ez a lelkipásztori tanács klasszikus példája. Lelkipásztorként nem az a dolgunk, hogy jogi, vagy orvosi tanácsot osztogassunk, vagy pszichológiai tanácsadást tartunk. A mi feladatunk a lelki dolgokban való tanácsadás. Máshoz nincs is meg a kellő tudásunk. Ha valaki egy jogi problémával fordul hozzánk, a legjobb, amit tehetünk, hogy elküldjük egy ügyvédhez. Ha valaki orvosi problémával keres meg bennünket, elküldjük egy orvoshoz, ha pedig egy súlyos pszichológiai problémával állunk szemben, akkor pszichológushoz küldjük azt, aki megkeresett bennünket. A mi feladatunk, hogy a lélek dolgaiban adjunk tanácsot, és rávilágítsunk Isten Igéjére az adott helyzetben.

Senkit sem kényszeríthetünk semmire – csupán felvázolhatjuk a lehetőségeket. Ezt is ezt mondja erről az Úr. Ha ezen a helyen maradsz, ezt és ezt teszi meg érted Isten, mert ezt és ezt ígérte. Ha viszont elindulsz azon az úton, ez és ez fog történni. Mindössze ennyit tehetünk – felvázolhatjuk a lehetőségeket Isten Igéjének fényében. Dönteni már neked kell. Ezt senki más nem teheti meg helyetted. Mi felvázoljuk a lehetőségeket, de neked kell döntened.

Vegyük csak észre, milyen nagyszerűen teszi ezt Jeremiás ebben az igerészen! „Nem kell félnetek Nebukadneccartól, mert Isten veletek lesz, Nebukadneccar pedig jól bánik majd veletek, és áldottak lesztek! Ha viszont

mégis elmentek Egyiptomba abban a reményben, hogy elkerülhetitek a háborút, és ott majd jó sorotok lesz, pontosan abban lesz részetek, amiktől annyira féltetek! A kard és az éhínség utolér benneteket, és ott haltok meg Egyiptomban. Ott pusztultok majd el, és soha többé nem látjátok viszont szülőföldeteket!”. Jeremiás tehát továbbadta nekik az Úr üzenetét, és felvázolta előttük a lehetőségeket, illetve döntéseik következményeit.

43. fejezet: *„Amikor Jeremiás végig elmondta az egész népnek Istenüknek, az ÚRnak minden igéjét, amit Istenük, az ÚR üzent nekik, mindezeket a szavakat, így szólt Azarjá, Hósajá fia meg Jóhánán, Káréah fia és valamennyi kevély ember Jeremiáshoz: Hazugságot beszélsz! Nem üzente tőled Istenünk, az ÚR, hogy ne menjünk Egyiptomba, hogy ott lakjunk mint jövevények”* (1-2. vers).

Korábban még kérlelték Jeremiást, hogy kérjen a nevükben útmutatást Istentől, és bármi legyen is az, ők megtartják. Most azonban, Isten utasításai hallatán hazugsággal vádolják a prófétát.

„Bárúk, Nérijá fia izgat téged ellenünk, hogy a káldeusok kezébe juttasson bennünket, és halálunkat okozza, vagy pedig fogságba vitessen Babilóniába. Nem is hallgatott Jóhánán, Káréah fia, sem a haderő vezérei, sem az egész nép az ÚR szavára, hogy Júda országában maradjanak. És magával vitte Jóhánán, Káréah fia és a haderő vezérei Júda egész maradékát, akik visszatértek Júdába azok közül a népek közül, amelyek közé szétszóródtak mint jövevények: a férfiakat, a nőket és a gyermekeket meg a király leányait és mindenkit, akit Nebuzaradán testőrparancsnok otthagytott Gedaljánál, Ahikám fiánál, Sáfán unokájánál, végül Jeremiás prófétát és Bárúkot, Nérijá fiát is” (3-6. vers).

Josephus alapján pedig úgy tűnik, Jeremiást és Bárúkot arra kényszerítették, hogy tartsanak velük, vagyis erőszakkal magukkal hurcolták őket.

„Elmentek tehát Egyiptomba, mert nem hallgattak az ÚR szavára; és eljutottak Tahpanhészig” (7. vers).

Szomorú igeréssel állunk itt szemben, amely talán az egyik legtragikusabb sor Isten Igéjében. Hiszen nincs is annál szomorúbb, amikor valaki visszatér ahhoz, amiből Isten egyszer már megszabadította.

Szomorú, amikor az ember visszatér Egyiptomba. Egyiptom a test szerinti élet egyik jelképe. Milyen szomorú, amikor egy ember, vagy egy ország visszatér ahhoz, amiből Isten egyszer már kimentette! 900 évvel korábban Isten megszabadította őseiket a kegyetlen egyiptomi elnyomás alól. De ezen a szomorú napon ők visszatérnek Egyiptomba – mégpedig azért, mert félnek. Nem hittek Istennek, és nem bíztak abban, hogy Isten meg tudja tartani életüket. Félték a babiloni megtorlástól, így Egyiptomba menekültek. Nem volt hitük, ennek eredményeként pedig nem engedelmeskedtek az Úrnak, és egészen Tahpanhészig menekültek.

„Tahpanhészban így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: Végy a kezedbe nagy köveket, és ásd el a júdai férfiak szeme láttára a fáraó tahpanhészi palotájának a bejárata előtt a kikövezett téren. Azután ezt mondd nekik: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Elküldök szolgámért, Nebukadneccar babilóniai királyért, idehozom, és trónját e kövek fölé helyezem, amelyeket elástam; ezek fölött feszíti ki sátrát. El fog jönni, és leveri Egyiptom országát. Aki halálra méltó, meghal; aki fogságra méltó, fogságba kerül; aki pedig fegyverre méltó, azt fegyver öli meg. Felgyűjtja az egyiptomi istenek templomait, fölperzseli azokat, fogságba viszi isteneiket. Átkutatja Egyiptomot, ahogyan a pásztor kivetvezi a ruháját, és bántatlanul vonul el onnan. Összetöri az Egyiptomban levő Bét-Semes oszlopait, az egyiptomi istenek templomait pedig fölperzseli” (8-13. vers).

Jeremiás tehát azt az utasítást kapja Istentől, hogy fogjon pár nagy követ, és ássa el őket az emberek szeme láttára a fáraó palotájának bejárata előtt, majd mondja ezt nekik: „E kövek fölött építi fel Nebukadneccar a palotáját, és e kövek fölött állítja majd fel trónját, amikor leveri Egyiptomot, és összetöri isteneik templomait!”.

„Abban a reményben jöttetek Egyiptomba, hogy elmeneküljétek Nebukadneccar elől, pedig nem menekülhettek előle!”

Hiába próbálsz elfutni a problémáid elől, nem menekülhetsz! Isten mindig azt szeretné, ha szembenéznénk a problémáinkkal – ő segít, ő megerősít, de ne fussunk el! A menekülés általában nem is szokott sikerülni.

Isten segítségével szembe kell néznünk a problémáinkkal és meg kell oldanunk azokat. Isten megadja hozzá az erőt, és a segítségünkre siet.

Egy híres archeológus, Flinders Petrie sok évvel ezelőtt Egyiptomban végzett ásatásokat, és az egyik helyen egy palota romjaira bukkant, alatta pedig azokra a kövekre, amelyeket Jeremiás Isten utasítására az emberek szeme láttára elásott! Ezeket a köveket, ha jól tudom, jelenleg egy kairói múzeumban őrzik. Jeremiás köveit tehát megtalálták. Az Ige szavahihetőségének újabb bizonyítékai ezek, hiszen Nebukadneccar valóban megtámadta és meghódította Egyiptomot, és valóban a Jeremiás által elásott kövek fölé állította föl a trónját. Isten szava ezúttal is beteljesedett, ahogy mindig beteljesedik! Isten mindig megtartja a szavát. Minden esetben.

„Ez az az ige, amely Jeremiáshoz szólt mindazokról a júdaiakról, akik Egyiptomba költöztek, és Migdóiban, Tahpanhészban, Nófban és Patrósz földjén laktak:” –

Ez Jeremiáson keresztül Isten utolsó üzenete azokhoz, akik Egyiptomba mentek, és így visszatértek arra a helyre, ahonnan Isten korábban már megszabadította őket –

„Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Láttátok, milyen sok veszedelmet hoztam Jeruzsálemre és Júda minden városára. Azok most mind romban állnak és lakatlanok. Azért van ez, mert gonoszságukkal bosszantottak engem, amikor tömjéneezni jártak, és más isteneket tiszteltek, akiket nem ismertek sem ők, sem ti, sem őseitek” (1-3. vers) –

Látjátok, mi történt? Látjátok, mi lett az országból? Mindez azért történt, mert az emberek elhagyták Istent, és más isteneket imádtak.

„Pedig elküldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem, és megmondtam, hogy ne kövessetek el olyan utálatos dolgot, amit gyűlölök! De nem hallgattak és nem figyeltek rájuk, nem tértek meg gonoszságukból, hanem más isteneknek tömjéneztek. Ezért áradt ki lángoló haragom, és lángolt Júda városaiban meg Jeruzsálem utcáin, úgyhogy rommá és pusztává lettek. Így van ez ma is. Ezért most így szól az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Miért követték el ilyen nagy gonoszságot a magatok kárára, amely miatt kiirtanak Júdában férfit és nőt, gyermeket és csecsemőt, és még maradékokat sem hagyják meg?! Hiszen bosszantotok engem kezetek csinálmányaival, és más isteneknek tömjéneztek Egyiptomban, ahová jöttetek, hogy itt lakjatok mint jövevények. Emiatt kiirtanak benneteket, átkozottak és gyalázatosak lesztek a föld valamennyi népe között” (4-8. vers).

„Miért csináljátok ezt?” – kérdezi Isten. „Azért kellett elhagynotok az országotokat, mert más isteneknek tömjéneztetek! Ezért kietlen ma a földetek! De még Egyiptomban sem hagytatok fel bűnös dolgaitokkal! Még mindig pontosan azt teszitek, amivel egyszer már magatokra vontátok Isten ítéletét!”.

„Talán elfelejtettétek őseitek gonoszságát, Júda királyainak és feleségeiknek gonoszságát, a magatok és feleségeitek gonoszságát, amelyet Júdában és Jeruzsálem utcáin követtek el?” (9. vers).

Érdekes, hogy Jeremiás ezen a ponton a feleségeket is megemlíti a vádiratában. Ők is bűnösök voltak, szintén gyalázatos dolgokat műveltek. Amikor már a nők is megindulnak a lejtőn, ez rendszerint az utolsó csepp a pohárban. A társadalom szétesik.

A nők érzékeny lényükből kifolyólag nagyobb szellemi magaslatokba képesek emelkedni, bár mélyebbre is csúszhatnak, mint a férfiak. Szörnyű dolog, amikor egy nő megindult a lejtőn. A férfiak általában nyersebbek, és érzelmviláguk is szegényesebb. A nők viszont törékenyebbek és érzékenyebbek, így nagyon magaslatokat, de nagyobb mélységeket is élhetnek meg. Az ő érzelmviláguk sokkal gazdagabb. Ebből adódóan viszont

amikor egy asszony elindul a lejtőn, általában a verem legmélyére esik. Ilyenkor pedig mindennek vége.

A nők természete csodálatos! Nincs is annál szebb és inspirálóbb, mint egy olyan nő, aki érzékeny Isten dolgaira! Érdekes, hogy a nők sokszor vezető szerepet vállalnak egyes területeken a gyülekezetben – például az imacsoportban, vagy egyéb szolgálatokban. Csodás, érzékeny természetüknek köszönhető ez, mert sokkal érzékenyebbek Isten dolgaira és a Lélek munkájára.

Hányszor történt már meg, hogy én, a nyers és érzéketlen férfi próbáltam legjobb tudásom szerint tenni a dolgom, és csak mentem rendületlenül előre, otthon pedig amikor megbeszéljük a feleségemmel, hogy mi történt a gyülekezetben, ő így szól: „Észrevetted, hogy valami különleges történt ott ma este?”. „Tényleg? Mi történt? Én észre sem vettem!”. De a feleségem érzékelte a Lélek finomabb hullámain is, és nálam sokkal jobban érzékelte, mi történik.

Milyen bámulatos is ez egy nőben! Mennyire érzékenyek a Szentlélekre! Milyen gyönyörű az a nő, aki Lélekben jár! Micsoda magaslatokra képes szárnyalni! De sajnós ha megindul a lejtőn, nagyon mélyre csúszhat. Jeremiás is rámutat ebben, hogy a felségek is szörnyű dolgokat követtek el az Úr szemében.

„Nem alázkodtak meg a mai napig sem, nem féltek, és nem éltek törvényem és rendelkezéseim szerint, amelyeket nektek és őseiteknek adtam. Ezért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Én most ellenetek fordulok, veszedelmet hozok rátok, és kiirtom egész Júdát. Elragadom Júda maradékát, akik elhatározták, hogy Egyiptomba mennek, és ott laknak mint jövevények. Megsemmisülnek mindnyájan Egyiptom országában. Fegyver által esnek el, éhség miatt vesznek el, a nép apraja-nagyja fegyver és éhség miatt hal meg: átok, rémület, szidalom és gyalázat éri utol őket. Megbüntetem az Egyiptomba települőket, ahogyan Jeruzsálemet is megbüntettem fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel! Nem menekül és nem szabadul meg senki Júda maradékából,

akik Egyiptomba mentek, hogy ott lakjanak mint jövevények. Nem térhetnek vissza Júdába, pedig sóvárognak arra, hogy újból ott lakjanak. De nem térhet vissza, csak néhány menekült! Akkor mindazok a férfiak, akik tudták, hogy feleségeik más isteneknek szoktak tömjéneezni, és mindazok az asszonyok, akik nagy tömegben ott álltak, meg az egész nép, amely Egyiptomban, Patrósiban lakott, így válaszoltak Jeremiásnak:” (10-15. vers).

„Nem engedelmeskedünk neked abban, amit az ÚR nevében hirdettél nekünk, hanem mindazt megteszük, amit kimondtunk: tömjénezzük az ég királynőjének,” – Semiramisnak, istenük anyjának – „és italáldozatot mutatunk be neki,” –

Izrael népe a babiloniak vallását gyakorolta, melynek középpontjában Tamúz és édesanyja Semiramis imádata állt. Itt tehát megtaláljuk az anya-fia-imádatot.

Mária imádata is innen származik – Semiramis, az ég királynőjének imádatára vezethető vissza. Az Ige sehol sem utasít bennünket, hogy Máriát imádjuk. Érdeemes ennek kapcsán átlapozni Hissop *The Two Babylons* című könyvét, amelyben a szerző rendkívüli alaposággal vezeti vissza az egyház bizonyos gyakorlatait a pogány babiloni gyakorlatokra. Pontosan azokat a dolgokat gyakorolja ma számos gyülekezet az Úr nevében, amelyekért annakidején Isten megfeddte Izráelt. Na de erről bővebben majd akkor ejtünk szót, amikor elérkezünk a Jelenések könyvéhez.

Hallgassuk csak meg, mit mondanak: *„Nem engedelmeskedünk neked abban, amit az ÚR nevében hirdettél nekünk, hanem mindazt megteszük, amit kimondtunk: tömjénezzük az ég királynőjének, és italáldozatot mutatunk be neki, ahogyan tettük mi és atyáink, királyaink és vezetőink Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin. Mert akkor jóllaktunk kenyérral, jó dolgunk volt, és nem kerültünk veszedelembe. De amióta abbahagytuk a tömjéneezést az ég királynőjének, és nem mutatunk be neki italáldozatot, azóta mindenben szűkölködünk, fegyver és éhínség miatt pusztulunk. És ha az ég királynőjének tömjénezzük - mondták az asszonyok -, és italáldozatot mutatunk be neki,*

talán férjeink tudta nélkül készítünk áldozati süteményeket, amelyek őt ábrázolják, és úgy mutatunk be neki italáldozatot?” (16-19. vers) –

Most az asszonyok válaszolnak Jeremiásnak: de hát a férjünk pontosan tudta, mit csinálunk! Érdekes, mennyire elferdítették az igazságot. Nyomorúságos állapotukat annak tudták be, hogy többé nem tömjéneztek az ég királynőjének. Hogyan ferdítheti el az ember ennyire az igazságot, és hogyan hibáztathatja Istent azért, ami rosszul sült el? Hogyan mondhatja: „Olyan jól mentek a dolgom, amíg el nem kezdtem szolgálni Istent, és akkor lesújtott rám!”. Pusztulásukat annak tudták be, hogy nem tömjéneztek az ég királynőjének. „Hiszen az ég királynője hűséges volt hozzánk! Megáldott bennünket! Bőségesen volt mit ennünk, és minden jól ment, amíg abba nem hagytuk a tömjénezést! Most pedig nyomorúság az osztályrészünk! És egyébként is, a férjünk jól tudta, mit csinálunk!”.

„Amikor a férfiak, az asszonyok és az egész nép így válaszolt Jeremiásnak, ő ezt mondta az egész népnek: Éppen ezt a tömjénezést nem tudta elfelejteni az ÚR: azt, hogy Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin tömjéneztetek ti, őseitek, királyaitok, vezetőitek és az ország népe, és ezt vette szívére! Nem tűrhette tovább az ÚR gonosz tetteiteket és utálatos szokásaitokat, amelyeket követtetek. Ezért lett országotok rommá és pusztasággá, gyalázatossá és lakatlanná, amilyen az ma is!”

Jeremiás helyrerakja a dolgokat: épp azért öntötte ki rátok Isten az ítéletét, mert hamis isteneknek tömjéneztetek!

„Mivel tömjéneztetek, vétkeztetek az ÚR ellen, és nem hallgattatok az ÚR szavára, nem éltetek az ő törvénye, rendelkezései és intelmei szerint, azért ért utol benneteket ez a veszedelem. Így van ez ma is!” (23. vers).

Csak hogy félreértés ne essék: ti vontátok magatokra Isten ítéletét azzal, hogy idegen istenekhez fordultatok!

„Azután ezt mondta Jeremiás az egész népnek és az asszonyoknak: Halljátok meg az ÚR igéjét ti júdaiak mindnyájan, akik Egyiptomban vagytok! Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Ti és feleségeitek megtettétek, amit kimondtatok: Teljesítjük fogadalmainkat, amelyeket megfogadtunk, hogy

tömjénezünk az ég királynőjének, és italáldozatot mutatunk be neki. Jól van, tartásotok meg fogadalmaitokat, és teljesítétek fogadalmaitokat! De halljátok meg az ÚR igéjét ti júdaiak mindnyájan, akik Egyiptomban laktok: Megesküdtem az én nagy nevemre - mondotta az ÚR -, hogy egyetlen júdai ember sem ejti ki többé a nevemet egész Egyiptomban így: Az én URamra, az élő ÚRra mondom!" – nagyon figyeljünk oda, amikor Isten saját nevére esküszik, hiszen nincsen nála nagyobb, akinek a nevére a esküdhetne –

„Gondom lesz rájuk, de kárakra és nem javukra. Mert elpusztulnak, végük lesz fegyver és éhség miatt azoknak a júdaiaknak, akik Egyiptomban vannak. De akik megmenekülnek a fegyvertől, vissza fognak térni Egyiptomból Júdába, szám szerint kevesen. Majd megtudja Júda maradéka, mindazok, akik Egyiptomba mentek, hogy ott lakjanak mint jövevények, hogy kinek a szava valósul meg, az enyém, vagy az övék?!" (24-28. vers).

Isten mindig megőrzi népének egy részét - még akkor is, ha népe bűnbe süllyedt és elhagyta Istenét. Emlékeztek az Isten és Illés próféta között zajló párbeszédre, amikor Illés a Sínai-pusztában egy barlangba rejtőzött? „Mit csinálsz itt Illés?” – kérdezte Isten. Illés így felelt: *„Nagyon buzgólkodtam az Úrért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni”* (1Királyok 19:10).

„De hát Illés, nem vagy egyedül! Van még hétezer ember az országban, akik nem hajtottak fejet az idegen istenek előtt!”. Itt is megmaradt az Istenhez hűségesek egy csoportja. Isten tehát ítéletet hirdet a nép felett, de a hozzá hűségesek egy kis csoportja megmarad.

„De akik megmenekülnek a fegyvertől, vissza fognak térni Egyiptomból Júdába, szám szerint kevesen. Majd megtudja Júda maradéka, mindazok, akik Egyiptomba mentek, hogy ott lakjanak mint jövevények, hogy kinek a szava valósul meg, az enyém, vagy az övék?!" –

Akkor majd kiderül, ki mond igazat. Bizony az idő fontos tényező. A hamis próféták ideig-óráig sikeresek és jelentős számú követőt gyűjtenek. De hiába működik egy ideig a dolog, az idő a hamis próféták ellen dolgozik. Idővel

kiderül, ki mond igazat. Itt is azt mondja az Úr: majd az idő megmutatja, kinek van igaza.

„Ez lesz annak a jele - így szól az ÚR -, hogy megbüntetlek benneteket ezen a helyen, és akkor megtudjátok, hogy valóra válik az, amit romlásotokról mondtam. Így szól az ÚR: Én Hofra fáraót, Egyiptom királyát, ellenségeinek a kezébe adom, azoknak a kezébe, akik életére törnek, ahogyan Cidkiját, Júda királyát is Nebukadneccar babilóniai király kezébe adtam, aki ellensége volt, és életére tört”

Nekünk ma már megvan az az előnyünk, hogy a történelemből tudhatjuk, kinek volt igaza. Isten szava teljesedett be. Nebukadneccar felvonult Egyiptom ellen, és meghódította. Isten szava ismét valóra vált – ahogy mindig. Örök érvényű igazság ez! Nem érdemes tehát Isten ellen hadakozni – ebből a csatából sosem kerülhetsz ki győztesen!

A 45. fejezetben Jeremiás könyvének utolsó, vagyis a hatodik részéhez érkezünk, ami tulajdonképpen a Jeremiás életének különböző időszakaiból származó különálló próféciaák gyűjteménye. Ezek a próféciaák többségükben Izrael környező népei ellen szólnak. Isten a továbbiakban felettük hirdet ítéletet.

A 45. fejezetben mindemellett Bárúknak is üzen az Úr. Bárúk Jeremiás barátja és íródeákja volt, aki papírra vetette a Jeremiás által diktált Istentől kapott próféciaakat.

„Ezt az igét mondta Jeremiás próféta Bárúknak, Nérijjá fiának, amikor leírta egy könyvbe Jeremiás beszédeit az ő diktálása nyomán, Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében.” (1. vers).

Emlékeztek, hogy Jójákim annakidején fogta az irattekercset, darabokra vágta a bicskájával, majd a tűzbe vetette? Isten most egy különleges üzenetet küld Bárúknak:

„Az ÚR, Izrael Istene, ezt mondja rólad, Bárúk.” (2. vers) – hát nem lenne bámulatos, ha Isten neked is küldene egy személyes üzenetet? Én is kaptam

már személyre szabott üzenetet az Úrtól – az ő Igéjéből. Biztosan te is voltál már úgy, hogy az Igét olvastad, és hirtelen úgy érezted, Isten épp személyesen hozzád szól! Az olvasottak épp annyira rólad szólnak, és tökéletesen ráillenek a helyzetedre.

„Az ÚR, Izráel Istene, ezt mondja rólad, Bárúk: Te így beszélsz: Jaj nekem, mert az ÚR kínnal tetézi fájdalmamat! Belefáradtam a sóhajtozásba, nem találok nyugalmat!” (2-3. vers).

Amikor Jójákim bicskájával darabokra vágta az irattekereszt, épp Bárúkot kerestette dühében, hogy fel merészelte olvasni a tekercs tartalmát, Bárúk pedig elrejtőzött, és így sóhajtozott: „Jaj nekem!”.

„Jaj nekem, mert az ÚR kínnal tetézi fájdalmamat! Belefáradtam a sóhajtozásba, nem találok nyugalmat!” – Ezt hajtogatta tehát Bárúk. „Ezt feleld neki: Így szól az ÚR: Nézd csak, amit építettem, azt most lerombolom, és amit ültettem, most kigyomlálom az egész országban” – én építettem fel ezt a nemzetet, és én is rombolom le, én ültettem, és most kigyomlálom –

„És neked nagy kívánságaid vannak? Ne legyenek!” – ennek az egésznek vége lesz, mert lerombolom, ezért most ne akarj nagy dolgokra szert tenni - „Mert most veszedelmet hozok minden emberre - így szól az ÚR -, de te életedet ajándékkul kapod, bárhová mégy” –

Vagyis bárhová mész is, megőrzöm életed! Isten tehát azt üzeni Bárúknak, hogy most ne akarjon nagy dolgokra szert tenni, hiszen az egész rendszer szétesőben van. Jézus is feltette a kérdést: *„Mit használ ugyanis az embernek, ha egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall” (Márk 8:36).* Ugyan mire mész vele, ha az egész világot megnyered? Ugyan mi örököd abban, hogy te vagy a pokol leggazdagabb embere? Mit használ ugyanis az embernek, ha egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Ne akarj nagy dolgokra szert tenni, Bárúk, mert az egész úgyis szétesik. Keresd inkább Istent! Isten megvéd, és veled lesz, bárhová mész. Isten megőrzi életed.

Jeremiásnak az egyik legnehezebb szolgálat jutott Isten országában: szolgálata kezdettől fogva kudarcra volt ítélve. Isten már a kezdetek kezdetén elmondta Jeremiásnak, hogy elküldi őt a néphez, de üzenete süket fülekre fog találni.

Így is történt. Jeremiás ugyan hűségesen hirdette a népnek az Úr szavát, de az emberek rá sem hederítettek. Mivel pedig nem hallgattak az Úr szavára, Isten kiöntötte rájuk az előre megjövendölt ítéletet.

Jeremiás pedig ott állt – és látta, hogy Izráel egyre mélyebbre csúszik a lejtőn. De hiába könyörgött, hiába figyelmeztetett, semmit sem tehetett, hogy megakadályozza a nép pusztulását. Jeremiás szemei előtt dőlt romokba Izráel népe, hogy senki se kérdőjelezhesse meg Isten igazságos ítéletét, és senki se mondhassa, hogy Isten nem figyelmeztette már jóval előbb a népet.

Isten mindig hűséges. Isten mindig elküldi szolgálait, hogy az igazságot hirdessék, és figyelmeztessék az embereket. Véleményem szerint jelentős párhuzam fedezhető fel Izráel népének bukás előtti állapota, illetve az Egyesült Államokban jelenleg uralkodó állapotok között.

Izráelt Isten népeként ismerte a világ. Izráel népének erős alapja az Úr volt. Izráel népe Isten áldásait élvezhette, és Isten tette őket hatalmas és erős néppé. Egyértelmű a párhuzam. A mi nemzetünk megalapítói is Isten alapjaira emelték ezt az országot, az alkotmányban pedig lefektették a vallásszabadságot, és kimondták, hogy Isten előtt egy nemzet vagyunk. És így is ismert bennünket a világ – mint egy Istenre épülő nemzetet, és Isten valóban megáldotta nemzetünket.

A bőség idején azonban Izráel levette a szemét az Úrról, és más isteneket imádott – a materializmus isteneit. Amerikában sincs ez másként napjainkban – hány ember tömjénez nap mint nap a pénz istenének. Mivel pedig Izráel elhagyta az igaz és élő Istent, Isten is elhagyta őket. Erejüket elveszítették, és az ország kisvártatva romokban hevert. Jeremiás saját szemével látta, ahogy széthullik minden. Látta, mi történik, de hiába figyelmeztette őket. Végig kellett

néznie, milyen tragikus következményekkel jár, amikor egy nép hátat fordít Istennek.

Rendkívül aggaszt engem Amerika jelenlegi állapota. Rendkívül aggaszt, hogy egyre mélyebbre süllyedünk – egyre elterjedtebb a pornográfia, egyre nyíltabb a homoszexualitás, sőt bizonyos érdekcsoportok újabba arra ösztönzik a szülőket, hogy vezessék be kisgyermeküket különféle szexuális élményekbe. Ennél mélyebbre már aligha süllyedhetünk. Amikor az ilyen emberek még egy olyan országos kiadványban is hallatni tudják a hangjukat, mint a Time magazin, már nem lehet sok idő hátra.

De mindig akad egy csoport, akik hűségesek Istenhez! Isten pedig hűséges lesz hozzájuk. És bár Isten kiönti szigorú ítéletét, a hűséges maradék megmenekül majd. De lesz ítélet. Ebben biztosak lehetünk. Isten Igéje drámai leírást nyújt nekünk az eljövendő ítéletről. Jézus is részletesen szólt róla, majd követőihez fordult, és ezt mondta: *„Legyetek tehát éberek és szüntelen könyörögjete, hogy kimenekülhessetek mindazokból, amik történni fognak, és hogy megállhassatok az Emberfia előtt”* (Lukács 21:36).

Imádkozzatok, hogy ti legyetek ez az Isten által megóvott csoport, és szánjátok oda életeteket az Úrnak! Szolgáljátok Istent, álljon ő az első helyen az életetekben! Jézus továbbá így figyelmeztet bennünket: *„Vigyázzatok magatokra, nehogy szívetek elnehezdedjék mámortól, részegségtől vagy a megélhetés gondjaitól, és hirtelen leljen meg titeket az a nap, mint valami csapda, mert úgy fog rátörni mindazokra, akik a föld színén laknak”* (Lukács 21:34-35).

Járjatok lélekben, és támaszkodjatok a Szentlélek vezetésére! Többé ne a test szerint éljete, és ne testies természetetek kívánságainak engedelmessédjete! Járjatok lélekben! *„Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van!”* (Ézsaiás 55:6). Keresd először az Isten országát és az ő igazságát!

Izráelben addigra már az nőket is megrontották. Figyeljük csak meg, ma mi történik ezen a téren Amerikában! Ma már ott tartunk, hogy serdülő lányokat teszünk szex-szimbólumokká! Mennyire szomorú! Követendő példaként lebegtetjük őket a nők előtt. Pedig amikor a nők indulnak meg lefelé a lejtőn, az már az utolsó csepp a pohárban.

Ti, akik az Úrei vagytok, szolgáljátok őt! Szánjátok oda ma ismét Istennek az életeteket! „Uram, én máától lélekben akarok járni, és téged akarlak követni! Hátrahagyom Egyiptomot, és csak téged követlek!”
Itt az idő, hogy te is odaszánd magad Istennek! Itt az idő, hogy a családotat Isten útjára tereld, hogy elkerülhessék a világra váró ítéletet!

Isten mindenképpen kiönti majd ítéletét napjaink istent tagadó nemzedékre. Az idő majd megmutatja, kinek volt igaza – Istennek, vagy az Istent tagadónak, a liberális médiának és a gúnyolódóknak, vagy az igaz élő Istennek. Csak az a baj, hogy mire mindez kiderül, már késő lesz.
Isten Noén keresztül figyelmeztette az embereket: „Özönvizet bocsátok a földre!”. „Még hogy özönvizet! Ugyan ki hallott már özönvízről!” – csóválták a fejüket az emberek. „Megnyitom az ég csatornáit, és elered az eső!”. „Ugyan, ki hallott már esőről!”. De Noé megépítette a bárkát, bement, és magára zárta az ajtót. Azután eleredt az eső. „Várj csak! Most már hiszünk neked! Nahát, tényleg esik az eső!”. De már túl késő...

Hány ember fog túl későn hinni Istenben.

Isten Igéje örök érvényű. Fontos tehát, hogy életünket Isten Igéjére építsük.

JEREMIÁS KÖNYVE

46-49. FEJEZET

A 45. fejezettel kezdődően elérkeztünk Jeremiás könyvének hatodik részébe, amely számos különálló prófécia gyűjteménye. Az itt található próféciaik javarészt az Izrael körül élő népekre vonatkoznak. Ezt látjuk a 46. fejezet bevezető szavaiban is:

„Az ÚR igéje, amely Jeremiás prófétához szólt a népekről: Egyiptomról; Nékó fáraónak, Egyiptom királyának a hadseregéről, melyet megvert Nebukadneccar, Babilónia királya az Eufrátesz folyó mellett Karkemisnél Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében: Készítsétek a pajzsot és a vértet: induljatok a harcba! Fogjátok be a lovakat, üljetek föl, lovasok! Álljatok sorba sisakban, fenjétek a lándzsákat, öltsetek páncélt! De mit látok? Megrettennek, meghátrálnak, vitézeiket leverik, hanyatt-homlok menekülnek, vissza se néznek! Iszonyat mindenütt - így szól az ÚR. Nem futhat el a gyors, a vitéz sem menekülhet meg. Megbotlanak és elesnek északon az Eufrátesz folyó mellett. Ki az, aki árad, mint a Nílus, vizei zúgnak, mint a folyamok? Egyiptom árad, mint a Nílus, vizei zúgnak, mint a folyamok.

Ezt mondta: Elárasztom, elborítom a földet, városokat pusztítok el lakosaikkal együtt! Vágtassatok, lovak, robogjatok, harci kocsik, vonuljanak ki a vitézek, pajzzsal fölszerelt kúsiak és pútiak és íjjal fölszerelt lúdiak! De az a nap az Úré, a Seregek URáé; bosszúállás napja, bosszút áll ellenségein. Pusztít a fegyver, amíg csak bírja, csurog róla a vér. Az ÚRnak, a Seregek URának véresáldozata ez észak földjén, az Eufrátesz folyónál. Menj Gileádba, és végy balzsamot, Egyiptom szűz leánya! Hiába a sok orvosság, mégsem gyógyulsz meg! Hallják gyalázatodat a népek, jajgatásoddal tele van a föld, mert egyik vitéz a másikba botlik, és elesnek együtt mindketten” (1-12. vers).

Isten tehát az egyiptomiak vereségéről beszél az Eufrátesz folyó mellett Karkemisnél, és arról, ahogy visszafordultak ebben a csatában. Érdekes, hogy azt olvassuk itt: *Menj Gileádba, és végy balzsamot!*”.

Gileádot az ókori világ a gyógyítás helyeként ismerte. Emlékezzünk csak vissza, hogy Jeremiás is így kiált egy korábbi fejezetben: „*Nincs balzsamolaj Gileádban, nincs itt orvos?*” (Jer. 8:22).

De Egyiptom bajára már nem volt orvosság. Isten kiönti rájuk ítéletét a babiloni hadseregen keresztül. Tulajdonképpen ezért figyelmeztette Jeremiás az embereket, hogy ne menjenek Egyiptomba egy békés élet reményében, mert nem lesznek biztonságban. Jeremiás figyelmeztette őket, hogy ha elmennek Egyiptomba a kard elől menekülve, a kard, a betegség és az éhínség Egyiptomba is követi majd őket, és Egyiptomban lelik halálukat úgy, hogy soha nem jutnak többé vissza saját földjükre. De az emberek nem hallgattak Isten szavára – minden figyelmeztetés ellenére elmentek Egyiptomba. Jeremiás pedig ezen a ponton Egyiptomot is beleilleszti a szélesebb, prófétikus képbe.

A továbbiakban látni fogjuk, hogy Jeremiás prófeciáiban számos nép említésre kerül. Sokakban ennek kapcsán megfogalmazódik a kérdés: vajon miért nem jelenik meg a prófeciákban valamilyen formában Amerika is, hiszen napjainkra egy jelentős nemzetté nőtte ki magát.

Ne feledjük azonban, hogy a prófeciák Jézus Krisztus személye köré összpontosulnak. Jézus a prófeciák középpontja. Mivel pedig Izráel népe olyan jelentős szerepet játszott a Messiás eljövételében, számos prófécia vonatkozik Izráelre, illetve azokra a népekre, amelyek abban az időben akár jó, akár rossz értelemben kapcsolatban álltak Izráellel.

Isten célja nem az, hogy a prófeciákon keresztül a világ minden egyes nemzetének jövőjét felfedje – a prófeciák azokat a népeket érintik, amelyek valamilyen módon közvetlenül kapcsolódnak Jézus Krisztus első, vagy második eljövételéhez. Ha pedig figyelmesen szemügyre vesszük a prófeciákat, láthatjuk, hogy javarészt Isten ítéletét hirdetik az egyes népek fölött. Ilyen szempontból tehát nem is baj, ha nem szerepel közöttük Amerika, bár meggyőződésem, hogy az Úrnak Amerikához is lenne pár kemény szava.

„Ezt az ígét jelentette ki az ÚR Jeremiás prófétának arról, hogy eljön Nebukadneccar, Babilónia királya, és leveri Egyiptomot.” (13. vers). Ez már a prófécia második része. Az első rész a karkemisi csatával foglalkozott, amikor a babiloniak legyőzték az egyiptomi fáraó seregeit, a prófécia második részében pedig Isten Egyiptom közelgő babiloni megszállásáról szól.

„Mondjátok el Egyiptomban, hirdessétek Migdólban, hirdessétek Nófban és Tahpanhészban! Ezt mondjátok: Állj elő, légy erős, mert fegyver pusztít körülötted! Miért menekül Ápisz, a te hatalmas istened? Nem tudott ellenállni, mert elkergette az ÚR! Sokan megtántorodtak, egymásra hullottak. Akkor ezt mondták: Jöjjetek, térjünk vissza népünkhöz, szülőföldünkre a gyilkos fegyver elől! A fáraót, Egyiptom királyát szájhősnek nevezik, aki elmulasztotta az alkalmat. Életemre mondom - így szól a Király, Seregek URa a neve -, hogy oly bizonyosan bekövetkezik ez, ahogyan a Tábór ott áll a hegyek közt, és a Karmel a tengerben. Készítsd holmidat a fogságbamenetelre, Egyiptom lakossága! Mert pusztává lesz Nóf, felgyújtják, és nem lesz lakója. Szépséges üszőborjú Egyiptom, de bögöly száll rá északról” – Babilóniából – „Zsoldosai is olyanok benne, mint a hizlalt bikaborjúk, mégis megfordulva valamennyien elfutnak, nem állnak helyt, ha eljön rájuk a veszedelem napja, a büntetés ideje. Kígyó sziszegése hangzik, mert haderővel jönnek, és fejszékkal mennek neki, mint a favágók. Kivágják erdejét - így szól az ÚR -, noha áthatolhatatlan. Mert többen vannak, mint a sáskák, és megszámlálhatatlanok.

Megszégyenül Egyiptom leánya, északi nép kezébe kerül. Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Csapással sújtom Ámón istent Nó városában, a fáraót és Egyiptomot, isteneit és királyait, a fáraót és azokat, akik benne bíznak. Azoknak a kezébe adom őket, akik az életükre törnek, Nebukadneccar babilóniai királynak és szolgálóinak a kezébe. De azután megint úgy laknak ott, mint hajdan - így szól az ÚR” (14-26. vers). Vagyis Nebukadneccar lerohanja és leveri Egyiptomot, de idővel megint úgy élhetnek majd földjükön, ahogy egykor.

Az utolsó pár versben Isten a népét bátorítja: „De te ne félj, szolgám, Jákób, és ne rettegj, Izráel! Mert én hazasegítlek a messzeségből, ivadékaidat a fogság földjéről. Visszatér Jákób, és békében lesz, gondtalanul él, nem

riasztja senki. Ne félj, szolgám, Jákób - így szól az ÚR -, mert én veled leszek! Véget vetek minden népnek, akik közé szétszórtalak, de neked nem vetek véget. Megfenyítelek igazságosan, mert nem hagyhatlak büntetés nélkül” (27-28. vers).

Gyakran teszi ezt Isten, amikor az eljövendő ítéletről beszél – pozitív hangon fejezi be a próféciát, bátorítva Jákób leszármazottait, hogy ne féljenek. Egy jövőbeli időszakra utal, a királyság korára, amikor Isten újra visszaviszi őket a földjükre, és megbünteti az őket elüldöző népeket. Jézus Krisztus második eljövetelekor maga köré gyűjti majd a népeket.

„Összegyűjtenek eléje minden népet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. A juhokat a jobb keze felől, a kecskéket pedig a bal keze felől állítja (...) Akkor így szól a bal keze felől állókhhoz is: Menjetek előlem, átkozottak, az örök tűzre. Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked? Akkor így felel nekik: Bizony, mondom néktek, amikor nem tettétek meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg” (Máté 25:32,33,41-45) –

Itt arra a bánásmódra utal Jézus, amiben más népek részesítették Izráelt. Isten ugyanis majd az alapján ítéli meg a nemzeteket, ahogy Izráellel bántak. Isten annakidején ezt mondta Ábrahámnak: *„Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat” (1Mózes 12:3).*

Az antiszemitizmus szörnyű dolog, és Isten gyermekeként nem szabadna antiszemita érzéseket táplálnod. Sajnos a zsidógyűlölet mégis jelen van napjaink egyházában. Olyanok is akadnak, akik szerint a mai modern zsidóság tagjai már nem is tekinthetők igazán zsidóknak – és ezzel magyarázzák, miért nem hajlandók támogatni a zsidó népet. Egy napon azonban minden népnek számot kell adnia Isten előtt azért, ahogy a

zsidósággal bánt. Isten itt Jeremiásban kihirdeti, hogy véget vet minden népnek, akik közé szétszóródott Izráel, de Isten népének nem vet véget. Isten népére a királyság korában is fontos szerep hárul majd.

A 47. fejezetben Isten a filiszteusok ellen prófétál. Gáza városát ekkorra már elfoglalta a fáraó.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához a filiszteusokról, mielőtt a fáraó leverte Gázát” (1. vers). A fáraó végül tényleg leverte Gázát, a filiszteusok egyik legnagyobb városát.

„Ezt mondja az ÚR: Víz indul el északról, áradó folyóvá lesz;” – ez Babilóniára utal, hiszen a kiáradó folyó az Igében a seregek jelképe – *„elárasztja az országot és a benne élőket, a városokat és a bennük lakókat. Az emberek segítségért kiáltanak, jajgat az ország minden lakója. Mert hangosan csattog a mének patája, dübörögnek a harci kocsik robogó kerekei. Az apák még fiaikkal sem törődnek, mert erejük odalett, mert jön az a nap, amely elpusztít minden filiszteust, kiirtja Tírusz és Szidón utolsó segítőit is. Elpusztítja az ÚR a filiszteusokat, a Kaftór szigetéről valók utódait”* (1-4. vers). Kaftór Kréta szigete, a filiszteusok származási helye.

„Kopaszra nyiratkoznak Gázában, elnémulnak Askelónban” – egy újabb filiszteus város – *„Völgyüknek maradék népe, meddig vagdalod magadat? Jaj, ÚRnak kardja, meddig nem nyugszol meg? Húzódj vissza hüvelyedbe, csillapodj, maradj veszteg! Hogyan maradhatna nyugton, hiszen az ÚR parancsolt neki?! Odarendelte azt Askelón és a tengerpart ellen”* (4-7. vers).

Ez a pusztulás vár tehát a filiszteusokra. – és ez a nép valóban kipusztult. A palesztinok és az egykori filiszteusok között nem áll fenn semminemű kapcsolat. A „palesztin” kifejezés azonban a „filiszteus” szóból származik.

A 48. fejezetben Isten figyelme Moáb felé fordul, amely a Jordán túloldalán feküdt, a keleti parton.

„Móábról ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Jaj Nebónak, mert elpusztul!” – Itt nem a Nebó-hegyről van szó, hanem Nebó városáról, amely a

moábiak földjén feküdt – „*Kirjатаim megszégyenül, elfoglalják, Miszgáb megszégyenül, összezúzzák*” – itt néhány várost említ itt –

„Odavan már Móáb dicsősége, Hesbónban gonosz tervet szőnek ellene: Jertek, irtsuk ki a népek közül! Te is elnémulsz, Madmén, utolér a fegyver! Kiáltás hangzik Hórónaimból a pusztulás és nagy romlás miatt. Összeomlott Móáb, kiáltásuk Cóárig hangzik. Keservesen sírva mennek föl a Luhít-hágón, Hórónaim lejtőjén jajkiáltás hangzik az ellenség pusztítása miatt. Meneküljetek, mentsétek meg életeteket, és legyetek olyanok, mint bokor a pusztában! Mivel alkotásaidban és kincseidben bíztál, téged is elfoglalnak. Kemós fogságba megy papjaival és a vezetőkkel együtt” (2-7. vers).

Cselekedeteikben és javaikban bíztak. És az emberek általában ezekben bíznak. Hány ember bízik napjainkban is jó cselekedeteiben Isten előtt! És hány ember leli meg biztonságát a pénzben. Isten ítéletének napján azonban mit sem ér majd a pénz, vagy a jócselekedet.

„Eljön a pusztító minden város ellen, egy város sem menekül meg. Odalesz a völgy, elpusztul a fennsík, ahogyan megmondta az ÚR. Adjatok szárnyat Móábnak, hogy elszállhasson, mert városai pusztává lesznek, senki sem lakik bennük. Átkozott, aki az ÚR dolgát hanyagul végzi,” – ez egy rendkívül fontos kijelentés – „átkozott, aki kíméli kardját a vértől! Gondtalanul élt Móáb ifjúsága óta, és pihent, mint seprőn a bor. Nem öntötték át egyik edényből a másikba, nem kellett fogságba mennie. Ezért maradt meg zamata, illata sem változott meg” (8-11. vers).

Isten tehát nemcsak a Moábra váró ítéletet jövendöli meg, hanem elárulja az ítélet okát is: Moáb gondtalanul élt ifjúsága óta. Sosem volt semmi gondja. Mindig biztonságban élhetett, de épp ezért gyengült el és áll most a pusztulás küszöbén.

Ezután Isten a borkészítés példáján keresztül magyarázza el nekünk, valójában mi is történt Moábbal. „Gondtalanul élt Móáb ifjúsága óta, és pihent, mint seprőn a bor”.

A bort úgy készítették, hogy a szőlő levét egy hatalmas hordóba öntötték, majd ott hagyták, és várták, hogy meginduljon az erjedés. Idővel a folyadékban üledék képződött, ez volt a seprő, ami szépen fokozatosan leült a hordó fenekére. Ilyenkor a bort átöntötték egy másik hordóba, majd ismét kivárták, hogy a seprő leülepedjen, és ez így ismétlődött, a bor pedig egyre tisztább lett. Fontos volt azonban, hogy résen legyen az ember, mert ha a seprő leülepedése után a bort nem öntötték át egy másik hordóba, a seprő idővel megsavanyodott és igencsak kellemetlen szagot árasztott.

Isten szerint Moábbal is ez volt baj: túl jó dolga volt, soha nem voltak problémái, soha nem öntötték át egy másik hordóba, így a fenékre leült seprő megsavanyodott és szörnyű mód bűzleni kezdett. Moábnak tehát el kell pusztulnia.

Hát nem érdekes, hogy hányszor panaszkodunk Isten munkájára az életünkben, amikor egyik hordóból a másikba önt át bennünket! Ösztönösen vágyunk a kényelmes életre, és egyáltalán nem szeretjük, ha megbolygatnak bennünket. Olyan könnyű belezökkenni egy adott kerékvágásba. Ennek viszont az a veszélye, hogy idővel elfeledkezünk Istenről és egyre inkább kihagyjuk őt az életünkből.

Persze nem teljesen! Azért egy kis fiókot továbbra is fenntartunk Isten számára. „Istenem, ez itt a tiéd! Itt mindig szívesen látlak! Gyere, ugorj be, ha erre jársz! Persze csak akkor, ha nem a jövő hétvégére tervezed a látogatást, mert épp nem leszek otthon. De egyébként bármikor jöhetsz, Istenem! Aztán pár hét múlva megint távol leszek, de utána gyere csak nyugodtan bármikor!”.

Hihetetlen, milyen könnyen ki tudjuk szorítani Istent az életünkből, ahogy egyre inkább belekényelmesedünk a dolgokba. Igazán nagyon könnyű szépen fokozatosan elfeledkezni arról, hogy egyszer már odaszántuk az életünket Istennek, és eldöntöttük, hogy többé nem testies természetünk kívánságainak engedelmessékedünk. Isten a Zsidókhhoz írt levélben is arra figyelmeztet

bennünket, hogy legyünk óvatosak, nehogy egyre távolabb sodródjunk Istentől.

Lesznek olyan időszakok, amikor Isten hordórl-hordóra öntöget majd bennünket, mi meg nem értjük, mi történik. Ezen keresztül Isten hirtelen ismét magára vonja figyelmünket, újra munkálkodni kezd bennünk, mi pedig újra odaszánjuk neki az életünket, és szívből megbánjuk, hogy egy időre elfeledkeztünk róla. És valóban sajnáljuk, hiszen annakidején őszinte szívvel szántuk oda az életünket Istennek. Őszintén sajnáljuk, hogy hibáztunk és messzire sodródtunk Istentől.

Bizony van, amikor Isten felkavarja életünk tavának fáradt vizét. Sokféle módja van ennek – egy betegség, egy baleset, egy megszűnő munkahely, de Isten azért kavargatja fel az életünket, hogy megtisztíthassa. Amikor elkényelmesedünk és egyre több teret biztosítunk testies természetünknek, idővel egyre rosszabb illatot áraszt az életünk. Isten ilyenkor megbolygatja nyugalmunkat, és egy másik hordóba önt át bennünket, hogy újra visszataláljunk hozzá. De Moábbal nem ez történt, ezért el kellett pusztulnia.

„De jön már az az idő - így szól az ÚR -, amikor csaposokat küldök hozzá, akik megcsapolják, edényeit kiürítik, korsóit összetörik. Megszégyenül Móáb Kemós miatt,” – Kemós a moábiak főistensége volt – „ahogyan megszégyenült Izráel háza Bétel miatt, amelyben bízott” – Izráelben az imádat helyének Bételt jelölték ki egy időben, de meg is szégyenült miatta Izráel háza, így szégyenül meg Moáb is Kemós miatt –

„Hogyan mondhatjátok: Vitézek vagyunk, és harcra termett erős férfiak? Elpusztul Móáb, városait megszállják, válogatott ifjai vágóhídra kerülnek! - így szól a Király, Seregek URa a neve. Közeledik Móáb veszedelme, nagyon gyorsan eléri romlása. Szánakozzatok rajta, kik körülötte laktok, mindenki, aki ismeri nevét! Mondjátok: Jaj, de összetört az erős bot, az ékes pálca! Szállj le dicsőségéből, ülj a porba, Díbón lakossága, mert Móáb pusztítója fölvonult ellened, lerombolja erődeidet! Állj ki az útra, nézz körül, Aróér lakossága! Kérdezd a futva menekülőt: Mondd, mi

történt? Megszégyenült Móáb, összezúzták! Jajgassatok és kiáltsatok, hirdessétek az Arnón mellett, hogy elpusztult Móáb! Eljött az ítélet a sík földre: Hólónra, Jahcára és Mefáatra, Dibónra, Nebóra és Bét-Diblátaimra, Kirjátaimra, Bét-Gámúlra és Bét-Meónra, Kerijjóra, Bocrára és Móáb országának összes városára közel és távol. Letörték Móáb szarvát, és karját összezúzták! - így szól az ÚR. Itassátok le Móábot, mert felfuvalkodott az ÚRral szemben! Tenyereljen bele a maga okadásába, és legyen nevetségessé ő is! Teelőtted is nevetséges volt Izráel,” – amikor Izráelt leigázták, Moáb is kapva-kapott az alkalmon, hogy megtámadja Izráelt, így most Moáb is elnyeri méltó büntetését, kigúnyolják –

„és mintha a tolvajok közé tartozott volna, valahányszor beszéltél róla, gúnyosan csóváltad a fejed!” – örültek Izráel bukásának – „Hagyjátok el a városokat, és lakjatok a kősziklán, Móáb lakosai! Legyetek olyanok, mint a galamb, amely a barlangok nyílásában fészkel! Hallottunk Móáb gőgjéről, hogy milyen gőgös, büszke és dölyfös, fennhéjázó és kevély szívű. Tudom, hogy milyen féktelen - így szól az ÚR -, hazug a fecsegése, hamisak tettei. Ezért jajgatok Móáb miatt, sóhajtozom egész Móábért, sóhajtozom Kír-Heresz lakóiért. Jobban siratlak, mint Jazért, Szibmá szőlője! Hajtásaid a tengeren túlra nyúltak, Jazérig értek, de gyümölcsszedésedre és szüretedre rátört a pusztító! Odalett az öröm és a vigadozás Móáb földjéről és kertjeiből. A sajtóból kifogyott a bor, nem taposnak kurjongatva, nem is hallatszik kurjantás. Hesbón és Elálé kiáltása Jahacig ér, hangjuk Cóártól Hórónaimig és Eglat-Selisijjáig hallatszik, mert Nimrím vizei is elapadnak. Elpusztítom Móábban - így szól az ÚR -, aki az áldozóhalmon áldozik, és isteneinek tömjénez. Ezért sír a szívem Móábért, mint a fuvola; sír a szívem Kír-Heresz lakóiért, mint a fuvola. Mert elveszett mindene, amit szerzett. Minden fej kopaszra van nyírva, minden szakáll le van vágva, minden kéz össze van vagdosva, minden derékon zsákruha” (12-37. vers) –

Igy gyászoltak a pogányok. Levágták szakállukat, kopaszra borotválták a fejüket, összevagdosták magukat és zsákruhát öltöttek. Moáb is gyászolni fog tehát.

„Móábbbba minden háztetőn és minden téren gyászolnak, mert összetörtem Móábot, mint egy edényt, amely nem kell senkinek - így szól az ÚR” – micsoda érzékletes leírása ez az eseményeknek – „Jaj, de összetört Móáb! Jajgassatok! Jaj, de szégyenletesen megfutamodott! Nevetséges lett Móáb, elrettennek tőle szomszédai. Ezt mondja az ÚR: Lecsap Móábra, mint a sas, kiterjesztett szárnyal. Elfoglalja a városokat, beveszi a várakat. Olyan lesz azon a napon Móáb vitézeinek a szíve, mint a vajúzó asszony szíve. Elpusztul Móáb, nem lesz többé, mert felfuvalkodott az ÚRral szemben” (38-42. vers).

Találkoztatok mostanában móábiakkal? Isten előre kijelentette hogy az egész nép el fog tűnni a föld színéről

„Rettegés, verem és csapda fenyeget téged, Móáb lakossága - így szól az ÚR. Aki a rettegés miatt menekül, verembe esik, és aki feljön a veremből, kelepce fogja meg, mert elhozom Móábra a büntetés esztendejét! - így szól az ÚR. Hesbón árnyékában állnak meg erőtlően a menekülők. De tűz csap ki Hesbónból, és láng Szíhón palotájából, megégeti Móáb halántékát és a lármázók koponyáját. Jaj neked, Móáb! Elpusztul Kemós népe, mert fiaidat fogságba viszik, és leányaidat rabságba. De majd jóra fordítom Móáb sorsát az utolsó időben - így szól az ÚR. Eddig tart Móáb ítélete” Móáb tehát bajban van. Isten pedig beteljesítette, amit Jeremiás próféciáiban előre megígért.

A 49. fejezet az ammóniakról szól, akik Móábtól északra éltek, pontosabban a Jordán keleti partján, a Galileai-tengertől keletre, a Jordán északi területein és a Gólán-fennsík területén.

„Ammón fiairól ezt mondja az ÚR: Talán nincsenek Izráelnek fiai, nincs neki örököse? Miért vette birtokba Gádot Milkóm, és népe miért lakik annak városaiban?”

Emlékezzünk csak, hogy miután Izráel népe kivonult Egyiptomból, negyvenéves pusztai vándorlásuk vége felé elkezdték meghódítani az északi területek egy részét, a Jordántól keletre, a Gólán-fennsík környékén. Később ezeket a területeket az ammóniak foglalták el.

Abban az időben, amikor Józsué összegyűjtötte a népet, hogy megkezdjék az ígért földjének meghódítását, Gád, Rúben és Manassé fél törzsének férfi tagjai külön is felkeresték Józsuét, és így szóltak: „Kiváló terület ez a marhák legeltetésére! Nem is szívesen kelnénk át a Jordánon – inkább itt telepednénk le. Nem kaphatnánk meg örökségül inkább ezt a fölterületet?”.

Józsuét felkavarta a férfiak kérése. Elevenen élt még benne a negyven évvel korábbi emlék, amikor szintén arra készültek, hogy bevonuljanak az ígért földjére, de a legtöbb kém rémisztő hírrrel tért vissza: óriások élnek azon a földön, a városokat pedig hatalmas falak védik! Józsuét tehát aggasztotta a dolog, hiszen azt gondolhatta, ha most sem sikerült elfoglalniuk az ígért földjét, akkor soha. És ha ezek a férfiak most kivonják magukat a felelősség alól, a többieknek is elmegy a kedve, és soha nem lépnek be az ígért földjére.

„Szó sincs ilyesmiről, Józsué!” – vigasztalták a férfiak. „Veletek megyünk a csatába, és együtt harcolunk, csak engedd meg, hogy családunk itt maradjon! Addig harcolunk veletek, ameddig meg nem hódítottuk a nekünk ígért területet, de aztán szeretnénk visszatérni erre a földre, hogy itt élhessünk!”. Így Józsué végül megengedte, hogy Gád törzsének tagjai a Jordán északi partján telepedjenek le, az emóriak földjén, akiket legyőztek.

Ez a lépés viszont később rányomta a bélyegét Izráel életére, mert amikor az ammóniak rájuk törtek, Gád törzsét az elsők között verték le, városaikat pedig elfoglalták. Jeremiás próféciája is erre utal: „Talán nincsenek Izráelnek fiai, nincs neki örököse? Miért vette birtokba Gádot Milkóm, és népe miért lakik annak városaiban?” - Gád törzsének egykori városaiban ekkor már ammóniak laknak.

„Ezért még eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor harci riadó hallatszik az ammóni Rabbá körül” – Rabbá napjainkban a jordániai Ammannak felel meg, csak hogy jobban értsük, hol fekszik - „Romhalmazzá lesz, falvait felégetik,

Izráel pedig birtokba veszi örökségét - mondja az ÚR” (2. vers) – Izráel visszakapja majd ezt a területet.

„Jajgassatok Hesbón miatt, mert romba dől, kiáltozzatok, Rabbá leányai! Öltsetek gyászruhát, gyászoljatok, tántorogjatok a kőfalak között! Mert Milkóm fogságba megy papjaival és a vezetőkkel együtt. Mit dicsekszel a völgyeiddel, termékeny völgyeiddel, te elbizakodott leány, aki kincseidben bízol, és azt mondod: Ki törhetne rám? Majd bocsátok én rád rettegést mindenfelől - így szólt az Úr, a Seregek URa. Szétszóródtok, ki merre lát, senki sem gyűjti össze a bujdosókat. De végül jóra fordítom Ammón fiainak sorsát - így szól az ÚR” (3-6. vers).

Ezután délre kalauzol bennünket az Ige, hiszen a következő prófécia Edóm ellen szól, mely Moábtól délre helyezkedett el, és melynek határán feküdhettek annakidején Petra, a sziklaváros, hiszen erre is találunk utalást. A továbbiakban tehát az edómiakról olvashatunk, akik Ézsau leszármazottai.

„Edómról ezt mondja a Seregek URa: Nincs már bölcsesség Témánban?” – Témán az edómiak egyik városa volt. Ugyanarról a Témánról van itt szó, ahonnan a Jób könyvében említett Elifáz is származott, sőt ez az Ige arra is utalhat, hogy Elifáz a világ bölcsességével próbált Jóbnak tanácsot adni sanyarú helyzetében.

„Edómról ezt mondja a Seregek URa: Nincs már bölcsesség Témánban?” – Jób ezt mondta neki: *„Azt hiszitek, ti vagytok az egész nép, és veletek kihal a bölcsesség?”* (Jób 12:2) –

„Semmivé lett az értelmesek terve, megzavarodott bölcsességük? Fussatok, távozzatok innen, völgyek mélyén bujkáljatok, Dedán lakosai!” (7-8. vers) –

Dedán egyébként ma Szaúd-Arábia területén fekszik, vagyis az Igében Sebá és Dedán is Szaúd-Arábiaként azonosítható. Ez pedig igencsak érdekes az elhangzott prófécia fényében.

Ezékiel könyvében ugyanis Isten elmondja nekünk, hogy Izrael újra megalakul majd, ezt követően pedig Oroszország vezetői elhatározzák, hogy megtámadják Izraelt. Oroszország számos szövetségeseivel fel is vonul Izrael ellen, és az Ige még szövetségeseit is felsorolja: Líbia, Etiópia, Irak, Irán, a balkáni államok, a kelet-európai országok, majd hozzáteszi:

„Sebá, Dedán és Tarsís kereskedői és előkelői ezt kérdezik tőled: Azért jöttél, hogy zsákmányt ejts?” (Ezékiel 38:13). Más szóval felemelik majd hangjukat Oroszország támadása ellen, és így Szaúd-Arábia nem áll be Izrael ellenségeinek sorába.

„Fussatok, távozzatok innen, völgyek mélyén bujkáljatok, Dedán lakosai! Mert veszedelmet hozok Ézsaura,” – Jákób testvére, az edómiak szülőatyja – „a büntetés idejét” (8. vers).

„Ha szüretelők jönnek ellened, böngészni valót sem hagynak; ha rablók jönnek éjjel, rombolnak, míg megelegelik. Átkutatom Ézsaut, rejtekhelyeit fölfedem, nem tud elbújni. Elpusztul ivadéka, rokonsága és szomszédai. Senki sem mondja: Hagyd rám árváidat, én eltartom őket, és özvegyeid bízzanak bennem! Mert ezt mondja az ÚR: Akikre nem vonatkozott az ítélet, hogy kiigják a serleget, kénytelenek kiinni, és te büntetlenül maradnál?! Nem maradsz büntetlenül, hanem ki kell innod! Mert magamra esküszöm - így szól az ÚR -,” –

Amikor Isten nyomatékosítani kívánja kijelentését, önmagára esküszik. Az ember mindig egy önmagánál nagyobb dologra szokott esküdni, Istennél azonban nincs nagyobb, így Ő csak magára esküdhet, és meg is esküszik – „hogy Bocrá borzalmas, gyalázatos és átkozott romhalmaz lesz; a többi város is örökre romhalmaz marad” (9-13. vers) – így van ez mind a mai napig. Csak a városok romjai maradtak.

„Hírt hallottam az ÚRtól, követ küldetett a népekhez: Gyűjjetek össze, támadjatok rá, keljetez harcra ellene! Kicsinnyé teszlek a népek között, megvetetté az emberek között. Az szedett rá téged, hogy rettegtek tőled; kevély volt a szíved. Sziklahasadékokban laksz,” – ez Petrára, a sziklavárosra

utal – „elfoglaltad a magas halmokat. De ha oly magasán fészkelisz is, mint a sas, onnan is ledöntelek! - így szól az ÚR. Edóm pusztává lesz: aki csak arra jár, megborzad és fölszisszen az őt ért mindenféle csapás miatt. Nem lakik ott többé senki, és nem tartózkodik benne egy ember sem - mondja az ÚR -, akárcsak az elpusztított Sodomában, Gomorában és szomszédságában. Mint a Jordán bozótjából a zöldellő legelőre feljövő oroszlán, úgy űzöm el őket egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem? Így hát halljátok meg az ÚR tervét, amelyet eltervezett Edóm ellen, és gondolatait, amelyeket kigondolt Témán lakói ellen: Még a kis bárányokat is elhurcolják, a legelőjüket is pusztává teszik. Bukásuk hangjától megrendül a föld, hangos jajkiáltásuk elhallatszik a Vörös-tengerig. Fölszáll, mint a sas, majd lecsap Bocrára kiterjesztett szárnyal. Olyan lesz azon a napon Edóm vitézeinek a szíve, mint a vajúzó asszony szíve” (14-22. vers).

Isten tehát ítéletet hirdet Edóm ellen.

Ezután Damaszkuszhoz, Szíria fővárosához fordul. Damaszkusz ekkor Nebukadneccar kezén volt.

„Damaszkuszból. Megdöbbsen Hamát és Arpád, remegnek, mert rossz hírt hallottak. A tenger mellett aggodalom uralkodik, amely nem tud csillapodni. Erőtlen lett Damaszkusz, menekülésre készül, rémület fogta el, szorongás és fájdalom jön rá, mint a szülő asszonyra. Miért nem hagyták el a dicső várost, az örvendező várost? Ezért elesnek ifjai a tereken, és a harcosok mind elvesznek azon a napon - így szól a Seregek URa. Tüzet vetek Damaszkusz várfalára, és megemészti Ben-Hadad palotáit” (23-27. vers) –

Ben-Hadad egy cím, egy rang volt, amit a szíriai király viselt, mint ahogy a fáraó is Egyiptom uralkodójának általános megnevezése volt.

Ezután Isten Kédár és Hácór királyságai ellen emeli fel hangját. Ebben az esetben valószínűleg egy nomád életet élő népről van szó, nem pedig a Felső-Galileai Hácór városáról.

„Így szól az ÚR Kédárról és Hácór királyságairól, amelyeket megvert Nebukadneccar, Babilónia királya: Rajta, vonuljatok Kédár ellen, és pusztítsátok a keleti népet! Elveszik sátraikat és nyájukat, sátorlapjaikat, minden értéküket, elviszik tevéiket is, és így kiáltoznak feléjük: Iszonyat mindenütt! Fussatok, bujdossatok el messzire, völgyek mélyén bujkáljatok, Hácór lakói! - így szól az ÚR. Mert tervet szőtt ellenetek Nebukadneccar, Babilónia királya, és gondolatokat gondolt ki ellenetek. Rajta, vonuljatok föl a nép ellen, mely békében és biztonságban lakik! - így szól az ÚR. Nincsen kapuja, nincsen zára, egyedül lakik. Tevéik prédára jutnak, tömérdek jószágukat elzsákmányolják. Szétszórom a lenyírt hajúakat minden égtáj felé, veszedelmet hozok rájuk mindenfelől - így szól az ÚR. Hácór sakálok tanyája lesz, puszta marad örökre. Nem lakik ott senki, nem tartózkodik ott ember” (28-33. vers).

Még Kédár és Hácór, ezek a nomád népek sem menekülhetnek Nebukadneccar elől.

Végül pedig Élám ellen szól az Úr.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához Élámról, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén.” (34. vers).

Élám egyébként azon a területen helyezkedik el az iráni oldalon, ahol az iraki-iráni háború számos összecsapása zajlott.

„Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához Élámról, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén: Ezt mondja a Seregek URa: Összetöröm Élám íját, legfőbb erősségét. Négy szelet támasztok Élám ellen az ég négy tája felől, szélnek szórom őket mindenfelé, és nem lesz olyan nép, amelyhez ne kerülnének az Élámból szétszóródottak. Rémületbe ejtem Élámot ellenségei előtt, akik életére törnek. Veszedelmet hozok rájuk izzó haragomban - így szól az ÚR. Fegyvert küldök a nyomukba, míg csak meg nem semmisítem őket. Felállítom trónomat Élámban, elpusztítom királyát és vezetőit! - így szól az ÚR. De az utolsó időben jóra fordítom Élám sorsát! - így szól az ÚR” (34-39. vers).

Úgy érzem, ezek a próféciaák nem szorulnak különösebb magyarázatra. Egyszerűen végigolvassuk őket, hiszen önmagukért beszélnek. Nincs is nagyon mit hozzáfűzni, azon kívül, hogy jól példázzák, Isten mindig hűségesen megtartja ígérését. Talán nem ez a legizgalmasabb része a Bibliánknak, de ez sem ok nélkül íródott, így mindenképpen fontos, hogy ezt is elolvassuk.

Hát nem bámulatos, hogy Isten előre megjövendölt dolgokat a Bibliában – hogy amikor majd bekövetkeznek, elhiggyük, hogy ő az Úr. A prófécia hitünk alapjaként adatott, a beteljesedett próféciaák pedig talán mindennél erősebben bizonyítják a Biblia hitelességét és szavahihetőségét.

Elég csak körülnézzünk a világban, és láthatjuk, hogy napjainkra milyen sok prófécia beteljesülése vált valósággá. Rendkívül izgalmas felismerés ez, amely erősíti hitünket.

Jézus is így szólt tanítványaihoz: *„Most mondom ezt nektek, mielőtt megtörténik, hogy ha majd megtörténik, higgyetek”* (János 14:29).

Isten az Igében azt is felvázolta előttünk, mi történik majd napjainkban – és az is történik. Ennek pedig már önmagában is elegendőnek kéne lennie ahhoz, hogy a bölcs ember hinni kezdjen Istenben. Az ostoba ember természetesen úgysem hisz semminek és senkinek, a gondolkodó ember azonban kénytelen elismerni, hogy a Bibliában olvasottak, illetve napjaink eseményei nem tekinthetők véletlen egybeesésnek!

Isten valóban tisztán és érthetően szólt. Bizonyos értelemben a televízió, a számítógép, a szuperfegyverek megjelenését is megjövendölte a Biblia. Az egyik ígerésben Isten a két tanút említi, akiket meggyilkolnak Jeruzsálemben, és azt mondja, hogy az egész világ látni fogja, ahogy holttestük Jeruzsálem utcáin hever. Műholdas közvetítések nélkül ez lehetetlen.

Épp a minap néztem egy élő közvetítést Jeruzsálemből a nappalimban üldögélve. Évekkel ezelőtt ez még lehetetlen volt. Mára már nagyonis

lehetséges. Isten arról is szól, hogy egyszer majd bélyeggel jelölik meg az embereket jobb kezükön vagy a homlokukon, és senki sem vásárolhat, vagy adhat el árut a jel nélkül. Számítógépek nélkül ez elképzelhetetlen! De ma már bámulatos számítógépek léteznek, és ma már van lehetőség arra, hogy készpénz nélküli adásvételi ügyleteket bonyolítsunk a bankkártyánkkal. Innen már csak egy apró lépés, hogy a bankkártyaszámunkat a homlokunkra, vagy a jobb kezünkbe vessék – persze az Ige nem feltétlenül számjegyekről beszél, de akár még az is lehet.

És persze már léteznek vonalkódleolvasók a pénztáraknál.

Ha jól körülnézünk a világban, láthatjuk, hogy Isten által előre megjövendölt eseményeknek lehetünk tanúi – az utolsó idők eseményeinek. Hihetünk tehát Isten prófeciáinak, és meg kell látnunk, hogy a bizonyítékok egyértelműen arra mutatnak, hogy a Biblia szerzője nem más, mint Isten. És ahogy a prófeciák végéhez közeledünk, mi is egyre inkább a magasba emeljük tekintetünket, tudván, hogy közel már megváltásunk.

Atyám, köszönjük a te megbízható prófeciáidat. Ahogy Izráel ítéletéről olvasunk, megvalljuk, hogy igaz a te ítéleted, hiszen Izráel elfordult tőled, hogy hamis isteneket imádjon. El akartak szakadni tőled, hogy nélküled éljék tovább az életüket.

Atyám, ma Amerika is ezt teszi, és egyre szörnyűbb szagot áraszt! Tudjuk, hogy egyszer elérkezik majd az ítélet napja. Szeretnénk téged követni, és elkerülni a világra váró ítéletet! Kérlek légy Ura ismét az életünknek! Szeretnénk, ha te állnál az első helyen. Gyújts tüzet újra a szívünkben, hogy ott égjen bennünk újra az első szeretet! Bárcsak emlékeznénk arra, hogy honnan jöttünk, és megtérnénk bűneinkből!

Uram, vonj bennünket közel ezen a héten is. Átadjuk neked az életünket! Jézus nevében, ámen.

JEREMIÁS KÖNYVE

50-52. FEJEZET

Jeremiás könyvének 50. fejezete így kezdődik: *„Ezt az ígét jelentette ki az ÚR Jeremiás próféta által Babilóniáról, a káldeusok országáról.”* (1. vers).

Az 51. fejezet végén pedig ezt olvassuk: *„és ezt mondd: Így süllyed el Babilon, és nem kel fel többé, bárhogyan fáradozik is, olyan nagy veszedelmet hozok rá! Eddig tartanak Jeremiás beszédei”* (64. vers).

Más szóval, itt érnek véget Jeremiás beszédei. Azért hangsúlyozom ezt, mert szeretnék rávilágítani, mennyire nevetséges a történetkritikai módszer képviselőinek állítása, miszerint Jeremiás könyvét, és kiváltképp az 50. és 51. fejezetet nem is Jeremiás írta.

Jeremiás szerzőségét mindenekelőtt azért kérdőjelezik meg, mert könyvében Jeremiás néhány egészen bámulatos tényt sorakoztat fel Babilon bukását és pusztulását illetően, mégpedig 65 évvel azok megtörténte előtt! „De hát honnan tudhatta volna, hogy hogyan történnek majd a dolgok?” – kérdezik a történetkritikai módszer képviselői? Majd arra a következtetésre jutnak, hogy a könyve egyszerűen nem származhatott Jeremiás tollából, mindannak ellenére, hogy az 50. fejezet elején Jeremiás kijelenti, ezek az Úr rajta keresztül közvetített szavai, az 51. fejezetet pedig ezzel zárja: „Eddig tartanak Jeremiás beszédei”.

Meg kell mondanom, hogy semmiféle tisztelet nincs bennem olyan emberek iránt, akik azt állítják magukról, hogy kiválóan ismerik a Bibliát, miközben mindent igyekeznek megkérdőjelezni benne. Micsoda időpazarlás!

Az a baj, hogy ha az ember jelentkezik egy teológiára, a legtöbb helyen Jeremiás könyvéhez érve több időt töltenek a Jeremiás írói voltát megkérdőjelező mindenféle suta elmélettel – különös tekintettel az 50. és 51. fejezetre -, mint Jeremiás könyvének tanulmányozásával! Ez viszont pénz – és időpocsékolás! Annyira fel tud engem zaklatni az ilyen!

Legszívesebben csak azt mondanám, amit Jeremiás is mondott Szerájának: fogja a tekercest, kössön rá egy követ, és dobja bele az Eufráteszbe, mondván, így fog elsüllyedni Babilon is. Néha én is szeretnék egy malomkövet kötni az ilyen emberek nyakába, és könyvestül beledobni őket a folyóba. Jézus pedig ott állna a parton, és engem biztatna! Hiszen ő maga mondta azokról, akik lerombolják a gyermekek hitét és megbotránkoztatják őket, hogy jobban járnának, ha malomkövel a nyakukban ugranának a Galileai-tengerbe.

Hány fiatal egyetemistának tették tönkre a hitét ezek az emberek! A fiataloknak azért jelentkeztek a teológiára, hogy Isten Igéjét tanulmányozzák, de hitük nemhogy megerősödött, hanem inkább darabjaira hullott az ott tapasztaltak miatt. Az ilyen professzorokkal szembe szívesen járnék el az Úr tanácsa szerint!

„Ezt az ígét jelentette ki az ÚR Jeremiás próféta által Babilóniáról, a káldeusok országáról:” –

Ezek tehát nem Jeremiás saját szavai, hanem az Úr igéje, melyet Jeremiáson, mint eszközén keresztül kijelentett. Pedig hányszor fogalmazunk mi is pontatlanul: „Jeremiás ezt és ezt mondta”. Nem ez a helyes megfogalmazás.

Az Újszövetségben azt látjuk, hogy amikor Péter Dávid zsoltáraiból idézett, általában így fogalmazott: *„amit előre megmondott a Szentlélek Dávid szája által”* (Apcsel 1:16). Vagyis Péter elismerte, hogy az Írások szerzője alapvetően a Szentlélek, Dávid pedig egy eszköz volt, akin keresztül a Szentlélek szólt. Ugyanígy Jeremiás is a Szentlélek szócsöve volt.

„Mondjátok el a népeknek, hirdessétek, adjatok jelt, hirdessétek, ne titkoljátok! Mondjátok: Elfoglalták Babilont! Megszégyenült Bél,”- ez a kifejezés urat jelent, Bél az ő főistenük volt – „összetört Marduk;” – egy további babiloni isten – „megszégyenültek szobrai, összetörték bálványai. Mert észak felől egy nép vonul ellene, országát pusztává teszi, nem lesz annak lakója. Ember és állat elbujdosik, elmegy!” (2-3. vers).

Jeremiás a továbbiakban megjövendöli Babilon pusztulását. Ez a szakasz is azon érdekes ígérések közé tartozik az Írásokban, amely kettős jelentést hordoz. Egyrészt Babilon bukását jövendöli meg, másrészt pedig a jövőbe mutat.

A Jelenések könyvének 17. és 18. fejezetében szintén Babilon bukásáról olvashatunk, ott azonban a szellemi értelemben vett Babilonról van szó, a hamis vallási rendszerről, illetve a kereskedelmi rendszer bukásáról.

A Babilon kifejezés egyébként zűrzavart jelent. Érdekes tehát, hogy párhuzam vonható a Babilon pusztulását megjövendölő Jeremiás 50-51, illetve a Jelenések 17-18 között. János is bizonyosan ismerte Jeremiás könyvét, az Úr pedig Jánoson keresztül jövendöli meg a babiloni vallási, illetve kereskedelmi rendszer bukását, hasonló kifejezéseket használva a Jeremiás könyvében találhatóéhoz. Isten tehát előre rámutat az ítéletre, mely Babilonra vár – amely talán a leghatalmasabb világbirodalom volt.

Emlékeztek, mit látott Nebukadneccar az egyik álmában? Egy aranyfejű emberszobrot. Az álom magyarázatából kiderült, hogy a szobor aranyfeje maga Nebukadneccar, vagyis birodalma hatalmasabb lesz az összes többi birodalomnál. *„De utánad más királyság támad, alacsonyabb rendű a tiednél”* (Dániel 2:39) – ahogy az ezüst is alacsonyabb rendű az aranynál. A szobor melle és karjai ugyanis ezüsből voltak. Az álom is a babiloni birodalmat említi tehát a világ leghatalmasabb birodalmaként, mégis olyan tökéletesen elpusztult – beteljesítve Ézsaiás és Jeremiás próféciait -, hogy bátran állíthatom, egyikőtök sem találkozott mostanában egy babilonival.

Vagy ha találkoztatok is volna, nem tudhattátok, hogy babiloni, hiszen ez a népcsoport mára eltűnt. Pontosan úgy történt, ahogy azt Isten Igéje megjövendölte: eltűntek a föld színéről.

A próféciaik előre megjövendölték, hogy a város romokban hever majd, ahol baglyok és sakálók tanyáznak, és így is történt. Egykor dicső város volt Babilon, hatalmas és erős, melyet 100 méter magas és 30 méter vastag falak öveztek. Isten azonban halálos ítéletet hirdet felette. Nemcsak Babilon

pusztulását ígéri meg azonban, hanem azt is, hogy abban az időben hazahozza népét a fogságból.

A prófécia második fele szintén kettős jelentéssel bír. Egyrészt a nép babiloni fogságot követő hazatérésére utal, másrészt azonban egy későbbi, jövőbeli eseményre. Amikor ugyanis Isten romba dönti a babiloni vallási és kereskedelmi rendszert, az Úr visszatér, és a világ négy sarkáról összegyűjti népét, hogy újra Jeruzsálemben élhessenek. Meg kell tehát látnunk, hogy mind Babilon pusztulására, mind pedig az Isten népének összegyűjtésére vonatkozó prófécia kettős jelentést hordoz, és a két prófécia beteljesüléseként bekövetkezett történelmi események további jövőbeli események előképei.

Amikor tehát Babilon elpusztul: *„Azokban a napokban, abban az időben - így szól az ÚR - megjönnek majd Izráel fiai Júda fiaival együtt”* –

Izráelt, vagyis az északi királyságot tíz törzs alkotta, míg Júdat, vagyis a déli királyságot kettő. Isten pedig kijelenti, hogy ők ismét egy nép lesznek Babilon pusztulása után. Egyesek az angolszász népeket próbálják Izráel törzseivel azonosítani, és gyakran emlegetik az úgynevezett tíz elveszett törzset, bár ez a szóhasználat nem igazán Biblikus, hiszen az Ige nem elveszett törzsekről beszél, hanem Izráel házának elveszett bárányairól. A törzsek sohasem veszték el – Isten mindig is tudta, hol vannak, így Isten részéről sem lenne helyes, ha elveszett törzsekként emlegetné őket. Nem is teszi. Egyesek mégis Izráel törzseivel hozzák összefüggésbe az angolszászokat, így például azt állítják, hogy a dánok felelnek meg Dán törzsének, és így tovább. Joseph Smith-nek pedig az indiánokra vonatkozóan volt egy hasonló elmélete.

A lényeg azonban, hogy az Úr Jeremiáson keresztül megjövendöli: Babilon pusztulásának idején újra összegyűjti Izráel és Júda fiait.

„Azokban a napokban, abban az időben - így szól az ÚR - megjönnek majd Izráel fiai Júda fiaival együtt. Sírva mennek, és keresik Istenüket, az Urat” (4. vers).

Isten népe bámulatos helyreállítását jövendöli meg: bár elűzték őket földjükről, és babiloni fogságba hurcolták, sírva visszatérnek és keresik Istenüket.

„Sion felől kérdezősködnék,” – a legtöbben közülük Babilonban születtek, és soha nem is látták még a Sion-hegyet, így azt sem igazán tudták, merre találják. Így hát miután útra keltek, akitől csak lehetett, útbaigazítást kértek - *„arrafelé igyekeznek: Jertek, csatlakozzunk az ÚRhoz örök szövetséggel, amely nem megy feledésbe!”* (5. vers).

Korábban azért kellett elhagyniuk országukat, mert megfeledkeztek Isten szövetségéről, sőt megszegték azt, és hamis Isteneket imádtak. Itt azonban elhatározzák, hogy visszatérnek az Úrhoz és örök szövetségéhez.

„Pusztuló nyáj volt népem.” – bár elbuktak, bár fogságba estek, Isten még mindig tulajdon népeként emlegeti őket, de az volt a baj, hogy - *„pásztorai félrevezették, a hegyeken tévútra terelték. Hegyeken-halmokon jártak, elfeledték legelőjüket”* (6. vers).

Isten tehát a pásztorokat hibáztatja. Jakab a következőket írja: *„Testvéreim, ne legyetek sokan tanítók, hiszen tudjátok, hogy súlyosabb ítéletben lesz részünk”* (Jakab 3:1). Istennek bizony van néhány keresetlen szava a hamis pásztorokhoz, illetve azokhoz, akik úgy tesznek, mintha Isten nevében szólnának, pedig valójában csak saját javukat keresik. Nem a nyáj jóléte motiválja őket, hanem saját jólétük mindenek felett. Isten súlyos vádakat emel az ilyenek ellen, akik letérítették népét a helyes útról, olyannyira, hogy idővel már saját Istenükben sem bíztak.

„Aki csak érte, pusztította őket. Ellenségeik azt gondolták, hogy nem fognak bűnhődni, hiszen ezek vétkeztek az ÚR ellen. Pedig az ÚR volt az ő igazi hajlékuk, atyáik reménysége. Bujdossatok el Babilonból, távozzatok a káldeusok országából! Legyetek olyanok, mint a kosok a nyáj előtt! Mert én nagy népek tömegét indítom és hozom Babilon ellen észak földjéről. Felsorakoznak ellene, és úgy foglalják el. Nyilaik olyanok, mint a győztes vitéz, aki nem tér vissza eredménytelenül. A káldeusok országa zsákmánnyá lesz, annyit zsákmányolnak, amennyit csak bírnak! - így szól az ÚR. Örüljete és vigadjatok, akik kifosztottátok örökségemet! Ugrándozzatok csak, mint a

nyomtató üsző, és nyerítsetek, mint a mének! Nagyon megszégyenül anyátok, pironkodni fog szülőtök, hiszen utolsó lesz a népek között, pusztaság, kiszikkadt föld és sivatag” (7-12. vers) – pusztává válik az egykor dicső ország.

„Az ÚR haragja miatt lakatlan lesz, és merő pusztaság. Aki csak elmegy Babilon mellett, megborzad és fölszisszen az őt ért mindenféle csapás miatt. Sorakozzatok föl Babilon ellen mindenfelől, ti íjászok! Lőjétek, ne sajnáljátok a nyilat, mert vétkezett az ÚR ellen! Harsanjon fel körülötte a diadalkiáltás: Megadta magát, ledőltek oszlopai, leomlottak várfalai! Az ÚR bosszúállása ez, álljatok bosszút rajta! Úgy bánjatok el vele, ahogyan ő bánt el másokkal!” (13-15. vers) –

Ez a megfogalmazás a Jelenések 18-ban is visszaköszön, amikor Isten a babiloni kereskedelmi rendszer pusztulásáról beszél. Ott így fogalmaz Isten: *„Fizessetek meg neki, ahogyan ő fizetett, és kétszeresét adjátok vissza cselekedetei szerint” (Jel. 18:6).* Isten tehát megjövendöli Babilon pusztulását. Szó esik itt a falakról is, melyek 100 méter magasak és mintegy 30 méter szélesek voltak, mint ahogy azt már korábban is említettük. És mégis, Jeremiás prófétának van képe azt mondani, hogy egy napon leomlanak a falak?! És le is omlottak.

„Irtsátok ki Babilonból a magvetőt és azt, aki sarlót fog aratás idején! A gyilkos fegyver elől mindenki népéhez igyekszik, hazájába menekül. Meghajszolt bárány Izráel, oroszlánok kergették. Először AsszírIA királya marcangolta, utoljára pedig Nebukadneccar, Babilónia királya rágta le csontjait. Azért ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Megbüntetem Babilónia királyát és országát, ahogyan megbüntettem AsszírIA királyát is. Izráelt pedig visszaviszem legelőjére, és a Karmelen meg Básánban legel, Efraim hegyvidékén és Gileádban kedvére jóllakhat” – itt Izráelről, vagyis az északi királyságról van szó, nem pedig Júdáról –

„Azokban a napokban, abban az időben - így szól az ÚR - keresni fogják Izráel bűnét, de nem lesz, és Júda vétkeit, de nem fogják találni, mert megbocsátok azoknak, akiket meghagyok” (16-20. vers) –

C

sodálatos ígerész ez! Azon a napon keresni fogják Izráel bűnét, de nem találják. Nem azért, mert büntelenek, hanem mert Isten megbocsátotta bűneiket. Dávid is így kiált: *„Boldog, akinek hűtlensége megbocsátott, vétké eltöröltetett. Boldog az az ember, akinek az Úr nem rója fel bűnét...”* (Zsolt. 32:1-2). A Római levél 4. fejezete is ezt visszhangozza, ahol Dávid Szentlélektől kapott szavait idézi Pál: *„Boldogok, akiknek megbocsáttattak törvényszegéseik, és akiknek elfedeztetek bűneik. Boldog ember az, akinek az Úr nem tulajdonít bűnt”* (Róma 4:7,8).

De ki is ez a boldog ember? Az az ember, aki hisz és bízik Jézus Krisztusban. Bámulatos, hogy amint világosságban járok, ahogy ő is a világosságban van, és amint benne hiszek és bízok, Jézus Krisztus vére folyamatosan megtisztít engem minden bűnömötől. Büntelen vagyok. Miért? Mert Isten Jézus Krisztus által megbocsátott nekem, azóta pedig folyamatosan megtisztít és kiönti rám szeretetét. Így volt ez Júdával és Izráellel is. Azt mondja Isten, hogy bár keresik bűneiket, nem találják meg, mert megbocsátott nekik.

Mindemellett persze érdekes, hogy az Ige a testvérek vádlójának nevezi a Sátánt, és azt olvassuk róla, hogy Isten színe előtt éjjel-nappal vádolni próbálja a hívőket. Nem lehet könnyű dolga, hiszen Isten egyre csak azt feleli: *„Milyen bűnéről beszélsz? Én egyről sem tudok!”*. *„De hát nem láttad, mit tett a múlt héten! Jól elszúrta!”* – próbálkozik a Sátán. *„Semmit sem láttam”* – érkezik a válasz. *„Megbocsátottam neki”*. Ha Jézus Krisztusban hiszünk és bízunk, Isten nekünk is megbocsát. Bárcsak felismernénk, mennyire bámulatos Isten irántunk tanúsított kegyelme!

De ne éljünk vissza vele! Ne lepelként használjuk a kegyelmet, mellyel elkendőzhetjük kicsapongó életünket. *„Mit mondjunk tehát? Maradjunk bűnben, hogy megnövekedjék a kegyelem?”* – kérdezi Pál a Római levélben. Majd így válaszol: *„Szó sincs róla! Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan*

élhetnének még benne?" (Róma 6:1-2). Nem szabad tehát visszaélnünk a kegyelemmel, de nem is fog sikerülni, mert Isten nem hagyja, hogy visszaéljünk vele. Ha tehát szabadon bűnben élek tudván, hogy Isten úgymint megbocsát, egyáltalán nem értettem meg a lényegét, és egyre nagyobb bajba sodródom. Mert aki Istentől született, nem él bűnben.

Az hogy képes vagyok huzamosabb ideig, tudatosan és készakarva bűnben élni, előhozza a kérdést: valóban újjászülettem-e? Ne éljünk vissza Isten kegyelmével, és ne akarjunk elrejtőzni mögé, azt mondogatva, hogy szabadon vétkezhetünk, hiszen Isten úgymint elfedezi majd kegyelmével! Ne tegyük ezt!

Azt viszont olyan jó tudni, hogy amint az Urat keresem, amint igyekszem őt követni, bár gyenge a testem és megesik, hogy elbukom, ahogy szeretem és szolgálom Istent, ő megbocsátja, és többé nem veti szememre bűneimet. Nem készít róluk listát! Boldog az az ember, akinek Isten megbocsátotta törvényszegéseit! Boldog az az ember, aki teljes szívvel szolgálni akarja az Urat, megtagadja önmagát és őt követi. „Mert megbocsátok azoknak, akiket meghagyok” – mondja az Úr. Nagyon szeretem ezt az igeverset!

„Vonulj Merátaim földje ellen és Pekód lakói ellen! Kaszabold le, irtsd ki őket egészen! - így szól az ÚR. Mindent úgy tégy, ahogyan parancsoltam! Harci zaj hangzik országszerte, és nagy összeomlás! Hogy levágták, hogy összetörték az egész föld pörölyét! Milyen borzasztó lett Babilon a népek között! Csapdába ejtettelek, meg is vagy már fogva, Babilon, észre sem vetted! Rád találtak, és megragadtak, mert az ÚR ellen mertél harcolni!” (21-24. vers).

Ézsaiás így kiált: *„Jaj annak, aki perbe száll alkotójával”* (Ézs. 45:9). Micsoda örültség is, amikor az ember Istennel száll harcba, mégis hányan teszik ezt! Pedig csodálatos volt az a nap, amikor végre nem hadakoztam Isten ellen, és nem is akartam elfutni előle többé, hanem megadtam magam. Ebben meg mi rossz van? Miért lenne ez olyan nehéz?

Pedig hányan és hányan milyen keményen ellenállnak Istennek! Pedig amikor ellenállsz Istennek, az ellen harcolsz, ami a legjobb neked, hiszen Isten terve

az életedre a lehető legjobb, ami történhet veled! Vagyis amikor Isten ellen kardoskodsz, az ellen harcolsz, ami leginkább a javadat szolgálná – ez pedig ostobaság! Az emberek mégis ezt teszik. Nem is értem, miért. Pedig annyira csodás, amikor az ember végre leteszi a fegyvert, megadja magát Istennek, és így szól: „Rendben, Uram, többé nem harcolok ellened. Egyszerűen csak szeretnék veled járni, közösségben lenni veled, szeretni és jobban megismerni téged!“. Nincs is ennél szebb! Valami ördögi van abban, ha valaki ellenáll Istennek.

Itt pedig Jeremiásban azt olvassuk, Babilonnak is azért kellett elpusztulnia, mert harcba szállt Istennel.

„Kinyitotta fegyvertárát az ÚR, előhozta haragja fegyvereit. Mert munkája van az Úrnak, a Seregek URának a káldeusok országában. Törjetek rá mindenfelől, nyissátok ki raktárait, hányjátok halomra, és semmisítsétek meg, ne maradjon belőle semmi! Mészároljátok le minden bikáját, menjenek a vágóhídra! Jaj nekik, mert eljött a napjuk, büntetésük ideje! Hallatszik már a Babilóniából futva menekülők hangja, akik hírül viszik Sionnak, hogy bosszút állt Istenünk, az ÚR, bosszút állt templomáért! Hívjátok össze Babilon ellen a lövészeket, minden íjászt! Verjetek tábornok körülötte, ne menekülhessen el senki! Fizessetek meg neki tettei szerint, bánjatok el vele egészen úgy, ahogyan ő bánt el másokkal! Mert kevélyen viselkedett az ÚRral, Izráel Szentjével szemben” (25-29. vers).

Lerombolták Isten templomát, a kelyheket és a templomban használatos további eszközöket pedig magukkal vitték Babilonba. *„Mert kevélyen viselkedett az ÚRral, Izráel Szentjével szemben” –*

Babilon bukásának éjszakáján, Bélsaccar, aki édesapjával együtt uralkodott, épp hatalmas, több napos lakomát tartott az istenek tiszteletére a babiloni palotában. Az est folyamán egyszer csak elérkezett a pillanat, amikor a bortól megmámorosodott király előhozatta az arany –és ezüstedényeket, amelyeket a jeruzsálemi templomból emeltek el, és megparancsolta, hogy a továbbiakban a bort azokban szolgálják fel. Pedig azokat az edényeket kizárólag a templomon belüli szolgálatra szentelték fel Izráelben.

Ahogy a király és vendégei isteneiket dicsőítve ezekből a templomi edényekből itták a bort, egyszercsak egy emberi kéz ujjai tűntek fel, és írni kezdtek a királyi palota festett falára, Bélsaccar pedig reszketni kezdett, és azonnal magához hívatta a bölcseket, de senki sem tudta megfejteni a falon tátongó írást. Ekkor valaki odahozta Dánielt aki már a kilencvenes éveiben járhatott.

Dániel előbb alaposan megmosta Bélsaccar fiatal király fejét, majd szemére vetette, hogy bár jól ismeri Nebukadneccar történetét, mégsem tanult belőle. Nebukadneccart Isten taszította le a trónról és küldte száműzetésbe a vadon élő állatok közé, „amíg el nem ismerte, hogy a felséges Isten uralkodik az emberek királysága fölött, és Ő azt ülteti trónra, akit akar. De te, Bélsaccar, aki fia vagy, nem aláztad meg magadat, bár mindezt tudtad.

„A menny Ura fölé helyezted magad, mert az ő házának edényeit hozták eléd, és te bort ittál azokból főrangú embereiddel, feleségeiddel és ágyasaiddal együtt, miközben dicsőítetted az ezüstből, aranyból, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket, amelyek nem látnak, nem hallanak, és semmit sem tudnak. De azt az Istent, akinek kezében van az életed és minden utad, nem dicsőítetted. Ezért küldte ő ezt a kezet, és íratta föl ezt az írást (...) Ez pedig a szavak magyarázata: A mené azt jelenti, hogy számba vette Isten királyságodat, és véget vet annak. A tekél azt jelenti, hogy megmérte téged mérlegen, és könnyűnek talált. A perész azt jelenti, hogy felosztotta királyságodat, és a médeknek meg a perzsáknak adta” (Dániel 5:22-28). Isten komoly kijelentést tett, ami még azon az éjszakán valóra vált. A prófécia beteljesült, mert kevélyen viselkedtek az Úrral, Izráel szentjével szemben.

„Ezért elesnek ifjai a tereken, és harcosai mind elvesznek azon a napon - így szól az ÚR. Rád támadok, te kevély - így szól az ÚR, a Seregek URa -, mert eljött a napod, büntetésed ideje! Elbukik a kevély, elesik, nincs, aki talpra állítsa. Tüzet gyújtok városaiban, megemészti egész környékét. Ezt mondja a Seregek URa: Nyomorgatták Izráel fiait Júda fiaival együtt. Akik fogságba hurcolták, ott tartják őket, nem akarják elbocsátani. De megváltójuk erős,

Seregek URa a neve. Győzelemre viszi ügyüket, nyugalmat hoz a földre; Babilon lakóira azonban rettegést. Fegyvert küldök a káldeusok ellen - így szól az ÚR -, Babilónia lakói ellen, vezetői és bölcsei ellen; fegyvert a hazugok ellen, derüljön ki, hogy bolondok! Fegyvert vitézei ellen: rémüljenek meg! Fegyvert lovai és harci kocsjai ellen, az ott levő keverék nép ellen: legyenek olyanok, mint az asszonyok! Fegyvert raktárai ellen: fosszák ki azokat! Fegyvert vizei ellen: száradjanak ki! Mert a bálványszobrok országa ez, és szörnyalakokkal dicsekszenek” (30-38. vers).

Ebben persze az az érdekes, hogy Círus király egészen különleges módon vette be Babilon városát. Az Eufrátesz folyót a város körüli csatornába terelte, így katonái a folyómederben a városfalak mentén megközelíthették Babilont, sőt be is jutottak és elpusztították azt. Érdekes, hogy azt olvassuk: „Fegyvert vizei ellen: száradjanak ki!”.

„Azért vadmacskák meg hiénák fognak ott lakni, és struccmadarak laknak majd benne. Soha többé nem lakják, lakatlan lesz nemzedékről nemzedékre” (39. vers) –

Érdekes, hogy épp tavaly (1979-ben), az iraki kormány 80 millió dollárt különített el egy japán mérnökökből álló csapatnak, hogy készítsék el Babilon városának újjáépítési terveit. Irak olajbevételének jelentős hányadát kívánta az egykor dicső város újjáépítésére fordítani, melynek egykor ország-világ a csodájára járt. Persze ez még az iráni konfliktus előtt történt, mert azóta az ország anyagi helyzete rosszabbra fordult. Így Babilon újjáépítését is el kellett halasztani. Én viszont azt is megkockáztatnám, hogy Babilon sohasem épül újjá. Az Úr is kijelenti ebben az ígérésben: lakatlan lesz nemzedékről nemzedékre.

„Ahogyan elpusztította Isten Sodomát és Gomorát meg a szomszédságát - így szól az ÚR -, úgy itt sem lakik senki, nem tartózkodik benne egy ember sem. Egy nép jön északról, nagy nemzet, és nagy királyok indulnak el a föld széleiről. Íjat és kopját ragadnak, kegyetlenek, nem irgalmaznak. Hangjuk zúg, mint a tenger, lovakon nyargalnak. Mint harcosok sorakoznak ellened, Babilon

leánya! Ha meghallja hírüket Babilónia királya, kezei elernyednek, szorongás vesz erőt rajta, és vonaglik, mint a szülő asszony. Mint a Jordán bozótjából a zöldellő legelőre feljövő oroszlán, úgy űzöm el őket egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem? Így hát halljátok meg az ÚR tervét, amelyet eltervezett Babilónia ellen, és gondolatait, amelyeket kigondolt a káldeusok országa ellen: Még a kis bárányokat is elhurcolják, legelőjüket is pusztává teszik. Babilon elfoglalásának zajától megrendül a föld, jajkiáltása hangzik a népek között” (40-46. vers).

„Így szól az ÚR: Pusztító szelet támasztok én Babilónia ellen, Káldea lakói ellen. Idegeneket küldök Babilónia ellen, akik szétszórják, pusztává teszik országát. Rátámadnak mindenfelől a veszedelem napján. Az íjász feszítse íját, és öltse föl páncélját! Ne kíméljétek ifjait, irsátok ki egész seregét! Hulljanak a halálra sebettek a káldeusok országában, és a ledőföttek az utcákon! Mert nem hagyta magára Izráelt és Júdát Istenük, a Seregek URa, bár megtelt országuk vétkekkel Izráel Szentjével szemben. Meneküljete Babilonból, mentse mindenki az életét, ne vesszete el az ő bűne miatt! Mert az ÚR bosszúállásának ideje ez, megfizet neki tetteiért” (1-6. vers).

Itt tehát egy figyelmeztetést olvashatunk: „Meneküljete Babilonból!”. A Jelenések könyvének 18. fejezetében, amikor Isten a babiloni kereskedelmi rendszer pusztulásáról beszél, hasonló szavak hangzanak el: „Menjete ki belőle, én népem, hogy ne legyeteek részesek bűneiben, és hogy a rámért csapások ne érjete titeket” (Jel. 18:4).

„Aranyserleg volt Babilon az ÚR kezében, megrészegítete az egész földet. Borából ittak a népek, ezért vesztették eszüket a népek. Hirtelen esett el Babilon, összeomlott, jajgassatok miatta!” – a Jelenések könyvében is olvashatunk arról, hogyan gyászolják a várost a kereskedők, ahogy távolról látják a tűzvész füstjét.

„Szerezeteek balzsamot sebére, hátha meggyógyul!” (7-8. vers).
„Gyógyítgattuk Babilont, de nem gyógyult meg. Hagyjátok hát, menjen

mindenki a hazájába! - mert az égis ért ítélete, a fellegekig emelkedett. Kiderítette igazunkat az ÚR. Jöjjetek, beszéljünk el a Sionon, hogy mit tett Istenünk, az ÚR! Hegyezzétek a nyilakat, készítsétek elő a pajzsokat! Fölindította az ÚR a méd királyok lelkét, mert azt akarja, hogy feldúlják Babilont. Bizony, az ÚR bosszúállása ez, bosszút áll templomáért” (9-11. vers).

Jeremiás tehát a Szentlélek ihletésére a médeket említi a Babilont meghódító népként. És így is történt: Círus méd-perzsa király fel is vonult szövetségeseivel Babilon ellen, és elpusztította.

Abban az időben viszont, amikor Jeremiás próféciája elhangzott, a médek kevés hatalommal bírtak és aligha jelentettek veszélyt Babilonra. Jeremiás tehát mondhatni, próféciájával igencsak elvetette a sulykot. Ne feledjük azonban, hogy a prófécia nem Jeremiástól, hanem Istentől származott, Isten pedig sohasem szorul találgatásokra, hiszen itt is kezdettől fogva tudta, mi fog történni. Azt is hozzá kell viszont tennünk, hogy ha egy prófécia valóban Istentől származik, akkor minden részletében száz százalékos pontossággal működik. Ha a babiloniakat nem a méd-perzsa birodalom pusztította volna el, hanem valaki más, jogosan mondhatnánk, hogy a prófécia nem Istentől származott, hiszen az egyik részletében hibás volt.

Isten kijelentései azonban hibátlanok. Ezért is számítanak a próféciák az egyik legerősebb hitvédelmi eszköznek. Napjainkra már több ezer prófécia teljesedett be szó szerint és tökéletesen. A beteljesedett próféciák a Bibliában szereplő próféciák 87 százalékát teszik ki. A fennmaradó 13 százalékot pedig olyan próféciák alkotják, amelyek közvetlenül Jézus Krisztus eljövételét megelőzően, vagy közvetlenül azután kell, hogy beteljesüljenek. Már csak ezek a próféciák vannak hátra.

Isten tehát eddig 100 százalékos pontossággal jövendölte meg az eseményeket, és minden valószínűség szerint a jövőben is ezt fogja tenni! Örültség lenne azt feltételezni, hogy Isten Igéje a jövőben nem állja majd meg a helyét, ha mindaddig bámulatos pontossággal beteljesedett minden!

A zsidók történetében is elérkezett a pillanat, amikor a zsidó papok azt hitték, Isten Igéje tévedett. Zsákruhát öltöttek, hamut szórtak a fejükre és hangosan gyászolva rótták Jeruzsálem utcáit. Ez azon a napon történt, amikor a rómaiak megfosztották Izráelt a halálbüntetés jogától.

Mózes első könyvében, a Jákóbra vonatkozó próféciájában viszont ez állt: *„Nem távozik Júdából a jogar, sem a kormánypálca térdei közül, míg eljő Siló”* – vagyis a Messiás – *„akinek engednek a népek”* (1Mózes 49:10). Így amikor a rómaiak megfosztották őket a halálbüntetés jogától, a zsidók ezt a jogar eltávozásaként értelmezték. Kivették kezükből a hatalmat. A jogar eltávozott Júdából, de nem jött el a Messiás! Ezért vonultak végig sírva Jeruzsálem utcáin. Isten Igéje tévedett! Isten örökkévaló Igéje tévedett!

Pedig nem tévedett. Volt ugyanis valami, amit nem tudtak: ugyanabban az időben egy kisfiú nevelkedett Názáretben. Akkor körülbelül 12 éves lehetett. Ő volt az Istentől küldött Messiás. Isten Igéje nem tévedett. Isten megtartotta ígését: a Messiás már közöttük élt, csak nem ismerték fel.

Ez volt az egyedüli alkalom, amikor azt hitték, Isten Igéje tévedett.

Hát nem bámulatos, hogy Isten ilyen pontossággal jövendöl meg eseményeket, ráadásul nem is keveset! Ebben az esetben is konkrétan a médek említi Babilon leigázóiként, és valóban a médek dúlják majd fel Babilont. Ez az Úr bosszúja azért, amit a babiloniak tettek Isten templomával.

„Tűzzétek ki a hadi jelvényeket Babilon falaival szemben, erősítsétek meg az őrséget! Helyeztetek el őrszemeket, állítsatok lesbe csapatokat! Mert az ÚR elhatározta és végre is hajtja, amit megmondott Babilon lakosairól. Te nagy vizek mellett lakó,” – Babilon csodaszép városa az Eufráteszre épült – *„kincsekben gazdag nép, eljött a véged, rablásod véget ért! Megesküdött önmagára a Seregek URa: Ha tele vagy is annyi emberrel, mint a sáska, akkor is fölhangzik majd fölötted a diadalének! Az ÚR ereje alkotta a földet,”* – az Úr nagyságát hirdeti Jeremiás – *„az ő bölcsessége szilárdította meg a világot, az ő értelme feszítette ki az eget”* (12-15. vers).

Annyira szeretem azokat a részeket például a Zsoltárokból, vagy Ézsaiás és Jeremiás könyvében, amikor a Teremtő, vagyis Izrael Istenének dicsőségét kezdi hirdetni az író.

Francis Schafer szerint elérkezett az idő, hogy többé ne pusztán Istenként utaljunk az Istenre, hiszen nagyon sokféle istent imádnak és emlegetnek már napjainkban az emberek. Így szükségessé vált, hogy definiáljuk is azt az Istent, akiről beszélünk. Ő ezért azt javasolja, hogy amikor Istenről beszélünk, magyarázzuk is meg, kire gondolunk: a menny és föld teremtőjére. Őt imádjuk, és őt szolgáljuk.

Az emberek annyi minden mást is istenként imádnak ma a világban – különféle filozófiákat, ideálokat és elképzeléseket. Egyesek pedig kijelentik, hogy minden út Istenhez vezet. Nem számít, hogy buddhista, muzulmán vagy bármi más, minden út Istenhez vezet! Igen, valamiféle istenhez, de semmiképpen sem az örökkévaló Istenhez, a menny és föld teremtőjéhez! Mert hozzá csak egy út vezet – Jézus Krisztus és a kereszt útja.

Maga a kereszt hirdeti, hogy egyetlen út vezet Istenhez. Hiszen Jézus maga tette mondta: *„Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár, mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te”* (Máté 26:39). Ha mi lehetséges? Ha más útja is van az emberek megmentésének. Ha van más út, ne kelljen a keresztre mennem! Sokan mégis sértőnek tartják világunkban a keresztet, mert egyértelműen hirdeti, hogy egyetlen út vezet a menny és föld teremtőjéhez. Egyetlen út. Nincs más út. Hiszen ha lett volna más lehetőség, Isten biztosan azt választotta volna Fia halála helyett. De nem volt más lehetőség. Egyetlen úton járulhat a bűnös ember az örökkévaló Isten, a menny és föld teremtője elé.

Jeremiás itt Isten nagyságát kezdi hirdetni.

„Az ÚR ereje alkotta a földet, az ő bölcsessége szilárdította meg a világot, az ő értelme feszítette ki az eget. Mennydörgő szavára víztömeg

támad az égben, felhőt hoz fel a föld széléről, villámokat alkot az esőhöz, és szelet bocsát ki kamráiból. Megáll a tudománya minden embernek,” –

Mégis hihetetlen, milyen bölcsnek tartják magukat az emberek, miközben a Biblia szerint az emberi bölcsesség semmi Isten szemében. Ugyan ki szállhatna vitába Istennel? Egyesek megpróbálják, sőt Isten Igéjével is harcba szállnak. Micsoda örültség! Hiszen a legnagyobb emberi bölcsesség sem ér közelébe Isten bölcsességének –

„szégyent vall bálványával minden ötvös, mert csalódik öntvényében: nincsen abban lélek” (15-17. vers).

Micsoda örültség azt állítani, hogy az az aprócska figura egy isten! Hiszen nincsen abban lélek! Nagyon össze vagy zavarodva, ha azt a figurát istennek nevezed. Sőt, ha meghajolsz előtte és istenedként imádod!

„Szégyent vall bálványával minden ötvös, mert csalódik öntvényében: nincsen abban lélek”. „Hitvány és nevetséges dolgok azok, semmivé lesznek a megtorlás idején. De nem ilyen Jákób osztályrésze,” – vagyis Jákób Istene - „mert Ő a mindenség formálója, Izráel törzse pedig az ő tulajdona: Seregek URa a neve! Kalapácsom voltál, fegyverem. Népeket zúztam veled össze, országokat pusztítottam el. Összezúztam veled lovat és lovasát, összezúztam veled harci kocsit és kocsisát. Összezúztam veled férfit és nőt, összezúztam veled öreget és fiatalot, összezúztam veled ifjat és szüzet. Összezúztam veled pásztort és nyáját, összezúztam veled földművest és igás állatait, összezúztam veled helytartókat és elöljárókat. Megfizetek Babilonnak és Káldea minden lakójának azért a sok gonoszságért, amelyet a Sionon elkövettek szemetek láttára - így szól az ÚR. Én most ellened fordulok, te rombolás hegye, aki az egész földet rombolod! - így szól az ÚR. Kinyújtom a kezem ellened, lehengerítlek a sziklákról, és égő hegyé teszek! Nem vesznek belőled sarokkővet és alapkővet, mert elpusztulsz örökre! - így szól az ÚR. Tűzzetek ki hadi jelvényeket az országban, fújjátok meg a kürtöt a népek között! Indítsátok ellene a népeket, hívjátok ellene Ararát, Minni és Askenáz országait! Nevezetek ki összeírókat, vonultassátok fel a lovasságot, mint roppant sáskahadat! ,”-

Isten itt ismét kijelenti, hogy a médekkel az élükön támadnak majd a népek Babilon ellen –

„Indítsátok ellene a népeket, a médek királyait, helytartóit, minden előjáróját és az uralmuk alatt álló egész földet! Megrendül a föld és megvonaglik, mert beteljesednek Babilonon az ÚR szándékai, amikor Babilon földjét lakatlan pusztasággá teszi. Abbahagyták a harcot Babilon vitézei, az erődökbe húzódtak. Odalett a bátorságuk, olyanok lettek, mint az asszonyok. Fölgyújtották Babilon házait, letörték zárait. Futár futár után fut, és hírnök hírnök után, hírül viszik Babilónia királyának, hogy betörték városába mindenfelől;” (18-31. vers).

Bámulatos prófécia ez, mert bár Bélsaccar Babilon városában tartózkodott, édesapja, aki a seregek élén állt, kint táborozott a mezőn katonáival. Így hát, amikor Babilont bevette az ellenség, valóban úgy kellett neki hírül vinni a táborba, a város pusztulásának híre pedig úgy elkésérítette a katonákat, hogy nem is tudtak sikeresen harcba szállni a méd-perzsa ellenséggel. Ebben az ígerésben tehát arról olvasunk, hogyan viszi hírül egy futár Babilónia királyának, hogy betörték a városba.

„Birtokba vették a gázlókat, fölgyújtották a nádasokat, a harcosokat rémület fogta el. Mert így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Olyan lett Babilon leánya, mint a szérű, amikor ledöngölik. Még egy kis idő, és eljön az aratás ideje! Megevett, tönkretett engem Nebukadneccar, Babilónia királya, üres edénnyé tett. Elnyelt, mint egy sárkány, megtöltötte hasát csemegéimmel, és elűzött engem. A rajtam elkövetett erőszak szálljon Babilonra - mondja ezt Sion lakója!” – akiket elpusztítottak Izráelben – „Vérem Káldea lakóira - mondja ezt Jeruzsálem! Ezért így szól az ÚR: Íme, én perlem peredet, én állok bosszút érted! Kiszárítom tengerét, kiapasztom forrását. Kőhalommá lesz Babilon, sakálok tanyájává. Pusztává és iszonyatossá lesz, lakatlanná válik. Együtt ordítanak, mint a fiatal oroszlánok, morognak, mint az oroszlánkölykök. Mikor fölhevülnek, lakomát készítek nekik, lerészegítem őket, hogy vigadjanak, aludjanak örök álmot, és ne ébredjenek föl! - így szól az ÚR”

(32-39. vers). Érdekes, hogy épp a részeg lakmározás közepette ölték meg Bésaccart, aki így örök álomba merült.

„Vágóhídra viszem őket, mint a bárányokat, mint a kosokat és a bakokat. Hogy elfoglalták Sésakot!” – Babilon egyik neve – „Meghódították az egész föld büszkeségét! Milyen pusztává lett Babilon a népek között! Rázúdult Babilonra a tenger, hullámainak özöne elborította. Városai pusztává lettek, kiszikkadt földdé és pusztasággá, olyan országgá, ahol senki sem lakik, és nem jár arra egy ember sem. Megbüntetem Bél Babilonban,” – Bél babiloni istenség volt – „és kiveszem szájából, amit elnyelt. Nem özönlenek hozzá többé a népek, Babilon várfala is leomlik. Jöjj ki onnan, népem! Mentse mindenki az életét, hogy el ne érje az ÚR haragja!” (40-45. vers).

Itt ismét visszaköszön a Jelenések 18: *„Menjetek ki belőle, én népem!”* (4. vers).

„Ne lágyuljon meg a szívetek, és ne féljeteK, ha hírek hallatszanak a földön, ha egyik esztendőben ez a hír járja, a másik esztendőben az a hír, és ha erőszak lesz is a földön, és uralkodó tör uralkodó ellen! Mert eljön az az idő, amikor megbüntetem Babilont bálványai miatt. Egész országa megszégyenül, és hullanak benne a halálra sebzettek. Ujjongani fog Babilon bukásán az ég, a föld és minden, ami bennük van. Mert pusztítók törnek rá északról - így szól az ÚR. Babilonnak is el kell esnie Izráel halálra sebzettjeiért, ahogyan Babilon miatt hullottak az egész földön a halálra sebzettek. Menjetek, akik a fegyvertől megmenekültetek, meg ne álljatok! Gondoljatok a távolból is az ÚRra, jusson eszetekbe Jeruzsálem! Szégyenkeztünk, mert gyalázkodást kellett hallanunk, arcunkat szégyenpír borította, mert idegenek törtek az ÚR házának a szentélyére (46-51. vers).

Pedig ez tilos volt. Isten háza szent helynek számított, és a pogányok csak a külső udvarig mehettek. Csak a zsidók léphettek be a belső udvarra. A szent helyre már csak a papok, a szentek szentjébe pedig csupán a főpap, de ő is csak az év egy meghatározott napján. Az idegenek, a pogány babiloniak

azonban meggyalázták a szent helyet és a szentek szentjét – beléptek oda, elvitték az aranyat, lerombolták a falakat és megszenségtelenítették Isten házát.

„Azért eljön az az idő - így szól az ÚR -, amikor megbüntetem Babilont bálványai miatt, és egész országában halálra sebzettek hörögnek. Ha az égig emelkedik is Babilon, és ha hozzáférhetetlenné teszi is magas erődítményét, akkor is rátörnek a pusztítók, akiket én küldök - így szól az ÚR. Jajkiáltás hallatszik Babilonból, és nagy összeomlás zaja Káldeából. Mert elpusztítja az ÚR Babilont, elnémítja benne a nagy hangot, ha úgy zúgnának is hullámai, mint a nagy vizek, és visszhangzanék harsogásuk.

Mert pusztító tör Babilonra, elfogják vitézeit, összetörik ijukat, mert a megtorlás Istene, az ÚR, bizonyosan megfizet. Lerészegítem vezetőit, bölcseit, helytartóit, előjáróit és vitézeit” – valóban mindannyian részegek voltak, olvassatok csak utána Dániel könyvében - „Örök álmot alusznak, és nem ébrednek föl - így szól a Király, akinek Seregek URa a neve. Így szól a Seregek URa: Babilon széles várfalát” - 30 méter vastag volt – „teljesen lerombolják, és magas kapui tűzben égnek el. Így dolgoznak a népek semmiért; a nemzetek a tűznek fáradoznak.

Ezt parancsolta Jeremiás próféta Szerájának, Nérijjá fiának, Mahszéjájának, amikor Babilonba ment Cidkijjával, Júda királyával, uralkodása negyedik esztendejében. Ez a Szerájá szállásmester volt. Jeremiás ugyanis leírta egy tekercsre azt a sok veszedelmet, amely Babilont fogja érni; mindazokat az igéket, amelyek megírtak Babilonról. Ezt mondta Jeremiás Szerájának: Mihelyt Babilonba érkezel, láss hozzá, és olvasd fel ezeket az igéket, és ezt mondd: URam, te kijelentetted, hogy elpusztítod ezt a helyet, és nem lakik benne sem ember, sem állat, hanem pusztaság marad örökké! Amikor befejezed ennek a tekercsnek a felolvasását, köss rá egy követ, dobd bele az Eufráteszbe, és ezt mondd: Így süllyed el Babilon, és nem kel fel többé, bárhogyan fáradozik is, olyan nagy veszedelmet hozok rá! Eddig tartanak Jeremiás beszédei” (52-64. vers).

Jeremiás tehát mindezt papírra vetette, majd azt parancsolta Szerájának, vigye el Babilonba, és olvassa fel a halálos ítéletet, amit Isten hirdet Babilon felett.

Nebukadneccar kedvesen bánt Jeremiással, mert Jeremiás volt az, aki korábban megjövendölte, hogy Nebukadneccar fogja legyőzni Júdát, és Jeremiás egyben arra is bátorította a népet, hogy ne hadakozzanak sorsuk ellen, mert Isten akaratából kerülnek Nebukadneccar kezére. Jeremiást emiatt saját népe hazaárulással vádolta, illetve azzal, hogy demoralizálja a hadsereget, ezért börtönbe vetették. Nebukadneccar azonban hallott Jeremiás próféciáiról, ezért meghagyta csapatainak, hogy Jeremiással jól bánjanak. Sőt, ha velük akar tartani Babilonba, jöjjön csak nyugodtan, mindent megkap! Nebukadneccar meghagyta, nagylelkűen gondoskodjanak róla.

Most viszont azt a feladatot kapja Jeremiás Istentől, hogy megjövendölje a Babilonra váró szörnyű véget. Jeremiás hű maradt Istenhez, de biztos átsuhant az agyán, mennyire dühös lesz rá a király, ha ezt meghallja. Mégis megteszi: elküldi a próféciát Babilonba. Jeremiást nem lehetett megvesztegetni, vagy megvásárolni. Hűséges maradt Isten Igéjéhez.

Milyen fontos a mi esetünkben is, hogy hűségesek maradjunk Isten Igéjéhez, és még akkor is hirdessük azt, ha fáj. Napjainkban azonban inkább hallgatunk mondván, senkit sem akarunk megbántani. Így mindent inkább tompítunk, nehogy valaki rosszul érezze magát. Pedig nem vagyunk túl őszinték, ha azt mondjuk, hogy minden rendben lesz, nem kell izgulni! Nekünk van a legjobb kormányunk a világon, a vezetők majd megoldják minden problémánkat! A kanyaron túl dicső napok várnak! Ez az új gazdasági programcsomag biztosan működni fog, így előre tudunk lépni, újra fellendül a gazdaság, megáll az infláció, csökken a bűnözés és egy csodálatos, utópisztikus világban élhetünk végre!

Jól hangzik ugyan, amit mondasz, csak épp nem igaz! Egyre rosszabb napok következnek. Nekünk pedig Isten igazságát kell hirdetnünk még akkor is, ha fáj és megsebez.

Jeremiás tehát elküldi Szeráját Babilonba a próféciát tartalmazó tekerccsel, és a következő utasítással: olvasd fel, majd köss rá egy követ, dobd az Eufráteszbe, és ahogy süllyed, mondd, hogy így fog elsüllyedni Babilon is!

Ha ezt az ígérést összevetjük a Jelenések 18-cal, amely a babiloni kereskedelmi rendszer bukásáról szól, hasonló dologról olvashatunk: *„Egy erős angyal felemelt egy akkora követ, mint egy nagy malomkő, bedobta a tengerbe, és így szólt: Így vettetik le Babilon, a nagy város, egyetlen lendülettel, és sehol sem lesz található”* (Jel. 18:21).

Érdemes egyébként összevetni a Jelenések 17-18-at a Jeremiás 50-51-gyel, mert számos párhuzam fedezhető fel a két igeszakasz között! Jeremiás Babilon küszöbön álló pusztulásáról ír, ami egyben a babiloni vallási és kereskedelmi rendszer jövőbeli pusztulásának előképe is.

Jeremiás könyvének 52. fejezete egy oldal a zsidók történetéből – lényegében Cidkijjá uralkodása utolsó napjainak, a Nebukadneccar nevével fémjelzett pusztításnak és a nép Babilonba hurcolásának rövid áttekintése.

Jeremiás könyvének 39. fejezetében is olvashatunk erről, illetve a Királyok második könyvének 25. fejezetében. Ezt az utolsó fejezetet valószínűleg már nem is Jeremiás írta – végül is az Ige sem utal rá, hogy ő írta volna. Ez tehát egy fejezet a zsidók történetéből.

„Huszonegy éves volt Cidkijjá, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Hamútal volt, Jirmejá leánya, Libnából. Azt művelte, amit rossznak lát az ÚR, egészen úgy, ahogyan Jójákim tette. Bizony, az ÚR haragja miatt történt ez Jeruzsálemmel és Júdával! Végül is elvetette őket maga elől. Cidkijjá azután föllázadt Babilónia királya ellen. Uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónap tizedikén” – tehát közel uralkodása kilencedik évének végéhez - *„megérkezett Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével Jeruzsálem alá. Tábort ütöttek vele szemben, és ostromműveket építettek körülötte. Ostrom alatt állt a város Cidkijjá király uralkodásának tizenegyedik évéig”* – vagyis 14 hónapon át – *„A negyedik hónap kilencedikén”* –vagyis másfél évvel később –*„már úgy elhatalmasodott a városban az éhínség, hogy nem volt ennivalója az ország népének”* (1-6. vers).

Babilon kegyetlen módszerrel kísérelte meg bevenni a kiszemelt városokat: elvágta a város élelmiszer-utánpótlásának útját, és éhezettette az embereket. A város alatt táborozó sereg addig várt, amíg a városlakók kellően el nem gyengültek ahhoz, hogy képtelenek legyenek megvédeni a várost, és akkor támadásba lendültek. Szörnyű módja volt ez egy város elfoglalásának, mert ahogy elfogyott az étel, az emberek kénytelenek voltak mindent megenni, amit csak találtak, utána pedig már csak az éhezés maradt. Akkor pedig rájuk tört az ellenség, és lemészárolta őket.

Ugyanezt a stratégiát alkalmazta Nebukadneccar Tírusz kikötővárosával szemben is. 13 évig ostrom alatt tartotta a várost, míg végül sikerült elfoglalnia. Tíruszban ugyanis tengermelléki fekvése miatt nem sikerült teljesen elvágni az élelmiszer-utánpótlás útját. Ezékiel könyvében egy lenyűgöző próféciára Tírusz pusztulásáról, mely ismét csak alátámasztja, mennyire pontos és megbízható Isten Igéje.

„A negyedik hónap kilencedikén már úgy elhatalmasodott a városban az éhínség, hogy nem volt ennivalója az ország népének. Akkor betörték a városba. A harcosok azonban éjszaka mind kimenekültek a városból a két várfal közt levő kapun át, amely a király kertje mellett van, és bár a káldeusok ott voltak körös-körül a város alatt, eljutottak a síkság felé vezető útra. A káldeusok egy csapata azonban üldözőbe vette a királyt, és utolérték Cidkijját a jerikói síkságon, mivel egész csapata szétszóródott mellőle. El is fogták a királyt, és elvitték Babilónia királyához Riblába, Hamát földjére, aki ítéletet tartott fölötte. Babilónia királya Cidkijjá fiait a szeme láttára ölette meg, és Júda összes vezéreit is megölette Riblában. Ezután Cidkijját megvakították, majd bilincsbe verték, és elvitte a babilóniai király Babilonba; és börtönben tartotta halála napjáig” (6-11. vers).

Jeremiás előre figyelmeztette Cidkijját, hogy adja meg magát Nebukadneccarnak, és akkor jó sora lesz. De Cidkijjá nem hallgatott szavára. Pedig Jeremiás azt is előre megmondta neki, hogy ha ellenáll Nebukadneccarnak, elpusztul. Cidkijjá mégsem hallgatott Isten szavára, és

valóba szörnyű sorsra jutott: fiait saját szeme láttára megölték, őt pedig vakon hurcolták Babilonba.

„Az ötödik hónap tizedikén, Nebukadneccar királynak, Babilónia királyának tizenkilencedik évében, eljött Jeruzsálembe Nebuzaradán testőrparancsnok, aki Babilónia királyának a szolgálatában állt. Felgyújtotta az ÚR házát és a királyi palotát, és fölperzselte Jeruzsálem minden házát és valamennyi nagy palotáját. A testőrparancsnokkal levő egész káldeus haderő pedig lerombolta Jeruzsálem várfalait körös-körül. A nép nincstelenjeinek egy részét és a városban megmaradt többi népet, meg az átpártolókat, akik Babilónia királyához pártoltak, a maradék népséggel együtt fogságba hurcolta Nebuzaradán testőrparancsnok. Az ország nincstelenjeinek másik részét otthon hagyta Nebuzaradán testőrparancsnok szőlőműveseknek és mezei munkásoknak. Összetörték a káldeusok az ÚR házánál levő rézoszlopokat,” – Salamon templomának hatalmas rézoszlopait - „továbbá az ÚR házához tartozó mosdóállványokat meg a réztengert,” – ezekben a mosdóállványokban mosakodtak a papok - „és az összes rezet elvitték Babilóniába. Elvitték a fazekakat, a lapátokat, a késeket és a hintőedényeket, a serpenyőket és minden rézeszközt, amelyekkel a szent szolgálatot szokták végezni” (12-18. vers).

Korábban már elvitték az arany –és ezüstoneszközöket, most pedig a rézeszközöket is elviszik Babilonba. Összetörték és elhurcolták őket.

„Elvitte a testőrparancsnok a tálakat, a szenesserpenyőket, a hintőedényeket, a fazekakat, a mécstartókat, a serpenyőket, az áldozati kelyheket: mindent, ami csak aranyból és ezüsből volt. A két oszlopban, az egyetlen réztengerben meg a talapzatként alatta levő tizenkét rézbikában, amelyeket Salamon király készíttetett az ÚR házához, mindezekben a tárgyakban megmérhetetlen súlyú réz volt” (19-20. vers).

„Az oszlopok magassága tizennyolc könyök volt, és tizenkét könyöknyi zsinór érte körül őket,” – vagyis kb. 9 méter magas – „vastagságuk négyujjnyi volt, és belül üres volt mindegyik oszlop” – képzelhetjük, milyen tetemes súlyú

oszlopokról volt szó, de összetörték és elvitték őket. Azt se feledjük, hogy díszített oszlopokról volt szó! –

„Réz oszlopfő volt rajtuk. Egyik oszlopfő öt könyök magas volt, és az oszlopfőn körös-körül recézet és gránátalma volt, mind rézből. Ugyanilyen gránátalmák voltak a másik oszlopon is. Kilencvenhat gránátalma volt a külső oldalon, összesen száz gránátalma volt a recézeteken körös-körül” (21-23. vers).

„Elvitte a testőrparancsnok Szerájá főpapot, meg Cefanjá papot, a helyettesét és három ajtóórt. Elvitt egy főembert is a városból, aki a harcosok parancsnoka volt, hét embert a király személyes környezetéből, akiket a városban találtak, továbbá a hadseregparancsnok írnokát, aki fegyverbe szokta hívni az ország hadinépét, végül hatvan férfit az ország népéből, akiket ott találtak a városban. Fogta, és elvitte őket Nebuzaradán testőrparancsnok Babilónia királyához Riblába. Babilónia királya pedig levágatta, megölette őket Riblában, Hamát földjén. Így kellett fogságba mennie Júdának a saját földjéről. Ennyien voltak azok, akiket fogságba vitt Nebukadneccar: uralkodása hetedik évében háromezer-huszonhárom júdait,” – köztük Dánielt – „Nebukadneccar uralkodásának tizennyolcadik esztendejében nyolcszázharminckét lelket Jeruzsálemből. Nebukadneccar uralkodásának huszonharmadik esztendejében hétszáznegyvenöt lelket vitt fogságba Júdából Nebuzaradán testőrparancsnok. Összesen négyezer-hatszáz lelket” (24-30. vers) –

nem is olyan sokat a teljes népességszám fényében, a legtöbbben ugyanis elpusztultak, vagy elmenekültek –

„Jójákin júdai király fogságának harminchetedik évében, a tizenkettedik hónap huszonötödikén történt, hogy Evil-Meródak,” – a „Meródak” egy királyi cím volt – „Babilónia királya abban az évben, amikor uralkodni kezdett, megkegyelmezett Jójákin júdai királynak, és kiengedte a fogházból. Jóindulattal beszélt vele, és székét följebb tétette a többi király székénél, akik nála voltak Babilonban. Kicseréltette rabruháit, és Jójákin állandóan vele étkezett egész életében. Ellátását állandó ellátásként Babilónia királyától kapta, napi szükséglete szerint, egész életében, halála napjáig” (31-34. vers). Jójákin napjai tehát kellemesebben végződtek, mint Cidkijjáé.

Ezzel el is érkeztünk Jeremiás könyvének végéhez. Ez után Jeremiás siralmi következnek. Ezt a könyvet állítólag Jeremiás a Golgota-hegy oldalában található barlangok egyikében irt meg.

Ezek a barlangok oldalról nézve egy koponyát formáznak, ezért nevezik azt a hegyet a Koponya hegyének is. Állítólag ebben a Jeruzsálemre néző barlangban siratta Jeremiás a várost – az a Jeremiás, akit a síró prófétaként is emlegettek.

Az Úr áldjon benneteket! Legyen áldott hetetek, miközben Isten felettetek tartja védő karját és kiönti rátok szeretetét!

Jézus nevében, ámen.